

NOTULEN OPENBARE BESLUITVORMENDE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN SLIEDRECHT, GEHOUDEN OP DINSDAG 4 JULI 2023

Voorzitter: de heer J.M. de Vries
Griffier: de heer R.P.A. van Aalst
Verslag: mevrouw E. Verveer, bureau Getikt! (af audio)

Aanwezige raadsleden: (21) C. Ippel; A.W. de Mul-Donker; F.A. Mulder; J.H. Oostrom; A.E. Schild-de Jong; B.G. van Urk; J.P. Verweij; T.W. Pauw; M.T. Stam-Smeets (v.a. 17:52 uur); C. Verheul; M. Verheul; G.J. Visser-Schlieker; B. van der Plas; A. Dubbeldam-van Beest; F.J. Dunsbergen; P.S. Kraaijeveld-le Pair; V.E. Prins (v.a. 19:45 uur); J.T.H. van Rossum; S. van Wijngaarden; B. Brandwijk; M.J.H. Jongeneel (v.a. 15:00 uur)

Afwezig: F.A. Mulder van 19:45 – 20:41 uur

Namens het college: J.M. de Vries, T.A. Spek, J.C. Paas, R. Bijderwieden

1. OPENING EN LOTING SPREKERSVOLGORDE

De **voorzitter** Ik open deze vergadering. Hartelijk welkom aan de leden van de raad voor deze besluitvormende vergadering. Een bijzondere besluitvormende vergadering, alleen al door het feit dat die om 13.00 uur begint. Mijn complimenten; we waren even beducht voor het feit of er wel voldoende quorum aanwezig zou zijn. U bent in ruime getale gekomen. Dank u wel daarvoor. Drie leden komen op een later moment in de vergadering: de heer Jongeneel komt pas om 15.00 uur, de heer Prins zal vanavond aansluiten en mevrouw Stam zal ook in het begin van de avond aanwezig zijn. Maar verder bent u er allemaal en daarmee kunnen we de vergadering openen en de agenda verder ter hand nemen. We hebben op de agenda twee hoofdonderwerpen. Allereerst vergaderen we tot 15.00 uur, of zo lang als nodig, over de jaarrekening 2022. Daarna starten om 15.00 uur de Algemene Beschouwingen op basis van de Kadernota 2024 en natuurlijk het Programma Ruimtelijke Vernieuwing 2023-2024. Ook hartelijk welkom aan onze medewerkers; die zijn ook in ruime getale aanwezig en in het bijzonder natuurlijk ook aan allen die thuis met ons meekijken en deze vergadering nu of later volgen. Het lot voor deze vergadering is gevallen op nummer 15. Meneer Verheul, dat bent u. Dus op het moment dat het nodig is geef ik u graag als eerste het woord om de woordvoering te plegen, maar voor de Kadernota en de Algemene Beschouwingen hebben we een vaste volgorde en die kent u allemaal.

2. SPREEKRECHT BURGERS OVER GEAGENDEERDE ONDERWERPEN

De **voorzitter** Verder wil ik overgaan naar agendapunt 2, het spreekrecht over de geagendeerde onderwerpen. Er zijn geen sprekers.

3. VASTSTELLEN AGENDA

De **voorzitter** Dus we kunnen naar agendapunt 3, het vaststellen van de agenda. Heeft één van de leden behoefte om daar nog iets over te zeggen? Dat is niet het geval. De agenda is daarmee vastgesteld. Dan komen we bij agendapunt 4 en dat is de Jaarrekening over het jaar 2022.

4. BES - JAARREKENING 2022

De **voorzitter** Het is een debatstuk. We hebben daar op 20 juni oordeelsvormend over gesproken. Als er amendementen of moties worden ingediend, zijn die overigens gewoon in ons systeem op raad.sliedrecht.nl te vinden. Er is op 30 juni, daar herinner ik u nog even aan, nog een gewijzigd raadsvoorstel en raadsbesluit gepubliceerd bij de agendastukken. Dat kent u hopelijk allemaal. Er stond ook een memo bij met een toelichting op die wijziging. Gisteren is bij de agendastukken van 3 juli nog het concept

accountantsverslag toegevoegd, alsmede een toelichting van de accountant zelf. Ik wil, voordat ik de gelegenheid geef aan de verschillende fracties om hierover het woord te voeren, graag allereerst de voorzitter van uw Auditcommissie het woord geven en dat is de heer Ippel. Aan u het woord, meneer Ippel.

De heer **Ippel** Dank u, voorzitter. Op 19 juni 2023 hebben wij als Auditcommissie de jaarstukken 2022 en de uitkomsten van de accountantscontrole over het jaar 2022 besproken; dat in het bijzijn van onze accountant van BDO, de portefeuillehouder en de concerncontroller. Dat gesprek heeft in een goede sfeer plaatsgevonden en onze vragen werden correct beantwoord. Op inhoud was het helaas een lastig te voeren gesprek. Op tafel lag een eerste concept accountantsverslag met nog een groot aantal onzekerheden. Het was ook nog ongewis op welk moment het definitieve verslag en de controleverklaring voor uw raad beschikbaar zou zijn. Met name over de rechtmatigheid moest hij, de accountant, in afwachting van nog een aantal af te ronden activiteiten een slag om de arm houden. Hoe kan dat nu, vraagt u zich ongetwijfeld af en die vraag hadden wij als Auditcommissie op 19 juni ook. Zoals u zelf inmiddels in het accountantsverslag hebt kunnen lezen, was het opstellen en controleren van de jaarrekening, net als voorafgaand jaar, een erg intensief proces. De controle verliep moeizaam en heeft geleid tot veel vragen van de zijde van de accountant en tot correcties, met navenant een grotere tijdsbesteding en een langere doorlooptijd. Oorzaken liggen volgens de accountant zowel in de kwaliteit in de lijn, alsook in de mate waarin bij het voorbereiden van de jaarrekening en het balansdossier een extra kritische blik op de kwaliteit is geweest. De controleerbaarheid van de cijfers staat hierdoor onder druk en noopt tot een noodzakelijk verbetertraject voor volgend jaar. Vooral wat betreft dat laatste heerste teleurstelling en onbegrip onder de leden van de Auditcommissie. Los van het feit dat de commissie absoluut niet twijfelt aan de goede intenties en inzet van de medewerkers van de gemeente Sliedrecht, waarvoor ook dank, constateren wij dat de evaluatie en het verbetertraject na het voorgaande controleproces nog tot te weinig verbetering heeft geleid. Onze commissie is dan ook voornemens om de aankomende evaluatie en verbeteracties strak te monitoren tijdens de vergaderingen van onze commissie en als daar meer vergaderingen voor nodig zijn, dan is dat maar zo. Volgend jaar moet het echt beter! Inmiddels ligt er een nieuw concept accountantsverslag - helaas dus nog geen definitief accountantsverslag - in handen van uw raad, aangevuld met een brief van de accountant met toelichting. De belangrijkste conclusie in zijn toelichting is dat de jaarrekening een getrouw beeld laat zien en dat deze niet meer zal veranderen. Immers, de bedragen zijn uitgegeven. De vraag is bij rechtmatigheid alleen of het juiste mandaat ten grondslag ligt aan deze uitgaven. Ik ga verder niet voorlezen wat er allemaal in het tweede concept verslag staat. De belangrijkste conclusie van de accountant is echter dat er een goedkeurende verklaring voor getrouwheid van de jaarrekening 2022 kan worden afgegeven. De verklaring zelf is helaas nog niet beschikbaar, maar die verklaring zal geen andere inhoud kennen dan de conclusie in het verslag. De accountant heeft in zijn toelichting nogmaals toegezegd dat de verklaring op tijd beschikbaar zal zijn voor toezending aan de provincie vóór de deadline van 15 juli. Dat overwegende en los van politieke afwegingen ziet de Auditcommissie geen formele reden waarom de jaarstukken, onder het in het concept raadsbesluit opgenomen voorbehoud, niet vastgesteld zouden kunnen worden. Dank u, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Ippel. Zijn er vragen aan de heer Ippel in zijn rol als voorzitter van de Auditcommissie? Dat is niet het geval. Dan dank ik hem en in hem ook de hele commissie voor de verslaggeving van hun bevindingen. Zoals gezegd, het concept accountsverslag ligt ook voor en dat alles is voorwerp van beraadslaging. Voor die beraadslaging hebben zich aangemeld de volgende woordvoerders: de heer Ippel, de heer Pauw, de heer Dunsbergen, de heer Brandwijk, de heer Van Wijngaarden en de heer Van der Plas. In die volgorde wil ik graag het woord geven en dan geef ik nu graag het woord aan de heer Ippel. De heer Brandwijk, u wenst ook het woord, toch?

De heer **Brandwijk** Dank u, meneer de voorzitter. Ik zou eigenlijk graag willen vragen: we hebben net een toelichting gehad van de voorzitter van de Auditcommissie, wat ik een goede toelichting vond. Maar misschien zou het ook op zijn plaats zijn als de

wethouder, voordat wij als sprekers het woord voeren, ook een korte toelichting geeft waarom het nu nog niet aanwezig is.

De **voorzitter** Dank u wel. U vraagt eigenlijk een bestuurlijke reflectie op wat er nu ligt en wat ook gedeeld is door de Auditcommissie. Ik denk dat dat een goed voorstel is en de wethouder is daartoe bereid. Dank u wel, meneer Brandwijk. Ik geef graag het woord aan de heer Paas als portefeuillehouder in het college.

Wethouder **Paas** Dank u wel voor het woord, meneer de voorzitter. Via u aan de gemeenteraad: gisteren ontving de gemeenteraad via de griffie een concept accountsverslag en in de Auditcommissie is hiervan een eerdere versie besproken. De verwachting die we als college hadden, was dat er een definitieve versie vandaag beschikbaar zou zijn en dat is niet mogelijk gebleken. Daar balen wij als college ongelooflijk van. Zoals de accountant in zijn begeleidende email schrijft, is er momenteel zekerheid over de getrouwheid van de jaarrekening. Dat betekent dat de jaarrekening 2022 de werkelijkheid beschrijft zoals die zich heeft voorgedaan en de bevindingen zoals op dit moment bij de accountant bekend, leiden tot een goedkeurende verklaring voor wat betreft de getrouwheid, maar voor zover bekend nu de cijfers ook voor wat betreft de rechtmatigheid. Het laatste, over die rechtmatigheid, is echter nog niet de definitieve conclusie. Net voor het weekend bleek dat enkele facturen nog vragen oproepen, dat er ook nog onduidelijkheden moeten worden weggenomen rondom Europese aanbestedingen en dat dat ook binnen het accountantskantoor nog gereviewd moet worden. De weg naar het accountantsverslag zoals deze er nu ligt, is er eentje geweest met omwegen, diepe kuilen en ongewenste vertragingen, waarvan de laatste vertraging het meest ernstig is en waarvan we ook het meest balen. We hebben als college dus slechts kort voor vandaag kennis kunnen nemen van de bevindingen zoals die gedeeld zijn door de accountant, zoals ze ook gedeeld zijn met u, gemeenteraad. Daarom is er voor de gemeenteraad - daar heb ik alle begrip voor, maar ook voor ons geen tijd geweest om gedegen kennis te kunnen nemen van alle onderdelen van het verslag en u mist daarom ook een college reactie hierover. Deze aandacht verdient het verslag natuurlijk wel. De definitieve college reactie zal dan ook volgen op het definitieve verslag van de accountant en de controleverklaring. Zoals ook benoemd in de oordeelsvormende vergadering zullen we voor wat betreft de opvolging en de evaluatie, de Auditcommissie nadrukkelijk betrekken bij deze evaluatie zodat, en dat sluit ook een beetje aan bij de verklaring die de Auditcommissie net gaf, zij ook de verbeteracties en de evaluatie goed kunnen monitoren vanuit hun rol. De accountant heeft aangegeven hier ook volledig voor beschikbaar te zijn. Over de bevindingen van het verslag kunnen we het volgende al wel zeggen, meneer de voorzitter. Het verslag gaat in op de inhoudelijke bevindingen zoals opgedaan door de accountant en er is het proces van de controle 2022. We hebben als college herkenning op de bevindingen van de accountant. Ten aanzien van sommige punten is door tijdsgebrek de context wel wat weggefallen en dat heeft met name ook te maken met de grote tijd die er zit tussen het beantwoorden van onze vragen en de reactie van de accountant, omdat de accountant ook bij andere gemeenten aan de slag is met zijn accountantscontrole. Veel van de bevindingen zijn ook niet nieuw, maar zijn in lijn met de bevindingen van vorig jaar of betreffen een verdere aanscherping, waarbij met name de implementatie in de gehele organisatie, met name in de lijn, een rol speelt. Dus veel punten zijn wel opgepakt door de organisatie, maar het is gebleken dat het niet mogelijk is geweest om voldoende voortgang te boeken om de bevindingen te voorkomen. Desalniettemin willen we graag de woorden uit de oordeelsvormende vergadering onderstrepen met betrekking tot de tomeloze inzet van onze organisatie, ook in dit moeizame proces. Wat betekent dit alles - en dan kom ik tot een afronding, meneer de voorzitter - als het gaat over de reflectie die gevraagd is voor de besluitvorming voor vandaag? Voor u liggen de jaarstukken 2022, waarvan de accountant aangeeft dat ze getrouw zijn. De stukken zijn al bij u beschikbaar. Er heeft een kleine technische wijziging plaatsgevonden, maar dit heeft de stukken verder niet wezenlijk gewijzigd ten opzichte van de eerst beschikbaar gestelde stukken. Daarnaast ligt er een raadsvoorstel met betrekking tot de resultaatsbestemming waarover u kunt besluiten. Er is onzes inziens en in die conclusie sluiten we aan bij de accountant, daarmee geen belemmering om over te gaan tot bespreking van en besluitvorming over de jaarstukken van 2022, om daarmee ook binnen de geldende termijn van de toezichthouder te blijven.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Paas. Ik stel voor aan de leden van de raad en de woordvoerders om nu te beginnen met de inbreng in eerste termijn. Daarmee kunnen ze ook direct reageren, zo men wil, op wat de heer Paas heeft toegevoegd. Als daar behoefte aan is, dan merken we dat vanzelf. De sprekersvolgorde is dat we allereerst het woord geven aan de heer Ippel, want ik heb begrepen dat hij ook een motie wil indienen. Dat is de reden waarom we niet met de fractie van PRO Sliedrecht beginnen, zoals uit de loting bleek, maar met de heer Ippel en vervolgens de heer Pauw het woord geven. De heer Ippel, aan u het woord in de eerste termijn van de raad.

De heer **Ippel** Dank u wel, voorzitter. Met het slotakkoord van de jaarrekening 2022 gaan we de cyclus van 2022 nu echt afsluiten. Het is de laatste weken wel een slotakkoord geworden wat niet zo zuiver meer klinkt. De cyclus van 2023, daar zitten we nu middenin. Vorige week de Voorjaarsnota met de afwijking ten opzichte van de begroting en straks gaan we door met de cyclus van 2024. Voorzitter, ik zeg dit bewust zo met de nadruk op die cyclussen en de jaartallen, omdat vorige week ook weer bleek dat cyclussen nog wel eens door elkaar gegooid worden. Soms zelfs dat er geen woordvoeringen gedaan worden bij de ene cyclus omdat een andere cyclus nog niet was afgerond, maar, verder - de accountant heeft het verlossende woord nog niet helemaal aangekondigd.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat over uw cyclus, de heer Pauw heeft daar een vraag over.

De heer **Pauw** Ja, want de frustraties vliegen alweer door de zaal, voorzitter en het is pas vijf over één. Maar goed, we zitten tot vanavond laat, dus het komt helemaal terecht.

De **voorzitter** Wat is uw vraag?

De heer **Pauw** De vraag is, cyclus. Ik ben hoewel ik al heel lang raadslid ben, nieuw in het hele verhaal van financiën. Ik doe mijn best, maar volgens mij was het stapje voor deze jaarrekening de 2de Tussenrapportage en ik zie geen nee bij meneer Ippel, dus ik neem aan dat ik wel gelijk heb. Daar was in de woordvoering van de heer Ippel te horen dat er wat frustratie zat bij onze fractie als het ging over de voortgang, over het geld, over dingen die besteed werden en dat ze blij waren, de SGP-ChristenUnie-fractie, met het beleid wat ingezet is en ook het personeelsbeleid. De vraag is even of de heer Ippel en zijn fractie daar nog steeds achter staan, achter de opmerkingen die ze gemaakt hebben in december 2022.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Pauw. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Voorzitter, daar kan ik inderdaad volmondig ja op zeggen, omdat er veel gebeurd is. Maar zoals de wethouder het net ook al aangaf: er is nog te weinig zichtbaar en zoals ik ook als voorzitter van de Auditcommissie net heb gezegd: er is nog te weinig zichtbaar van de verbeteringen. Wat niet wil zeggen dat die verbeteringen niet in gang zijn gezet. Maar er zitten nog steeds hobbels en frustraties. Ik bedoel, daar zijn we het met elkaar, denk ik, over eens. Want de tekst van de Auditcommissie was ook echt namens de Auditcommissie waar we met elkaar de frustratie hebben uitgesproken en ik zal in mijn volgende alinea daar ook nog een aantal woorden aan wijden.

De **voorzitter** Dank u wel. Vervolg uw betoog.

De heer **Ippel** De accountant heeft het verlossende woord nog niet helemaal aangekondigd, voorzitter. Gelukkig wel een getrouw beeld, maar het rechtmatige is nog niet afgestemd. De officiële verklaring moet dat formeel nog gaan bevestigen en daarin moeten we dan maar vertrouwen op dat woord. De Auditcommissie heeft zojuist haar duiding gegeven. Daar is terecht geconstateerd dat er nog te veel fouten in zaten. Die zijn gecorrigeerd na constatering door de accountant, maar deze fouten hadden bij een betere check ook intern gevonden kunnen worden. Het volgend jaar moet dit echt veel beter. De Auditcommissie gaat hier bovenop zitten om dit te toetsen en waar mogelijk te bevorderen en daar vertrouwen we op. Er zijn verzachtende omstandigheden

aangedragen, maar we geloven wel dat het beter had gekund. Toch willen we hier ook opmerken dat er, ondanks dat die verbeteringen nog niet het gewenste resultaat hebben laten zien, hard gewerkt is door de betreffende afdeling om dit rapport op te stellen. En achter dit rapport zitten alle ambtenaren die zich in 2022 hebben ingezet om de in deze jaarrekening genoemde resultaten te bereiken. Dank daarvoor, ook namens onze fractie. Inhoudelijk hebben we onze visie op de jaarstukken vorige week of twee weken geleden al besproken en als slotwoorden heb ik toen de miljoen genoemd die extra op de GREX van het Burgemeester Winklerplein gaat drukken door stijgingen van toegerekende kosten. Inmiddels hebben wij besloten om net als in 2020 hier een oproep bij het college neer te leggen om in onderhandeling te gaan met de projectontwikkelaar om de huidige uitgangspunten te herzien, zodanig dat deze extra kosten binnen een sluitende exploitatie vallen. Voorzitter, ik heb hier de motie en het dictum luidt als volgt. Dat we constateren: Uit de jaarrekening 2022 blijkt dat er conform de GREX Burgemeester Winklerplein opnieuw ongeveer 1 miljoen aan extra uitgaven gaat volgen, indien deze huidige uitgangspunten gehandhaafd blijven. We hebben in de overweging dat in juni 2020 eenzelfde situatie ontstond, alleen toen met een tekort van ruim 7,5 ton. Dat de gemeenteraad toen unaniem het college de opdracht heeft gegeven om opnieuw in overleg met de ontwikkelaar te gaan en met een aangepast plan naar de raad te komen, waarbij geen extra aanvullende middelen nodig zijn. Daarom verzoeken we het college om opnieuw in onderhandeling te gaan met de ontwikkelaar, waarbij ook deze keer gezocht dient te worden naar een plan waarbij de uitgangspunten dusdanig worden aangepast dat ook nu geen aanvullende middelen nodig zijn. Terugkoppeling van deze aangepaste plannen dient dan in het vierde kwartaal 2023 plaats te vinden, of eerder, om te voorkomen dat bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 opnieuw deze situatie ontstaat. Dank u.

De **voorzitter** Dank u wel. Deze motie wordt mede ingediend door de heer Van der Plas namens de PvdA-fractie, krijgt stuknummer M4.1 en maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Ik zie dat er ook een vraag is van mevrouw Visser. Mevrouw Visser van PRO Sliedrecht, gaat uw gang.

Mevrouw **Visser** Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp de oproep in de motie van de fractie SGP-ChristenUnie heel goed. Alleen, in mijn hoofd zit nu eigenlijk: we gaan een motie eventueel aannemen die we twee jaar geleden ook aangenomen hebben, maar ondanks die motie is twee jaar geleden dat verlies gepakt van 7 ton. Nu moeten we een verlies pakken van 1 miljoen en is het juli 2023, dus zijn we 1,7 miljoen en drie jaar verder. En wat brengt dan ons zo'n motie? Dat is de vraag eigenlijk die ik aan de fractie van de SGP-ChristenUnie wil stellen.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vraag. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Voorzitter, de vorige keer dat we deze motie hebben aangenomen kun je niet anders en dat is nu ook, dan dit verlies nemen. Tegelijkertijd hebben we toen wel gezegd: een GREX kun je niet aanpassen met terugwerkende kracht. Dat is de status; dat weet mevrouw Visser ook en andere leden, mag ik hopen. De toenmalige wethouder, de heer Vat, is toen teruggegaan naar de onderhandeltafel en daar is het aangepast plan uitgekomen, wat naar later bleek nog wel extra geld heeft gekost, maar niet zover ik weet de 7,5 ton. Als we niets doen en dit laten gebeuren, dan is er nu weer een miljoen extra gereserveerd, wat niet in de winst kan vallen over 2023, of het overschot wat aan de reserves toegevoegd moet worden, maar is het geblokkeerd in de GREX. Als we niets doen, blijft dit met prijsstijgingen en nieuwe ontwikkelingen wellicht volgend jaar iedere keer doorschoppen. Op een gegeven moment moet er een keer een knoop doorgemaakt worden, lijkt me, met of een aangepast plan, want dat is niet haalbaar - de raad heeft toen uitgesproken, ook richting wethouder Vat indertijd van 'geen euro erbij, ga maar terug' en dat plan is toen ook teruggedaan. Achteraf, als de tijd voortschrijdt, komen er dan wel weer nieuwe extra kosten bij, maar dat plan is voor zover ik na heb kunnen kijken, wel degelijk aangepast toen. Dat willen we eigenlijk nu weer bereiken als fractie, van: ga terug. Ga niet op deze weg voort, want dan is het een bodemloze put en doe wat. Dank u wel.

De **voorzitter** Mevrouw Visser een vervolgvraag. Gaat uw gang.

Mevrouw **Visser** Toch wel, voorzitter. Want wat ik altijd begrepen heb, is een verlies op de GREX een papieren verlies. Dat zegt meneer Ippel volgens mij ook, van: we kunnen het niet toevoegen aan reserves of aan een besteedbaar bedrag. Maar die miljoen is toch drie jaar geleden gewoon ook wel weggeschreven als een papieren verlies? Want we hebben toen niet een motie, volgens mij, aangenomen en gezegd van: die 7 ton toentertijd, die moet terug? Dus inmiddels zijn we toch 1,7 miljoen verder? Of?

De **voorzitter** Dank u wel. Opnieuw de vraag aan u, meneer Ippel.

De heer **Ippel** Voorzitter, zonder dat het technisch wordt en ik helemaal in de GREX moet duiken, maar de situatie is: als je plan niet wijzigt, dan lopen de kosten op. Dan wordt er vanuit gegaan dat je de plannen uit gaat voeren en dan is bekend dat dat nu een miljoen extra gaat kosten. Als je vervolgens je plannen aanpast, dan moet er opnieuw bekeken worden: welke kosten brengt dat met zich mee? En als het plan dusdanig aangepast wordt, kleiner, lager, hoger, maakt me niet uit, verzin iets, een oplossing wat binnen de kaders past en als dat er uit komt, dan ga je de kosten opnieuw berekenen. Als dan blijkt dat dat goedkoper dan deze miljoen, dus eigenlijk voor het oude budget waar we tot op heden zitten, ja, dan valt die miljoen weer vrij.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Ippel** Voorzitter, ik had de motie ingediend. Rest mij nog om u te danken.

De **voorzitter** Hartelijk dank voor dat dankwoord. De motie hebben we, dank u wel. De motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging en is thuis te vinden op raad.sliedrecht.nl. Wij gaan naar de tweede woordvoerder in de eerste termijn van de raad en dat is de heer Pauw namens de fractie van PRO Sliedrecht. De heer Pauw, u heeft het woord.

De heer **Pauw** Dank u wel, voorzitter. Wat moet je in 22,5 uur gaan bedenken wat je hier gaat zeggen? Eigenlijk weet ik het nog steeds niet. Dat heeft, zoals ik net aangaf, deels te maken met het gebrek aan kennis van deze financiële materie waarbij, ik denk ongeveer tot 25% van het accountantsverslag niet begrijp. Ik denk ook wel dat ik dan niet de enige ben aan deze tafel, maar die laat ik even voor mezelf. Wat ik ook wel eens eerder heb gezegd in de cyclus, zoals dat dan mooi heet: ik ben van het bedrijfsleven, van de kleine bedrijfjes en dingen en die wereld werkt nou eenmaal wat anders. Dat hebben we gezien met de kostendekkendheid van personeelsdingen die doorkomen en doorbelast worden. Misschien dat het college daar nog op terugkomt, maar dat horen we straks wel. Dus ja, dan moet je hier een zinvol iets gaan lopen zeggen over iets waarvan je eigenlijk zelf vindt: dit kan niet. Dan is er het verhaal 'ergens in september gaan we daar wel werken aan de verbetering.' Ik ben gelukkig al wel lang genoeg hier om te weten dat 'ergens in september' ergens in november wordt en dat we hier dan volgend jaar weer dezelfde discussie hebben. Dus de concrete vraag aan het college is: bent u bereid voor 1 oktober 2023 met een verbeterplan te komen? En wat ons betreft mag dat wel voorbereid worden in de Auditcommissie, maar wel graag een bespreking in de raad. Want dat is openbaar. Want het gaat tenslotte om bijna 82 miljoen euro Sliedrechts belastinggeld waar we hier over praten, dus dat mag wat ons betreft in de openbaarheid. Ik kan hier een betoog houden - we moeten het tot drie uur volhouden, heb ik begrepen, over alles wat in dat accountsverslag staat, maar...

De **voorzitter** Dat is een misverstand, de heer Pauw. Het is aan de raad hoe lang men wil spreken en als er een pauze is, is dat prima.

De heer **Pauw** Daar word je een beetje droevig van. Ondanks het feit dat ik wel geloof dat iedereen heel hard zijn best doet, maar af en toe kan je ook heel hard je best doen en de verkeerde kant op lopen. We hebben te maken hier, niet met de ambtenaren, maar met het college en het college, in dezelfde vergadering waar net de heer Ippel een vraag over heeft gesteld, sloot vrij positief af in december 2022. Het is één van de werkwijzen,

zei het college. Toen ging het even over de kostendekkendheid, nota reserves en voorzieningen. Dat is één van de werkwijzen om te komen tot een betere procedure, ook in samenwerking met de accountant. Of dit nou werkelijk een realisatie is van zaken - ja. Dan moeten we toch even wachten op de jaarrekening 2022. Nou, via u, voorzitter, college: is het gelukt? En dan ben ik klaar. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Pauw, voor uw inbreng. Ik zie dat er geen vragen zijn aan u. Dan geef ik graag het woord aan de heer Dunsbergen namens de CDA-fractie.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel, voorzitter. De langverwachte besluitvormende behandeling van de jaarrekening en nog steeds niet met een definitief accountantsverslag. Dat is jammer. Niettemin wijst alles er op dat de accountantsverklaring goedkeurend zal zijn, maar toch blijft het jammer, want het had voorkomen kunnen worden. Want zoals ik het accountantsverslag lees, zijn het vooral veel kleine handelingen die nu achteraf hersteld moeten worden en dat maakt dat er nu geen definitief accountantsverslag voorligt. De voorzitter van de Auditcommissie noemde het al terecht: dat de commissie de vinger aan de pols gaat houden en dat is echt nodig. Volgend jaar moet het ook echt beter. Wat betreft de motie van de SGP-ChristenUnie, daar kunnen wij mee instemmen. Het is spijtig dat er weer een tekort is ontstaan op het Burgemeester Winklerplein. De vorige keer zijn we daar als raad ook niet mee akkoord gegaan en hebben we de wethouder opdracht gegeven om opnieuw in gesprek te gaan met de Windroos. Die opvatting is, wat ons betreft, niet veranderd, dus wij kunnen die motie steunen. Voorzitter, de getrouwheid van de jaarrekening, die staat niet ter discussie en ik sluit me dus aan bij het advies van de Auditcommissie door als we straks gaan stemmen, ook in te stemmen met het voorliggende raadsbesluit. Dank u wel.

De **voorzitter** Hartelijk dank, meneer Dunsbergen. Geen vragen ook aan u. Dan geef ik graag het woord in de eerste termijn aan de heer Brandwijk van de fractie van Slydrecht.NU.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik vond de woorden die de heer Pauw net uitsprak heel herkenbaar. We hebben amper 22,5 uur gehad, waarin ik ook nog geslapen heb, gegeten heb, mijn gewone werk gehad heb, dus amper tijd om dit voor te bereiden. Ik baal er dan nog meer van dat ik ook nog eens een voorbereiding heb gedaan op een conceptversie en niet op een uiteindelijke versie, waarbij ik het toch lastig blijf vinden om een goed en gedegen besluit te gaan nemen over wat hier voorligt. En ook ik wist niet alles van de accountantsverklaring. Dus ik heb de accountant vanochtend ook nog even gebeld, om ten eerste de brief wat te duiden, maar ook het verslag en dat heeft me eigenlijk nog meer zorgen gebaard. Ik wil u even meenemen naar pagina 12 en heel veel mensen voor me hebben het ook al uitgesproken: ja, het moet beter. Nou, laat ik zeggen: het moet niet alleen, daar mag echt een dikke streep onder. Er staat namelijk: "Wij komen tot de conclusie dat er sprake is van een overmatig aantal tekortkomingen in de aangeleverde jaarrekening en onderliggende documenten. Het is essentieel dat een significante kwaliteitsslag wordt gerealiseerd in de financiële kolom, in het bijzonder rond het opstellen en onderbouwen van de jaarrekening, teneinde de kwaliteit van financiële rapportages te verhogen. Dit achten wij ook noodzakelijk als randvoorwaarde om de controle in 2023 te starten." Wat hier staat, is als wij dit nu niet verbeteren, dit proces, onze accountant de stukken van 2023 niet controleert. En de heer Ippel begon leuk met zijn cyclus, maar dan zit er dus een knip in die cyclus. Want dan houdt het hier nu dus op. Daarvoor vind ik de oproep van de heer Pauw om voor 1 oktober te komen - dan hoop ik echt dat het college deze zomer doorwerkt - zo snel mogelijk met een verbeterslag te komen. Wat ik lastig vind, is of het college dit uiteindelijk echt gaat uitvoeren. Mij is ter ore gekomen namelijk dat BDO, onze accountant, aangeboden heeft aan de gemeente Sliedrecht om trainingen te komen geven hoe het moet. Daarvan heeft iemand die hier toen interim zat, gezegd: nee, dat hoeft niet hoor, dat kunnen wij wel zelf. Dat resultaat zie ik hier nu voor me. Dat kunnen ze niet goed genoeg. En dat vind ik dus wel heel lastig. Want als er hulp aangeboden wordt, als er meerdere malen in het verslag staat 'deze verbetering hebben we ook het jaar daarvoor of twee jaar terug al aangedragen' en er wordt niets mee gedaan... Wat ik concreet van de wethouder zou willen weten: aan welke verbeteringen wordt er nu gewerkt? Erkent hij de ernst van de zaken? Dat is eigenlijk

waar ik even mee wil afsluiten in de eerste termijn en voor de rest zal ik wel in tweede termijn terugkomen.

De **voorzitter** Meneer Brandwijk, de heer Ippel heeft een vraag aan u. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Normaal gesproken is het natuurlijk niet goed om te vragen, om de discussie openbaar te gooien wat de accountant zegt. U doet dat wel, u brengt dat in. Heeft hij letterlijk gezegd dat hij dan volgend jaar niet komt?

De heer **Brandwijk** Nee, dat heeft hij niet letterlijk gezegd. Dat is wat ik opmaak uit de woorden op pagina 12, wat randvoorwaardelijk is. Hij heeft toelichting gegeven op vragen die ik had. Hij heeft geen uitspraken gedaan over iets.

De **voorzitter** De heer Ippel in tweede instantie.

De heer **Ippel** Ik kan hier wel wat bij helpen. Een accountant zal altijd komen, maar die kan zijn oordeel daarover af laten hangen. Ik ben het eens met uw terechte woorden van zorg, van kritiek en dat het beter moet. Daar hebben alle fracties, tenminste die tot op heden geweest zijn, al een streep onder gezet. Dus terechte woorden. Ik denk wel en dat heb ik in mijn bijdrage wel gedaan, dat we ook wel moeten zien dat de inzet van de medewerkers er wel degelijk geweest is. Dat heb ik ook eerder en ook uit de mond van de wethouder gehoord. We hebben met een stuk mensen te maken die we ook niet neer moeten zetten als zijnde dat ze volledig falen. Er is een verbetertraject ingezet; dat is in gang gezet, maar dat is nog lang niet afgerond. Tenminste, ik zou hem zo graag willen duiden. Bent u het daar mee eens?

De heer **Brandwijk** Ik hoor wat de heer Ippel zegt; dat kan ik enigszins ook wel onderschrijven. Ik denk inderdaad dat de mensen er hard aan werken. Ik denk wel vanuit het college met de verkeerde prioriteiten en dat kunnen zijn ... nou, ik baal er bijvoorbeeld heel erg van dat de komst van de vluchtelingen geen extra ambtelijke capaciteit zou kosten. En wat zie ik hier: vluchtelingen, asielzoekers: verkeerd geboekt. Dan denk ik: beste college, dat kunnen we ook niet doen, als het blijkbaar lastig is. Laten we dat dan niet doen en laten we andere prioriteiten hebben. Maar nog even om te onderstrepen: ik geloof echt dat elke ambtenaar in Sliedrecht hard werkt en echt zijn best doet. Alleen met het stuk wat hier nu voorligt en eigenlijk het gesprek wat we in de Auditcommissie vorig jaar hadden, om de jaarstukken 2021, daar hadden we het ook over een verbetertraject en dan vind ik het wel lastig met elkaar te rijmen, het gesprek wat we hadden en de vooruitgang die dan geboekt is. Dan geloof ik echt dat de mensen die het werk doen het goed doen, maar er zit dan voor mij wel wrijving.

De **voorzitter** Als uw voorzitter wijs ik u even op het volgende. In uw inbreng wees u op twee dingen. Allereerst merkte u op dat u iets ter ore was gekomen en ten tweede zei u dat u zelfstandig contact heeft gehad met onze accountant. Ik denk dat de accountant werkt in uw opdracht als gemeenteraad en daar hebben wij een commissie voor die het contact met de accountant organiseert. Want het wordt wel ingewikkeld voor het geheel van de raad om anders ook verslagen en andere mededelingen van de accountant goed te kunnen wegen. Het lijkt mij ongewenst als individuele leden met de accountant spreken en vervolgens dat inbrengen in het debat. Dan krijgen we een heel ingewikkeld debat. Net zoals ook uit een vertrouwelijk overleg met de accountant van de Auditcommissie niet iets gedeeld kan worden, hier. Dat hebben we ook in de oordeelsvormende vergadering met elkaar gedeeld. Dus alles wat u uit dat gesprek wat u gehad heeft, nu deelt, dat kan geen onderdeel zijn van deze beraadslaging. Tenminste, ik kijk ook even naar de voorzitter van de Auditcommissie, nu even in die rol, meneer Ippel?

De heer **Ippel** Ja, eens. Daarom vroeg ik het ook net met de nodige voorzichtigheid, maar ik was wel even geïnteresseerd van: wat is daar dan gezegd?

De **voorzitter** Ja, maar ik breng even de scherpte aan dat dat eigenlijk niet kan. Want anders bent u als Auditcommissie niet meer in positie.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Nu is het raar, want nu wil ik eigenlijk gaan reageren op wat de voorzitter gezegd heeft, maar hetgeen wat ik deed is omdat bij hoge uitzondering, ik vind dat we als raad ook niet in positie zijn gebracht. We hebben de stukken laat gekregen, er is op het laatste moment verschoven en er was bij mij wat onduidelijkheid - waar ik normaliter een proces zou hebben waar ik het in een Auditcommissie zou kunnen bespreken, wat dan misschien een week van te voren was...

De **voorzitter** Ik onderbreek u, maar op dat moment als u dat vindt - ik hoef geen inhoudelijk oordeel te hebben over de inhoud - dan neemt u contact op met uw voorzitter van de Auditcommissie of roept u de Auditcommissie bijeen en kunt u het daar over hebben om te vragen wat nodig is in de richting van de accountant. Want anders wordt het voor de hele raad heel ingewikkeld om hier een debat te voeren over het accountantsverslag wat we in concept hebben en zijn memo daarbij.

De heer **Brandwijk** Dan zal ik de volgende keer iedereen om 09.00 uur vragen of ze dan kunnen overleggen. Maar ja, iedereen werkt ook, dus dat is vrij lastig. Misschien 08.00 uur 's ochtends, 07.00 uur 's ochtends, zelfs 06.00 uur 's ochtends; dat zullen we dan zien.

De **voorzitter** Meneer Brandwijk, dat zullen we dan zien. Prima. Ik stel voor het daarbij te laten. Was u klaar met uw inbreng?

De heer **Brandwijk** Nu wel voor de eerste termijn, dus dank u.

De **voorzitter** Dan dank ik u. Zijn er nog vragen aan de heer Brandwijk? Dat is niet het geval. Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Wijngaarden namens de VVD-fractie.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Laat ik met de deur in huis vallen. Als VVD zijn we tevreden met het positieve resultaat in de jaarrekening, maar de wijze waarop we hier gekomen zijn met een uiteindelijk goedkeurend conceptverslag verdient niet de schoonheidsprijs.

De **voorzitter** Die eerste zin roept gelijk een vraag op van de heer Pauw. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Dan moeten we natuurlijk even een duiding hebben van de VVD bij 'positieve resultaat' en 'daar zijn we heel blij mee'. Het positieve resultaat bestaat uit dingen die we vorig jaar wilden doen, maar niet gedaan hebben. Dan graag even een reflectie van de VVD waarom hij daar blij van wordt.

De **voorzitter** De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Dank u wel. Voorzitter, dat komt deels voort uit zaken die niet gedaan zijn; volgens mij niet alleen maar. Ik heb er alle vertrouwen in, ook kijkende naar de Kadernota, dat deze zaken wel gewoon alsnog uitgevoerd gaan worden, maar dan later dan we in eerste instantie hadden gepland. Dus, ik zie er niet zo'n bezwaar in.

De **voorzitter** Dank u wel. Meneer Pauw heeft een vervolgvraag.

De heer **Pauw** Die beantwoording is inmiddels door het college opgevolgd dat ook in 2023 niet alles uitgevoerd wordt, maar de VVD blijft blij?

De **voorzitter** Op het gevaar af dat we al het debat over de Kadernota gaan volgen, een kort antwoord van de heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dan zou ik de heer Pauw adviseren goed te luisteren naar de inbreng bij de Kadernota.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Van Wijngaarden** Dank u wel. Het afgelopen traject verdient niet de schoonheidsprijs, maar dat we nu uiteindelijk dit goedkeurende concept hebben liggen, dat is iets waar we ook tevreden over kunnen zijn. De jaarrekening is immers niet alleen maar een financieel verhaal. Het laat ook zien wat er het afgelopen jaar gedaan is, zoals de heer Pauw denk ik al terecht aangaf. Voorzitter, het is goed om terug te kijken, maar ik zal mijn betoog toch enigszins kort houden om straks bij de Kadernota wat meer vooruit te kijken naar de toekomst. Maar wat duidelijk is uit de jaarrekeningen is dat een groot gedeelte van ons budget wordt gereserveerd voor de Koers 2030. In onze beleving een logische keuze, omdat we met die koers essentiële stappen zetten voor de ontwikkeling van ons dorp. Bijvoorbeeld op het gebied van woningbouw. Sliedrecht Noord begint steeds meer concrete vormen aan te nemen. Ook daar zal ik straks bij de Kadernota wat meer op ingaan en dat vinden we ook mooi om te zien. Tegelijkertijd moeten we er voor waken dat de binnenstedelijke vernieuwing niet stil komt te vallen. We vinden het daarom ook goed hoe we vorig jaar bijvoorbeeld een keuze hebben gemaakt over de Groen van Prinstererlocatie. De wijze waarop we dat als raad samen gedaan hebben, daar zien we wel brood in en wij hopen dat dat in het vervolg vaker plaats zal vinden op die wijze. Bijvoorbeeld bij een locatie als de Maaslaan of iets dergelijks. Ik wil ook nog even kort reageren op een opmerking van de SGP-ChristenUnie uit de oordeelsvormende vergadering. Toen heb ik die opmerking gemist omdat ik in de auto zat mee te luisteren. Die opmerking had te maken met de laaggeletterdheid. Ik begrijp, het was ietwat detaillistisch, maar goed, het is een punt van zorg dat ook de VVD onderschrijft. Dus ik denk dat het inderdaad een goed idee is om toch in de toekomst hier met elkaar over in gesprek te gaan, raadsbreed, om hier toch te kunnen kijken of we eventueel een impuls kunnen geven aan verbetering van die laaggeletterdheid. Voorzitter, tot slot, zoals andere fracties tijdens de oordeelsvormende vergadering al hebben aangegeven, laat het accountantsverslag zien dat er nog de nodige progressie valt te boeken. Daar is net ook al het nodige over gezegd. We weten allemaal dat de financiële organisatie bezig is met een doorontwikkeling en we kunnen dan ook constateren dat daar blijkbaar nog wel wat stappen in te zetten zijn. Nu hebben we er vertrouwen in dat het college hier aandacht voor heeft, maar toch zouden we graag resultaat willen zien en zouden we van het college willen horen wat zij gaan doen om er voor te zorgen dat er volgend jaar een positiever accountantsverslag ligt. Voorzitter dat was mijn betoog, maar misschien wel goed dat ik nog heel even reageer op de motie van de SGP-ChristenUnie. In dit geval kunnen wij de motie steunen. Ik moet er wel bij zeggen: wij zouden er als VVD op zich niet op tegen zijn om meer geld uit te geven voor het Winklerplein, maar dan zou dat wel moeten betekenen dat het ook een kwaliteitsimpuls oplevert en dat doet het op dit moment niet. Dus vandaar dat we de motie van de SGP-ChristenUnie volledig kunnen steunen. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Van Wijngaarden. Er zijn nog vragen aan u. De heer Ippel, gaat uw gang.

De heer **Ippel** Dank voor zijn steun die hij uitspreekt, maar daarom hebben we het ook in de kop genoemd 'een onhaalbaar plan' zoals het nu is. Dank.

De **voorzitter** Hartelijk dank voor uw toelichting. Er zijn geen andere vragen meer. Dan geef ik tenslotte in de eerste termijn van de raad het woord aan de heer Van der Plas namens de PvdA-fractie.

De heer **Van der Plas** Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, in de jaarrekening legt het college verantwoording af voor het gevoerde beleid en beheer in het achterliggende jaar. De rechtmatigheid en getrouwheid van de stukken dienen daarbij te worden bevestigd door een goedkeurende controleverklaring die vergezeld gaat van een accountantsverslag. Op 20 juni is deze jaarrekening in de oordeelsvormende vergadering besproken en dat is toen gebeurd aan de hand van de op dat moment beschikbare stukken. Daarbij is al veel aandacht uitgegaan naar de stukken die nog ontbraken, namelijk het accountantsverslag en de controleverklaring. Namens onze fractie heb ik toen aangegeven dat wij ons in principe konden vinden in de voorgestelde bestemming van het voordelig saldo van de jaarrekening en die jaarrekening ook wel wilden vaststellen, maar dan wel onder het voorbehoud van een goedkeurende

controleverklaring. Die goedkeurende controleverklaring kan, zoals inmiddels genoegzaam bekend is, niet tijdig worden afgegeven. Wel heeft de accountant gisteren het concept accountsverslag aangeleverd. In een begeleidende memo stelt de accountant dat die controleverklaring in ieder geval voor 15 juli zal worden afgegeven en dat de raad vandaag de jaarrekening 2022 onder dat voorbehoud kan vaststellen. Voor het overige sluiten wij ons aan bij de woorden die de voorzitter van de Auditcommissie bij de inleiding van dat agendapunt heeft gesproken over de inzet en de goede intenties van het ambtelijk apparaat, waarvoor wij ook onze dank willen uitspreken. Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Van der Plas. Er is nog een vraag van de heer Pauw aan u. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Dank u wel, voorzitter. Ik heb het aan de coalitiegenoot niet gesteld, maar ik ga hem wel even aan onze collega oppositiegenoot stellen, want ik ben een beetje op zoek naar de grens van de PvdA. We hebben de basis op orde, daar moest € 891.000,- in. Structureel € 110.000,-, ook vorig jaar. Nou, we zijn gegaan van nauwelijks voor elkaar krijgen van een accountsverklaring naar het hebben van geen accountantsverklaring. Dus die € 110.000,- van vorig jaar was niet echt positief. Maar...

De **voorzitter** Kunt u tot uw vraag komen?

De heer **Pauw** ... waar ligt nou de grens van de PvdA voor het uitgeven van geld? Is dat een ton, een miljoen, 10 miljoen, voordat u zegt van goh, we zouden nou eens iets moeten gaan doen om het aan te pakken?

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vraag. De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Voorzitter, ik denk dat het stellen van grenzen als het over geld gaat, niet veel anders gaat dan thuis. Heb je het geld, wat krijg je er voor terug en heb je het er voor over?

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog andere vragen aan de heer Van der Plas? Dat is niet het geval. Dank u wel. Dan zijn we gekomen aan het einde van de eerste termijn van de raad. Iedereen heeft gelegenheid gehad of genomen om op de voorliggende motie te reageren van de SGP-ChristenUnie en de PvdA. Dan geef ik graag in de eerste termijn van het college - oh, toch, de heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik kwam er achter dat ik eigenlijk nog niet op de motie had gereageerd.

De **voorzitter** Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Ik vind het heel sympathiek, de motie die ingediend wordt, maar ik heb ook nog wel wat overwegingen. Dat ik ook de wethouder eerst wel even wil afwachten, maar ik sta er in eerste instantie sympathiek tegenover.

De **voorzitter** Prima en die gelegenheid is er ook, want we gaan nu luisteren naar de wethouder, portefeuillehouder De Paas, die namens het college zal reageren, maar graag eerst nog 5 minuten de vergadering wil schorsen. Die ruimte bieden we hem graag, dus ik schors de vergadering tot 13.55 uur. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De **voorzitter** De vergadering is heropend en ik geef graag het woord aan wethouder Paas namens het college in de eerste termijn van deze behandeling.

Wethouder **Paas** Dank u wel voor het woord, meneer de voorzitter. Meneer de voorzitter, veel partijen - sterker nog, alle partijen hebben hun teleurstelling uitgesproken over het proces en uitgesproken dat dat beter kan. En niet alleen beter kan - dat het ook beter móet. Ik denk dat de heer Brandwijk de zaken kernachtig samenvatte. De vragen die

anderen ook hadden: of het college de ernst van de zaken erkent en aan welke verbeteringen er worden gewerkt. Dan herhaal ik eigenlijk wat ik het aan het begin heb gezegd, voorafgaand aan het debat: dat wij als college enorm balen van de situatie die er is en dat geeft wel aan dat we de ernst van de zaken onderkennen.

De **voorzitter** De heer Pauw heeft nu al een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Ja, heel veel, voorzitter, maar we gaan het bij één houden. Zoals het college het nu vertelt, doet het op ons overkomen dat er gisteravond iets gebeurd is waar we plots door overmand zijn 'wat gebeurt er nu?', maar we zijn al in 2021 de basis op orde aan het brengen met een verbeterproces en heel, heel, heel veel Sliedrechts belastinggeld. Dus hoe kan het college dan nu zo verbaasd zijn? Je bent toch al twee jaar met het traject bezig? Wat is er dan de afgelopen twee jaar gebeurd en hoe past uw verantwoordelijkheid daar in, in de uitkomst die we nu hebben?

De **voorzitter** Dat is wel een hele ruime vraag, waar in de beperkte tijd van een interruptie een kort antwoord op kan komen. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Dat leidt, meneer de voorzitter, wel tot datgene waar ik ook daarna aan kwam en ook het aspect wat de heer Pauw al eerder heeft genoemd, van: gaan we niet in september beginnen of in november beginnen? Nee, we zijn al begonnen. We zijn met een continu verbeterproces bezig, meneer de voorzitter, als het gaat over de gemeentelijke organisatie, de planning & control cyclus, alle stukken die daar bij horen. En in die continue verbetering, meneer de voorzitter en dat wil ik toch benadrukken - ik heb het de vorige keer ook gezegd, ondanks het feit dat we er van balen hoe het gaat: dat er heel veel stappen zijn gezet. In de afgelopen vergadering heeft u nog de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Daarvoor is de financiële verordening aangepast. De begrotingstructuur is aangepast. Dat zijn allemaal stappen uit de verbeteracties die ook door de accountant zijn geconstateerd. Is daarmee alles gedaan, meneer de voorzitter? En dat heb ik ook in de oordeelsvormende vergadering gezegd: nee. Nog niet alles is gedaan. Nog lang niet alles is gedaan.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw heeft een vervolgvraag. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Ja, we krijgen nu dezelfde riedel weer van de dingen die wij ook wel kennen, van financiële dingen enzovoort, enzovoort. Daar zijn we heel blij mee. Ik had, gezien het proces, het niet gedaan. Maar goed, dat is omdat gewoon de capaciteit ontbrak, maar dat is even tot daar aan toe. Maar het gaat hem om de cruciale dingen die verkeerd gaan. Ik zal één voorbeeld geven, voorzitter. In 2021 moest er, ik zie de wethouder nog springen in de zaal hier, een krediet komen voor de aankoop van de grond tegenover de sportvelden, met daarbij een voorbereidingskrediet. Vervolgens wordt er vorig jaar van alles gedaan, maar het wordt niet uitgegeven door het voorbereidingskrediet. Dat is gewoon een fout en daar staan er meer van in. En...

De **voorzitter** Uw vraag is?

De heer **Pauw** Hoe gaan we dat nou voorkomen?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Ja, meneer de voorzitter, hoe gaan we dat nou voorkomen? En dat is volgens mij ook terecht waar de Auditcommissie op hamert en wat wij in de Auditcommissie ook al hebben besproken en in de oordeelsvormende vergadering dat ook hebben benoemd: dat we met de accountant direct na het zomerreces de evaluatie doen van het jaarrekeningproces 2022. Daar kijken wat er fout is gegaan aan de kant van de accountant en aan de kant van de gemeente. Welke verbeteringen nodig zijn aan de kant van de accountant en welke verbeteringen nodig zijn aan de kant van de gemeente. En de accountant heeft gezegd, bij al die verbeteracties die nodig zijn aan de kant van de gemeente waarbij wij jullie kunnen helpen, willen we jullie dolgraag van advies voorzien. En dat, meneer de voorzitter, is de manier waarop wij hier antwoord gaan geven op de

vragen die de heer Pauw stelt: hoe gaan we dat verbeteren? Hij deed de suggestie en vandaar mijn opmerking over de continue verbetering, dat we daar eigenlijk altijd de hele tijd mee bezig zijn om het steeds beter te doen: in september wordt het opgepakt en in de eerstvolgende vergadering van de Auditcommissie zal het worden besproken. En dan gaan we zeker niet wachten tot november. En meneer de voorzitter, ik wil ook...

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, want ik hoor dat u bijna met uw betoog verder gaat: de heer Pauw nog tenslotte een laatste vraag en dan de heer Brandwijk, als hij nog behoefte heeft.

De heer **Pauw** Ik ga gelukkig over mijn eigen vragen, voorzitter. Maar waar ik nou mee zit, is dat het hele proces, ook van SiSa en allemaal hele ingewikkelde dingen die ik voorbij heb zien komen, die allemaal nieuw zijn: dat snap ik, dat daar dingen voor nodig zijn met de accountant en misschien een bijles of een ding, of... helemaal goed. Gaan we ook zeker doen. Maar ik lees ook dingen over een factuur zonder aantoonbare tegenprestatie, of we weten niet wat het is. Nogmaals, ik ga even erbij zeggen, voorzitter: alles in goede trouw en goede dingen. Er zijn geen foute dingen geconstateerd, maar we kunnen ook niet aantonen waar het nou gebeven is. Ik mag toch hopen dat dat niet wacht tot september, maar gewoon tot morgenochtend 08.30 uur.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Dat, meneer de voorzitter, zijn inderdaad de zaken die gewoon nu al in ons huis worden benoemd als het gaat over, en daar refereerde ik aan in mijn inleiding: het gaat niet alleen over de continue verbetering van de financiële afdeling, omdat de hele organisatie, met name ook de lijnafdeling, juist die voorbeelden die heer Pauw noemde, dat we daar stappen in moeten maken en dat we daarin, zeg maar, ook de focus en dat is ook in lijn met de adviezen van de accountant van vorig jaar, maar ook wat er nu in dit rapport staat, de focus moeten verbreden. Niet alleen naar de financiële afdeling, maar juist naar de hele organisatie om juist van die basiszaken, welke prestatie wordt er geleverd, dat we dat ook in orde hebben. Dan, meneer de voorzitter, wil ik verder toch gezegd hebben: als iemand al een aanbod van een accountant heeft afgeslagen of niet voldoende heeft omarmd, dan is het college dat, wat dat heeft gedaan en niet iemand vanuit onze organisatie. Ik denk dat we daar de rollen zuiver moeten houden, ook in dit debat. Het aanbod wat de accountant heeft gedaan, daar heb ik ook in de Auditcommissie van gezegd, van harte maken we daar gebruik van. Dat is niet alleen omdat we het technische en inhoudelijke proces willen verbeteren, maar we moeten ook zorgen voor onze medewerkers en voor de medewerkers van de bedrijven die voor ons, in dit geval de accountant, aan het werk zijn. En als ik merk dat het proces zoveel inspanning vraagt aan beide zijden, dan is het onze verantwoordelijkheid om daar wat aan te gaan doen en dat gaan we ook doen.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat: de heer Brandwijk heeft een vraag. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Die beweging die de wethouder elke keer aanhaalt - die het college aanhaalt, excuus - die klinkt heel goed, maar als je beweging hebt zonder controle, dan kan je gaan rennen, maar dan val je. Je moet ook controle en grip hebben op die beweging en die vind ik lastig. Want begin vorige maand zouden we een accountantsverslag bespreken. Toen zou het halverwege volgende maand zijn, eind vorige maand. Toen zou het misschien vrijdag zijn, toen zou het gisteren wel voor 13.00 uur of 12.00 uur lukken en toen het werd denk ik 16.47 uur, even uit mijn hoofd. Dat voelt niet... er bewegen wel dingen, maar niet of er grip op is. Grip zou zijn dat je begin juni ziet: dit loopt niet. Beste raad, 3 juli 12.00 uur is dat stuk er. Ik zie wat er nu mis is, maar ik zie ook dat dat zoveel tijd kost.

De **voorzitter** Uw vraag is, meneer Brandwijk?

De heer **Brandwijk** Heeft het college ook grip op de beweging die de organisatie maakt?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Dank u wel voor het woord, meneer de voorzitter. Het is altijd gevaarlijk om zulke vergaande uitspraken te doen, maar ik durf daar het antwoord wel bevestigend op te geven: dat we grip hebben op onze eigen organisatie en de verbeterstappen die we doen. Maar wat de inbreng van de heer Brandwijk duidelijk maakt, is dat wij geen grip hebben op alles wat een externe organisatie niet voor elkaar heeft. In dit geval is alles wat u noemt, dat geeft aan dat er ook verbeteringen nodig zijn aan de kant van de accountant als het gaat over het plannen van zijn werkzaamheden, het volgorde afwerken van de vragen en de antwoorden die hij krijgt en ook in de communicatie naar ons als gemeente en u als raad, om daar de verwachtingen ook op een heldere manier te scheppen. Want als college hebben we niet gezegd: wij maken een rapport en we stellen dat u ter beschikking, maar dat heeft de accountant in dit geval gezegd en daar is de wisselwerking zichtbaar. Dat ik ten volle erken dat wij ook stappen moeten zetten in het verbeteren van de kwaliteit - de heer Pauw noemde een voorbeeld, waarvan je zegt: dat zou geen vraag moeten zijn. Aan de andere kant, als het gaat over de planning van de werkzaamheden en het afronden van de vragen, dan zie ik daar ook potentie aan de kant van de accountant en daar heb ik dan weer geen grip op.

De **voorzitter** Ik zie dat het antwoord wat u geeft aan de heer Brandwijk bij de heer Pauw weer een vraag oproept. De heer Pauw, voor deze keer dan. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Ik hoop dat er gewoon desnoods tot 18.00 uur vanavond ruimte is om dit debat te voeren, want het wordt nu interessant. Want nu komen we bij de - nou, ik ga het niet schuldvraag noemen - heb ik het toch gezegd. Maar de hoe-vraag, laat ik het dan even zo definiëren. Want zo'n accountant kost ongeveer € 50.000,- per cyclus. Daar komt dit jaar nog wel een hoop bij, ben ik bang. Ik ga er niet eens naar vragen hoeveel, maar het zal heel veel schrikken zijn. Maar ik hoor het college nu constateren dat de accountant zijn werk niet goed gedaan heeft. En dan is even de vraag: waar dan? Want dan kunnen we weer geld terugkrijgen.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, volgens mij was de vraag of er grip was op onze organisatie en heb ik aangegeven: daar dan wel op, maar geen grip op hoe de accountant zijn planning doet. Of hij zijn werk niet goed doet, daar heb ik geen oordeel van, maar daar wordt hij gelukkig in gecontroleerd door andere toezichthoudende instanties. Ik heb geen reden om te twifelen aan de goedheid en de getrouwheid van het verslag van de accountant en het werk wat hij uitvoert. Tegelijkertijd constateer ik wel met u dat er een planning afgegeven is die niet gehaald is.

De **voorzitter** Ik stel voor dat u nu eerst even uw beantwoording voortzet, want anders komen we geen stap verder in deze behandeling en dan is er weer ruimte om daar weer vragen over te hebben. De heer Paas vervolgt zijn betoog.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, dat komt dan ongetwijfeld in de tweede termijn terug, maar dit waren wel mijn reacties op alle inbreng van de partijen als het gaat over het proces en onze reflectie erop. Met betrekking tot de ingebrachte motie van de SGP-ChristenUnie, dan begrijp ik die in het licht van het eerder ingediende amendement, een aantal jaren geleden en laat ik dat graag verder aan het oordeel van de raad. Volgens mij heb ik alle vragen beantwoord en opmerkingen, maar ik zie een aantal vingers. Dus blijkbaar heb ik er nog wel een paar...

De **voorzitter** Dat zie ik ook, meneer Paas en ik geef allereerst het woord aan de heer Brandwijk die nog een vraag heeft. Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik erken dat er dingen van buitenaf kunnen zijn waar je geen grip op hebt. In de jaarstukken staan ook de naweën van de uitbraak van Covid 19 en de vluchtelingen toestroom - hier staat crisis, ik zie het als toestroom, even om het feitelijk te zeggen - dat zijn dingen waar je geen grip op hebt.

Dingen waarvoor ik ook wel begrip kan hebben en dat je daar misschien als organisatie niet klaar voor bent. Maar een andere partij, waar u nu schetst alsof u daar helemaal geen grip op hebt, dat vind ik iets te kort door de bocht. Er worden aan het begin van het jaar of aan het begin van zo'n cyclus duidelijke afspraken met elkaar gemaakt: dit zijn de uren, dit is de planning en als er meer fouten worden gevonden, dan had òf u als wethouder het niet goed in beeld en dat is wat ik verwacht, maar ik verwacht niet dat opeens de accountant zoveel moeite had om die paar fouten te wijzigen, maar dat het gewoon meer fouten waren dan verwacht

De **voorzitter** Dank u wel. Heeft u op basis van deze stelling nog behoefte om daar op te reageren? De heer Paas.

Wethouder **Paas** Ik kan alleen maar bevestigen aan de heer Brandwijk, meneer de voorzitter, dat er inderdaad vooraf een heel goede planning was afgesproken met de accountant en dat daar, maar dan herhaal ik mezelf, dat uiteindelijk uit het resultaat wat hier vandaag voorligt, blijkt dat als het gaat over het met elkaar afspreken van een planning en het elkaar er aan houden en ook reageren op de feitelijke situatie, dat dat enkele verbeteracties behoeft.

De **voorzitter** Dank u wel. Mevrouw Visser heeft ook nog een vraag, voordat u gaat zitten.

Mevrouw **Visser** Dat is meer over het laatste gedeelte van de bijdrage van de wethouder, voorzitter. Volgens mij was de motie in 2020 con amore unaniem door een hele raad aangenomen, waar de huidige wethouder toen raadslid was. Wat is de afweging van de wethouder om de motie die nu voorligt aan het oordeel van de raad te laten? Hij heeft daar vast een mening over; dat kan bijna niet anders.

De **voorzitter** Dank u wel. De wethouder.

Wethouder **Paas** Dat is inderdaad een goede vraag en een goede constatering: in unanimitéit is het amendement destijds aangenomen. Ik sta nu in een andere positie. Als raad kunt u zeggen - u gaat als raad over het budget - u kunt zeggen van: hier hebt u een zak met geld, geacht college, voer maar uit. U kunt ook zeggen: tot hier en niet verder. En ik constateer dat u, althans als ik het zo inschat, de raad een consistente lijn inneemt ten opzichte van de eerdere jaren. Maar als bestuurder heb ik gewoon te maken met het plan wat in december 2021 door uw raad is goedgekeurd, bevattend een grondexploitatie, een prijs en bepaalde bouwvolumes en daarvan hebt u tegen mij gezegd, althans, zegt u nu tegen mij in deze rol van: geacht college, voer dat plan uit. En ik zeg: met deze jaarrekening heb ik u laten zien dat als ik dat plan conform uw wensen uitvoer, dat het dan 1 miljoen extra kost.

De **voorzitter** Dank u wel. We zijn daarmee gekomen aan het einde van de eerste termijn van het college en daarmee aan het einde van de eerste termijn. Zijn er fracties die behoefte hebben aan inbreng in de tweede termijn? Ik zie dat dat het geval is. Dan geef ik graag het woord aan de heer Pauw namens de fractie van PRO Sliedrecht en de heer Brandwijk wenst ook een tweede termijn. Gaat uw gang, meneer Pauw.

De heer **Pauw** Ik zat nog even, voorzitter, te kauwen op de laatste opmerking van het college: de raad gaat over het budget. Ik vind dat een hele gewaagde uitspraak met deze accountantsverklaring voor mijn neus. Maar nu moeten we gaan afronden. Want ja, tegen een jaarrekening stemmen is wat raar, want het is allemaal al gebeurd, dus dat heeft feitelijk niet zoveel zin, ware het niet dat er een bestemming in staat in een reserve waarvan wij hebben aangegeven vorige week dat het een beetje een rare reserve is, omdat niemand weet waar die voor bedoeld is. Dus daar ga ik zo nog even over nadenken. Maar ik zou nog wel graag, maar misschien met mijn collega raadsleden willen kijken naar: wat gaan we nu doen? Er staan een aantal concrete handelingen in van raadsbesluiten die genomen moeten worden, regelingen die moeten worden aangepast in 2023. Gaan we nu gewoon het college opdracht geven dat voor ons uit te voeren voor bijvoorbeeld 1 oktober dit jaar? Kan het college het uitvoeren, is dan ook even de vraag

richting het college in het gedeelte? En is het niet veel handiger om dat in de openbaarheid te doen - tenslotte is het openbaar belastinggeld, in plaats van in de beslotenheid van een Auditcommissie? Die mag wat ons betreft best wel een taak hebben, zegt mijn collega, maar ook een begeleidende functie daarin hebben, maar ik zou graag in ieder geval de uitgangspunten van het geheel gewoon in de openbaarheid ergens voor 1 oktober bespreken. Dat we in ieder geval die in 2022 worden aanbevolen door de accountant, wel of niet doen. Dat kan ook een antwoord zijn; nee is ook een antwoord. En dan vervolgens gaan toewerken naar een betere cyclus in de richting van de jaarrekening 2023, waarbij we dan in december met de tussenrapportage 2023 al een soort peilstok in de grond kunnen duwen hoe ver we zijn. Dat is even wat ik wil neerleggen bij mijn collega raadsleden en dan ga ik zo meteen nog even nadenken over het besluit wat we moeten nemen.

De **voorzitter** Hartelijk dank, meneer Pauw.

De heer **Pauw** De motie moeten we nog even doen. We hadden nog niets gezegd over de motie.

De **voorzitter** Dat had ik niet begrepen. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** De laatste keer dat we inderdaad unaniem instemden, tenminste, dat wij ook instemden stonden er ineens twee etages bovenop. Dus ook die ga ik nog even met mijn collega's bespreken en kom ik zo meteen nog even terug bij de stemverklaring. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Pauw. Dan geef ik graag het woord aan de heer Brandwijk van de fractie van Slydregt.NU.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik blijf het lastig vinden. We hebben een toelichting gekregen op het concept accountantsverslag onder voorbehoud van het krijgen van een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid. Nu gaan we er vanuit dat we die krijgen, maar toch is het wel lastig en toch baal ik er van dat we het hier dan nu bespreken. Want ik had dit graag dan misschien 14 juli met jullie besproken als we wel alle stukken hadden en wel de goedkeuring, en niets onder voorbehoud hadden hoeven doen. Want het blijft lastig om dit zo vast te stellen en de situatie is nu zo dat we het nu moeten doen. Daarbij kan ik onderschrijven wat de heer Pauw net zei over het beginnen met verbeteringen en een aantal verbeteringen zijn voor ons: een aantal nota's herzien. Updaten vanuit 2016. Als een nota nog 2016 heeft en het is 2023, vind ik ook dat het tijd is dat die ge-update wordt. Ik onderschrijf de oproep aan het college om met nieuwe voorstellen te komen en er is tijd; afgelopen voorjaar hebben we 4 vergaderingen moeten schrappen omdat er geen stukken waren. Nu komen we zelf met ideeën om stukken op de agenda te krijgen. Dan nog de motie. Ik zal de motie van de SGP-ChristenUnie ook nog even bespreken met mijn fractie. Ik vind hem toch ook lastig blijven. Dan toch nogmaals even een oproep aan de wethouder, en dan even in mijn woorden, om toch echt meer grip op die organisatie te krijgen en die veranderingen. Want dit baart me wel zorgen als we ook zo meteen de Kadernota 2024 gaan bespreken en vooruit gaan kijken. Ik wil heel graag vooruitkijken met Sliedrecht. Ik wil aan de toekomst werken, maar als ik nu kijk moeten we iets meer naar achter kijken dan vooruit, misschien. Daar wil ik het even bij laten.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Brandwijk. Er zijn twee vragen aan u. Allereerst van de heer Dunsbergen en dan de heer Van Wijngaarden. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Het is niet zozeer een vraag alswel toch nog even een reflectie op hetgeen wat net gezegd is door de twee woordvoerders.

De **voorzitter** Dat mag, want de heer Pauw heeft het ook gevraagd. Gaat uw gang, de heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank, voorzitter. Eigenlijk wat er in mij opkomt als ik deze discussie zo beluister is: we kunnen geen ijzer met handen breken. Dat betekent dus dat we moeten doen wat we kunnen doen, maar we kunnen niet het onmogelijke vragen van onze ambtelijke organisatie. Dat neemt niet weg en dat heb ik net ook gezegd, dat we echt over moeten gaan tot actie. Als ik dan even luister naar de woorden van de heer Pauw: die roept eigenlijk op om ook dat verbeterplan in de openbaarheid te bespreken. Dat begrijp ik. Ik moet zeggen, ik kan dat ook ondersteunen, want ik denk dat die openbaarheid ook heel belangrijk is, maar ik vind het ook belangrijk om de Auditcommissie zijn begeleidende rol te geven. Dus volgens mij is het ook goed dat we in september eerst met elkaar als Auditcommissie het gesprek aangaan, ook met de accountant en met de ambtelijke organisatie en de wethouder, om dan vervolgens te kijken hoe we dat ook verder kunnen brengen richting de raad, want uiteindelijk zijn wij als raad ook verantwoordelijk voor wat er in Sliedrecht gebeurt.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw informatie. Het Reglement van Orde biedt de Auditcommissie de gelegenheid om zelf te beoordelen, te besluiten of haar vergadering openbaar of besloten is. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Wijngaarden. Wacht u even, meneer Pauw, want de leden van de raad reageren op uw vraag. Dus als u gewoon even rustig wacht op de reacties, dan kunt ze even noteren en krijgt u straks het woord om daar weer op te reageren. De heer Van Wijngaarden van de VVD-fractie.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Als het aankomt op de vraag van de heer Pauw over het in de openbaarheid bespreken van dat soort zaken, kunnen wij dat ook onderschrijven. Dat lijkt me geen probleem. Ik had nog wel één vraag bij het betoog van de heer Brandwijk. Hij gaf aan dat hij de motie over het Winklerplein ingewikkeld vond. Mijn vraag is eigenlijk, wat vindt hij daaraan ingewikkeld? Want wellicht dat we dan nog wat vragen die hij heeft, eventueel weg zouden kunnen nemen. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog andere leden die willen reageren op de vragen die de heer Pauw heeft gesteld en de inbreng van de heer Brandwijk? Dat is het geval. De heer Ippel. Ik corrigeer mijzelf nog even, want het is niet het Reglement van Orde, maar het is de verordening van de Auditcommissie die zelf bepaalt in artikel 6, het eerste lid of men in alle openbaarheid dan wel in beslotenheid vergadert. De heer Ippel, in dit geval als fractievoorzitter van de SGP-ChristenUnie, denk ik.

De heer **Ippel** Dat klopt, voorzitter, dank u. Ik denk dat het verstandig is dat er inderdaad voorstellen komen tot verbetering, dat we die binnen de Auditcommissie bespreken en als daar dingen zijn die in de openbaarheid besproken moeten worden: geen enkel bezwaar. We spelen daar geen geheime commissie. Van bepaalde dingen is het beter dat dat daar blijft, maar dit soort zaken mogen wat mij betreft in de openbaarheid. Ik vraag me wel af of het zinvol is. Maar goed, laten we dat dan beslissen in de Auditcommissie om te kijken van: is dit zinnig om dit binnen de raad te bespreken, maar geen blokkade vooraf, of dat we daar dingen aan het bespreken die niet goed zijn.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog andere fracties die het woord wensen? Dat is niet het geval. Dan geef ik de heer Pauw de gelegenheid om te reageren op wat hij zojuist gehoord heeft van de andere woordvoerders. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Of het zinvol is, voorzitter, dat weet ik niet, want ik ben geen accountant. Maar onze accountant vindt het wel zinvol. Dan staan er even twee of drie, ik heb ze niet hier zo kort bij de hand liggen, maar een aantal dingen die inderdaad niet gecorrigeerd zijn of niet kloppen, waar een raadsbesluit aan ontbreekt. Het mandaat, de rechtmatigheid. Het mandaat met een besluit: zo gaan we de dingen doen en die kan je gewoon corrigeren en desnoods als een veegbesluit, het maakt me niet uit, maar in ieder geval: als het in de raad is, dan is het sowieso openbaar natuurlijk; dat bedoelde ik. En uiteraard kan je bij de Auditcommissie dat gewoon voorbereidend begeleiden. Maar ik zou er dan zo graag een datum op zetten. Want anders weet ik het wel weer, zo meteen. Dan is het weer een vergadering die en dan is die weer ziek of die weg of weet ik het wat en dan is het zo weer oktober/november. Laten we nu gewoon als raad afspreken dat we dat voor 1 oktober bij de Auditcommissie hebben, van daar uit verder kunnen en hopen

dat we dan bij de 2de Tussenrapportage, of de Winternota moet ik tegenwoordig zeggen, dan in ieder geval iets van de voortgang te zien krijgen. Die consensus zou ik inderdaad willen zoeken, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Pauw. De heer Brandwijk nog in reactie op wat hij gehoord heeft.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, de heer De Vries.

De **voorzitter** Voorzitter, bedoelt u.

De heer **Brandwijk** Voorzitter, excuus. Die consensus deel ik met de heer Pauw. Ik hoop dat de wethouder ook kan toezeggen dat we het of dus voor 1 oktober in de Auditcommissie bespreken, of misschien al een stuk hebben wat naar de agendacommissie kan. Daarnaast even op wat de heer Van Wijngaarden zei, van de VVD. Even goed naar mijn woorden zoeken: maar er zijn altijd op elk dossier ontwikkelingen en die neem ik hier ook mee in overweging. Laat ik het zo zeggen.

De **voorzitter** Dank u wel. Dan is de vraag aan het college gesteld, volgens mij ten tweede male, of het college voor 1 oktober een plan van aanpak kan neerleggen bij de Auditcommissie zodat de Auditcommissie daarover kan spreken en hoe de commissie dat doet, is aan de commissie. Ik kijk even naar de wethouder of hij al gelegenheid heeft om te reageren op de gestelde vragen en opmerkingen. Dat is het geval. Dan geef ik graag het woord aan de heer Paas.

Wethouder **Paas** Dank u wel, voorzitter. Volgens mij staat er, maar dan kijk ik ook even naar de griffier, in september een Auditcommissie gepland waarin we het verslag van de accountant en de evaluatie kunnen bespreken. Of er dan al een compleet plan van aanpak is, dat durf ik niet te zeggen. Maar ik moet ook eerlijk zeggen dat ik niet zo heel goed begrijp, meneer de voorzitter, als we laten zien met alle dingen die we doen, dat we bezig zijn met continue verbetering, dat er nu zó veel aarzeling is bij het feit alsof wij nu een paar maanden tot en met november op onze handen gaan zitten omdat we eigenlijk niet willen verbeteren. Dit hele college heeft meerdere keren aangegeven dat we bezig zijn met continue verbeteren. Dat ook hebben laten zien met verschillende punten en ik wil alles opleveren, meneer de voorzitter, wat ik voor 1 oktober heb, maar als er nog verbeteracties of plannen gevormd worden die er dan nog niet zijn, dan hoop ik toch dat ik ook de mogelijkheid krijg om gewoon na 1 oktober met nog nieuwe verbeterstapjes te komen om zo dat continue verbeterproces gewoon in gang te houden.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk heeft er een vraag over en dan de heer Pauw.

De heer **Brandwijk** Eigenlijk, de wethouder vroeg naar wat die overweging was. We hebben in 2022 eenzelfde gesprek gehad over deze stukken, met verbetering. Waarin ik toen ook het idee had: deze verbetering gaat er komen. Ja, er gaan dingen nog niet goed, er gaat heel veel goed. Het zijn enthousiaste mensen, we gaan de goede kant op. Met het verslag wat hier nu voorligt heb ik het idee: we hebben wel stappen gemaakt, maar zeg maar niet vooruit en dat baart me nu wel zorgen. En daar komt dat vandaan. Vorig jaar was er echt nog wel ook enigszins wat enthousiasme voor de ontwikkelingen die kwamen en nu heeft dat plaatsgemaakt voor iets meer zorg. Dus dat is de overweging waarom, in ieder geval ik, daar nu iets meer op inzet.

De **voorzitter** Dank u wel. Heeft de wethouder behoefte om daar nog op te reageren? Dat is het geval.

Wethouder **Paas** Ja, maar goed, daar verschillen we van mening. Althans, daar verschil ik van mening met de heer Brandwijk als het gaat over de stappen die we in de verkeerde richting hebben gezet. We kunnen het misschien hebben over dat we nog niet de goede stappen hebben gezet, maar met de stappen die we hebben gezet, die zijn ook wat de accountant betreft, lees ook de managementsamenvatting die hij heeft gestuurd, de

stappen in de goede richting. Dat er nog meer stappen gezet moeten worden, daar verschillen we niet van mening over. Meneer de voorzitter, laat ik in ieder geval toezeggen dat ik graag van het aanbod van de Auditcommissie gebruik maak om extra vergaderingen in te plannen en dat we dan afspreken met elkaar dat we in de Auditcommissie van september, als we de eerste bespreking doen, dan ook afspraken doen over een realistische tweede bespreking. Wat mij betreft, meneer de voorzitter, zou de Auditcommissie dat prima in de openbaarheid kunnen doen.

De **voorzitter** Daar gaat de commissie zelf over. De heer Pauw heeft nog een vraag.

De heer **Pauw** Ja, er werd ons een vraag gesteld, voorzitter, waar de aarzeling zit. Die zit in de verwachting van de honderdduizenden euro's Sliedrechts belastinggeld van 2021 en 2022, die ik hier weer heb moeten goedkeuren met als belofte - of inspanningsverplichting, moet ik dan zeggen, dat het allemaal beter wordt. En wat nou de oorzaak ook is, in ieder geval is de conclusie niet dat het beter geworden is. Want het is juist minder geworden. Want we zijn gegaan van een extra Auditcommissie in 2022, waarin we net voor elkaar kregen dat we het voor elkaar kregen dat alles er was, naar dat we niets meer hebben. Nogmaals, even los van waar het dan zit, daar zit het dan. Uiteraard heeft het college ook na 1 oktober nog alle ruimte om te doen wat ze moet doen, wat ons betreft in ieder geval en het gaat er alleen om dat het op papier staat. Ik moet nu uit 43 pagina's gaan filteren wat ik nou wel aan verordening A.24.b moet gaan doen en aan welke niet. Nogmaals, die zitten in die 25% van de accountantsverklaring die ik niet begrijp. Dus ik zou wel graag vanuit het college een lijstje met dingen zien die moeten gebeuren, of die kunnen gebeuren, laat ik het zo zeggen. En dan kan de raad kiezen of ze moeten gebeuren. Dan ben je er in ieder geval van af, heb je in ieder geval een keuze gemaakt. Maar dat het gewoon op een A4-tje staat van: de accountant heeft aanbevolen dat, een rijtje met dingetjes, die bespreken we in de Auditcommissie van september en vanuit daaruit verder.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Pauw. In reactie de heer Paas daarop.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, ik vraag me echt af of de gemeenteraad dat zou moeten willen, of dat dit alleen een wens is van de heer Pauw van PRO Sliedrecht of van PRO Sliedrecht alleen. Wat ik zei en daar sta ik volledig achter, is dat ik denk dat het goed is om in de Auditcommissie alles wat daar gedeeld wordt als het gaat over de verbetering en de verbeteracties, de evaluatie en wat we er aan doen, om dat gewoon te delen. Daar is niets geheims aan. Maar ik vraag me echt af, meneer de voorzitter, of in deze raad uiteindelijk de keuze gemaakt moet worden welke van de verbeteracties wel uitgevoerd moeten worden, welke van de verbeteracties niet uitgevoerd moeten worden en of de verbeteracties die beschreven staan, eigenlijk wel de goede zijn. Uiteindelijk gaat het er om en dat is deze keer ook heel duidelijk geworden, dat u mij aan kunt spreken op het eindresultaat: dat u een goed proces wenst en ik denk dat het daarover zou moeten gaan, het debat. Als u ziet welke verbeteracties we doen: hooguit dat u daar een oordeel dan over kunt geven als raad of u vindt dat we de goede kant op gaan of niet, maar laten we voorkomen dat we de verwachting wekken dat wij als college hier met een raadsvoorstel komen, bevattende een lijst met verbeteracties waarbij we dan toestemming aan u vragen om het wel of niet uit te voeren.

De **voorzitter** Dank u wel. Dat roept weer een reactie op van de heer Pauw en dan wil ik tot een afronding komen. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Het zou als, ik als één van 21 controleurs van het college, wel de eindconclusie moeten zijn waar het college mee eindigt, maar die gaat geen politiek draagvlak halen. Dus het hoeft geen raadsbesluit te zijn van 'zo en zo gaan we het doen', maar gewoon even uitgefilterd uit het accountantsverslag, via de voorzitter richting het college: een aantal dingen staat daar gewoon in. Die moeten nog dit jaar geregeld worden en wanneer gaan we dat dan doen? Vervolgens, van daaruit ga je dan verder en het mag gewoon een overzichtje zijn, maar gewoon nu afwachten tot een week voor de Auditcommissie en dan nog iets binnenkrijgen - ik zou graag vanuit hier daar wat kaders neerleggen.

De **voorzitter** Ik herinner u allen er misschien ten overvloede aan dat er een voorlopig accountantsverslag komt met een bestuurlijke reactie, waar ik er dan van uitga dat die besproken wordt in de Auditcommissie van september en mogelijk dan ook verbeteracties in zich herbergt waar u op doelt en waar ook de wethouder over sprak in de bestuurlijke reactie. En dat is een basis voor het gesprek, denk ik, in de Auditcommissie. Daar ga ik vanuit. Ik kijk even naar de voorzitter van de Auditcommissie. De heer Ippel in die rol?

De heer **Ippel** Ja, wat mij betreft wel, voorzitter. Nogmaals voor de duidelijkheid: ook de accountant is erbij in september voor het nieuwe plan en ik denk, als de Auditcommissie en die heeft al deze beraadslagingen gehoord, we zijn er met elkaar bij, echt volledig hier op gericht is dat de accountant in de volgende cyclus zijn werk goed kan doen en daarbij ook in zijn rol geplaatst wordt en hij heeft nog verdere verbeteracties nodig dan die er liggen in september, dan zullen we in het najaar nog een aantal keren moeten vergaderen om die in te zetten. Dat is de inzet van het college, dat is de inzet van de accountant om zijn werk goed te kunnen doen en dat is onze inzet. Dus wat mij betreft kunnen we daar echt op inzetten. Nogmaals, discussie in de openbaarheid vind ik daar aan een vervolg: prima, maar als dat zinvol en nodig is, doen we dat en anders dan tikken we het daar af. Het gaat er om dat de accountant zijn werk kan doen. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw toelichting daarbij. Roept dat nog nieuwe vragen of opmerkingen op van de heer Brandwijk?

De heer **Brandwijk** Ja, toch nog even. Ik zit iets korter dan de heer Pauw in de gemeenteraad, maar ik weet ook al dat je duidelijk om een datum moet vragen. Kunnen we die bestuurlijke notitie ook voor 15 juli verwachten van het college? Op het dan niet concept accountantsverslag. De collegereactie.

De **voorzitter** Ik geef voor die concrete vraag even het woord aan de heer Paas en dan ronden we deze beraadslaging af. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Het antwoord is daarop: nee.

De **voorzitter** Dank u wel.

De heer **Brandwijk** Wanneer dan wel? Al is het niet voor 15 juli.

Wethouder **Paas** Ik doe het even uit mijn hoofd, maar voor 1 september zou prima moeten lukken en dat heeft er alles mee te maken dat ik geen bestuurlijke reactie kan geven op het conceptrapport en dat ik ook moet wachten op het definitieve rapport. Dat we vervolgens het reces hebben wat er voor ligt en dat het voor 1 september...

De **voorzitter** Ik denk en in lijn met, dank u wel, in een lijn wat de heer Pauw ook al vroeg, dat is denk ik ook het oogmerk van de heer Brandwijk, om ruim voor de volgende Auditcommissie te kunnen beschikken over zowel het accountantsverslag als de bestuurlijke reactie daarop. Dat is tenminste het oogmerk van uw vraag, denk ik, de heer Brandwijk? Ja, en de wethouder zegt toe te proberen dat voor 1 september bij uw raad neer te leggen. Nou, dat lijkt mij... toch nog de heer Brandwijk?

De heer **Brandwijk** Ja, want het is interessant wat de wethouder hier zegt. Hij zegt, ik kan geen reactie op een conceptstuk geven en wij moeten zo meteen stemmen over dit conceptstuk. Ik heb dit conceptstuk moeten beoordelen in minder dan 24 uur en de wethouder gaat hier, nou, 1 september, dat is ongeveer twee maanden, de tijd voor nemen vanaf nu, maar verwacht wel van ons dat wij er een gedegen... Ik wil graag òf voor 15 juli, of dat in de toekomst dan de wethouder ook niet verwacht dat wij binnen 24 uur een keuze maken over iets wat nog een concept is.

De **voorzitter** Op het gevaar af dat we een herhaling van een discussie krijgen over de aard van de bespreking nu - de heer Paas nog tenslotte in deze termijn.

Wethouder **Paas** Ja, meneer de voorzitter. Ik ga er van uit dat uw geachte gemeenteraad ook graag, of juist graag een reflectie van het college wil over het eindelijke definitieve oordeel van de accountant als het gaat over de rechtmatigheid. Ja, daarvan nemen we dat graag mee in één en dezelfde reflectie en dat is waarom ik aangeef dat ik dat wel voor 1 september kan doen, maar niet voor 15 juli.

De **voorzitter** Dank u wel. We zijn gekomen aan het einde van de beraadslaging, waarbij in ieder geval toegezegd is door de wethouder dat op basis van het definitieve accountantsverslag er ook nog een bestuurlijke reactie komt en dat hij die probeert voor 1 september naar de raad te zenden. Die wordt onderdeel van de beraadslaging in de Auditcommissie in september, waarschijnlijk in de laatste week van september, maar die moet nog precies gepland worden. Daarnaast heeft de voorzitter van de Auditcommissie u ook aangegeven dat er natuurlijk alle ruimte is en de wethouder heeft aangegeven daarin mee te willen werken, ook om nog meerdere Auditcommissies als dat nodig is te organiseren. De Auditcommissie gaat zelf over openbaarheid of beslotenheid. Met die feitelijke constatering van de toezegging van wat hier besproken is wil ik eigenlijk de beraadslaging sluiten. De heer Pauw heeft nog een opmerking.

De heer **Pauw** Nee, ik wil niet tot 03.00 uur vannacht doorgaan, maar ik wou graag even een schorsing van drie minuten.

De **voorzitter** Maar ik wil u eigenlijk voorstellen, meneer Pauw, om sowieso nu te schorsen en om 15.00 uur de beraadslaging te hervatten, te heropenen en dan te beginnen met de Kadernota en op een later moment, als alle leden van de raad aanwezig kunnen zijn, dat hebben we ook zo afgesproken vorige week, om dan de stemming te hebben. Dus dat u nog alle gelegenheid heeft om in uw fractie te beraadslagen, want daar is behoefte aan, begrijp ik, maar dat we waarschijnlijk na de dinerpauze pas stemmen over de jaarrekening, omdat de wens was dat alle leden in de gelegenheid zijn om daarbij aanwezig te zijn en die gelegenheid wil ik graag bieden. Dus na de dinerpauze stemmen we over de jaarrekening; het precieze tijdstip kan ik u dan pas geven. Ik zie dat dat u ruimte biedt voor interne beraadslaging, want die ruimte is er ook, omdat ik nu de vergadering schors en de beraadslaging sluit over dit onderwerp en om 15.00 uur de vergadering heropen om met elkaar het debat te voeren over de Kadernota. De vergadering is geschorst tot 15.00 uur.

Schorsing

De **voorzitter** Ik heropen de vergadering. We zijn gekomen aan de behandeling van de Kadernota 2024, inclusief het Programma Ruimtelijke Vernieuwing en daarover voeren wij algemene beschouwingen. Het politieke hoogtepunt van het jaar; tenminste, velen van u zien dat zo. Kijk, mevrouw Schild heeft er al enorm veel zin in. We gaan ook merken of zij het woord voert straks, maar vele anderen gaan dat wel doen. Er is ook ruimte en één van de fracties maakt er ook gebruik van, de SGP-ChristenUnie fractie, om met twee woordvoerders het woord te voeren. We hebben ook een heel draaiboek voor de behandeling van de Kadernota en het Programma Ruimtelijke Ordening en dat wil ik eigenlijk ook gewoon volgen, maar de heer Jongeneel heeft daar een vraag bij, zie ik.

De heer **Jongeneel** Ik heb een opmerking, voorzitter. De SGP-ChristenUnie is niet de enige met die primeur; wij doen het ook. Want ik doe de eerste woordvoering in de eerste termijn en in tweede termijn voert de heer Brandwijk het woord, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel voor de aanvulling, meneer Jongeneel; dat had ik even over het hoofd gezien. Als fracties er voor kiezen om alleen het woord te voeren mag dat vanzelfsprekend ook. Er is alle ruimte geweest om technische vragen te stellen over de Kadernota en het Programma Ruimtelijke Vernieuwing. Er is ook een inloopsessie geweest waar verschillende fracties gebruik van hebben gemaakt en daarmee zijn de voorstellen voldoende voorbereid voor de besluitvormende vergadering die wij nu hebben. Moties of amendementen die worden ingediend worden vanzelfsprekend ook op raad.sliedrecht.nl geplaatst. Dat geldt ook voor de woordvoerders die hun spreektekst ter

beschikking stellen aan de griffie. Nadat ze klaar zijn met hun inbreng zullen we die ook publiceren zodat andere leden van de raad, maar ook anderen buiten de raad daar kennis van kunnen nemen. Het is niet verplicht, maar wanneer u dat doet zullen we die service ook verlenen. Iedere fractie heeft vijftien minuten spreektijd, ongeacht het aantal woordvoerders; daar zal ik streng op toezien en daarnaast zijn we gewoon en dat weet u allen in onze raad om bij algemene beschouwingen in de eerste termijn van uw inbreng geen interrupties toe te laten. Geen interrupties - dat is de praktijk waar u zelf mee hebt ingestemd en die ook al eerder werd toegepast. (...) Ja, vanuit u, de heer Pauw, dat begrijp ik. Ik word al gecorrigeerd: vanzelfsprekend zijn interrupties toegestaan; gelukkig, denk ik dan ook voor alle toehoorders, ook voor mevrouw Schild. Er is dus alle ruimte voor interrupties, maar ik geef u wel graag mee dat het wel fijn is om niet direct al na zin één een interruptie te plaatsen, maar de woordvoerders even de gelegenheid te bieden om even de opbouw van hun betoog zeg maar te geven, zodat we ook een goed inhoudelijk debat hebben met elkaar. Akkoord? Dan komen wij aan de eerste termijn van de raad en dan geef ik zoals afgesproken graag het woord aan de heer Van Wijngaarden van de VVD-fractie.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Een iets langer betoog dan u normaal gesproken van mij gewend bent. De Kadernota: een belangrijk onderwerp. Laat ik allereerst beginnen met het college en haar ambtenaren te bedanken voor een duidelijk leesbare Kadernota. Ik denk dat er een hoop zinnige dingen in staan. Maar waar ik tijdens mijn betoog bij stil wil staan, zijn eigenlijk twee belangrijke punten. De eerste zal denk ik niemand verbazen: dat is de binnen- en buitenstedelijke vernieuwing, daar zal ik als eerste op ingaan. Het tweede gedeelte van het betoog zal voornamelijk gaan over het probleem Chemours. Maar laat ik beginnen met de binnen- en buitenstedelijke vernieuwing. Het mag immers bekend zijn dat we in Sliedrecht een aantal belangrijke uitdagingen hebben als het aankomt op de ruimtelijke ontwikkeling, waarbij de belangrijkste vraag is hoe we ons dorp op de lange termijn leefbaar en aantrekkelijk kunnen maken en houden. Voorzitter, in de ontwikkeling van Sliedrecht-Noord zijn de afgelopen periode een aantal belangrijke stappen gezet en dat de ontwikkeling van dit gebied noodzakelijk is voor de toekomst van Sliedrecht stond voor ons als VVD buiten kijf. Echter waren er nog wel wat twijfels bij derden en waren er de nodige onzekerheden, zoals de financiële haalbaarheid; een belangrijk vraagstuk welke door de door het Rijk toegezegde subsidie van bijna 20 miljoen euro voor een groot deel wordt beantwoord. Daarnaast had ook de provincie haar twijfels bij de noodzakelijkheid van de ontwikkeling van Sliedrecht-Noord, maar met de presentatie van haar recente coalitieprogramma is deze zorg voor ons ook grotendeels weggenomen. We willen het college en haar ambtenaren graag complimenteren voor hun inzet op dit punt. Voorzitter, daarnaast worden ook de kaders voor de binnenstedelijke vernieuwing steeds duidelijker. In het programma ruimtelijke vernieuwing wordt geschreven dat binnenkort meer duidelijk zal worden over hoe we als raad kunnen sturen op deze ontwikkeling. We gaan er vanuit dat dit in gezamenlijkheid met het sturen op grote projecten wordt uitgewerkt, zodat we als raad echt in positie komen om te sturen op de koers, de gezette stappen en de financiële onderbouwing daarvan. Bij de binnenstedelijke ontwikkelingen zijn er nog wel een aantal belangrijke projecten waar het nodige mee moet gebeuren. Zo blijven we ons zorgen maken omtrent de situatie van het Burgemeester Winklerplein; daar is het bij de jaarrekening ook al over gegaan, maar goed, ik denk dat het belangrijk is om het gewoon nogmaals te benadrukken. We zouden over alle ontwikkelingen op dit onderwerp binnenkort toch een keer als raad willen spreken, het liefst openbaar, maar desnoods achter gesloten deuren. Voorzitter, als VVD waren we zeer te spreken over de wijze waarop we als raad een keuze hebben gemaakt over de toekomst van de Groen van Prinsterer locatie, waarbij we als raad echt wat te kiezen hadden. We vragen ons daarom ook af of het college de komende periode nog andere projecten op het oog heeft om op deze wijze te behandelen. Bij dit onderwerp hebben we ook nog wel een puntje van kritiek, voorzitter. Namelijk de communicatie. Het college doet goede dingen, maar de vraag is of deze boodschap ook goed over het voetlicht gebracht wordt. Zo waren de uitnodigingen voor een bewonersavond over de Noord-Zuid verbinding te laat verzonden, er waren onduidelijkheden over de communicatie omtrent het nieuw te realiseren IKC, maar er gingen ook zaken niet goed bij bijvoorbeeld de sollicitatieprocedure van de MAG. Daar moet ook wat ons betreft gewoon meer scherpte in komen en onze vraag aan het

college is hoe zij denkt deze scherpte de komende tijd aan te kunnen brengen. Voorzitter, we staan voor een aantal grote ontwikkelingen en we hebben nu het gevoel alsof we in de communicatie te vaak achteraf moeten verantwoorden of corrigeren, terwijl men juist op voorhand meegenomen zou moeten worden. Voorzitter, dan heb ik nog een ander punt hierbij en dat heeft betrekking op modulair wonen. Ik was in eerste aanleg eigenlijk van plan om daar een motie over op te stellen, maar gaandeweg het opstellen van die motie bedacht ik mezelf dat er wellicht nog wel wat meer haken en ogen aan zouden kunnen zitten dan ik in eerste instantie kan overzien, dus ik zou hem hier liever gewoon eerst even in de raad willen delen om te kijken hoe andere fracties er tegenover staan en eventueel om daar ook een reactie over te horen vanuit het college. Maar wat we van plan waren is om een motie in te dienen om modulair wonen in Sliedrecht-Noord mogelijk te maken, zodat ook op korte termijn voor Sliedrechters gebouwd kan worden, dus dat daar op korte termijn ook resultaat gepakt kan worden. Wat ik zei, er zitten wat haken en ogen aan die ik in eerste instantie gelijk kan bedenken: de gebieden van Noord zijn natuurlijk in handen van een aantal projectontwikkelaars. Ik zou me voor kunnen stellen dat een aantal van die ontwikkelaars dit zelf al op wil pakken. Ik zou hier in eerste instantie ook niet persé als gemeente een hele zak geld tegenover willen zetten, maar voornamelijk faciliterend op willen treden. Dat maakt dus ook dat ik nu nog geen motie heb. Want ik kan me voorstellen dat als wij hier als gemeenteraad zeggen 'dat moet er komen' dat men gelijk komt vragen om geld. En dat zou ik ook kunnen begrijpen, maar ik zou eerder faciliterend hierin op willen treden omdat we ook zien, althans vermoeden, dat modulair wonen ook gewoon wat voordelen heeft voor die projectontwikkelaar. Zo zou er bijvoorbeeld geëxperimenteerd kunnen worden met voorbelasting van de grond en dergelijke, waar later toch al wat zaken gerealiseerd moeten worden en kunnen er ook al andere voorbereidende werkzaamheden gepleegd worden, zoals bijvoorbeeld aanleg riolering et cetera, ik noem maar wat.

De **voorzitter** Even voor mijn begrip, en misschien ook voor de raad: wat is modulair wonen?

De heer **Van Wijngaarden** Modulair wonen, voorzitter, dat is tijdelijk wonen, dus dat zijn tijdelijke woonvormen. Voor zover ik weet staan die er ongeveer 15 jaar, maar ook daarin kunnen we het zo gek maken als dat we zelf willen. Dat heeft ook weer met de kosten te maken; ook die kunnen we zo gek maken als we zelf willen, maar in principe staan modulaire woningen er voor 15 jaar.

De **voorzitter** Was u klaar met modulair wonen? Omdat het een vraag oproept. De heer Pauw, van de fractie van PRO Sliedrecht, gaat uw gang.

De heer **Pauw** Ja, twee vragen, voorzitter. Waarom in Sliedrecht-Noord en niet Sliedrecht... hoe zullen we het noemen.... zuid maar even noemen, dan? Dat is de eerste. En er wordt gevraagd om te faciliteren en daarna dingen die allemaal geld kosten. Zeker als je het woordje grond daar gaat noemen, dan heb je het over miljoenen euro's. Dus gaat de gemeente Sliedrecht dat dan betalen, of iemand anders?

De **voorzitter** De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Ja, voorzitter, dank u wel. Om op de eerste vraag te reageren: juist in Sliedrecht-Noord, omdat dat de plek is waar we dit zouden kunnen realiseren. Het mag bekend zijn dat we als VVD van mening zijn dat we naar noord moeten, omdat er juist ten zuiden van de A15 een zeer beperkte ruimte is, waar we zeker de komende jaren echt op een hele verstandige manier mee om moeten gaan. We hebben laatst tijdens een beeldvormende vergadering ook gepresenteerd gekregen hoe die hele schuifoperatie straks moet lopen, dus ik denk dat het niet heel praktisch is om dan vervolgens dit soort woningen ten zuiden van de A15 neer te zetten. En de vraag van de heer Pauw over de financiën: ja, ik snap hem, maar dat is ook de reden waarom ik hier nu niet direct al met een motie sta. Kijk, ik kan me voorstellen dat op het moment dat dus ook voor de gemeente er een aantal voordelen zijn in voorbelasting, in de riolering, ik noem maar wat, dat we daar als gemeente in bijdragen, maar het zou niet mijn doel zijn om in eerste aanleg hier gelijk financieel voor verantwoordelijk te zijn en dan met name

omdat ik me voor kan stellen dat het voor projectontwikkelaars zelf ook gewoon interessant is om hier wat zaken te kunnen uitproberen richting de definitieve wijk die er moet komen.

De **voorzitter** Dank u wel. Ik zie dat er ook nog een vraag is van de heer Dunsbergen. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Ja, dank. Ja, toch even een overweging waar ik de reflectie van de heer Van Wijngaarden graag op hoor. Namelijk of hij niet bang is dat het modulair wonen aan de noordkant van de A15 ook de ambitie die we daar hebben om daar gewoon vaste woningen te bouwen, in gevaar in komt en hoe hij dat ziet.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Terechte vraag, denk ik. Ik maak me daar alleen niet zo gek veel zorgen om en dat heeft ermee te maken: ik geef aan, zo'n modulaire woning staat er voor ongeveer vijftien jaar. Ik kan me zomaar voorstellen dat we over vijftien jaar nog niet klaar zijn met het helemaal vol bouwen van de wijk, dus ik kan me ook voorstellen dat je daar een verstandige plek voor selecteert. Net als bij Baanhoek West; ik weet niet hoe lang we daar inmiddels bezig zijn met bouwen, maar je ziet gewoon dat dat lang duurt. Dus je zou daar van te voren ook rekening mee kunnen houden dat we bij wijze van spreken - ik weet niet hoe het bouwen begint, begint dat rechts, dan plaatst je dit links, begint het bouwen links, dan plaats je het rechts, ik noem maar wat.

De **voorzitter** Dank u wel. Vervolgt u uw betoog.

De heer **Van Wijngaarden** Ja, voorzitter, dank u wel. En als we dan huizen gaan bouwen is het natuurlijk ook fijn als deze goed bereikbaar zijn. We vinden het dan ook jammer dat de minister de verdere verbreding van de A15 tussen Sliedrecht en Gorinchem in de ijskast heeft gezet. Het is wellicht een logisch gevolg van bepaalde zaken, maar toch zouden we aan het college willen vragen of zij hier blijvend aandacht voor willen blijven vragen bij het kabinet. Voorzitter, dan over op het tweede gedeelte van mijn betoog en dat richt zich zoals gezegd op Chemours. Daar willen we... nou ja, willen - móeten we stilstaan bij de ontwikkelingen die daar gaande zijn. De omvang van de problematiek wordt steeds meer zichtbaar; de aandacht neemt toe en dat is een positief punt. Recente openbaringen van het programma Zembla zijn opnieuw zorgelijk en bevestigen de noodzaak om de handelwijze van het chemieconcern stevig aan te pakken. Toch blijft het een lastig onderwerp, voornamelijk omdat we als Sliedrecht maar een beperkte stem hebben in dit geheel. Het mantra 'nul uit de pijp' onderschrijven we van harte en dat bestaande vervuiling moet worden aangepakt, daar bestaat ook geen twijfel over, maar als Sliedrecht alleen kunnen we dit niet realiseren. Daarom nogmaals, wellicht ten overvloede, de oproep om hier met buurgemeenten, provincie en andere partijen stevig op te sturen. Tegelijkertijd zien we ook dat de gemeente Sliedrecht op dit moment al de nodige publiekrechtelijke en privaatrechtelijke acties onderneemt. We verwachten dat het college bij de geplande hoorzitting haar maximale inspanning levert voor de gezondheid van onze inwoners. Voorzitter, alle informatie die los komt roept logischerwijs veel vragen op bij inwoners. Op veel vragen is gewoon nog geen concreet antwoord te geven, maar we ervaren ook dat de wèl beschikbare informatie over PFAS, de gezondheidsrisico's daarvan en de procedures niet eenvoudig te vinden zijn. Dat heeft er voornamelijk mee te maken dat verschillende overheidsinstanties en andere instanties vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid hun informatie delen, maar ook omdat nieuwe informatie na verloop van tijd naar de achtergrond verdwijnt en daardoor moeilijker vindbaar is. De afgelopen week laat ook zien hoe complex de zaken zijn en welke partijen hier allemaal bij betrokken zijn. Naast de gemeente Sliedrecht zijn daar onze buurgemeenten, de provincie, het RIVM, het Waterschap, et cetera. Daarom heeft mijn fractiegenoot Van Rossum samen met de heer Pauw van PRO Sliedrecht een motie opgesteld, die inmiddels ook al ondersteund wordt door de gehele gemeenteraad en die dien ik bij deze in. De motie heet Informatiepunt PFAS, waarin we oproepen - u heeft hem al liggen.

De **voorzitter** Misschien dat u het dictum wil voorlezen.

De heer **Van Wijngaarden** Dat wil ik zeker. We verzoeken het college om, bij voorkeur in overleg met andere overheden, per direct één centrale digitale plek in te richten waar informatie over onder andere PFAS, gezondheidsrisico's en de juridische procedure vindbaar zijn. De kosten voor 2023 incidenteel te dekken via de Algemene Reserve en de structurele lasten voor dit informatiepunt mee te nemen bij het opstellen van de begroting 2024.

De **voorzitter** Dank u wel. Deze motie wordt ingediend door de leden de heer Van Rossum, de heer Pauw, de heer Ippel, de heer Dunsbergen en de heer Jongeneel en dat is bijna de hele raad, maar nog niet alle fracties staan daar onder, dus we gaan straks zien of dat wel het geval is. Daarmee maakt hij onderdeel uit van de beraadslaging en krijgt stuknummer M5.1. Ik zie dat één van de indieners van de fractie nog een vraag heeft over de door henzelf ingediende motie. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u en dat is even een overweging die ik met de rest van de raad wil delen. We hebben het hier over een digitaal informatiepunt. We hebben ook een gemeentehuis, een bibliotheek of een Bonkelaerhuis waar het misschien ook goed is als daar fysiek informatie aanwezig zou zijn in de vorm van een folder. Vaak hebben we het over bijvoorbeeld laaggeletterdheid, maar je hebt ook een vorm van digitale laaggeletterdheid en dan lijkt het me goed als we deze informatie ook op een fysieke plek in onze gemeente beschikbaar stellen.

De **voorzitter** Dank u wel. Wil de heer Van Wijngaarden daar op reageren?

De heer **Van Wijngaarden** Ja voorzitter, daar zijn we het mee eens. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Van Wijngaarden** Dat was mijn betoog, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog vragen aan de heer Van Wijngaarden? De heer Jongeneel heeft een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Hoe ziet de VVD, voorzitter, de toekomst van Chemours?

De **voorzitter** De heer Van Wijngaarden, beperkt u zich tot een relatief kort antwoord. Over de toekomst kun je heel lang filosoferen. De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, ik geloof dat ik het enigszins in mijn verhaal gezegd heb: die hele 'nul uit de pijp', dat is het mantra wat we onderschrijven. Ik vind hem gewoon lastig. Want ik kan hier natuurlijk roepen 'ik vind dat Chemours weg moet, ze moeten sluiten', maar puntje bij paaltje heb ik daar werkelijk waar geen enkele stem in. Dus op het moment dat ik hier heel hard op de trom ga slaan van: we gaan dit doen, dit moet gebeuren, vraag ik me ook af of we geen onrealistische verwachtingen scheppen bij de inwoners. Want er is de afgelopen dagen ook wel veel over de reactie van het college gegaan, dat sommigen die reactie wat tam vinden. Wat ik me op zich kan voorstellen, maar ik waardeer tegelijkertijd ook die houding van het college, omdat ze zich dus niet een al te grote broek aanmeten. Ik denk dat ze er realistisch in zitten. Tegelijkertijd loopt er natuurlijk ook een rechtszaak, dus vraag ik me af of het ook verstandig is om vervolgens heel emotioneel op bepaalde zaken te reageren. Daar staan we eigenlijk deels hetzelfde in. Voorzitter, als u het aan mij vraagt, dan zou DuPont hier prima moeten sluiten. Als daar ooit stemmen voor opgaan en wij hebben daar iets over te zeggen, dan zult u ons aan uw zijde vinden. Of dan zal de heer Jongeneel ons aan zijn zijde vinden. Maar ik zie dat niet zo snel gebeuren, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog andere vragen aan de heer Van Wijngaarden? Dat is niet het geval. Dan dank ik u hartelijk. Dan gaan wij in deze eerste termijn naar de fractie van Slydregt.NU met twee woordvoerders. Allereerst de heer Jongeneel voor het onderdeel Kadernota en daarna de heer Brandwijk voor het programma Ruimtelijke Vernieuwing. Ja, precies. De heer Jongeneel en wij zullen bewaken, meneer Brandwijk dat er voor u nog tijd overblijft.

De heer **Brandwijk** Ik ga in de tweede termijn.

De **voorzitter** Oh? OK. Zo kan het ook. De heer Jongeneel, gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Vandaag bespreken we de Kadernota 2024 en het Programma Ruimtelijke Vernieuwing 2023-2024. We kijken terug naar het afgelopen jaar en we kijken vooruit naar het nieuwe politieke jaar. Het afgelopen jaar heeft ons mooie vergezichten opgeleverd hoe Sliedrecht er in de toekomst uit kan gaan zien. Er komen nieuwe woningen op het oude terrein van het ziekenhuis en op de Rivierdijk. Er wordt binnenstedelijk gebouwd; daar zijn wij blij mee, al vinden wij het tempo waarin dit gebeurt te langzaam gaan. Het kan in de ogen van Slydregt.NU allemaal een stuk sneller. Dit kan door particuliere initiatieven zoals de locatie van Bongers een stuk serieuzer te nemen. Daartegen is Slydregt.NU niet blij met de verlenging van de crisishulpopvang, waar als je even niet oplet wapens en munitie naar binnen wordt gesmokkeld. Daarom vinden wij echt dat de crisishulpopvang per 31 december 2023 dicht moet. Hier dienen wij dan ook een motie voor in. Verder zijn wij niet blij met het feit dat er een AZC komt voor maximaal 250 asielzoekers. Wij zijn van mening dat Rutte IV zijn problemen niet over de schutting bij de gemeenten moet gooien. Het blijft wel erg stil rondom de komst van het AZC, terwijl wij in de raad daarover een update zouden krijgen in juni. Of verlopen de onderhandelingen met het COA erg stroef? Graag een antwoord van de portefeuillehouder.

De **voorzitter** Meneer Jongeneel, voordat u verder gaat. U zei, wij dienen een motie in; gaat u dat nog doen?

De heer **Jongeneel** Dat ga ik nu doen.

De **voorzitter** Gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** Zal ik het dictum voorlezen? De motie heet: '1 januari 2024 is 1 januari 2024'. Wij dragen het college en de burgemeester op om er op aan te dringen dat het Rijk, COA en de IND betreffende de overdracht voor 1 januari 2024 Om druk te zetten op het Rijk voor het realiseren van andere opvangplekken buiten Sliedrecht, en gaan over tot de orde van de dag.

De **voorzitter** Dank u wel. De motie wordt ingediend door u.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, wat moet ik doen voor een interruptie? Ik zit al ongeveer 5 minuten te zwaaien.

De **voorzitter** Mevrouw Visser, ik ben aan het concluderen wat betreft de motie. Daarna is er ruimte voor een interruptie. De heer Jongeneel dient een motie in, die krijgt het stuknummer M5.2 en maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Dank u wel. Er is behoefte aan een vraag. Mevrouw Visser heeft een vraag. Mevrouw Visser, gaat uw gang.

Mevrouw **Visser** Ongeveer 5 minuten geleden al, voorzitter. Ik hoor het betoog van de heer Jongeneel en ik bedoel, dat hebben we vaker van hem gehoord en volgens mij was steeds het verhaal: het schuift op. Ja, nou, het schuift op. Het is gewoon zo. Er zijn mensen in Nederland die geen dak boven hun hoofd hebben en dat gekregen hebben van de gemeente Sliedrecht in het gemeentekantoor. Volgens mij was het verhaal: 1 januari zou 1 januari zijn omdat dan ooit wethouder Bijderwieden wat gaat doen met het gemeentekantoor en het gemeentehuis, maar die plannen zijn nog niet definitief. Dus hoe erg is het dat ze er zijn? En de tweede vraag is, als het college zou komen op 1 januari

van: we hebben wel het gemeentekantoor nodig, maar we hebben een andere locatie in Sliedrecht. Hoe denkt de fractie van Slydregt.NU er dan over?

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vragen. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Ik hoor maar één vraag. Als u goed had geluisterd is het dictum dat wij willen dat er plekken worden gevonden buiten Sliedrecht. Ja, ons antwoord is daarop: nee, dat willen we gewoon niet. Slydregt.NU wil dit niet.

Mevrouw **Visser** Voorzitter.

De **voorzitter** Mevrouw Visser heeft een vervolgvraag. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Is dan de conclusie juist dat het niet gaat om een datum, maar gewoon om het feit dat mensen uit Sliedrecht weg moeten?

De **voorzitter** Dank u wel.

De heer **Jongeneel** Mensen uit Sliedrecht weg moeten? Als u dat vindt dat ik dat zeg, dan mag u dat vinden, maar ja, dat zeg ik dus niet. Ik ga over mijn eigen woorden.

De **voorzitter** Dat is zo. Iemand anders nog op dit punt? Dat is het geval. De heer Dunsbergen heeft op dit punt, naar aanleiding van de motie mogelijk, ook een vraag. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank. Dat gaat inderdaad over die motie. Als ik even goed kijk naar de tweede bullet, dan staat er: 'het realiseren van andere opvangplekken buiten Sliedrecht' en ik ben wel even benieuwd wat de heer Jongeneel daarbij bedoelt. Want het komt op mij inderdaad over dat hij eigenlijk zoiets heeft van, joh, het maakt mij niet uit wat er met die mensen gebeurt, als ze maar buiten Sliedrecht geplaatst worden.

De **voorzitter** De heer Jongeneel voor een nadere duiding.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Ik sta hier namens Slydregt.NU vandaag, ik sta hier niet namens het COA. Oké, dan ga ik weer verder, voorzitter.

De **voorzitter** Dat leidt nog tot een vervolgvraag. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Begrijp ik dan dat hij eigenlijk zegt van joh, een andere gemeente mag dat probleem oplossen, zolang wij er maar vanaf zijn?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Nou, voorzitter, volgens mij draagt Sliedrecht zijn steentje bij. Dat doen we al vanaf, we zijn volgens mij weer anderhalf jaar verder. Dus ja, we kunnen niet zeggen dat we op onze handen hebben gezeten. We hebben bijgedragen, we hebben ruimte verleend, we hebben mensen opgenomen in de samenleving. Dus u kunt niet zeggen dat we niets gedaan hebben en er zijn heel veel gemeenten in Nederland die nog steeds niks doen. Dus ja, het wordt ook wel een beetje stuivertje wisselen. Ik vind dat iedereen wat moet doen en niet alleen Sliedrecht. En er komt daar een AZC en ik vind, of ja - het schijnt te komen. Ik heb niets meer gehoord, niets meer van vernomen, dus ik ben erg benieuwd naar het antwoord van de portefeuillehouder in zijn eerste termijn. Maar ja, daar nemen we toch ook al voldoende verantwoordelijkheid. Kijk, als het aan onze fractie had gelegen was er geen AZC gekomen, maar de meerderheid denkt wat anders. Dus daar nemen we toch al voldoende verantwoordelijkheid, meneer Dunsbergen, voorzitter?

De **voorzitter** Dank u wel. Meneer Jongeneel, gaat u verder met uw betoog.

De heer **Jongeneel** Maar ook wij hebben natuurlijk vergezichten. Mocht er alsnog geen AZC komen, dan hebben wij een ander plan met Sliedrecht-Noord. Dan willen wij in de nabijheid van het sportpark tiny houses en flexwoningen laten herrijzen voor starters op de woningmarkt. Het lijkt inderdaad op modulair wonen. Dus heeft de VVD zijn antwoord: daar staan wij ook achter. Daar willen we best over meedenken met de VVD. Op het gebied van openbare orde en veiligheid valt ons de volgende passage op in de Kadernota 2024: 'We willen dat inwoners zelf meewerken aan een veilig Sliedrecht en zetten hiervoor in op bewustwording en eigen verantwoordelijkheid. We zien inzet van handhaving dan ook niet als oplossing.' Nee, dat is te merken. Hierdoor verpauperen oudere wijken in Sliedrecht heel hard en ligt er gevaar op de loer dat deze wijken in achterstandswijken veranderen als er niet keihard wordt ingegrepen. Portefeuillehouder, waar blijven de plannen om deze dreigende verpaupering aan te pakken? Zo niet, dan dreigt eigenrichting. Deze signalen hebben wij als fractie ontvangen. Deze inwoners voelen zich totaal niet serieus genomen als er met een Fixi-melding niks wordt gedaan. Wij hebben als fractie een paar maanden geleden een vraag gesteld: wanneer komen er plannen? Toen werd ons medegedeeld dat die voor het zomerreces zouden komen. Nou, het zomerreces is naderend en we hebben nog steeds niks gezien. Dus de vraag, waar blijven de plannen? Wij krijgen signalen binnen dat het aantal zwartrijders op de Merwede-Lingelijn aan het toenemen is. Dat is ook niet gek als stations zoals Sliedrecht Baanhoek en Sliedrecht Centraal vrij te betreden zijn. Er zijn daar namelijk geen toegangspoorten. Het gevoel van veiligheid begint daardoor in donkere dagdelen af te nemen. Hoe kijkt de portefeuillehouder naar deze situatie? Hoe gaat het met de sportverenigingen? Daar wordt in de Kadernota niet over gesproken, dus graag even een rondje langs de velden voor de stand van zaken. Gisteren konden we in het AD in een artikel lezen dat VV Sliedrecht erg sceptisch is over de nieuwe tekeningen van hun nieuwe sportpark. Ze zijn erg bang dat de verhuizing in 2028 weer vertraging zal oplopen door een natuur- of kikkerfanaat die protest zal aantekenen, waardoor het nòg langer gaat duren. Vraag aan de portefeuillehouder: neemt u deze zorgen serieus? Over de realisatie van het Winklerplein wordt in de Kadernota in alle toonaarden gezwegen, terwijl het pand van de Chinees met het jaar steeds meer in onderhoud achteruit gaat. Wanneer gaat de bouw van blok B beginnen? Veel Sliedrechtse zien liever dat projecten zoals het Burgemeester Winklerplein en de verhuizing van de voetbal met succes worden afgerond voordat men begint aan het nieuwe huzarenstukje, de groene long van Sliedrecht-Oost. Onze fractie wil ook burgemeester de Vries feliciteren met zijn nieuwe functie als lid van de Economic Development Board van de Drechtsteden. Wij hopen dat dit ook iets gaat opleveren voor Sliedrecht. Kan de heer de Vries hier iets over vertellen? Sliedrecht moet het mandaat zoveel mogelijk bij zichzelf houden in gemeenschappelijke regelingen. Op het gebied van communicatie vindt Slydregt.NU het nog steeds jammer dat wij dit hebben overgedragen aan Smart Delta Drechtsteden. Je ziet vaak dat de persberichten zielloos zijn en dat degene die het persbericht schrijft onvoldoende kennis heeft van de Sliedrechtse situatie. Dit zagen we kort geleden in het dossier Chemours. In de Kadernota wordt met geen woord gerept over Chemours, terwijl er toch een rechtszaak loopt tegen dit malafide concern. Of heeft het college de hoop op een goede afloop laten varen?

De **voorzitter** Voordat u verder gaat. De heer Verheul had, denk ik, bij uw één na laatste zin nog een vraag. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, bij het vorige onderwerp van de heer Jongeneel. Begrijp ik nu goed dat de fractie van Slydregt.NU bij monde van de heer Jongeneel eigenlijk aangeeft of de suggestie wekt dat de persberichten die namens de gemeente Sliedrecht worden verstuurd, niet door een Sliedrechtse communicatiemedewerker worden opgesteld, maar door het Service Centrum Drechtsteden? Begrijp ik dat goed?

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vraag. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Dat begrijpt u goed en je kan het ook zien. De vorige keer stond in het persbericht: 'gemeente in te vullen'.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul heeft een vervolgvraag. Gaat uw gang.

De heer **Verheul** Voorzitter, over de laatste ommissie, daar hebben we ook veel lol om gehad in een andere setting, kan ik u vertellen. Waarom ik het even vraag is omdat ik dadelijk in mijn woordvoering ook nog terugkom op de communicatie, maar in mijn beleving de persberichten wel worden geschreven door de communicatiemedewerker van de gemeente Sliedrecht. Dus vandaar dat ik het even feitelijk wil checken, maar misschien dat de wethouder daar iets meer duidelijkheid over kan geven.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel. Voordat u verder gaat, de heer Dunsbergen heeft ook nog een vraag. Gaat uw gang, de heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Nee, dat gaat niet zozeer over Chemours, want ik had het idee dat de heer ...

De **voorzitter** Daar was de heer Jongeneel nog maar net mee begonnen.

De heer **Dunsbergen** Precies, dus dat gaat even over zijn vorige punt. Dat hij namelijk aangeeft, tenminste hoe ik het begrepen heb, dat de Smart Delta Drechtsteden dat die samenwerking minder zou moeten worden. Maar hij begon zijn woordvoering dat hij vond dat er te weinig gebouwd werd in Sliedrecht. Dan komt het op mij over alsof hij zichzelf tegenspreekt. Want volgens mij is het zo dat de Smart Delta Drechtsteden ook een manier is voor Sliedrecht om juist toegang te krijgen tot gelden bij de provincie of bij het Rijk om die versnelling voor woningbouw te realiseren in Sliedrecht. Hoe kijkt hij daar tegenaan?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Ik zeg dat het niet snel genoeg gaat. Dat is iets anders dan dat er langzaam gebouwd wordt. Nee, ik zeg dat het sneller kan in onze ogen door particuliere initiatieven de ruimte te geven en wij hebben het idee en de signalen van mensen dat we daar iets te weinig mee hebben gedaan en dat die mensen niet eens serieus genomen worden.

De **voorzitter** De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Ja, dank. Begrijpt de heer Jongeneel dan dat als we de samenwerking met de Smart Delta Drechtsteden verminderen, dat hij daarmee eigenlijk zichzelf in de voet schiet? Dat dan ook de woningbouw binnen Sliedrecht wel langzamer gaat plaatsvinden?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Nou, ik kan me veel herinneren van mijn toespraak, maar ik heb niets gezegd over Smart Delta Drechtsteden om de samenwerking te verminderen. Alleen de communicatie misschien terughalen naar Sliedrecht en misschien, dan tast ik met mijn hand in mijn jasje: misschien heb ik ongelijk. Misschien dat we zelf de communicatie in beheer hebben. Maar als het inderdaad bij Smart Delta Drechtsteden zit - dat moet je gewoon zelf in eigen beheer houden, communicatie. En voor de rest...

De **voorzitter** Dank u wel. Ik zie dat ook de heer Van Rossum nog een vraag heeft op dit punt.

De heer **Van Rossum** Voorzitter, het is een discussie die hij vaker raakt, maar de vraag is even: gaan wij als raad over wie het persbericht schrijft, of moeten wij vooral kijken naar de kwaliteit van de persberichten die namens het college uitgestuurd worden? Ik zou toch dit soort debatten een beetje proberen te vermijden en vooral focussen op controle van het college en niet op de vraag wie het persbericht opstelt.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel en dan stel ik voor dat hij daarna doorgaat met het onderwerp waar hij net mee begonnen was. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Wie het schrijft, daar gaan we inderdaad niet over. Daar gaat uiteindelijk de gemeentesecretaris over, want die is daar eigenlijk de baas van, van die persoon. Over de kwaliteit, daar gaan we wel degelijk over en de kwaliteit, die laat te wensen over, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. Begint u weer met de zin die u al heeft uitgesproken over Chemours, zodat er weer een helder betoog is. Gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** In de Kadernota wordt met geen woord gerept over Chemours, terwijl er toch een rechtszaak loopt tegen dit malafide concern. Of heeft het college de hoop op een goede afloop laten varen? En er speelt genoeg rondom Chemours. Ze houden weinig rekening met hun burens. De uitzendingen van het programma Zembla over de PFAS-vervuiling, sloten die zwaar verontreinigd zijn in ons gebied, maken veel los in ons dorp. Het water in een straal van 15 kilometer rondom de Chemours-fabriek is zeer ernstig verontreinigd met PFAS. Sloten, zwem- en natuurlussen bevatten PFAS-concentraties die ruim boven de veilige RIVM-norm liggen. Soms wel 13.000 keer daarboven. De situatie is vele malen ernstiger dan de Westerschelde, die door het Vlaamse 3M ernstig vervuild is en die inmiddels aansprakelijk wordt gesteld door de Staat. Dan vraag ik me toch onderhand af: wat is er eigenlijk nodig voordat de Staat der Nederlanden hier een keer naar gaat kijken? Strafrechtadvocaat Bénédicte Ficq wil aangifte gaan doen bij het Openbaar Ministerie namens een groot aantal betrokken inwoners, verwijzend naar art. 173 8a van het Wetboek van Strafrecht. Hoe lang heb ik nog, voorzitter?

De **voorzitter** U heeft nog 4 minuten. Dus alle tijd, zou ik zeggen, maar dat weet ik niet, wat u nog zelf op papier heeft staan.

De heer **Jongeneel** Nog twee pagina's.

De **voorzitter** Gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** Wat Slydregt.NU graag klip en klaar van het college wil weten: hoe ziet u de toekomst van dit nietsontziende bedrijf tegenover Sliedrecht? Bent u het met ons eens dat het vertrouwen in een goede maatschappelijke bedrijfsvoering van Chemours totaal weg is en dat dit niet langer een toekomst heeft in de nabijheid van Sliedrecht? Ook bij nul emissie. Deze vragen zijn ook gericht aan de andere fracties. Hoe denkt het college over een groot bloedonderzoek en hoe denken de andere fracties daarover? Een onafhankelijk aanvullend bloedonderzoek voor heel Sliedrecht die daar aan wil deelnemen. Het moet dan een grootschalig en gratis onderzoek zijn. Dit is het minste wat wij als gemeente kunnen doen voor onze inwoners. Wij zijn erg benieuwd naar de uiteindelijke plannen van de restauratie van het raadhuis.

De **voorzitter** Ik dacht even dat u nog één zin over Chemours zou zeggen, maar dat is niet het geval. De heer Pauw heeft nog een vraag over wat u net zei. De heer Pauw.

De heer **Pauw** De vraag wat dan volgens Slydregt.NU het doel van het bloedonderzoek moet zijn?

De **voorzitter** Dank u wel voor de vraag. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Wij willen graag weten hoeveel mensen hogere bloedwaarden hebben en als we dat weten, dan weten we hoe ernstig de situatie is. En ja, we weten ook, alle overheden, hoe precair het onderwerp is.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Jongeneel** Wij zijn erg benieuwd naar de uiteindelijke plannen van de restauratie van het raadhuis. Ook hier lezen wij niks van terug in de Kadernota. Voor onze fractie is het belangrijk dat de fractiekamers behouden blijven. Geen rare fratsen dat wij onze fractiekamer moeten reserveren en onze spullen de hele tijd achter slot en grendel moeten leggen. De volksvertegenwoordiging verdient, net als de ambtelijke organisatie

en het college, fatsoenlijke huisvesting. Zo niet, dan wordt de volksvertegenwoordiging gemarginaliseerd tot een debatingclub. Wij hechten groot belang aan een toegankelijke fractiekamer, omdat wij politiek en privé graag gescheiden houden.

De **voorzitter** Dat roept een vraag van de heer Van Rossum.

De heer **Van Rossum** Een vraag aan de heer Jongeneel, voorzitter. Hoe vaak maakt hij per maand ongeveer gebruik van zijn fractiekamer, op dit moment en dan wel bij voorkeur in uren?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Toch wel 10/12 uur.

De **voorzitter** Dank u wel. Er komt een vervolgvraag van de heer Van Rossum.

De heer **Van Rossum** Dus voor 1,5 dag per maand verwacht hij dus, dat is eigenlijk de vraag, dat de gemeenschap voor hem een kamer reserveert die niemand anders mag gebruiken. Dat is eigenlijk wat hij zegt.

De **voorzitter** De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, ik wil de vraag omdraaien. Zullen we dat ook vragen aan de Tweede Kamerleden, de Statenleden over hun fractiekamers? Want ik neem aan dat Provinciale Staten ook niet alle dagen in het provinciehuis bivakkeren en in de Tweede Kamer ook niet, als het goed is, want ze gaan allemaal het land in om met hun achterban in contact te zijn. Dus ja, ik vind het een beetje een non-discussie eigenlijk.

De **voorzitter** De heer Van Rossum tenslotte.

De heer **Van Rossum** U mag dat ze best vragen, maar één, daar gaan wij niet over. Twee, het zijn mensen die in de Tweede Kamer fulltime werken en in de Staten gaat dat gewoon om drie of vier mensen waar ook fractiemedewerkers zitten. Dus daar heeft het nog iets van toegevoegde waarde. Maar in dit geval constateer ik dan dat het gaat om een, wat is het? Tien dagen per jaar of 12 dagen per jaar, waarvoor we dus een complete kamer moeten reserveren die niemand anders mag gebruiken, waar wel kosten tegenover staan en geen inkomsten op geboekt kunnen worden. Dat lijkt mij niet de meest verstandige manier.

De **voorzitter** Ik stel voor dat de heer Jongeneel als hij behoefte heeft, er nog even op reageert, maar vooral zijn betoog daarna vervolgt.

De heer **Jongeneel** Het is eerder een constatering die de heer Van Rossum doet en geen vraag, dus ik ga verder.

De **voorzitter** Gaat u verder.

De heer **Jongeneel** Door korting op het gemeentefonds moeten er gerichte keuzes gemaakt worden. Dat moet sowieso gebeuren met een kleine ambtelijke organisatie. Slydregt.NU vindt dat de organisatie nu de verkeerde prioriteiten heeft. Stop met de crisishulpverlening en AZC. De ambtelijke organisatie kan het niet aan. Er moeten keuzes worden gemaakt. Alles valt of staat met een slagvaardige organisatie. Kom ik bij de laatste pagina, voorzitter. Belastingen moeten geïnvesteerd worden in waarvoor ze bedoeld zijn. Slydregt.NU is van mening dat de belastingdruk en regeldruk voor de burger zo laag mogelijk moeten zijn. Wanneer er ontwikkelingen zijn waardoor we genoodzaakt zijn om als gemeente de inwoner hoger te belasten, kunnen we als fractie meepraten, maar het moet dan wel ten goede komen aan de inwoner. Sliedrecht moet kunnen inzien hoe hun belasting besteed wordt en wat de toegevoegde waarde hiervan is. Daarom dienen wij een motie in met PRO Sliedrecht om de hondenbelasting per 1 januari 2024 af te schaffen. Mijn fractiegenoot, de heer Brandwijk, zal hier in de tweede termijn

nader op ingaan. Samenvattend: geen woorden, maar daden en stel de juiste prioriteiten voor het nieuwe politieke jaar 2023-2024. Dit was mijn eerste termijn, voorzitter.

De **voorzitter** Hartelijk dank, meneer Jongeneel. Zijn er nog vragen aan de heer Jongeneel? Dat is het geval. De heer Oostrom heeft een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Oostrom** Voorzitter, dank u wel. Eigenlijk twee, meer nog wat verhelderende vragen. Het ging best in rap tempo en ik zit hier natuurlijk ook weer niet voor spek en bonen. Als eerste vraag, aan het begin van het betoog van de heer Jongeneel had hij het over plannen. Het is mij nog niet helemaal helder over welke plannen hij het nu had. Dat heb ik een beetje gemist. Of hij dat nog wat nader kan duiden. Dat is mijn eerste vraag.

De **voorzitter** Welk deel van het betoog bedoelt u? Dat is wel een hele algemene vraag. Welk onderwerp betrof het?

De heer **Oostrom** Dat ging over de verpauperde wijken. Hij had het daar over plannen en ik heb misschien een deel gemist.

De **voorzitter** De toegezegde plannen in het kader van verpauperde wijken. Daar heeft u gelijk in. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Een goede vraag van de heer Oostrom. Wij hebben in februari een vraag ingediend bij vragen uit de raad van, wat zijn de plannen om de verpaupering van die wijken in Sliedrecht aan te pakken? Daar is toen helaas niet op geantwoord. Toen hebben we in april die vraag weer gesteld en toen kregen we als antwoord: voor het reces krijgt u een antwoord welke plannen dit zijn en daar wachten we nog steeds op. Dus wij weten ook niet hoe die plannen er uitzien om de verpaupering tegen te gaan.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Oostrom heeft een vervolgvraag.

De heer **Oostrom** Welke wijken doelt u dan precies op?

De heer **Jongeneel** Waar wij ons heel ernstige zorgen om maken zijn de wijken zoals de Werenbuurt en de Prickwaert. Daar maken we ons ernstig zorgen om en de wijk bij de Jumbo Van Geest, daar maken we ons ernstige zorgen over. Dat zien we achteruit gaan en daar krijgen we ook signalen over dat het achteruit gaat.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw toelichting. Nog een derde tenslotte in deze ronde. De heer Oostrom, gaat uw gang.

De heer **Oostrom** Excuus, ik had nog een tweede vraag en dat had ook meer te maken ten aanzien van die flexwoningen of de starterswoningen. Op zich staan we ook niet gelijk afwijzend tegen het idee van modulair wonen, maar om te voorkomen dat we de bietenbrug op gaan zitten er natuurlijk wel wat randvoorwaarden aan, die we dan wel weer helder moeten krijgen. Het enige wat ik nog aan de heer Jongeneel zou willen vragen: stel je voor, de termijn loopt op, hoe ziet u dan waar we de starters naartoe zouden moeten brengen als de flexwoningen plaats moeten maken voor nieuwbouw?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, bedankt. U geeft wel flink gas. Zo ver zijn we nog niet. Voor mij moet de eerste stap met modulair wonen worden verwezenlijkt. Als dat plan eenmaal op tafel ligt, ja, dan moeten we ook natuurlijk gaan nadenken over een stap verder, maar om nu al die... de eerste stap is nog niet eens gezet. Om nu al de tweede stap te zetten, dan ga je struikelen. Stap voor stap lijkt me wel handig, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. Ik zag dat de heer Verweij ook nog een vraag had, of is die overgegaan?

De heer **Verweij** Inderdaad. Het ging over de hondenbelasting. Daar werd de opmerking bij gemaakt 'het moet wel ten behoeve van de inwoners van Sliedrecht zijn, zo'n belasting'. Dat riep bij mij de vraag op: is dan de indruk bij de heer Jongeneel dat dat belastinggeld wat daar geheven wordt, buiten Sliedrecht wordt uitgegeven of overgemaakt wordt naar het Rijk, of wat is zijn indruk daarbij?

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vraag. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Nee, die indruk hebben we niet, maar het wordt niet juist besteed. Wij hebben vragen gesteld hoe het geregeld is met de faciliteiten die bekostigd worden met de hondenbelasting en daar werd op geantwoord, ja, de uitrenveldjes, daar worden kuilen in gegraven. Wij dachten altijd: dat betaalt de gemeente Sliedrecht om dat weer te herstellen, maar ja, toen stond er gewoon vrolijk in de antwoorden 'de hondenbezitter moet zelf de kuilen dichtgooien'. Ja, als je zulke antwoorden krijgt, dan denk ik bij mezelf: dan kun je beter gaan zeggen, jongens, doe het dan gewoon zelf, maar laat de inwoners dan geen belasting betalen. Daar komt het antwoord vandaan.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw toelichting. Zijn er nog andere vragen? De heer Van Rossum heeft nog een vraag aan de heer Jongeneel.

De heer **Van Rossum** Ja, voorzitter en met het risico dat we toch teruggaan. Ik wil nog even teruggaan op die verpauperde wijken, want het college heeft inderdaad toegezegd om met iets te komen. Maar eind vorige maand hebben wij een presentatie gekregen over de herstructurering van Sliedrecht Oost. Erkent de heer Jongeneel dat daarmee in ieder geval het college een groot deel van zijn toezegging al heeft gedaan door te komen met de visie op hoe we een grote binnenstedelijke herstructurering kunnen vormgeven, waarmee we verpaupering willen voorkomen?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Nou ja, dat is gewoon een bewering, maar verpaupering is meer dan nieuwe stenen, hè? Je moet ook overlast aanpakken en er is overlast. Er is parkeeroverlast in die wijken die ik net noemde en die moeten wel gewoon worden aangepakt en handhaven. Handhaving schijnt hier blijkbaar een heel vies woord te zijn. Dat staat zelfs in de Kadernota. Dat moet gewoon gebeuren, want mensen vragen erom. En mensen onderling laten handhaven, dat gaat meestal niet helemaal goed. Dan heb je later een mediator nodig en dat moeten we ook niet willen.

De **voorzitter** Dank u wel. Ik zie dat er toch nog een vraag is van de heer Dunsbergen. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank. Ik wilde hem eigenlijk over laten gaan, maar deze vraag van de heer Van Rossum, daar wil ik toch nog even in mee. Want als ik kijk naar de cijfers die beschikbaar zijn over Sliedrecht, dan valt op dat juist aan de oostkant van Sliedrecht de problematiek zit als het gaat over schuldenproblematiek, als het gaat om bezoek aan een huisarts, als het gaat om diabetes en dat juist de westkant, dat het daar juist beter lijkt te gaan. Dus dan is het toch eigenlijk ook goed dat we in de binnenstedelijke herstructurering vooral aandacht geven aan de oostkant van Sliedrecht, in plaats van wat de heer Jongeneel zegt, de focus moeten we leggen op de westkant?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Ik denk dat het beter is dat heel Sliedrecht de aandacht krijgt die het verdient. En we leven in deze tijd. We leven in een cijfermaatschappij. Cijfers zeggen niet alles. Cijfers kunnen ook de realiteit best wel verdoezelen. En wij worden benaderd en ik denk heel veel fracties, dat het gewoon af en toe niet goed gaat in bepaalde wijken en daar moet meer aandacht voor komen. Want volgens mij kan je qua cijfers niet zien of er parkeeroverlast is.

De **voorzitter** Dank u wel. Daarmee zijn wij gekomen aan het einde van uw termijn en mag u gaan zitten. Dan nodig ik graag de heer Van der Plas uit om namens de PvdA-fractie zijn inbreng te leveren.

De heer **Van der Plas** Voorzitter, allereerst wil ik onze grote waardering uitspreken in de richting van het college en het ambtelijk apparaat, die ook dit jaar weer veel werk moeten hebben gehad aan de totstandkoming van deze Kadernota. Dank daarvoor. Vandaag bespreken we dus de Kadernota 2024. Een Kadernota die geheel voortbouwt op de Kadernota uit 2021, die als titel had 'Koers 2030 – groei en ontwikkeling'. Dat was een zeer ambitieus stuk waarin de lijnen werden uitgezet voor een drietal kernopgaven om Sliedrecht klaar te maken voor de toekomst. Namelijk ruimtelijke vernieuwing, een veilige en inclusieve samenleving en een ondernemend en betrokken Sliedrecht. Daarbij hoorde dan een slagvaardige ambtelijke organisatie waaraan gebouwd moest worden. Wat in 2021 nog behoorlijk abstract leek en ook nog wel heel ver weg, wordt inmiddels steeds concreter. Zo bespreken we later vanmiddag het programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2023-2024.

De **voorzitter** Bij interruptie, meneer Van der Plas: beide onderwerpen worden integraal behandeld. Dus als u daar ook een inbreng wil leveren, kan dat nu ook, tegelijkertijd.

De heer **Van der Plas** Even voor mijn duidelijkheid, voorzitter. Dus het programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing...?

De **voorzitter** Daar mag u nu ook het woord over voeren.

De heer **Van der Plas** Dan ga ik eerst een glaasje water inschenken. Dat was mij niet duidelijk vooraf. Even terug waar ik gebleven was. Bedankt voor deze aanwijzing trouwens. Ik had als laatste gezegd dat wat in 2021 nog behoorlijk abstract leek en ook nog heel ver weg, inmiddels steeds concreter wordt. Zo bespreken we hierna in mijn bijdrage het programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2023-2024, waarin gerapporteerd wordt over de voortgang van de uitgangspunten die de gemeenteraad hiervoor heeft vastgesteld en wordt aangegeven wat de volgende te nemen stappen zijn. De vaart lijkt er inmiddels aardig in te zitten. Afgelopen november was de vreugde groot toen het kabinet besloot een subsidie van 21 miljoen toe te kennen voor het realiseren van een verbinding met Sliedrecht Noord. Een flinke stap voorwaarts. Maar, voorzitter, inmiddels vragen wij ons af: wat is het eigenlijk waard als je weet dat de bodem en het water in het gebied waar wij onze ambities willen verwezenlijken ernstig is vervuild, misschien wel erger nog dan dat we tot nu hebben gedacht? Want hoe ga je daar nu mee om als je weet dat de normen die een paar jaar geleden nog als veilig en aanvaardbaar werden beschouwd, naar de huidige inzichten levensgevaarlijk worden genoemd? De recente berichtgeving over de PFAS-verontreiniging en de reacties daarop van diverse instanties en wetenschappers maken de situatie ook bepaald niet overzichtelijker. In onze beleving hangt het hele PFAS-gebeuren inmiddels als een zeer donkere wolk boven onze mooie plannen. De achterliggende...

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Pauw heeft daar een vraag over. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Even een stukje duiding nodig. De PFAS is een probleem voor onze plannen, of voor onze inwoners?

De **voorzitter** De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Ik heb op dit moment over...even kijken hoor, waar had ik het ook alweer over?

De **voorzitter** U had het over een donkere wolk.

De heer **Van der Plas** De donkere wolken die hangen boven de plannenmakerij en voor de ambities die ik op dit moment aan het toelichten ben; de inwoners kom ik zo op. Een

zeer donkere wolk boven onze mooie plannen dus. De achterliggende periode zijn er meerdere initiatieven geweest om de bron van deze ellende, chemiebedrijf Chemours te stoppen. Dat is in 2019 begonnen met de nog min of meer ludieke emmertjesactie van de PvdA, maar inmiddels zijn er ook juridische procedures opgestart. Onder andere door de gemeente Sliedrecht, die samen met Dordrecht, Papendrecht en Molenlanden Chemours aansprakelijk heeft gesteld voor de materiële schade en gemaakte kosten als gevolg van PFOA-verontreiniging op hun grondgebied. Zoals wij weten zal daar naar verwachting op 27 september door de rechter een uitspraak over worden gedaan. Het zal u niet ontgaan zijn dat inmiddels ook een initiatief is gestart waardoor individuele inwoners aangifte kunnen doen tegen leidinggevend van Chemours wegens het bewust in de omgeving brengen van schadelijke stoffen; dit naar aanleiding van de uitzendingen van Zembla waarin een en ander ondubbelzinnig werd aangetoond. Vanmiddag, misschien zelfs al op dit moment, wordt in de gemeenteraad van Dordrecht een motie besproken met de titel 'Gemeente en inwoners samen sterk tegen Chemours'. In deze motie wordt het college van Dordrecht opgeroepen de krachten te bundelen en een faciliterende rol te nemen ten aanzien van groepen individuele inwoners die geleden schade langs gerechtelijke weg op Chemours willen verhalen. Dat zou dan moeten beginnen met een notitie over proceskansen en procesroutes voor deze inwoners. Een notitie die vervolgens ook gedeeld kan worden met inwoners van Sliedrecht, Papendrecht en Molenlanden. Zo staat dat in die motie.

De **voorzitter** Dank u wel. Voordat u verder gaat: de heer Pauw heeft een vraag. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Weer een stukje duiding, voorzitter, hoe de PvdA aankijkt tegen de slagingskansen van dat geheel, gezien het feit dat die vier gemeentes niet eens in staat zijn geweest een telefoonnummer open te stellen voor mensen die vragen hebben in de afgelopen drie dagen.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Ik ben over het algemeen zeer positief gestemd over slagingskansen en de inzet van de betrokkenen daarbij. Dat wil ik graag zou houden.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder.

De heer **Van der Plas** Ik had het dus net over die motie die op dit moment in Dordrecht, of misschien later vanmiddag, besproken wordt. Wij dringen er op aan, ongeacht of deze motie wordt aangenomen of niet, dat ons college ten aanzien van individuele bewoners eveneens een faciliterende rol inneemt en zo focus aanbrengt op het uiteindelijke doel van ons allemaal: nul uit de pijp. Over nul uit de pijp gesproken, wat de PvdA betreft kan dit alleen maar betekenen dat die fabriek uit onze omgeving verdwijnt. Graag een reactie van het college op het voorgaande. Een ander punt van zorg zijn de financiën. Met deze Kadernota bepalen we de financiële uitgangspunten voor de programmabegroting 2024-2027, waarbij ook het financieel perspectief voor de komende jaren is geschetst. Daarbij zien we dat 2024 en 2025 naar verwachting nog wel met een positief resultaat kunnen worden afgesloten, maar dat komt dan alleen doordat de storting in de reserve Koers 2030 in die jaren is verlaagd. Vanaf 2026 wordt het zorgelijk. Eigenlijk wisten we dat al, omdat het gemeentefonds vanaf 2026 significant, met 3 miljard heb ik gelezen, lager is en het Rijk daarin conform de financiële verhoudingswet zou moeten voorzien. Helaas is het Rijk nog niet heel concreet over de wijze waarop dat wordt vormgegeven en gelet op de scepsis die het college onderaan pagina 6 van de Kadernota uitspreekt, is het nog maar de vraag of dit wel goed gaat komen. Anders moeten er, zo lezen wij, binnen de gemeente besluiten worden genomen die leiden tot sluitende jaarschijven. Wij lezen hierin dat er dan bezuinigd moet worden. Op pagina 7 wordt zelfs gesproken over 'draconische maatregelen' en dat betekent volgens Van Dale 'buitengewoon streng'. In zijn rapportage stelt de accountant overigens dat Sliedrecht een robuuste financiële positie heeft en daarmee een goede uitgangspositie voor de toekomst.

De **voorzitter** De heer Verheul heeft nog een vraag over wat u net zei. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, dank u wel voor het woord. Ik hoor net de woordvoerder van de PvdA inderdaad de kritische noot oplezen die wij ook hebben zien staan: dat er wellicht maatregelen getroffen moeten worden. Ik hoor eigenlijk dat de PvdA het voornamelijk duidt als het bezuinigen op dingen. Wij lazen het meer als 'ook de ambities bij kunnen, dan al niet moeten stellen'. Ik vroeg me af of dat voor de PvdA-fractie ook een optie is. Want bezuinigen klinkt nogal hard. Want daar tref je mensen mee. Je zou natuurlijk ook een beetje aan de ambitieknop kunnen draaien. Ziet de PvdA ook die mogelijkheid?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Ik zou me kunnen voorstellen dat als het inderdaad zo ver mocht komen, en ja, als u de stukken kent, dan heeft u ook gezien dat er gewerkt wordt met bepaalde bandbreedtes, dus de mate waarin een en ander zal moeten gebeuren of dat er geld zou moeten gevonden worden, erg afhangt binnen welke bandbreedte het een en ander zich voltrekt, maar ik denk dat je op dit punt niets moet uitsluiten. Maar ik vind het wel een beetje vroeg om daar nu al wat harde uitspraken over te doen.

De **voorzitter** Gaat u verder.

De heer **Van der Plas** Het bevat ook een vraag, vandaar dat ik het even herhaal: in zijn rapportage stelt de accountant overigens dat Sliedrecht een robuuste financiële positie heeft en daarmee een goede uitgangspositie voor de toekomst. Graag horen wij van het college hoe het een en ander zich tot elkaar verhoudt. Verder bevat deze Kadernota elementen die enige overlap hebben met het programma Ruimtelijke Vernieuwing dat hierna aan de orde komt, zoals zwembad De Lockhorst. Dan ten aanzien van het programma Ruimtelijke Vernieuwing. Vandaag bespreken we weer een geactualiseerde versie van het programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing, waarvoor deze gemeenteraad in december 2021 de 15 uitgangspunten heeft vastgesteld. Ons wordt vandaag gevraagd een nieuwe versie, die op 8 van de 15 uitgangspunten is geactualiseerd, vast te stellen. Daarnaast wordt gevraagd om extra budget vanuit de reserve Koers 2030 vanwege de versnelling van de diverse deelprojecten, omdat daar meer geld voor nodig is. Inhoudelijk hebben wij de volgende opmerkingen. Bij uitgangspunt 3, door het programma te bereiken resultaten, staat achter de 5de bullet dat er minimaal twee groene verbindingen moeten komen tussen de polder en de Merwede. Daaraan wordt de tekst toegevoegd: 'als bij de aanleg van deze verbinding sportvoorzieningen moeten worden aangepast, dan is de vernieuwing van zo'n voorziening integraal onderdeel van de aanleg.' Een logische en zeer verdedigbare toevoeging. Achter de laatste bullet van het onderdeel lezen wij: 'het voorzieningenniveau is ten opzichte van 2020 in omvang en samenstelling in stand gebleven en met de omvang van de nieuwe woningbouw meegegroeid.' Dat is een interessante, want zoals dat hier staat geldt dat dus ook voor De Lockhorst, inclusief het zwembad. Graag hoor ik van het college of deze constatering juist is. Over het zwembad gesproken: tijdens de beeldvormende vergadering op 11 april in de kantine van korfbalvereniging Merwede werden de geesten alvast rijp gemaakt voor de gedachte dat Sliedrecht het in de toekomst misschien wel zou moeten stellen zonder buitenzwembad. Op basis van een onderzoek was namelijk geconcludeerd dat er in de regio meer dan voldoende zwemwater aanwezig was en het niet zinvol zou zijn als Sliedrecht daar nog een buitenzwembad aan toe zou voegen. De recreatieve zwemmer werd verwezen naar één van de buurgemeenten, waarbij als voordeel werd benoemd dat het ook de beweegarmoede zou verkleinen als dit per fiets zou gebeuren. Toch maar even een schot voor de boeg, voorzitter: de PvdA vindt dat een gemeente als Sliedrecht, met al zijn plannen en ambities, een volwaardig eigen zwembad dient te hebben. Dat betekent een binnenbad dat aan de gangbare eisen en wensen voldoet, maar ook een buitenbad.

De **voorzitter** Dat was alles wat u over het bad wilde zeggen?

De heer **Van der Plas** Nee, nog één alinea.

De **voorzitter** Gaat uw gang.

De heer **Van der Plas** Overigens, als ik de teksten over de te bereiken resultaten lees, hoeven wij ons nergens zorgen over te maken en komt er gewoon een nieuw buitenbad. Daar zullen wij ons hard voor maken en we horen graag hoe de andere fracties daar over denken.

De **voorzitter** De heer Pauw heeft een vraag.

De heer **Pauw** Eigenlijk twee, voorzitter. Want dat verhaal dat we veel te veel zwemwater in de regio hebben is al vanaf 2017 bekend; toen was de PvdA nog stil. Dus dan is even de vraag: waarom vond u het toen niet erg en nu wel? Dat is dan de eerste vraag die we hebben. De tweede is, er is een discussie ontstaan over de afboekingen van dit gebouw waar we in zitten en ten aanzien van uw zorg over bezuinigingen moeten we dan in 2027 nog 1 komma zoveel miljoen afboeken als we dit pand slopen voor dat viaduct hier. De vraag is even of de PvdA ook daar nog een afweging in wil maken. Ik heb net gehoord, u wilt geen keuzes maken nog, want het duurt allemaal nog even, maar of u dan in ieder geval wel bereid bent om een afweging te maken over wat u belangrijk vindt voor het dorp ten aanzien van het zwembad of de fly-over, of een combinatie van.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** De eerste vraag ging over, kennelijk hebben wij in 2017 een andere opvatting gehad dan nu. Of in ieder geval is ergens niets over gezegd. Ja, dat zou ik toch even bij mijn voorganger, Anton Huijser moeten navragen wat er toe heeft geleid dat hij dat even niet benoemd heeft.

De **voorzitter** Gaat u verder met de beantwoording. U bent nog bezig met de beantwoording van een vraag van de heer Pauw.

De heer **Van der Plas** De tweede vraag ging over het maken van keuzes. Interpreteer ik het goed als ik zeg: er moet een keuze gemaakt worden tussen een zwembad houden of een fly-over maken? Of begrijp ik dat verkeerd?

De **voorzitter** De heer Pauw, een verduidelijking op zijn vraag.

De heer **Pauw** Voorzitter, dan vul ik hem nog even aan. Er moet een keuze gemaakt worden voor hoeveel meer. Alleen, zoals mijn collega Verheul net heeft proberen te vragen aan u, is het de vraag wanneer u dat moment kiest. Volgens ons is dat moment nu. Of eigenlijk al vorig jaar. En bij u horen we, via u voorzitter, bij de heer Van der Plas: dat mag nog wel even duren. Terwijl iedereen gewoon kan nadenken, als je een fly-over aanlegt over een snelweg die niet verbreed wordt enzovoort, enzovoort op een PFAS-grond, op veengrond waar je niet op kan bouwen en ga zo nog maar even door, je op een gegeven moment op een weg zit waar je niet meer terug kan. Wat er dan gebeurt hebben we net bij de jaarrekening gezien, maar we willen graag weten hoe de PvdA daar naar kijkt. Gaat u echt zitten wachten tot het plan op tafel ligt, of komt er van te voren nog een visie van uw kant?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Nee, het is bewust dat ik het nu aan de orde stel, omdat anders inderdaad het risico aanwezig is dat als wij een concreet plan krijgen voorgeschoteld over een binnenbad in één of twee of drie scenario's, dat we dan te laat zijn en ik wil eigenlijk met mijn uitspraken enig enthousiasme opwekken bij mijn collega raadsleden om mij daarin vooral te volgen.

De **voorzitter** Dank u wel. We gaan zo merken of dat lukt. Gaat u vooral verder met uw betoog.

De heer **Van der Plas** Dan uitgangspunt 6, locaties voor binnenstedelijke herstructurering. In de tekst bij het onderwerp...

De **voorzitter** Misschien voordat u verder gaat, u heeft nog 1 minuut.

De heer **Van der Plas** Nog 1 minuut. Dat komt omdat ik ze allebei - dat gaat lukken, voorzitter. Locaties voor binnenstedelijke herstructurering. In de tekst van dit onderwerp staat dat de participatie op de stedenbouwkundige visie, het ophalen van input bij de direct en indirect belanghebbenden tijdens het zomerreces zal plaatsvinden. Wij vragen ons af wie deze belanghebbenden zijn en of die in de vakantieperiode hiervoor eigenlijk wel beschikbaar zijn. Graag een reactie van het college. Dan de laatste, uitgangspunt 8. De ontwikkeling van Sliedrecht Noord. Daar wordt voorgesteld het indicatieve aantal te bouwen woningen aan te passen. Eerder werd uitgegaan van 1200 tot 1600 woningen en nu wordt voorgesteld dat dit er 1500 tot 1800 zouden moeten zijn. Als argument hiervoor wordt gegeven dat dit beter aansluit en ik citeer: 'op de trend die we uit de markt zien voortkomen door de 60% betaalbaar-vuistregel vanuit het Rijk.' Voorzitter, wat wordt hier nou eigenlijk bedoeld? Betekent dit dat de betaalbare woningen nu echt betaalbaar worden, dus niet meer die € 355.000,- die minister Hugo de Jonge wel betaalbaar vindt? Of worden ze aanzienlijk goedkoper? Of, tenslotte, kan het plan eigenlijk niet uit en moet er verdund worden om de exploitatie sluitend te krijgen? Graag een reactie van het college. Tot zover.

De **voorzitter** Hartelijk dank, meneer Van der Plas. Er zijn nog vragen, zie ik. Allereerst van de heer Dunsbergen. Gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Dank. Dat ziet nog even op dat punt van dat zwembad, waar we het net ook al even over hadden. Want vorig jaar bij de behandeling van het college werkprogramma hebben we het ook met elkaar gehad over het zwembad en toen hebben we ook een motie aangenomen als raad om het college op te roepen om te komen tot een energiezuinig zwembad. Ik ben wel even benieuwd hoe de PvdA daar tegenaan kijkt, want een buitenbad is qua energiezuinigheid wel een stuk lastiger te verwarmen.

De **voorzitter** De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Ja, voorzitter, dat klopt. Ik had hier aanvankelijk een tekst voor, maar ik vond het allemaal wat te lang worden. Die motie heb ik er nadrukkelijk nog even bij gehad; die ging vooral over het zoeken van energiezuinige maatregelen en samenwerking met buurgemeenten. Wat wij uiteindelijk in de korfbalkantine gepresenteerd hebben gekregen, is een stuk waarin eigenlijk wordt aangetoond dat wij helemaal geen buitenzwembad nodig hebben. Daar zit een bepaalde discrepantie in die mij niet echt lekker zit, maar omdat ik het algemeen wilde houden even niet heb benoemd.

De **voorzitter** Die kans heeft u nu gehad om dat alsnog te doen. Zijn er nog andere vragen aan de heer Van der Plas? Ja, dat is het geval. De heer Oostrom, gaat uw gang.

De heer **Oostrom** Voorzitter, dank u wel. Misschien een vraag of eigenlijk meer een reactie. Ik volg de heer Van der Plas, ook met zijn beredenering van uitgangspunt 3. Ook daar hebben we al even mee zitten stoeien. Maar zoals ik hem gelezen heb en het is misschien om de kool en de geit te sparen, ik weet het niet, maar het gaat ons erom, om als je een plan maakt voor iets, dan zal je toch ook al hetgeen wat er bij betrokken is moeten meenemen in de integrale afweging zonder dat je daar al een definitief oordeel over velt. Zo hebben wij hem gelezen, maar goed, we gaan het misschien nog horen in de reactie van het college. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel. Roept dat nog een reactie op bij de heer Van der Plas?

De heer **Van der Plas** Nee, voorzitter. Ik ben ook heel benieuwd naar de reactie van het college.

De **voorzitter** Dan wachten we die met spanning af. Geen andere vragen aan de heer Van der Plas? Dan dank ik u zeer voor uw inbreng op beide onderwerpen. Het was even

improviseren, maar het is goed gegaan. Voor de volgende woordvoering geef ik graag het woord aan de heer Dunsbergen, namens de fractie van het CDA.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Voorzitter, voordat ik reageer op de Kadernota en ook op het programmaplan, wil ik beginnen met het onderwerp wat ons allemaal bezighoudt: Chemours. Voorzitter, ik zou eigenlijk het liefst spreken over 'het monster aan de Merwede', want de uitstoot van PFAS en andere zeer zorgwekkende stoffen in de afgelopen decennia zet het normale leven in Sliedrecht zwaar onder druk. Elke keer dat we denken dat het niet erger kan, blijkt dat de omgeving nog ernstiger en langer vervuild is. Onze fractie is hier enorm van geschrokken. Wij zien dan ook uit naar de uitspraak van de zaak tegen Chemours, want de vervuiling moet op kosten van Chemours worden opgeruimd. Ik wil vanaf deze plek ook de woorden van wethouder Spek onderstrepen, die hij afgelopen zaterdag heeft gedeeld: dat iedereen zijn rol heeft in de strijd tegen Chemours. De één onthult, de ander protesteert en weer een ander procedeert en zelf ben ik gisteren met de wethouder naar Den Haag gegaan om met de Statenfractie in gesprek te gaan en onze zorgen te delen. Wat een ieder ook doet: volgens het CDA is het juist bij dit onderwerp belangrijk om gezamenlijk een vuist maken tegen Chemours en gezamenlijk op te komen voor de veiligheid van de Sliedrechter.

De **voorzitter** De heer Pauw heeft daarover een vraag. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Ik heb keurig 6 zinnen gewacht, voorzitter. Waar wij mee zitten is dat het gaat over strijd en dingen en van alles en nog wat; dat zal ongetwijfeld juist zijn, maar het probleem de afgelopen dagen in onze ogen was dat onze gemeente onbereikbaar was. Voor verenigingen met vragen, voor inwoners met zorgen, geen telefoonnummers, de rolluiken gingen dicht, we zijn er niet. Hoe kijkt het CDA daar tegenaan?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Ik ben het met de heer Pauw eens dat die reactie niet het schoolvoorbeeld genoemd mag worden, absoluut niet. Maar ik zie wel en dat werd ook afgelopen zaterdag weer benadrukt door een vertegenwoordiger van de gemeente, dat ook de gemeente Sliedrecht zich hard maakt voor de veiligheid van de Sliedrechtters. Dat blijkt ook uit de rechtszaak die is aangespannen en volgens mij, dat is ook wat ik benadrukte, is het volgens mij juist bij dit dossier belangrijk dat we niet elkaar vliegen gaan afvangen of elkaar lastige vragen gaan stellen of moeilijk gaan zitten doen, maar juist om elkaar te helpen om ook gezamenlijk die vuist te maken tegen Chemours. Want uiteindelijk hebben we allemaal hetzelfde doel, wat dat betreft.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Ik ben het met het laatste van harte eens met het CDA, voorzitter, maar waar ik mee zit, of waar onze fractie mee zit, is dat onze fractie, maar het zal ongetwijfeld ook andere raadsleden overkomen zijn, na de uitzending is gebeld door gewoon mensen met een vraag, met zorgen, met dingen zonder oplossing. De oplossing heb ik niet, maar ze gewoon aanhoren is ook een taak vanuit de overheid, vinden wij. En hoe kijkt het CDA er tegen aan dat we gewoon onbereikbaar waren voor onze inwoners?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Ik onderschrijf het pleidooi dat de gemeente gewoon bereikbaar moet zijn en ik ben ook wel benieuwd wat de wethouder daar straks over te zeggen heeft.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder.

De heer **Dunsbergen** Dan vervolg ik ook mijn woordvoering, want ik had het net al over de veiligheid van de Sliedrechter en het is ook niet voor niks dat de Kadernota begint met de kernopgave Veilig & Inclusief Sliedrecht. Juist die veiligheid is niet vanzelfsprekend. Het is ons dan ook eigenlijk een beetje tegengevallen hoe die kernopgave nu is ingevuld, want: wat gaan wij nu precies doen? In het College Werkprogramma lezen wij over een

grote sprong voorwaarts van niet alleen ruimtelijke, maar ook sociale vernieuwing. We lezen van wijk- en buurtagenda's. Er zijn verschillende uitdagingen opgeschreven: stijgende zorgkosten, instroom van vluchtelingen, de strijd tegen de uitstoot van PFAS. Stuk voor stuk belangrijke thema's waar we in 2024 mee aan de slag moeten. Als wij dan vervolgens kijken naar de Kadernota, dan lezen wij dat we gaan inzetten op WMO naar de voorkant, dat we een voorliggend aanbod gaan organiseren vanuit het Bonkelaerhuis, dat we het normale leven gaan versterken en dat de regeling Brede SPUK kansen biedt. De vraag die dan achterblijft: wat gaan we nu precies doen om die doelen uit het College Werkprogramma in 2024 weer dichterbij te brengen? Er worden veel problemen geformuleerd, maar weinig oplossingen genoemd. Wij geven de wethouder graag de kans om in zijn eerste termijn daar meer over uit te wijden, hoe hij bijvoorbeeld het normale leven voor zich ziet en wat er volgens hem moet gebeuren om dat te bereiken.

De **voorzitter** De heer Verheul heeft daar een vraag over. Gaat uw gang.

De heer **Verheul** Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik vind dat de woordvoerder van het CDA een goed punt aanhaalt. Ik kom er namelijk zelf nog op terug in mijn woordvoering. Want hoe ziet de woordvoerder van het CDA zijn controlerende rol nu nog als raadslid? We bespreken vandaag een Kadernota; er staan wat dingen in. In mijn optiek niet heel concreet. Dus hoe kunnen we nou volgend jaar rond dit tijdstip het college een soort van toetsen/controleren of ze daadwerkelijk gedaan hebben waar we ook het geld voor hebben beschikbaar gesteld? Ik ben zoekende en ik ben heel benieuwd hoe het CDA hier in staat.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Ik moet zeggen dat ik wel begrijp wat de heer Verheul zegt, dat die controlerende rol nu lastig in te vullen is. Ik heb daarom ook gezegd dat ik de wethouder graag de kans geef om daar straks nog op terug te komen. Ik denk ook dat het zaak is dat hij en samen met hem ook de ambtenaren hard gaan werken om ook in de begroting daar de juiste dingen over op te schrijven. Ik denk ook dat op het moment dat die controlerende rol wat lastiger wordt, dat we juist ook meer moeten focussen op die kaderstellende rol. Dat wij nu als raad in ieder geval de gelegenheid hebben hoe wij in ieder geval zien dat die kernopgave ingevuld zou moeten worden. Dan kom ik ook bij het volgende punt van mijn woordvoering. Want de titel van het College Werkprogramma is niet voor niks 'Zeg het ons'. Dat zullen wij dan ook doen. Dat begint wat ons betreft met de adviezen van de Kindertrendrede. Wij vinden het belangrijk dat die een mooie plek krijgen in 2024. Het zou toch mooi zijn als we volgend jaar weer een bijeenkomst hebben met de Kinderraad en dat toch minstens 4 of 5 adviezen zijn uitgevoerd. Dat er een tienerdisco is geweest, dat er open sportdagen zijn geweest. Dat geeft gelijk een goede invulling van de rol van combinatiefunctionaris, waarbij sport, onderwijs, welzijn en cultuur bij elkaar komen.

De **voorzitter** Was u klaar met de Kindertrendrede?

De heer **Dunsbergen** Ja.

De **voorzitter** Dan geef ik graag het woord aan de heer Jongeneel om daar een vraag over te stellen.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, bedankt. Wat vindt u eigenlijk van de uitkomsten van de Kindertrendrede?

De **voorzitter** De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dat is een mooie vraag. Ze zijn niet persé onderdeel nu van de Kadernota; dat is ook de reden dat wij die ook zo benoemd hebben. Ik denk ook, het feit dat ik dat zo benoem geeft ook aan dat wij als CDA heel tevreden zijn met wat de Kinderraad heeft opgeleverd en dat het ook niet meer dan logisch is dat het ook aandacht zou moeten verdienen in 2024.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul gaat er ook een vraag over stellen. Gaat uw gang.

De heer **Verheul** Voorzitter, soms is het twee vragen leveren, dan kan je beter er één van maken. Voorzitter, ik hoor het CDA opnieuw goede dingen zeggen. Ik denk, jeetje, dat staat ook in mijn woordvoering. Geen grap, ik kom er zo op terug. Waar ik me een klein beetje zorgen over maak, voorzitter via u, richting de heer Dunsbergen is dat ik namelijk vorig jaar de wethouder Financiën heb horen roepen van 'we nodigen de Kinderraad dan uit, we komen er op terug, we gaan laten zien wat we er mee gedaan hebben'. Nou, afgelopen editie zat de nieuwe Kinderraad er al. We waren een jaar verder en we hebben de kinderen niet uitgenodigd en we hebben ook eigenlijk inhoudelijk niet meer gereageerd op wat ze vorig jaar hebben aangekaart. Dus, voorzitter, via u, gaan we het college uitdagen voor een toezegging? Gaan we een motie indienen? Want het vertrouwen op dat vlak is bij ons niet meer zo heel groot dat we denken van, nou, als hij het opnieuw zegt, dan weet ik zeker dat er volgend jaar vier van de tien punten zijn gerealiseerd. Dus ik vraag me af, aan de heer Dunsbergen, via u voorzitter, hoe gaan we er voor zorgen dat het college de Kindertrendrede, wat overigens een heel goed product is, serieus gaat oppakken?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Dat zijn ook weer mooie woorden van de heer Verheul. Zeker ook omdat hij mijn woordvoering goed noemt; dat doet mij ook goed. Maar om even antwoord te geven op zijn vraag: het is niet dat wij nu een motie in de binnenzak hebben of zo, die we zo meteen er uit gaan toveren. Ik denk dat het belangrijk is dat de wethouder een tweede kans krijgt om zijn leven te beteren en ik ben ook heel erg benieuwd naar wat hij daar straks over gaat zeggen.

De **voorzitter** Zo krijgt de Kindertrendrede echt een politieke lading. Een tweede kans voor de wethouder. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Want dan kom ik bij het tweede punt wat wij graag ook hadden gezien bij de eerste kernopgave en dat is de Woonzorgvisie. Het is toch eigenlijk raar dat heel dat woord 'Woonzorgvisie' geen enkele keer voorkomt in die paragraaf. Dit jaar moeten wij als raad die Woonzorgvisie gaan vaststellen, dus dat is iets voor 2023, maar volgens mij was het niet meer dan logisch geweest dat we dan ook in de Kadernota hadden opgeschreven wat we in 2024 met dat instrument hadden gedaan. Want wat het CDA betreft is het echt een instrument wat de bestaanszekerheid kan verstevigen van ouderen die langer thuis moeten wonen, van statushouders en andere kwetsbare inwoners. Zorg en passende huisvesting worden bij elkaar gebracht. Wij hadden dus op zijn minst verwacht dat die langverwachte wijk- en buurtagenda's, ook een woord wat we eigenlijk maar één keer hebben gelezen in de Kadernota, hier een rol in zouden hebben, zodat we gericht hulp kunnen bieden aan wat een wijk of buurt nodig heeft en vooral: wat de inwoners van die wijk of buurt nodig hebben. Voorzitter, als ik dan even bij het laatste punt kom van de eerste kernopgave, dan blijven wij als CDA Sliedrecht ons sterk maken voor de eerstelijnszorg binnen onze gemeente. Eerder dit jaar heeft een huisarts dit grote probleem duidelijk aan de gemeenteraad uitgelegd en daaruit bleek echt: het is vijf voor twaalf. We hebben ook al de geruchten opgevangen dat enkele van de wat oudere huisartsen binnen nu en volgend jaar met pensioen gaan en er is ook al een huisarts met een patiëntenstop. Juist toegang tot die eerstelijnszorg staat dus onder druk en dat is een randvoorwaarde voor de bestaanszekerheid van alle inwoners en de kwetsbare inwoners in het bijzonder. Juist in alle problemen die geschetst worden, kan ook de huisarts een cruciale rol spelen. Wij roepen de wethouder graag op om samen met huisartsen op te trekken en te komen tot bijvoorbeeld een visie op eerstelijnszorg, want uiteindelijk hebben we elkaar nodig als gemeente en huisartsen heel hard nodig.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Ik mocht die vergadering voorzitten, voorzitter. Het was inderdaad een mooi betoog van één van onze huisartsen, maar hij had geen behoefte aan een visie, maar gewoon aan actie. Er waren al een aantal simpele dingen in het kader van bestemmingsplannen wijzigen, dingen aanplakken. Als je een bestemmingsplanwijziging doorvoert, zeggen: daar moet zoveel procent voor een huisarts zijn. Tot en met en dat was wel de uiterste vorm van het geheel: een soort co-tussenfinanciering voor het gebouw waar ze in zitten. Dus dat is eigenlijk niet wachten op een visie, maar gewoon actie ondernemen.

De **voorzitter** Wat is uw vraag?

De heer **Pauw** Of het CDA met ons actie wil ondernemen in plaats van visies schrijven. Want daar hebben we er wel genoeg van.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Voorzitter, ik denk dat het één het ander niet hoeft uit te sluiten. Want inderdaad, wat de huisarts nadrukkelijk heeft aangegeven is dat die huisvesting een groot probleem is. De afwezigheid van die huisvesting maakt ook dat we nu dit probleem hebben en dat ontkent het CDA ook niet. Wij vinden het ook belangrijk dat de wethouder daar heel veel aandacht aan besteed, maar daarnaast zien wij als CDA Sliedrecht ook een kans voor de samenwerking tussen de huisartsen en de gemeente. Als ik kijk naar de doelen die gesteld worden in het College Werkprogramma, heeft de huisarts daar ook een rol in te nemen en dat is ook wat wij bedoelen met die visie op eerstelijnszorg. Dat begint met huisvesting, dat is één onderdeel, maar dat begint ook met andere doelen die in het College Werkprogramma staan opgenomen. Als het gaat over beweging, om er maar eentje te noemen, dat de huisarts daar een belangrijke rol in kan spelen en dat is ook wat wij graag zouden willen terugzien, bijvoorbeeld in zo'n visie eerstelijnszorg.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Voorzitter, dan kom ik bij de Ruimtelijke Vernieuwing. Want in tegenstelling tot kernopgave 1 zijn wij heel erg enthousiast over kernopgave 2, de ruimtelijke vernieuwing. Want wij lezen daarin hele concrete punten. Een snellaadplein, verbinding van het warmtenet met de slibverbrander, het langverwachte bestemmingsplan voor Sliedrecht-Buiten. Concrete doelen waar we in 2024 zichtbaar mee aan de slag gaan en waar je dus ook op kan controleren. Voorzitter, die ruimtelijke vernieuwing zelf is ook goed op gang aan het komen. Er zijn nog geen palen de grond in geslagen, maar er zijn wel belangrijke mijlpalen bereikt. Dat blijkt ook uit dat programmaplan. Het is mooi ook om te zien hoe dat terugkomt in het programmaplan zelf. Waar het vorig jaar echt nog hoofdlijnen waren, zien wij nu concrete tijdslijnen, afspraken en doelen. We gaan dit jaar nog een keuze maken over de Noord-Zuidverbinding en er zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten, of in ieder geval in ontwikkeling tussen de gemeente en Tablis en tussen de gemeente en de projectontwikkelaars. Het zijn stuk voor stuk mooie stappen naar concrete uitvoering. Voorzitter, als klap op de vuurpijl is Sliedrecht opgenomen in het provinciaal coalitieakkoord. Een belangrijke en cruciale stap in de ontwikkeling van Sliedrecht-Noord, waarmee we tussen de 1500 en 1800 woningen kunnen bouwen voor gezinnen, jongeren en senioren. Voorzitter, de participatie begint ook los te barsten. Er zijn inmiddels verschillende inwonersbijeenkomsten geweest, met mooie resultaten als gevolg. Er wordt ook wat gedaan met die opmerkingen van de inwoners. Dat geeft ook vertrouwen, want uiteindelijk valt of staat deze ruimtelijke vernieuwing met het draagvlak van de inwoners. Laten we daarom niet verslappen, maar scherp blijven om de participatie op een goede manier voort te zetten, met bovendien ook een belangrijke onafhankelijke rol voor de Maatschappelijke Adviesgroep. Het is ook goed dat we ons voorbereiden op die grote verbouwing met bijvoorbeeld een verdichtingsnota, een nieuwe parkeernota of een nota grondbeleid. Mooie stukken om de raadsagenda eindelijk een beetje op te vullen. Wij zijn wel benieuwd of de meest recente ontwikkeling, de Huisvestingswet, hij ligt nog bij de Eerste Kamer, of die ook hier aan wordt toegevoegd. Die wet maakt het mogelijk voor

gemeenten om huur- en nieuwbouwwoningen toe te wijzen aan eigen inwoners of aan mensen die binding hebben met Sliedrecht. Ik denk bijvoorbeeld aan de vele werknemers van ASVZ die bijvoorbeeld iedere dag in de file moeten staan op de A15. Voor hun zou dit uitkomst kunnen bieden. Ik zei al, hij ligt nog bij de Eerste Kamer, maar wij horen graag van de wethouder hoe hij zich voorbereidt op de invoering van deze wet. En voorzitter...

De **voorzitter** Voordat u verder gaat met een andere wet of een ander onderwerp. De heer Brandwijk, gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Hoor ik het nou goed dat het CDA er voor is om als het mogelijk is bij nieuwbouw en via de huisvestingswet dus woningen eerst beschikbaar te stellen voor Sliedrechters?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** De heer Brandwijk doet er heel verbaasd over, maar als hij ons verkiezingsprogramma had gelezen, dan had hij dat ook teruggezien, dus het mag volgens mij geen verbazing wekken.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk heeft een vervolgvraag.

De heer **Brandwijk** Dan hoop ik de volgende keer ook op steun als we het hebben over statushouders en huurwoningen.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen wenst daar nog op te reageren?

De heer **Dunsbergen** Nee.

De **voorzitter** Is dat: u wilt niet reageren, of een antwoord op de vraag om steun?

De heer **Dunsbergen** Dat mag u zelf invullen, voorzitter.

De **voorzitter** Dat mag vooral de heer Brandwijk doen. Ik heb daar geen mening over. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Dunsbergen** Voorzitter, buurmans grond komt maar één keer te koop. Dat geldt ook voor de Elimkerk. Dat stuk grond is onderdeel van het plangebied voor de binnenstedelijke herstructurering. Het CDA Sliedrecht roept de wethouder op om te bewaken dat dit stuk grond wordt ingevuld op een manier die past bij die binnenstedelijke herstructurering. Het zou echt een gemiste kans zijn als we deze kans laten schieten. Voorzitter, dan kom ik bij het laatste stuk van mijn betoog, want ik zie dat ik dat volgens mij nog twee minuten heb. Dan kan ik zeggen dat we op de goede weg zitten. We mogen trots zijn op de doelen die we in de afgelopen jaren hebben bereikt en toch is er nog genoeg te doen. We zijn er nog lang niet en dat valt of staat met een slagvaardige organisatie en een solide financiële situatie. Helaas geeft dat wel reden tot zorg. Want de arbeidsmarkt maakt het lastig om aan goede, vaste krachten te komen en we verbouwen de winkel terwijl die open is. Dat zet ook veel druk op onze ambtenaren. Wij hebben daar uiteraard alle vertrouwen in en willen hen vanaf deze plek ook heel veel succes wensen omdat zij dag in, dag uit ook weer dat verschil maken voor Sliedrecht. Een andere reden tot zorg is de financiële situatie van de gemeente. Dat is dan niet op de korte termijn; dat zit wel goed. Juist op de lange termijn zien we donkere wolken op ons afkomen. Dat komt vooral door het Rijksbeleid. Als er geen extra geld van het Rijk naar ons toekomt, is dat een serieus risico voor onze gemeente. Het is ook goed dat we ons daar nu al op voorbereiden en daar bij de Kadernota van volgend jaar besluiten over gaan nemen. Ik rond af. We gaan een boeiend jaar tegemoet. Ondanks alles wil ik het college, de ambtelijke organisatie en de raad zelf wijsheid en Gods zegen toewensen.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Dunsbergen. Zijn er nog vragen van andere woordvoerders of andere leden van de raad aan de heer Dunsbergen? Dat is niet het

geval. Dan mag u gaan zitten. Ik nodig graag de heer Verheul uit om zijn inbreng namens de fractie van PRO Sliedrecht te leveren.

De heer **Verheul** Voorzitter, geachte collega's, laten we beginnen met onze dank uit te spreken naar alle medewerkers, ambtenaren van de gemeente Sliedrecht die zich hebben ingezet voor de Kadernota die voorligt. En weet, voorzitter en dan richt ik me ook echt even naar de medewerkers toe, dat het debat soms scherp kan zijn, de woorden soms fel, maar dat er geen enkele twijfel bestaat over uw intentie die u elke dag levert aan de gemeente Sliedrecht. Dat wil ik toch even gezegd hebben. Voorzitter, over inzet gesproken: het is ongebruikelijk, maar wat helemaal bijzonder en ongebruikelijk misschien wel is, is dat een medewerker meer dan 40 jaar, direct na zijn school, zijn werkzame leven werkzaam is geweest binnen de gemeente Sliedrecht. Voorzitter, het is ongebruikelijk, maar ik heb het over de heer Nederlof en ik weet dat hij op dit moment thuis kijkt en met ons meeluistert. De heer Nederlof is jarenlang een vast gezicht geweest bij ons in de raad en is letterlijk beeldbepalend geweest voor de gemeente Sliedrecht. Wij willen hem namens onze fractie en ik vermoed elke fractie, hartelijk danken voor de meer dan 40 jaar inzet die hij heeft geleverd voor onze prachtige gemeente. Voorzitter, naar het product Kadernota. Googelend waar een Kadernota voor staat, is het eigenlijk een uitwerking van het collegeprogramma waarin concrete uitwerkingen worden gedaan, met daar bepaalde bedragen bij. Wat kost het en wat is de planning? Eerlijk gezegd hebben we getwijfeld om vandaag een woordvoering te houden. Want als je een Algemene Beschouwing nodig hebt om je punten duidelijk te maken, dan ben je de rest van het jaar een beetje tekort geschoten, onzes inziens. Maar voorzitter, ik weet dat het gewaardeerd wordt als we er iets over zeggen, dus dat doen we. Voorzitter, over het product zelf en de heer Dunsbergen refereerde er ook al een beetje aan, is het soms wat hoog over; mijn woordkeuze. Er staat op hoofdlijnen wel iets in, maar ik merk wel dat we in de loop van de jaren inzicht hebben omgeruild voor overzicht. Daarmee wil ik zeggen dat een aantal jaren geleden de Kadernota misschien nog wel uit 100 pagina's bestond, maar je wel heel veel inzicht had en dat de Kadernota nu 40 pagina's is en als je alle plaatjes en foto's er tussenuit haalt, kom je misschien op 30/28 uit. Daardoor zul je wel meer inzicht hebben, maar wel een stuk minder overzicht. Voorzitter, dat beperkt ons een klein beetje in onze controlerende rol. Want vaak staat er 'in 2026 willen we dit en in 2026 willen we dat'. Het jaartal 2026 komt trouwens vaker voor als 2024, bijna, in het stuk en dat maakt het een beetje lastig wat u, het college, nou van ons als raad verwacht. Want waar kunnen we volgend jaar nou echt exact scherp op controleren? Want dat is wel iets, en ook al is het misschien een naar woord: controleren - het is wel één van de taken waarvoor we hier elke maand zitten. Wat kan je nu nog als raadslid verwachten? Voorzitter, een klein beetje richting de inhoud. Kadernota 2030, oftewel Koers 2030, de grote verrassing van het jaar 2021. Gepresenteerd als de oplossing. Fanfares kwamen binnen en de rode loper werd uitgelegd, want iedereen zou moeten willen werken voor de gemeente Sliedrecht. Maar is dat nou echt zo, voorzitter? Ons bekruipt een beetje een twijfelachtig gevoel. We zien hardwerkende, enthousiaste ambtenaren vertrekken en dat komt echt niet door de Koers, voorzitter, begrijp me niet verkeerd. Nieuwe uitdagingen zijn goed en we gunnen het ze van harte als ze het doen, maar het is wel jammer. Want je zou toch verwachten met zo'n prachtige Koers 2030, wat jaloersmakend zou moeten zijn, dat de rijen hier bij de heer Kuiper voor zijn deur staan, want iedereen wil bij ons komen werken. Voorzitter, ondanks de Koers 2030 rolt één van onze sportverenigingen nog verder weg, gaan bouwprojecten niet makkelijk van de grond en lijkt de focus voornamelijk te gaan zitten in Sliedrecht Noord en de fly-over. En voorzitter, u weet van ons allen dat wij niet een hele grote voorstander zijn daarvan, maar ook al waren we wel groot liefhebber, dan vinden we het nog zorgelijk. Want in onze optiek wordt de Sliedrechter op dit moment een klein beetje vergeten en dat vinden wij zonde. Daarom gaan we ook echt een oproep doen om te focussen op dat de kern eerst goed is voordat u mooie, nieuwe uitdagende projecten aangaat. Een persoonlijke noot: twee weken geleden was ik in een kerk. Een collega ging trouwen en ik was daarbij aanwezig en die man die zei iets heel wijs. Dus ja, voorzitter, ik ga een klein stukje citeren uit datgene wat hij zei. Die man zei, en het komt een aantal van u misschien bekend voor: 'Wijs is hij die voordat hij een huis bouwt, een stevig fundament legt op steenrotsen. Als er dan stormen komen, staat zijn huis stevig. Als een rots.' Voorzitter, als we het toch over primeurs hebben: de fractievoorzitter van PRO Sliedrecht die uit de Bijbel citeert - ik zal niet de eerste zijn, maar het komt niet heel vaak

voor. Voorzitter, maar het is wel een hele serieuze boodschap. Zorg er alsjeblieft voor dat de kern op orde is, dat de basis op orde is voordat je verder gaat bouwen. Voorzitter, we hebben ook nog wat dingen toe te voegen. Want ja, alleen vertellen wat er goed gaat of minder goed is, dat is wat minder.

De **voorzitter** De heer Van Rossum wil, naar aanleiding van uw citaat denk ik, een vraag stellen.

De heer **Van Rossum** Ja, zeker naar aanleiding van het citaat. Nee. Voorzitter, ik hoor wat de heer Verheul zegt. Hij zegt, focus nou niet teveel op Noord, maar kijk ook naar eigenlijk Sliedrecht Zuid. Dat is net ook al langs geweest: drie weken geleden of twee weken geleden hebben we een presentatie gekregen over Sliedrecht Zuid, zal ik maar even zeggen, met name wijk Oost, om het makkelijk te houden. Daar wordt een grootscheepse herinrichting voorgestaan om er voor te zorgen dat op lange termijn die leefbaarheid overeind wordt gehouden. Maar daarbij is ook heel duidelijk gemaakt dat zuid niet zonder noord kan. Want om die schuif en die herstructurering mogelijk te maken moeten we ook die omklap meenemen. Dus, erkent PRO Sliedrecht dat er een relatie is tussen Sliedrecht Noord en de ontwikkelingen in Zuid en dat we dus die ontwikkeling wel degelijk nodig hebben om ook in Sliedrecht Zuid meer waarde te kunnen toevoegen?

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vraag. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, wat ik jammer vind is dat de heer Van Rossum echt heel erg het hele verhaal samenknijpt naar stenen. Want Sliedrecht bestaat uit veel meer dan alleen stenen en gebouwen. Het gaat ons niet alleen om bouwen ten noord en zuid; het gaat om echt in de brede zin van het woord, het stukje sociaal, het veiligheidsvlak. Juist op dat soort dingen. Ja, er is een samenhang tussen noord en zuid. Zijn we er voorstander van? Nee, maar je moet wat. Aan de andere kant, voorzitter, het was toen een toenmalige lijsttrekker, inmiddels wethouder, die zo hard riep 'nee, we moeten echt bouwen, bouwen, bouwen om voorzieningen in stand te houden'. Voorzitter, we zijn aan het bouwen, het zwembad gaat mogelijk dicht, het aantal pinapparaten gaat terug en zo kan ik er nog wel een aantal opnoemen. Dus, ik snap het en ik hoorde de heer Van Rossum ook eerder zeggen dat de voorzieningen alleen in stand gehouden kunnen worden door uitbreiding. Ik betwijfel het, voorzitter, of ik deel in ieder geval niet de volledige mening daarin.

De **voorzitter** De heer Van Rossum in tweede instantie.

De heer **Van Rossum** Dat raakt denk ik aan een hele ander discussie die we hier niet helemaal over gaan doen, maar hier krijg je toch wel een beetje een lastige discussie. Want wat gebeurt er als je niks doet? Wat gebeurt er als je niet groeit? Dan gaat het misschien nog wel veel sneller achteruit dan dat het nu achteruit gaat. Dat is precies eigenlijk een beetje de preventieparadox waar we hier mee te maken krijgen. We gaan wel investeren, maar dat betekent niet dat er niks gaat veranderen. Alleen, als we niks doen, gaat er veel meer veranderen. Laat ik hem dan formuleren als een vraag: herkent en erkent de heer Verheul wel dat 1) er sprake is van verdunning in Sliedrecht, 2) dat er sprake is van vergrijzing in Sliedrecht, 3) dat er sprake is van ontgroening in Sliedrecht; dat dat een grote maatschappelijke ontwikkeling is waarvoor we een fysieke oplossing nodig hebben door te verdichten in de bestaande stad?

De **voorzitter** Uw vraag is helder. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, ik kan me alleen maar vinden in de opmerking dat er ontgroening plaatsvindt, want dat krijg je namelijk als je hele woonwijken in groen gebied gaat bouwen. U offert heel veel groen op voor een klein beetje woningen en anderzijds. Voorzitter, wat ik voornamelijk wilde aangeven is dat ik gewoon vind dat we op heel Sliedrecht moeten blijven letten. Want met alle respect, sinds de laatste Kadernotacyclus zijn er 51 raadsvoorstellen vanuit het college gekomen. 51, waarvan een aantal echt technische omzettingen zijn van GR-tekst naar juridische tekst. Daarmee wil ik niet zeggen dat er niks gebeurt, maar wat er allemaal is, hangt vast aan zeg maar de fly-over

en het te bouwen in Sliedrecht Noord en wat ons betreft moeten we ook voornamelijk naar de zuidelijke kant kijken. Het Winklerplein die wat verdient, er zijn al wat dingetjes genoemd en ook de kleine dingen, zoals dat we horen dat bij Elektra de bouwfase uitloopt, dat feesten die in november gepland staan misschien niet eens door kunnen gaan vanwege... Snap t u? Dat soort dingen, dat vinden wij ook gewoon belangrijk. Dus kijk niet alleen naar over het spoor, maar houd vooral de inwoners in de gaten en alles van onze voorzieningen, ook aan de andere kant van het spoor. Voorzitter, wat we ook nog graag willen aanduiden, dat gaat over de speelplaatsen. Tijdens de behandeling van de begroting in november 2022 hebben we er ook al aandacht voor gevraagd, toen bij monde van mevrouw Visser. Het antwoord van de heer Bijderwieden was toen 'ja, daar is aandacht voor' en wat waren we daar blij mee. Alleen, inmiddels is het juli 2023 en we zien niet heel veel verbetering. Daar balen we een klein beetje van. Inmiddels hebben wij de Kinderraad gehad, de Kindertrendrede en die zei ook eigenlijk van: jongens, focus je een klein beetje op de speelplaatsen voor mensen tussen de 12 en de 16 jaar. En dat erkennen wij en dat vinden we ook heel fijn. Wij zelf hebben in december ook de moeite genomen als fractie om op een ijskoude dag met wat jeugd door het dorp heen te gaan, langs speelplaatsen, om eens te horen: wat valt er nou op? Wat je inderdaad terughoorde was dat onderhoud niet altijd even goed werd uitgevoerd. Dat er randjes werden gemaakt en wat dan het antwoord was: 'ja, dan kunnen ze in de winter er een ijsbaan van maken'. Nou, de meest uiteenlopende dingen, maar we balen er een klein beetje van. En daarom, voorzitter, daag ik het college uit en in het bijzonder de heer Bijderwieden. Wij dagen het college uit om met een plan van aanpak te gaan komen, in samenwerking met gebruikers zoals SJOS en de jeugd en daar iets over terug te rapporteren bij de begroting van 2024. Gaat het college deze uitdaging aan? Wordt het een toezegging, of moeten we met een aantal collega's de wethouder daarvoor enthousiasmeren door middel van een motie? We hopen het niet, maar we doen het wel als het nodig is. Voorzitter, de hondenbelasting. De heer Jongeneel heeft namens Slydregt.NU daar al iets over gezegd en ik heb de eer gekregen om het amendement namens onze twee partijen in te dienen. De hondenbelasting is ooit bedacht om zwerfhonden en hondsdolheid tegen te gaan. Dat was ergens in 1918, heel erg lang geleden in ieder geval, want toen gingen we er zelfs nog vanuit dat honden voor een kar stonden. Daardoor werd er belasting geïnd. Voorzitter, inmiddels wel veel meer: een hond maakt onderdeel uit van een gezin, zorgt er voor dat er minder eenzaamheid is en zorgt ook nog voor de nodige beweging voor die mensen die een ommetje willen doen, want ja, een hond moet wel uitgelaten worden. Voorzitter, we proberen het al jaren. We hebben een standaard motie, een standaard amendement, je verandert het jaartal, je maakt je logo van zwart/wit een keer in kleur en we zijn in 2023. Voorzitter, bij deze heb ik dan ook het geluk om namens onze fracties opnieuw een poging te mogen wagen om de hondenbelasting af te schaffen en dan zal ik alleen het dictum even oplezen: 'in te stemmen met de Kadernota 2024 en deze te verwerken in de programmabegroting 2024-2027, met dien verstande dat in deze begroting geen hondenbelasting meer is opgenomen'.

De **voorzitter** Dank u wel. Dit amendement wordt ingediend door de leden Pauw en Jongeneel en eigenlijk ook door Verheul en krijgt nummer A5.1, maakt onderdeel uit van de beraadslaging en is ook terug te lezen in ons systeem, raad.sliedrecht.nl. Was u klaar met uw toelichting op het amendement?

De heer **Verheul** Nou voorzitter, ik wil best een toelichting opnoemen, maar hij staat digitaal.

De **voorzitter** Nee, precies. Er is al een vraag over - dat is de reden van mijn vraag. De heer Van der Plas heeft een vraag. Ja.

De heer **Van der Plas** Ja, voorzitter, ik was ook even naarstig op zoek naar het amendement, want daaruit las ik eigenlijk dat het college maar moet zien hoe het gat wat in de begroting daarmee ontstaat, wordt gecompenseerd. Mij is vaak verteld dat als je een idee hebt wat geld kost, dat je daar dan ook moet aangeven hoe je dat financieel wil oplossen. Dat wordt nu een klein beetje over de schutting gekieperd door te zeggen van: zoek het maar uit op het moment dat je de begroting gaat maken, als dat woord er maar niet meer in staat en het bedrag nog hetzelfde is. Daar komt het een beetje op neer in

mijn beleving. Zouden PRO Sliedrecht en Slydregt.NU het acceptabel vinden als het ontstane tekort bijvoorbeeld uit de WOZ-opbrengsten zou komen?

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vraag. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, wij geven inderdaad het college een vijf/zes maanden de tijd om met een creatieve oplossing te komen om voor deze mogelijke tekorten of wegvallen van deze inkomsten een alternatief te vinden, ja. Die bal laten we ook bewust bij het college. Die vullen wij niet zelf in. En of dat effect gaat hebben op de OZB: dat betwijfel ik, voorzitter.

De **voorzitter** Ik zie ook nog een vraag van de heer Ippel en de heer Van Rossum. Eerst de heer Ippel.

De heer **Ippel** Dank u, voorzitter. In het verlengde eigenlijk ook van wat de heer Van der Plas al vroeg: er worden natuurlijk ook kosten gemaakt voor honden. Volgens mij, als ik zo even verzin is dat de enige diersoort waar we ook behoorlijk wat kosten voor maken. Dus in die zin zou het wel terecht zijn als er een stuk hondenbelasting geheven kan worden. We hebben uitrenvelden, we hebben de hondenpoepzuiger en nog wat andere zaken. Maar als dit afgeschaft wordt, dan zou u ook nog kunnen denken, dan zou je die faciliteiten op kunnen heffen. Is dat één van de opties die ook in dat idee zijn van PRO Sliedrecht en Slydregt.NU?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Nou ja, voorzitter. Het afschaffen van deze faciliteiten hoeft niet per definitie onze eerste keuze te zijn. Als dat een keuze is die het college voorlegt, want dat vragen we: kom in november met de dekking ervan of opties, dan willen we daar gerust naar kijken. Maar dat hoeft niet per definitie onze eerste oplossing daarin te zijn. Wat mij opvalt, voorzitter, en dat is al jaren zo: men kijkt heel erg financieel naar deze belasting, maar de belasting die we heffen - een hond biedt veel meer dan alleen een simpel dier. Het is inmiddels onderdeel van een gezin, nou, ik ga in herhaling vallen. Wij vinden het gewoon belangrijk dat dat ook gewoon kan plaats vinden en we vinden deze belasting niet meer doeltreffend.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van Rossum heeft ook een vraag.

De heer **Van Rossum** Dank u wel, voorzitter. Ik zou toch de heer Verheul wel willen uitdagen tot één uitspraak en dat geldt eigenlijk ook voor Slydregt.NU. Moet de dekking gevonden worden in minder dingen doen, of in meer geld ophalen? Dus, gaan we toch minder doen, of gaan we belasting verhogen? Ik laat het vervolgens aan het college welke belasting dat wordt. En toch een klein voorschot ook op de onderbouwing die u geeft over de rol van een hond: een huis heeft ook een belangrijke positie binnen in een gezin, in het geven van een dak et cetera en dat vinden we ook prima om te belasten. Dus die redenering kan ik niet helemaal volgen. Het is voor ons, laat ik ook een voorschot nemen op de discussie, toch vooral ook een financiële afweging omdat het gewoon gaat om een bedrag van ongeveer € 87.000,-, geloof ik, per jaar.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vraag. De heer Verheul. Twee vragen eigenlijk.

De heer **Verheul** Ja, ik hoor ze, voorzitter. Ja, ik vraag me af hoeveel tijd ik moet steken in de beantwoording, aangezien de heer Van Rossum toch al aangeeft geen enkele steun te kunnen verlenen aan dit amendement.

De **voorzitter** Het is wel netjes dat u gewoon ook iedere vraag probeert te beantwoorden die gesteld is. U gaat wel over uw eigen antwoord. Ja.

De heer **Verheul** Gelukkig ga ik inderdaad over mijn eigen antwoord, voorzitter. Voorzitter, ik moet eerlijk zeggen dat ik de eerste vraag niet helemaal scherp heb; misschien dat meneer Van Rossum die nog even kan herhalen.

De heer **Van Rossum** De eerste vraag was, toch een beetje richting geven: gaan we minder doen of gaan we meer geld ophalen? Dus, die € 87.000,-, hoe ziet u in grote lijnen hoe het college dit moet gaan oplossen? Dat is dezelfde vraag die we ook stellen aan Slydregt.NU.

De **voorzitter** Allereerst de heer Verheul.

De heer **Verheul** Ja, voorzitter, die € 87.000,-; dat bedrag is opgebouwd uit een aantal dingen. Het innen ervan. Het innen valt dadelijk weg. Het stukje handhaven, boa's. We betalen een paar uur per week, nog niet eens per jaar, de boa's. Die kosten vallen er ook vanaf. Voorzitter, zolang wij als gemeente Sliedrecht nog € 1.300.000,- over hebben voor een stuk grond waar we niks mee doen, € 700.000,- voor een onderzoek naar een raadhuis, 500.000 euro kostenverhoging voor een verbouwing, dan snap ik oprecht niet dat u nu zulke kritische vragen stelt en op dat moment uw fractie compleet stil is. Want daar gaat het wel om, voorzitter.

De **voorzitter** Dan heeft de heer Van Rossum nog een vervolgvraag en de heer Jongeneel wordt ook nog uitgenodigd om een antwoord te geven op de vraag die aan hem gesteld is. Of de heer Brandwijk. Maar eerst de vervolgvraag van de heer Van Rossum.

De heer **Van Rossum** Dit gaat volgens mij gewoon heel erg over fundamenteel. Kijk, wat u doet is, u gaat incidentele uitgaven vergelijken met een structurele dekking in de begroting. Zo werkt het niet. Dit gaat echt over de exploitatie en het exploitatietekort dat u nu vergroot en dat is echt wat anders dan vijf ton extra op een investering doen. Dus de vraag is, hoe gaat u het exploitatietekort dat u realiseert in de begroting, dekken? Dat kunnen we niet met eenmalige inkomsten dekken.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Ja voorzitter, ik hoef denk ik geen discussie aan te gaan met de heer Van Rossum dat als je eenmaal iets kwijt bent, waar je door de jaren heen ook elke keer nog een bepaald bedrag voor kon afschrijven en ga zo maar door – ja, voorzitter, ik wil nog heel graag het debat in. Als de heer Van Rossum een optie weet waardoor die denkt, hé, daar kunnen we het amendement wel steunen, dan hoor ik het van harte. Maar als dat niet het geval is, dan laten we het hier toch echt gewoon bij.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat mag de heer Brandwijk nog een antwoord geven als mede indiener van het amendement op de vraag van de heer Van Rossum.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Het is natuurlijk niet heel gebruikelijk dat ik nu bij het debat betrokken word, maar dank u wel voor de mogelijkheid om even te reageren. Allereerst is dit weer een nieuwe ontwikkeling van de VVD dat ze staan te juichen voor belastingen; dat is wel leuk. Even om ook te reageren op: wat zou je dan willen? Juist nu door de vertraging van veel projecten maken we vaak incidenteel enorme kosten. Echt enorme kosten. Tonnen uitloop. Als we daarmee zouden stoppen, hebben we echt wel geld over om deze hondenbelasting af te schaffen en ook structureel te dekken. We hebben nu incidenteel bijna elk jaar miljoenen, echt bijna een miljoen wat we dan moeten uitgeven en dat vind ik veel te gek. En dat kan ik inderdaad, net zoals de heer Verheul, ook gewoon niet bij elkaar rapen.

De **voorzitter** Dank u wel. Dan laten we het hierbij omdat, we zijn in de inbreng van de heer Verheul, die nog één minuut heeft voor de rest van zijn spreektijd.

De heer **Verheul** Nou voorzitter, ik kan me bijna niet voorstellen dat ik veertien minuten zuivere spreektijd heb gehad, maar goed, dan gaan we afronden. Voorzitter, het laatste onderwerp hebben we het over DuPont Chemours. Een aantal fracties hebben dit al aangehaald en het gaat niet best. Wij balen van de toon en de wijze waarop de gemeente Sliedrecht momenteel communiceert. Het is gewoon emotioneel; het is een slappe

reactie. Wat dan wel weer bijzonder is, is dat individuele woorden van wethouder Spek bij een opening van het PFAS-meer of het Zwanenmeer, ik weet even niet meer hoe het heet, dat die veel sterker zijn en veel persoonlijker en daar complimenteren wij de heer Spek ook mee. Wij hadden alleen graag gezien dat het namens heel de gemeente zou zijn en niet alleen namens één enkele wethouder. Compliment aldaar. Voorzitter, de motie is officieel al ingediend door de heer Van Wijngaarden. Die is mede namens ons, dus uiteraard steunen wij die. Ja, de minuut is om, dus ik denk dat ik het hierbij laat, voorzitter, voor de eerste termijn.

De **voorzitter** Dank u wel, de heer Verheul. Zijn er nog vragen aan de heer Verheul? Dat is het geval. De heer Ippel, gaat uw gang.

De heer **Ippel** Ja, met name even op dat laatste punt van Chemours. De fractie van PRO Sliedrecht heeft ongeveer iedere voorgaande spreker gevraagd wat ze vinden van de onbereikbaarheid van de gemeente. Ik denk: nou, nou komt er wat in de bijdrage van PRO Sliedrecht zelf wat ze daar exact mee bedoelen. Ik had het natuurlijk ook op een eerdere interruptie kunnen doen, maar, die onbereikbaarheid: kunt u daar wat vertellen wat de ervaringen zijn? Was het nummer echt niet bereikbaar? Zat er niemand achter, of zat er niemand in Dordt?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Ja, voorzitter. Ik zou natuurlijk als fractievoorzitter hier prima inhoudelijk op kunnen reageren, maar de enige binnen onze fractie die echt het Dupont Chemours dossier heeft en daar ook expert in is, is de heer Pauw. De heer Pauw komt mogelijk in de tweede termijn ook als woordvoerder voor de ruimtelijke ordening daar met iets over, dus als u het goed vindt laat ik de vraag over aan de heer Pauw en die kan in de tweede termijn daar op reageren.

De **voorzitter** Prima. Dank u wel. Zijn er nog andere vragen aan de heer Verheul? Dat is het geval. De heer Dunsbergen, gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Ja, dank. De heer Verheul sprak in zijn woordvoering over dat er meer focus moest komen op Sliedrecht Zuid en dat hij eigenlijk vond dat er nu te veel aandacht uitgaat naar Sliedrecht Noord. Maar dat vind ik eigenlijk gek, want volgens mij zou het ene het ander niet moeten uitsluiten. Volgens mij is het zo dat als je kijkt naar kernopgave 2, die gaat natuurlijk heel erg in op Sliedrecht Noord, en juist kernopgave 1 meer op Sliedrecht Zuid, want dat is nu al bewoond. Dan zou het toch eigenlijk zo moeten zijn dat we allebei moeten doen? Dat we in die kernopgave 1, dat we Sliedrecht veiliger en inclusiever maken om het zo maar even te noemen, maar dat we daarnaast ook nog aandacht blijven besteden aan die ruimtelijke vernieuwing? Want ook als ik kijk naar het College Werkprogramma, dan zie ik dat het ook de insteek is om het met elkaar te doen, die sociale en die ruimtelijke vernieuwing, dat is nodig om Sliedrecht vooruit te helpen. Ik ben wel even benieuwd hoe hij er tegenaan kijkt.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, wat ik namens onze fractie en mij heb proberen te zeggen, is dat bij ons de indruk is ontstaan dat er heel veel tijd, ambtelijke capaciteit in Sliedrecht Noord en de fly-over gaat zitten. Dat terwijl we minder ontwikkeling - natuurlijk, ik gebruik het woord minder - minder ontwikkelingen zien op een project zoals bijvoorbeeld het Winklerplein, de verplaatsing van VV Sliedrecht, het Watertorenterrein. En natuurlijk: het is soms lastig, we zijn niet overal in the lead. Want soms is de grond niet van ons. Maar wij bespeuren gewoon daar iets minder voortgang. Je kijkt naar de stukken, je kijkt wat er voor volgend jaar gepland is en wat je vanuit je omgeving hoort en dan bekruipt gewoon ons het gevoel, ik heb ook daadwerkelijk het woord gevoel gebruikt, dat de focus heel erg ligt op Sliedrecht Noord en de fly-over en de rest eigenlijk een beetje - nou, ik wil niet zeggen achterblijft, maar, nou ja, we zien daar veel minder progressie op dit moment.

De **voorzitter** Dank u wel. Er is nog een vervolgvraag van de heer Dunsbergen. Gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Ja, toch een laatste vraag, want als ik kijk naar de vergadering die wij vorige week maandag met elkaar hebben gehad, hebben we het een hele avond gehad over de binnenstedelijke herstructurering, over wat we gaan doen aan de Zuidkant van de A15. En volgens mij is daar heel veel aandacht aan besteed, is daar ook heel veel ambtelijke capaciteit aan besteed. Dus dat is toch eigenlijk al een antwoord op zijn gevoel?

De **voorzitter** De heer Verheul tenslotte.

De heer **Verheul** Ja, voorzitter. Wat mij opvalt is dat enkele raadsleden hier zich heel erg focussen op stenen en verbouwingen en dingen. Het gaat ons om veel meer. Het veiligheidsgevoel. Ik bedoel, het loog er niet om, het is nog verder gezakt en het was al niet hoog. Dus het gaat om ons om veel breder dan alleen een stukje stenen of aanpassen van woningen. Ja voorzitter, ik weet niet hoeveel nadere toelichting ik nog moet geven; het gaat bij ons echt veel breder dan nieuwe straten, nieuwe gebouwen of nieuwe wijken.

De **voorzitter** Tenslotte, de heer Dunsbergen als laatste keer in deze ronde en dan de heer Van Wijngaarden.

De heer **Dunsbergen** Dank, want dit is inderdaad de laatste opmerking die ik wil maken. Want volgens mij is het ook zo dat als het gaat om de ruimtelijke vernieuwingen, dat er ook andere mensen aan werken dan als het gaat over de veiligheid of als het gaat over sociaal. Dus het is ook niet zo dat je zomaar kan zeggen van, nou, we gaan even wat ambtenaren die zich bezighouden met de fly-over, dat je die zomaar op de sociale visie gaat plaatsen, dus daarin spreekt hij zichzelf natuurlijk ook tegen.

De **voorzitter** De heer Verheul.

De heer **Verheul** Ja voorzitter, ik wilde mijn vinger opsteken, maar ik sta hier al. Voorzitter, ik ben het niet helemaal eens met de heer Dunsbergen, want de heer Dunsbergen was er volgens mij ook bij toen wij op zaterdag geïnformeerd werden over wat er bij nieuwbouw komt kijken. Het is niet alleen een huis ergens plaatsen, maar je verandert iets aan een sociaal gebied, aan economisch vlak en ga zo maar door. Dus wij gaan er vanuit dat als men een woonwijk wil plaatsen, dat niet alleen een stedenbouwkundige daar naar kijkt, maar ook iemand van sociaal, die zegt: wat is daar de impact, wat moeten we daar voor regelen? En iemand van economie, van: wat hebben we nodig om dat, enzovoort. Dus onze aanname is dat als we het hebben over een nieuwe wijk, een nieuwe straat dat er wel hopelijk breder wordt gekeken dan alleen: hoe staat een huis daar bij en wat voor kleur dak kiezen we?

De **voorzitter** Dank u wel. Er is ook nog een vraag van de heer Van Wijngaarden, gaat uw gang.

De heer **Van Wijngaarden** Ja voorzitter, dank u wel. Nou, de kleuren van de daken, daar wil ik me zeker verre van houden - dat is zo detaillistisch, dat vind ik geen onderwerp voor de raad. Maar goed, ik heb toch het idee dat wij verschillende beeldvormende vergaderingen hebben meegemaakt. Want het is helemaal niet mijn beleving dat we alleen maar bezig zijn met stenen; juist niet. Die hele schuifoperatie gaat er juist ook om dat er een heel stuk vergroening plaatsvindt, ook om sociale cohesie te bevorderen, ook één van de onderwerpen dat volgens mij tijdens de behandeling van de Groen van Prinstererlocatie expliciet aandacht heeft gehad. Dus ik heb juist het idee dat we dat doen en dat we dus al die verschillende aspecten van ook het sociale meenemen. Maar je zult eerst fysiek in moeten tekenen: hoe denken we dat dit überhaupt te realiseren is? Vervolgens zijn die andere stappen het vervolgproject, maar ik heb niet het idee dat dat niet gebeurt. Dank u wel.

De **voorzitter** Dat is een statement van de heer Van Wijngaarden. Wilt u daar nog op reageren?

De heer **Verheul** Ja, voorzitter, heel kort. Want ik heb niet proberen te zeggen dat er niets gebeurt. We zien alleen dat de focus op een ander accent ligt. Ik hoop het daarmee een klein beetje te nuanceren. Ik bedoel, we kunnen een mooi debat daar over voeren of we doen dat in de pauze dadelijk even met de heer Van Wijngaarden, maar ik denk dat het voor nu niet meer is dan dat.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog andere vragen aan de heer Verheul? Dat is niet het geval. Dan dank ik u zeer, dan mag u gaan zitten en gaan we naar de laatste fractie die het woord krijgt in deze algemene beschouwingen. Dat is allereerst de heer Ippel over de Kadernota; vervolgens geef ik graag het woord aan de heer Oostrom waar het gaat om het programma ruimtelijke vernieuwing. De heer Ippel heeft het woord.

De heer **Ippel** Dank u, voorzitter. Bij een nieuwe start van een cyclus is het ook goed om even terug te kijken naar het grondbeginsel van waaruit je handelt. Niet alle partijen hebben dat vanmiddag letterlijk uitgesproken, maar het mag duidelijk zijn dat elke partij naar de plannen kijkt door eigen bril: het liberalisme, sociaaldemocratisch. Voor ons is het moment om onze bijdrage ook in te kaderen langs Bijbelse normen en waarden. Ik dacht eerst, moet ik het doen? Maar als de fractievoorzitter van PRO Sliedrecht het doet, dan kan ik natuurlijk niet achterblijven. Ruim een jaar geleden, bij het aantreden van dit college, heb ik woorden gebruikt uit het Bijbelboek Spreuken. Dat was naar aanleiding van een enkele les van de wijze koning Salomo en dat ging over wijsheid. Daar sloot de fractievoorzitter van PRO Sliedrecht ook bij aan. Toen heb ik de allegorie beschreven waarin wijsheid en verstand als twee personen beschreven werden - ik ga dat niet overdoen, maar kortweg kwam het neer op het volgende. Dat echte wijsheid volgens Salomo verstandige doordachtzaamheid is. En dan niet zomaar naar normen, maar die van God volgens de 10 geboden. Zoals u zult weten zijn de 10 geboden ook de basis geweest van hoe wij hier in Nederland onze omgangsvormen hebben geregeld. Die bestaan uit twee delen. Het eerste gaat over de verhouding tot God, de verticale lijn, maar waar ik vandaag juist op wil richten is de horizontale lijn: hoe gaan we om met onze naasten? Door Jezus is zelf gezegd dat het tweede deel gelijk is aan het eerste deel. Kortom, onze naaste liefhebben als onszelf. Voorzitter, als je dan door die bril naar deze Kadernota gaat kijken, dan is de mening van de SGP-ChristenUnie fractie dat er heel wat aandacht is voor onze inwoners, de naaste dichtbij, in dit geval. De Koers 2030 is het uitgangspunt, waarbij het goede gezocht wordt voor àlle Sliedrechtters. Er staan drie kernopgaven in; die kennen we allemaal, ondersteund door de slagvaardige organisatie. De ingezette koers wordt in onze ogen wel zichtbaarder. We willen daarbij ook benadrukken dat de fors verbeterde opzet van de P&C-cyclus producten ons meer houvast biedt. Ook al is het in grote lijnen: het is eenvoudiger te volgen. Kaderstellende nota. Je kunt natuurlijk discussiëren over de controlerende vorm, maar wij denken dat deze producten duidelijker, toegankelijker, leesbaarder zijn. Dus we willen in dat opzicht ook complimenten geven voor deze vorm. Complimenten ook voor de hele organisatie die betrokken is bij het opstellen van de Kadernota, want complimenten geven is ook aandacht hebben voor je naaste. Voorzitter, u zei het al. Wij hebben hem geknipt, deze algemene beschouwingen. Een deel wat over de Ruimtelijke Vernieuwing gaat zal door de heer Oostrom gedaan worden en daarom wil ik naar de inhoud voor wat betreft de inspanning van het college op het sociale vlak. Er is al veel goed geregeld in Sliedrecht. Ik noem hier het Bonkelaerhuis, waar in de regio ook met respect over wordt gesproken. Er wordt hier gesproken over plannen om nieuwe uitdagingen het hoofd te bieden; met name de voortzetting van het buurt- en wijkbeleid getuigt van veel inzet voor het goede te zoeken voor ál onze naasten. In 2024 gaan er weer mooie vervolgstappen gezet worden in het herstructureren van Sliedrecht. Dat is een project wat naast verbetering van huisvesting et cetera ook gevolgen gaat hebben voor veel inwoners van Sliedrecht. Sommigen zullen moeten verhuizen en zullen in een totaal andere buurtcultuur terecht kunnen komen. Anderen zijn oud en zien misschien enorm op tegen deze ingrijpende veranderingen. Maar zeker bij een groot, langdurig herstructureringsproject vraagt dit ook om een sociaal plan, ook bij de probleemwijken en de wijken in ontwikkeling.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat: de heer Dunsbergen heeft een vraag.

De heer **Dunsbergen** Ja, dank u wel. De heer Ippel noemde in zijn woordvoering dat hij zegt van, het is goed dat we in de Kadernota lezen dat die buurt- en wijkagenda's doorgang vinden. Dat is in ieder geval wat hij zei. Dan ben ik wel even benieuwd welke Kadernota hij dan gelezen heeft, want ik heb dat eigenlijk niet gevonden, dus ik ben even benieuwd waar hij dat dan vandaan haalt.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Dat is een goed punt. Ik wil daar straks ook in mijn volgende alinea verder op ingaan, want het wordt geraakt. Misschien heb ik het te positief benoemd, maar wij hebben ook het gevoel dat er veel aandacht is voor mensen die vallen onder de WMO, onder de jeugdzorg. Daar wordt veiligheid en inclusiviteit met name voor bedoeld. Die kernopgave doelt u natuurlijk op, waar ik ook op doel, maar er zijn ook veel mensen in de buurten die daar juist niet onder vallen, maar wel aandacht zouden kunnen gebruiken, om te voorkomen dat ze dan ook zelf zorg nodig hebben. Wij vinden het daarom ontzettend belangrijk dat de verschillende betrokken partijen met Tablis om tafel gaan en bespreken welke sociale begeleiding er allemaal nodig is. Onze fractie heeft daarover ook contact gehad met Tablis en daar blijkt bijvoorbeeld één wooncoach in dienst te zijn. Dat is natuurlijk mooi, maar als je echt buurtwerk op gaat pakken is dat wel heel weinig. Daarom: als fractie van de SGP-ChristenUnie kunnen wij ons voorstellen dat er dan meer oog moet komen voor de individuele bewoner middels samenwerking met welzijnswerk, de gemeente en Tablis. Maar voorzitter, wij zouden ook en dan los van allerlei uiterlijke dingen die nu benoemd worden, de aandacht willen vragen aan het college en ook of dat er straks een reflectie op kan komen, of daar echt oog is voor een sociaal plan. Dat is namelijk een bruggetje naar twee eerdere fractievoorzitters die hierover gesproken hebben: Slydregt.NU over de verpaupering in oost en west die ze zien en aan de andere kant het CDA; die kwam met weinig concrete oplossingen. Daarom hebben wij een voorstel, ook in de vorm van een motie en die heet de Lief- en leedstraten. Het is wellicht een begin, maar...

De **voorzitter** Voordat u de motie gaat indienen heeft mevrouw Visser nog een vraag over wat u net zei. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Ja, voorzitter. De heer Ippel, namens zijn fractie, had het over in eerste instantie samenwerking, toen had hij het over de één wooncoach binnen Tablis en toen ging het ineens naar een sociaal plan en nu ben ik zoekend naar wat het verband is. Kijk, ik snap op zich dat als je gaat herstructureren, dat je daar een fantastisch sociaal plan voor moet hebben en dat wij als gemeenteraad daar invloed op moeten hebben, want wij zijn de volksvertegenwoordigers. Maar waar zit nou de verhouding voor zijn fractie met die wooncoach van Tablis?

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vraag. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Dat is een goede vraag. Misschien dat ik daar wat te snel doorheen ging. Ik kort sommige stukjes in mijn woordvoering af omdat de voorzitter redelijk streng op zijn tijd zit en ik wel al mijn punten wil raken.

De **voorzitter** U bent net begonnen; gaat uw gang.

De heer **Ippel** Ik moet ook nog heel veel, voorzitter. Het punt is en dat is ook waar de heer Dunsbergen net om vroeg, denk ik: als je de kernopgave veilig en inclusief ziet, dan is die best wel op het fysieke deel ingericht van herstructurering en allerlei zaken die daar bij komen. Maar het gaat ons juist om het sociale deel, waar u ook op doelt. Dat is logisch. We hebben gedacht van: welke rol heeft de gemeente daarin, heb je ook een woningbouwcorporatie die daar een rol in heeft, de welzijn? We hebben gezocht, dus we hebben ook gevraagd daarom aan Tablis: wat doen jullie daar aan? Nou, die hebben een wooncoach. Ik denk dat dat een goed begin is en dat een woningbouwvereniging dat nodig heeft, maar misschien dat een woningbouwvereniging van deze omvang er wel

meer nodig heeft. Maar de vraag is: kunnen zij of willen zij dat financieren? Die hebben natuurlijk ook met budgetten te maken. Maar omdat wij het wel heel belangrijk vinden, hebben we gezegd: daar zou meer voor mogelijk moeten zijn. Zo'n wooncoach of buurtcoach die daar gewoon in de wijk is als er geherstructureerd moet worden, aandacht voor mensen heeft: dat zou gewoon prima zijn. We weten dat het Bonkelaerhuis natuurlijk ook allerlei dingen ontwikkelt, maar daar kun je naartoe. Maar we zouden het ook fijn vinden als mensen ook actief op pad gaan. Vandaar dat we gezegd hebben: zo'n wooncoach, daar zouden er best meer van mogen zijn, maar dat moet je inkaderen in een heel sociaal plan. Daarom zeggen we van: college, portefeuillehouder, kom eens met een reflectie op dat deel, hoe u dat ziet. Zou daar eventueel ruimte voor zijn? Want als we die mensen allemaal gaan benaderen met de vraag: je moet verhuizen, we gaan de omgeving veranderen, dan heeft dat ook sociale gevolgen. Dat heb ik net eerder aangegeven.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw toelichting.

De heer **Ippel** Vandaar die richting. Ik hoop dat dat voldoende is. Eén van de invullingen, voorzitter, die we daarin zien, dat is de Lief- en leedstraten. In de Kadernota worden de veilige veerkrachtige wijken en buurten genoemd, maar dat zei ik net ook al in mijn beantwoording: dat ligt met name op de veilige wijken, terwijl er wat minder over de veerkracht gesproken wordt. Omliggende gemeentes doen op dit vlak nog een aantal aanvullende dingen. Molenlanden kent Buurtattentie, straatambassadeurs. Papendrecht kent ook de Lief- en leedstraten. Dit soort initiatieven zijn bestemd om straten en buurten veerkrachtiger te maken doordat bewoners meer oog gaan hebben voor elkaar. Hoe mooi zou het zijn als er in Sliedrecht ook een dergelijk initiatief wordt uitgewerkt en als daar in 2024 de eerste stappen voor worden gezet? Natuurlijk, er zijn al diverse straten in Sliedrecht waar ieder jaar een feestje wordt georganiseerd, maar in veel andere straten wordt er minder naar elkaar omgezien. Sterke wijken beginnen bij cohesie in die wijken en dat haakt dan ook nog gelijk in op het punt 'het bestrijden van eenzaamheid'. Want als bewoners elkaar kennen, helpt dat om eenzaamheid terug te dringen. Hier zou bijvoorbeeld ook actief gestart mee kunnen worden in de wijken die heringericht worden. Onze fractie zal straks de motie indienen. Ik neem aan dat ik dat aan het eind doe, voorzitter?

De **voorzitter** Mag ook nu, bij dit onderwerp.

De heer **Ippel** Dan doe ik het nu. Het dictum van de motie is als volgt, dat de gemeenteraad aan het college vraagt om in het eerste kwartaal van 2024 onderzoek te doen om dit bestaande concept in Sliedrecht toe te passen. Bij dit onderzoek contact te leggen met buurgemeenten Papendrecht en Molenlanden, waar dergelijke concepten zijn uitgerold en waar ook te leren is van de ervaringen, en dit voor het zomerreces 2024 naar de raad te sturen in de vorm van een voorstel. De kosten van dit project, wat wel mee zal vallen, want het gaat om een aantal tientjes per straat, bij wijze van spreken, te verantwoorden in de Voorjaarsnota 2024.

De **voorzitter** Dank u wel. Uw toevoeging dat het meevalt staat niet in de motie. Dat heeft u er even aan toegevoegd in de toelichting. De motie heeft stuknummer M5.3, wordt ingediend door mevrouw De Mul-Donker en maakt daarmee onderdeel uit van de beraadslaging. Er zijn gelijk al twee vragen over. Allereerst mevrouw Visser en dan de heer Brandwijk. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Ja voorzitter, enkele tientjes per straat. Ik weet niet precies hoeveel straten Sliedrecht heeft, hoor, maar ik denk toch dat we het over enkele duizenden euro's hebben. Dekking wordt niet genoemd en waarschijnlijk is het wel een structureel verhaal; daar laat ik het bij. Maar wat ik nou zo jammer vind, voorzitter: ik heb hier de laatste periode heel veel gehoord: dat is uitvoering, daar hebben we een college voor, wij moeten het op hoofdlijnen houden. Ik heb daar verder wel mijn eigen gedachten over, maar wij hebben bij de begroting voor 2023 middelen beschikbaar gesteld voor in ieder geval twee wijk- en buurtagenda's voor 2023. Toen er extra geld moest komen voor het College Werkprogramma werden diezelfde wijk- en buurtagenda's genoemd. Ik heb toen

de vraag gesteld aan de wethouder van, gaan we dan nog extra wijk- en buurtagenda's in 2023 doen?

De **voorzitter** Ja en uw vraag nu aan de heer Ippel?

Mevrouw **Visser** Nou, de vraag - ik ga nog even verder, voorzitter. Het is nu half 2023. Meneer Ippel heeft waarschijnlijk een andere Kadernota gelezen dan meneer Dunsbergen en ik, want wij hebben nog steeds niets gevonden over de wijk- en buurtagenda. Ik vind het zo jammer dat de fractie van de SGP-ChristenUnie nou met deze motie zo ver vooruitloopt. Laat nou eerst die wijk- en buurtagenda's eens ontstaan en ga dan kijken wat nodig is, in plaats van aan de voorkant zeggen, we gaan Lief- en leedstraatjes maken en dat moet onderdeel uit gaan maken van de wijk- en buurtagenda.

De **voorzitter** Dank u wel. Uw punt is helder. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Ik heb niet echt een vraag gehoord, maar als reactie daarop.

Mevrouw **Visser** De vraag, voorzitter, was: waarom gaat de SGP-ChristenUnie op de stoel van het college zitten?

De **voorzitter** De heer Ippel.

De heer **Ippel** Dat zou je dan bij iedere motie kunnen zeggen, natuurlijk. We gaan het college wat extra meegeven of aandacht vragen. Dat vragen we aan de raad, van: vindt u dit ook, kunnen we daar met zo'n initiatief iedereen warm maken en daarmee het college een opdracht meegeven? En als daar geen meerderheid voor is, dan kunnen we dat niet. Zo werkt de politiek.

De **voorzitter** Dank u wel. Ook de heer Brandwijk heeft een vraag. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Met wat de fractie van de SGP-ChristenUnie hier vraagt, dat het college met een voorstel naar de raad komt en dat het college de kosten van dit project verantwoordt, ga ik er van uit dat het bij de motie over het afschaffen van de hondenbelasting dan ook geen probleem is dat het college daar dan ook met een voorstel komt.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Ippel in reactie op de heer Brandwijk.

De heer **Ippel** Het voorstel wat wij nu doen - volgens mij past dat prima binnen de Koers 2030, want dat is een invulling van de veilige wijken. Als je de hondenbelasting daaronder kan scharen... ik bedoel, het staat u vrij om in die fase verder te denken. Wij hebben daar een iets ander idee bij, maar goed.

De **voorzitter** De heer Brandwijk, in tweede instantie.

De heer **Brandwijk** Nou, dan zal ik in mijn tweede termijn mijn best doen om ook goed te beargumenteren waarom dit ook onderdeel moet zijn van Koers 2030.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Ippel vervolgt zijn betoog.

De heer **Ippel** Ik kom bij het volgende puntje. Daar hebben we het tijdens de oordeelsvormende bespreking van de jaarstukken, twee weken geleden, ook over gehad. Toen hebben we aandacht gevraagd voor laaggeletterdheid; de VVD schoot daar net ook al op in. Die is er onder de inwoners van Sliedrecht, ook met een Nederlandse achtergrond. We kunnen ons heel veel focussen op allochtonen, maar ook onder de Nederlandse inwoners zijn mensen met laaggeletterdheid. De reactie van de portefeuillehouder was toen dat er voldoende aandacht voor is via het Bonkelaerhuis en de programma's die worden aangeboden via de bibliotheek. Toch willen we ook nu dit thema nog een keer noemen en dan met name de laaggeletterdheid onder ouderen met

een Nederlandse achtergrond. De komende tijd wil onze fractie onderzoeken in hoeverre deze groep in beeld is. Afhankelijk hiervan zullen we kijken of daar extra inzet nodig is om hen te ondersteunen. Daarnaast blijven we het signaal afgeven dat brieven, mails en andere communicatie van de gemeente Sliedrecht echt wel eenvoudiger kan en de vraag is niet aan het college, maar is retorisch: is dit wel bij alle ambtenaren goed doorgedrongen?

De **voorzitter** Voordat u verder gaat: u heeft nog twee minuten. Als de heer Oostrom ook nog wil spreken, dan moet u denk ik een beetje vaart maken.

De heer **Ippel** Want nu gaat u de interrupties tellen bij de tijd, voorzitter.

De **voorzitter** Nee, ik kan u zeggen dat de griffier dat heel nauwgezet bijhoudt. Gaat u gang, verder.

De heer **Ippel** Ja, dan denk ik dat we de heer Oostrom dan misschien in de tweede termijn zijn gang maar moeten laten gaan, want dan ga ik naar een afronding toe. Ik wil eerst nog iets zeggen over Chemours. Als fractie zijn we voor 'nul uit de pijp'; die lobby is er al jaren. Het is schandalig hoe er is omgegaan met vervuiling, zoals ook uit de uitzendingen van Zembla blijkt. Volksgezondheid is een groot goed en ook daar staan we uiteraard voor. Als het in onze macht zou liggen, dan zouden we die fabriek het liefst weg van die locatie hebben; maar als we eerlijk zijn, ligt dat niet in onze macht. Er zijn er hier aanwezig die wekelijks met emmertjes grond lopen; daar hebben we respect voor en het krijgt ook de nodige media-aandacht. Andere partijen, waaronder wij, lobbyen bij onze partijen in de provincie, waar de vergunningverlening en handhaving ligt. Zowel het één als het ander zal hopelijk effectief blijken. De heer Dunsbergen zei het ook al: laten we elkaars acties versterken en niet ontkrachten.

De **voorzitter** De heer Pauw heeft een vraag. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Ja, ik hoorde het woord provincie, voorzitter, en die heeft, ik heb het nog even gecheckt, nog steeds de officiële 'mening', zoals het dan mooi heet, dat Zembla gebruik maakt van andere cijfers. Ik vind het te schandalig voor woorden. Het zou een reden zijn om de hele gemeente te verhuizen naar Brabant, maar ik zou graag de reflectie willen horen van de SGP-ChristenUnie.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Ja, voorzitter, dat is precies misschien ook wel de reden dat we moeten blijven lobbyen. De provincie gaat misschien een keer om; laten we het hopen. Dat is op Sliedrecht Noord ook gebeurd. Maar de lobby die plaatsvindt, die gebeurt echt en de één doet dat heel actief en is dan met de media in de weer, de anderen doen het op een andere wijze.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw heeft nog een vervolgvraag.

De heer **Pauw** Ja, maar dan krijg je dezelfde discussie als net over het feit van onze inwoners: daar gaat het niet om. Provincie Zuid-Holland vertelt gewoon niet de waarheid en dan verwacht ik als ik een provinciale vertegenwoordiger heb - die heb ik niet, maar ik zou dat hele college daar over tafel trekken. Hoe ze het lef hebben om zo'n verklaring op te schrijven dat Zembla van andere, let op: andere cijfers gebruik maakt. Ik denk, het zal wel een foutje zijn, het is inmiddels wel verwijderd van de website, maar het staat er nog steeds.

De **voorzitter** De heer Ippel.

De heer **Ippel** Nou, voorzitter, als er foute dingen op staan, dan kan dat natuurlijk niet, maar ik ken de hele casus niet, dus ik blijf daar even van weg. Wij lobbyen bij de provincie. Anderen lopen met emmers; dat zeiden we al. Laten we er met elkaar van

overtuigd zijn en dat heb ik van alle fracties gehoord, dat iedereen rug aan rug staat om dit te bestrijden.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Ippel** Voorzitter, dan nog kort. Ik had wat anekdotes die ik eigenlijk wilde noemen om wat in te leiden, maar laat ik die overslaan. Het is een onderwerp waar al meer over gezegd is. We hebben forse ambities; die moeten betaalbaar zijn, anders kunnen we ze niet uitvoeren. We hebben ook forse uitdagingen; denk aan de kosten van jeugdzorg en het verdere sociale domein. Er wordt gewerkt aan preventie, er wordt gelobbyd, maar de meerjarenbegroting is niet sluitend. Vooral de herijking van het gemeentefonds hangt vanaf 2026 boven ons hoofd. Stel nu dat het Rijk niet over de brug komt - wat gaan we dan doen? Ik heb al gehoord ambities bijstellen, ik heb gehoord bezuinigen en de laatste optie is natuurlijk om eventueel een onbenutte belastingcapaciteit in te zetten. Of een combinatie. Dat is voor ons een worsteling, dat zeg ik maar eerlijk. Maar we willen daar wel heel bewust over nadenken en de voor- en tegenargumenten ook goed afwegen. En ik had hier staan, maar dat is daarnet al genoemd: de andere fracties zou ik hier ook willen vragen om na te denken en wellicht in de tweede termijn ook nog een reactie op te geven. Het is geen plezierige boodschap, maar de keuze: bijstellen, bezuinigen of, nou ja, de andere keuzes doen, daar moeten we wel echt over na gaan denken, want als het Rijk niet komt, dan wordt dit een issue.

De **voorzitter** De heer Brandwijk heeft een vraag.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Dit is ook een vraag die in de tweede termijn beantwoord mag worden, maar wel eentje die ik heb. Vorige week is er een amendement ingediend 'Zienswijze GR sociaal, geen bezuinigingen op de zorg'. Als ik de woorden nu hoor van de heer Ippel zegt hij: ja, het is toch wel goed om wel in kaart te gaan brengen wat we moeten gaan doen. Hoe kijkt hij dan terug op het amendement wat is ingediend en aangenomen? Het mag ook in de tweede termijn.

De **voorzitter** De heer Ippel.

De heer **Ippel** Ja, dat ging natuurlijk om het huidige beleid en het beleid van volgend jaar. In die zin is er op korte termijn nog geen aandacht nodig om hele belangrijke stappen te zetten, maar op de lange termijn gaat er bij ons echt iets plaatsvinden. Tenzij het Rijk over de brug komt; dan zijn er een hoop problemen opgelost wellicht, maar dan zullen we echt keuzes moeten gaan maken. Moeten we een Koers 2030 niet uit gaan stellen of zeggen we: nee, we gaan daar vol voor. We gaan bezuinigen. Of op andere punten. Of gaan we juist zeggen van, nou, we gaan ook nog eens onbenutte opbrengsten die er zijn, inzetten? Ik heb het antwoord niet, maar ik denk dat we daar wel met elkaar echt over na moeten gaan denken. En wie durft die eerste stap te zetten? Ik heb hier ook staan, 10 jaar geleden durfde er niemand in Den Haag over de hypotheekrente te praten. Er is een partij die dat gedurfd heeft en nu zijn we er aan gewend en een keer moeten we daar wel iets mee.

De **voorzitter** Een vervolgvraag van de heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Even, hij had het over de lange termijn. In het stuk Kadernota wordt door de VNG 2026 als rampjaar bestempeld. Is dat dan lange termijn, of is dat dan toch de korte termijn? En ik ben het helemaal eens dat we juist moeten kijken naar wat we zouden kunnen en dat is ook waarom wij vorige week tegen het amendement hebben gestemd, omdat wij graag zouden willen kijken wat we zouden moeten doen als het Rijk dus niet met geld over de brug komt.

De **voorzitter** Dank u wel. Nou is dat geen vraag, maar een nadere toelichting. Er is ook een vraag van de heer Pauw.

De heer **Pauw** Nou, er wordt een handschoen naar voren gestoken, dus die willen we graag even aanpakken, voorzitter, door niet vanavond, maar na vanavond met de SGP-

ChristenUnie-fractie te gaan worstelen over de oplossing. Waar we ook wel een beetje mee zitten, dat is dan de vraag die ik wil stellen - zonder de jaarrekeningdiscussie over te gaan doen, maar daar stonden ook dingen van 'geld geleend met rente en niet uitgegeven in een jaar' en er zitten nog meer dingen in waarvan je je afvraagt, goh, een heel onderzoek uitgevoerd en ook daar is niks mee gedaan. Zit daar ook voor de SGP-ChristenUnie in dat soort hoekjes om ook even gewoon de serieuze dingen en de minder serieuze dingen in een begroting van elkaar te splitsen?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Voorzitter, ik denk dat je bij plannen zo concreet mogelijk moet proberen te zijn, zeker als het op korte termijn is. Dus als je budgetten vraagt voor iets wat je op korte termijn wil gaan doen, dan moet dat ook uitgevoerd worden. Maar ik kan me best voorstellen dat als je nu een aantal miljoenen beschikbaar nodig hebt om grond aan te kopen en die grond komt nog niet te koop en dat blijft nog even hangen, ja, dan geef je dat niet uit. Dan zitten daar natuurlijk consequenties aan. Je wil wel kunnen schakelen, dus budget moet je hebben en dat zijn natuurlijk wel de dingen waar we onder andere over praten als ik zeg van, ja, er worden miljoenen gereserveerd, maar ze worden niet uitgegeven. Nou, die vrijheid moet een college denk ik ook wel hebben, dus vandaar. Misschien even een kort antwoord, maar dat is wel de richting die ik daar bij op denk. Maar korte termijn plannen: helder.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog andere vragen aan de heer Ippel? Dat is niet het geval. Dan, dank u zeer en dan geef ik graag de heer Oostrom nog de gelegenheid om een motie in te dienen. Anders kan hij geen onderdeel uitmaken van de beraadslaging en dat lijkt me wel zo handig. De heer Oostrom, dan nodig ik u uit om uw motie in te dienen.

De heer **Oostrom** Ja, voorzitter, aangezien ik nu toch mijn betoog niet kan houden. Ik zat me net te bedenken: het kost al best wel wat tijd als je zowel een Kadernota en een programma ruimtelijke vernieuwing in één gedeelte moet behandelen. Maar goed, dat terzijde. Twee dingen omdat ik echt wil vragen aan het college om dat ook nog mee te nemen in de beantwoording en daar hebben we al een vraag over gesteld. Het gaat ons over dat programmaplan ruimtelijke vernieuwing, uitgangspunt 4. Dank voor het antwoord dat we daarop hebben gekregen. Alleen is het voor ons toch nog niet helemaal helder. Voor ons is een startnotitie een overkoepelend document, waarin onder andere de kaders voor een project of beleidsstuk worden opgenomen en door een overkoepelend document onderdeel uit te laten maken van de daarin opgenomen kaders om daarmee beter te kunnen aansluiten bij de dynamiek van de deelprojecten, levert ons nog de nodige kortsluiting op. Mogelijk dat daar nog wat verheldering over gegeven kan worden. Dan klopt het inderdaad dat ik ook aandacht wilde vragen in mijn woordvoering voor de oost-west verbinding, de Tiendweg. We hebben daar al eerder schriftelijke vragen als technische vragen bij de inloop van de Kadernota 2024 gesteld. Daaruit bleek dat er echt dit jaar maatregelen nodig zijn om voor de komende vorstperiode de veiligheid van de fietsers te kunnen waarborgen. Gezien het belang dienen wij samen met het CDA, de VVD en Slydregt.NU hiervoor de motie 'Een veilige Tiendweg' in en daarmee benadrukken we opnieuw de veiligheid van fietsers en voetgangers, voor zowel de korte als lange termijn. Ook vragen we daarmee weer aandacht voor de mogelijkheid van een wandelpad voor de voetgangers die eveneens veelvuldig van de Tiendweg gebruik maken. Het dictum van deze motie luidt: Om in samenwerking met het Waterschap Rivierenland voor het komende vorstseizoen de nodige maatregelen te nemen om de veiligheid van fietsers op de Tiendweg te kunnen waarborgen en twee, de structurele oplossing ter verbetering van de veiligheid van fietsers en voetgangers op de Tiendweg integraal mee te nemen in het nog vast te stellen Verkeers- en mobiliteitsplan in 2024.

De **voorzitter** Dank u wel. Deze motie wordt ingediend door de leden Oostrom, van Rossum, Prins en Jongeneel, maakt daarmee onderdeel uit van de beraadslagingen en krijgt stuk nummer M5.4. Zijn er vragen over de ingediende motie? Ja, de heer Prins kan helemaal geen motie indienen. Ja, nou ja, we doen maar net alsof de heer Prins in ieder geval in onze gedachten aanwezig is. Dat zeker. Dat is bij de heer Pauw altijd zo, als een goede buurman. Daarmee, als er geen vragen zijn over de ingediende motie? Dat is niet

het geval. Zijn we gekomen aan het einde van de eerste termijn van de raad. Het is 17.20 uur. Ik wil de vergadering schorsen tot 17.45 uur zodat het college de gelegenheid krijgt om zich voor te bereiden op de eerste termijn en de ingediende moties en het amendement. Dan starten we om 17.45 uur met de eerste termijn van het college. Het kan zijn dat het college snel antwoordt, maar in alle gevallen gaan we om 18.30 uur beginnen met de maaltijd, omdat we anders de keukenbrigade in de problemen brengen. Dan weet u een beetje wat de planning is. Ik schors de vergadering tot 17.45 uur.

Schorsing

De **voorzitter** Ik heropen de vergadering. Wij zijn nog lang niet aan de meet, maar we beginnen met de eerste termijn van het college in deze algemene beschouwingen en zoals ik al zei, die laten we duren tot 18.30 uur. Namens het college zal allereerst wethouder Paas het woord voeren. Hij heeft het woord.

Wethouder **Paas** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Via u ook dank aan de raad voor de uitgebreide inbreng die u heeft geleverd op de Kadernota 2024 en het programma ruimtelijke vernieuwing, waarbij we ook ontdekken dat het heel veel stof tot praten geeft en er beperkte tijd is. We hopen dat we ook uw inbreng in de rest van deze vergadering kunnen horen. Allereerst: ik denk dat het goed is om te zeggen dat de Kadernota 2024 gaat over Sliedrecht. Af en toe werd er in de inbreng iets gezegd alsof het bij de gemeente Sliedrecht gaat om ambities versus Sliedrecht. Maar als gemeentebestuur en u als gemeenteraad heeft u plannen voor de toekomst en de toekomst, die gaat niet over u, die gaat niet over het plan zelf, maar gaat over juist waarvoor we het doen. We doen het voor onze inwoners. We zorgen voor onze inwoners voor mooie huizen in een mooie wijk, waar veel contact is met elkaar. Daar gaan we voor. Ik denk dat wel belangrijk is om te zeggen, meneer de voorzitter, dat dat het doel is en dat, ook als het gaat over financiën en ik kom daar straks over te spreken en het gaat over bezuinigingen of vragen, dat er geen tegenstelling is tussen het bezuinigen of het bijstellen van de ambities. Alsof je met het bijstellen van ambities geen mensen treft. Om maar wat te zeggen: als we geen 2.000 woningen bouwen, nou, wie zouden we dan niet treffen? Ik denk dat we dan keihard onze eigen inwoners, onze jongeren treffen die nu met smart wachten op een woning. En, meneer de voorzitter: dat is dus de Kadernota die voorligt. De Kadernota is een onderdeel van de P&C-documenten die zegt op hoofdlijnen: wat gaan we in 2024 doen en wat wordt onze basis voor de begroting 2024? En die Kadernota, meneer de voorzitter, staat niet op zichzelf. Die is een logisch gevolg van het College Werkprogramma wat we ook met elkaar hebben opgesteld om aan te werken, de komende jaren. Het is ook logisch in lijn met de P&C-documenten. Net werd er ook de vraag gesteld, als het daarover gaat: waar kunnen we nu op controleren? Ja, die vraag, meneer de voorzitter, verbaast me dan enigszins, omdat wij hiermee aangeven van: dit is het raamwerk waarmee we onze begroting 2024 opstellen. Datzelfde hebben we gedaan in 2021 voor 2022, waarin we hebben gezegd wat we gingen doen. Zojuist had u in de bespreking van de jaarrekening kunnen beoordelen in uw controlerende taak of we dat een beetje naar behoren hebben gedaan. Vorige week hebben we de tussenrapportage gehad over 2023, waarin u ook juist die controlerende taak kon uitvoeren, omdat we daarin heel netjes hebben beschreven van: wat zouden we eigenlijk gaan doen en wat hebben we gedaan? En één voorbeeld daarvan, meneer de voorzitter, is dan de wijk- en buurtagenda's. Terecht dat dit onderwerp door een aantal fracties is benadrukt. Wat we daarvoor gaan doen, ook in de komende jaren, is niets anders dan wat in het College Werkprogramma is vastgesteld. Maar in de tussenrapportage hebben we ook eerlijk aangegeven aan jullie dat het minder snel gaat dan wij hebben gehoopt. Dat vinden we jammer. Tegelijkertijd merken we ook aan uw inzet als raad dat u dit onderdeel wel zeer belangrijk vindt en dat geeft ons extra stimulans om hier wel op in te zetten. Zoals gezegd, we waren liever verder geweest. Daar is ook een antwoord gegeven over verpaupering en ik weet niet of we het helemaal goed hebben begrepen, maar daar zal mijn collega de heer Spek ook verder misschien nog op ingaan. Wat betreft de wijken en de buurtagenda's kunnen we zeggen dat de eerste stapjes wel gezet zijn. We staan niet stil. Op dit moment is er ook een projectleider aangesteld en dat is ook alweer een hele stap verder, want soms zie je en dat hebben we ook in de tussenrapportage weergegeven, dat niet alleen geld soms het probleem is, maar soms ook gewoon de

beschikbare capaciteit. Dat betekent niet dat we niks hebben gedaan. Want één van de onderdelen die we ook hebben gedaan en ook vast hebben gelegd met Tablis Wonen en Slim Wonen in de prestatieafspraken is het uitvoeren van een buurtschouw. De eerste buurtschouw is afgelopen week geweest. De heer Spek en ik zijn aan het eind van die buurtschouw ook daar in Sliedrecht Oost geweest, en ook gepraat met Slim Wonen, het Bonkelaerhuis, Tablis, maar ook vooral met alle inwoners vanuit de flats die daar aanwezig waren en ook hun tips en zorgen en complimenten gaven over de wijk en wat er georganiseerd was. Maar nogmaals, ik wil uw oproep en uw aandacht vooral zien als extra stimulans om hier mee verder te gaan. In dat kader begrijp ik dan ook de ingediende motie als het gaat over de Lief- en leedstraten, die ook aandacht heeft voor de veerkracht in de straat zelf. Ook ik weet niet hoeveel straten we hebben, maar we kunnen daar positief op reageren als college. We nemen dat graag mee in de verdere uitwerking van het totaal aan wijk- en buurtagenda's. U heeft ook gevraagd in dat kader hoe dat precies zit met het sociaal plan en daar zal ook collega Spek verder op ingaan. De andere vraag die gesteld werd over veerkrachtige wijken en het normaliseren, is of ik daar een brede verhandeling, een reflectie op zou kunnen geven. Ik heb dat eerder gedaan ook al bij de begroting 2023. Eind 2022 heb ik dat uitgesproken en daar heb ik gezegd dat normaliseren gaat over of dat we aandacht hebben dat iedereen verschillend is, maar dat sommige tegenslagen en zaken die in het leven voorkomen niet persé opgelost hoeven te worden met individuele zorg, maar dat we er ook voor kunnen kiezen om en dat staat er ook in, meer in de preventieve kant te organiseren. Eén van de meest preventieve zaken en daar sluiten we ook aan bij het geheel van de positieve gezondheid, is dat als je contact hebt met elkaar, dat het dan helpt om specifieke zorg of individuele zorg en individuele aanpak te voorkomen. Nou, dat doen we ook op het gebied van de WMO en de brede SPUK. Ze zijn allemaal gericht op: hoe kunnen we mensen bij elkaar brengen, mensen in beweging brengen, mensen in contact brengen met elkaar, waarin ze niet individueel een beroep doen op de zorg met de bijbehorende zorgkosten, maar dat het gaat over een collectief gebruik van de kracht van de samenleving. Nou, ook in dat kader snap ik heel goed dat er een voorstel is ingediend voor een Lief- en leedstraat, want ook daar geldt: de kleine gemeenschappen, de gemeenschappen in je buurt heb je nodig om soms het hoofd te bieden aan hele normale zaken in het leven waarvoor nu, dat zien we landelijk, onterecht een beroep wordt gedaan op de zorg. Dat is dan ook gelijk zeg maar een antwoord, of althans, we hopen daarmee een antwoord te kunnen geven op de steeds verder stijgende zorgkosten die er zijn. Ik hoop, meneer de voorzitter, dat dat genoeg brede reflectie is en anders hoor ik dat wel.

De **voorzitter** U hoort het nu misschien al. De heer Dunsbergen heeft een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Dat klopt, dank. Want ik moet zeggen dat ik inderdaad deze reflectie zeer kan waarderen en ook onderstrepen. Dus ik hoop dat in de begroting voor 2024 dan ook terug te gaan zien, want dat miste ik dus nu in de Kadernota. Maar ik hoop dat dit soort woorden ook in die begroting terug gaan komen.

De **voorzitter** De heer Paas.

Wethouder **Paas** Ja en meneer de voorzitter, volgens mij staat het ook al in de begroting van dit jaar en het is ook de manier hoe wij werken, hoe wij ook de gesprekken voeren met het Bonkelaerhuis en ook met de stichting jeugdteams, juist gericht op deze manier van denken. Datzelfde geldt ook, meneer de voorzitter, als ik verder mag gaan, voor de Woonzorgvisie. We zijn er nu op dit moment mee bezig en ik geloof dat het de heer Dunsbergen was die zei van ja, maar ik mis daarin concreet wat we dan gaan doen in 2024. Dan zeg ik, meneer de voorzitter: ik zou willen dat ik het wist wat we daarover op moesten schrijven, want dan waren we klaar met de Woonzorgvisie, maar dat is nou juist het probleem: zo ver zijn we nog niet. Ik verwacht dat ook niet eerder dan het eind van 2023, zoals we hebben aangegeven. Dat zou kunnen betekenen, als daar concrete zaken uitkomen die in 2024 extra middelen vragen, dat we dan op dat moment ook een voorstel aan u doen om daar gelden voor vrij te maken. Maar dat is echt vooruitlopen op wat er komt. Het is onmogelijk om nu al in de Kadernota aan te geven wat de impact zal zijn van deze Woonzorgvisie.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat: de heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Ja, dank u wel. Ik begrijp dat het inderdaad niet mogelijk is om de volledige impact van die visie nu al te benoemen in de nota, maar ik vind het toch wel raar dat er ook niet wordt uitgeweid over wat we dan met die visie willen bereiken, of wat dan uiteindelijk het doel moet zijn. Dat we bijvoorbeeld over een jaar weten van: nou, als we hier staan, dan heeft die visie goed gewerkt. Of de uitvoering van die visie is het uiteraard. Want het woord zelf komt gewoon geen enkele keer voor in de nota. Dat is toch, dat is toch gek?

De **voorzitter** Wethouder Paas, gaat uw gang.

Wethouder **Paas** Ja, of het gek is of niet, dat laat ik even voor uw rekening en u overvraagt mij ook even als u zegt van: wat hebt u daar precies over opgeschreven in de begroting van 2023? Maar ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat we daar wel al iets hebben gezegd over wat we met die Woonzorgvisie willen bereiken. Maar goed, nogmaals: u overvraagt me daarin. Ik vind het niet gek als je hebt gezegd dat je in één jaar een bepaalde taak uitvoert, dat je dan nog niet precies kunt zeggen in het volgende document wat je er ook specifiek mee gaat doen in het volgende jaar. Maar goed, blijkbaar verschillen we daar van mening over. Ik denk dat u er wel zeker van kunt zijn dat in de verwerking van de begroting van 2024, wat een logisch vervolg is op onze standaard werkwijze van 2023, dat daar wel wat over gezegd zal worden.

De **voorzitter** Gaat u verder.

Wethouder **Paas** Met betrekking tot de huisartsenzorg en dat was alweer een visie die het CDA ter sprake bracht, met ook een reactie van een collega raadslid over dat het wel heel veel visie was en weinig actie: ik denk dat het goed is om in het kader van onze herziening, of in het meerjarenplan wat ook opgesteld wordt door de Dienst Gezondheid & Jeugd, waarin ook gevraagd wordt om een lokale paragraaf voor de publieke gezondheid, dat we hier wel aandacht aan besteden. Tegelijkertijd zijn wij vooral bezig om met de huisartsen gezamenlijk, in contact, te kijken van: wat zijn de mogelijkheden voor nieuwe vestigingen? Ik kan u zeggen, net zoals ik u toen ook bij de beeldvormende vergadering heb gezegd, dat de verantwoordelijkheid van de huisarts een andere is dan die van ons; dat wij wel het belang zien natuurlijk van de goede beschikbaarheid van huisartsen en dat deze portefeuillehouder ook bij zijn collega's in het college nadrukkelijk aandacht vraagt, ook bij het programmaplan ruimtelijke vernieuwing en de binnenstedelijke herstructurering, voor de positie van de huisartsen. En er is ook gewoon regelmatig contact mee en over.

De **voorzitter** Ik zie een vraag van de heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Ja, op zich, dit zijn woorden die ik het liefst ook gelezen had in de paragraaf. Dat had ook aangesloten op het College Werkprogramma, want daar staat letterlijk dat huisartsen een rol spelen, bijvoorbeeld met de poortwachtersfunctie en bij het aansluiten bij de beleidsdoelen van de gemeente. En het feit dat dat dan nu niet staat opgenomen hier in de Kadernota, ja, dat vind ik toch jammer. Ik ben in ieder geval blij dat de wethouder nu in ieder geval zijn reflectie daarop geeft en ook daarin hoop ik dat dat in de begroting voor 2024 ook gewoon een plekje kan krijgen.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Ja, meneer de voorzitter, dat is ook de reden dat ik mijn betoog begon met dat deze Kadernota 2024 niet op zichzelf staat en dat al datgene wat er niet in beschreven staat, maar wel in ons College Werkprogramma, dat het niet betekent - het College Werkprogramma is de basis waarop wij het werk in 2024 - het geeft dingen aan van hoe we verder gaan. Het is niet zo dat alles wat er niet in benoemd is, dat we dus dat ook niet meer doen, of dat we dat in 2024 even stopzetten en zo gauw we het weer

opnemen in een Kadernota, dat we dan weer verder gaan met dat proces. Maar ik ben blij dat de heer Dunsbergen onze instelling verder ondersteunt.

De **voorzitter** Maar de heer Dunsbergen heeft nog wel een vraag. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dat is wel een beetje een principiële vraag, want ik heb altijd geleerd, met de Kadernota, daarmee stellen we de kaders voor 2024. En hoe ik dan ook bijvoorbeeld het College Werkprogramma zou zien: dat is iets van 2022 tot en met 2026, dus dat we dan nu in deze Kadernota hadden gelezen: wat gaan wij nu doen om die doelen die we in het College Werkprogramma hebben gesteld, in 2024 weer een stapje dichterbij te brengen? Nou, ik denk dat we het daar nu niet eens over gaan worden, maar dat is ook de achtergrond van mijn betoog geweest.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Paas nog op dit punt?

Wethouder **Paas** Nee, ik denk dat de heer Dunsbergen gewoon een terechte conclusie trekt.

De **voorzitter** Dan mag u doorgaan met uw beantwoording.

Wethouder **Paas** Heel specifiek werd er gerefereerd aan een uitspraak die ik heb gedaan als het gaat over een ander heel sociaal gebeuren, namelijk de kindergemeenteraad die al een aantal jaren actief is. Ik heb toen aangegeven dat het een goed idee zou zijn om de kinderraad ook te betrekken bij het opstellen van het College Werkprogramma. Ik constateer met u dat de kinderraad wel een plek heeft gekregen in het College Werkprogramma, maar dat van die intentie niet veel terecht is gekomen. Dat betekent niet dat wij, als het gaat over de kinderraad, niet luisteren naar ze. Zoals u kunt zien nemen wij wel degelijk hun adviezen over, danwel verwerken we ze. We hebben het zojuist in het college gehad en we hebben gezegd: het is goed om als college gewoon een inhoudelijke reactie te geven op de kindertrendrede, want dat verdient het. Het verdient serieuze aandacht, een serieuze reactie en deze reactie zullen wij geven vóór de begroting 2024, zodat als de reactie daar aanleiding toe geeft, we dat ook kunnen verwerken bij dat moment. Ik denk, meneer de voorzitter, dan kijk ik even rond, wat betreft het sociale onderdeel ik het hierbij wil laten en me nog even wil richten op de financiën.

De **voorzitter** Ik zie wat verwarring. De heer Van Wijngaarden heeft een vraag, voordat u verder gaat. De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Ja, voorzitter, dank u wel. Niet persé een vraag; meer een toevoeging. Ik heb even opgezocht hoeveel straten Sliedrecht kent en volgens het Kadaster zijn dat er 259. En dan heb ik nog een vraag, maar die is denk ik niet persé voor de portefeuillehouder, maar gewoon voor iemand die het weet. Wellicht goed voor tijdens de schorsing. Ik lees hier ook dat het kleinste huis in Sliedrecht een oppervlakte heeft van 2 m² en ik vroeg me af of iemand weet waar dat dan is. Ik zie de heer Pauw ja knikken, dus daar ga ik met de schorsing even mee in gesprek.

De **voorzitter** Ja, dank u wel. Volstrekt buiten de orde, maar een aardige vraag voor de pauze; dan hebben we een leuk gesprek aan tafel, straks. Dank u wel, meneer Van Wijngaarden. Ik nodig de wethouder uit om zijn betoog te vervolgen. Hij was bij het onderdeel financiën.

Wethouder **Paas** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Ja, een klein simpel snel rekensommetje leert ons dan dat we ongeveer € 30.000,- tot € 35.000,- euro nodig hebben om iedere straat zeg maar een € 150,- euro te geven om attenties aan elkaar te geven. Maar goed, dat terzijde. Ik denk dat, meneer de voorzitter, de fracties het goed hebben gelezen dat deze Kadernota de nodige voorzichtigheid vraagt als het gaat over financiën en met name over financiën in de lange termijn. De heer Van der Plas noemde het al: als we niets doen en het Rijk doet ook niets, dan zouden we buitengewoon strenge maatregelen moeten nemen. Wat wij u voorstellen in deze Kadernota is dat wij de eerste

stap zetten. Daar reageer ik ook mee op de heer Ippel, die vroeg: wie zet nou precies die eerste stap? Als college zeggen we: nou, wij willen best die eerste stap zetten door bij de Kadernota 2025 al ideeën te geven waar je over zou kunnen denken als het gaat over bezuinigingen, het gebruiken van onbenutte belastingcapaciteit of het bijstellen van ambities. Ik ben blij dat we dat kunnen doen en dat we daarmee ook een systematiek hebben gekozen waarin we, meneer van der Plas of via u, meneer de voorzitter, de heer van der Plas vroeg er om, dat we gebruik maken van bandbreedtes in ons meerjarenperspectief. Dat willen we veel verder doen, ook als het gaat over de inzet van de reserves. Want dat is juist de basis om onze solide situatie, onze solide financiële situatie die de accountant ook heeft bevestigd in zijn accountantsverslag, om die vast te houden, maar ons ook in staat te stellen ook over de langere termijn inzicht te krijgen in wat de financiële impact is van de keuzes en de ambities die u als gemeenteraad heeft en de praktische uitvoering en de betaalbaarheid daarvan. Daarom ben ik blij dat we en dat is ook dus het antwoord, dat we juist die stabiele basis hebben en dat we nu niet al in een situatie zitten waarin we veel schulden hebben, waarin we veel risicodragende grondexploitaties hebben. Ik denk dat u als gemeenteraad daar ook blij mee kan zijn, want dat geeft ruimte. Ruimte in de toekomst om juist die ambities voor onze inwoners ook gewoon waar te kunnen maken. Dan, meneer de voorzitter, is er vanuit mijn kant natuurlijk enige verbazing als schatbewaarder dat u als gemeenteraad voorstellen over tafel laat gaan waarbij de dekking ontbreekt. Zeker van de heer Pauw, die zijn vinger opsteekt, meneer de voorzitter; die ik ken in de afgelopen jaren als iemand die altijd roept 'waar is de dekking?', is het best opvallend om te zien dat de dekking ook wel eens een keer ontbreken mag.

De **voorzitter** Ik zie op dit punt twee vragen. Allereerst de heer Pauw, dan de heer Brandwijk.

De heer **Pauw** Ja, voorzitter. Sinds de Buurtgezinnen hoeft dat niet meer; toen stond het college te springen om het uit te voeren. Dus ja, waarom zouden voor ons daar dan de dingen moeten wijzigen?

De **voorzitter** De heer Paas.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, ik ben blij dat u buurtgezinnen noemt, want dat is één van de mooie voorbeelden als het gaat over een veerkrachtige samenleving en het met elkaar oplossen van problemen. We zien dat met succes kinderen vanuit het ene gezin warm worden opgevangen in het andere gezin, waarmee die kinderen zoveel plezier ontvangen, maar vooral ook dat voorkomen wordt dat deze in de zorgmolen belanden; dan ben ik blij dat u dat aanhaalt als voorbeeld.

De **voorzitter** Dat was niet de portee, denk ik, van de opmerking van de heer Pauw.

Wethouder **Paas** Dan heb ik hem denk ik verkeerd begrepen.

De heer **Pauw** Ja, de vraag was waarom het college toen niet zo strikt was in het feit 'er moet een dekking bij' toen het verhaal van buurtgezinnen werd ingediend.

De **voorzitter** De heer Paas.

Wethouder **Paas** Ja, meneer de voorzitter, wat de overwegingen van het college destijds waren, dat weet ik niet. Ik zat toen aan de andere kant van de tafel. Ik zag daar wel, even los van de maatschappelijke meerwaarde, een enorme business case.

De **voorzitter** U bent wel de rechtsopvolger van uw voorganger, maar u heeft het antwoord niet paraat.

Wethouder **Paas** En ik denk dus, maar goed, dat mijn voorganger ook diezelfde business case zag, van maatschappelijke meerwaarde en het voorkomen....

De **voorzitter** Vast. De heer Pauw, nog een vraag.

De heer **Pauw** De wethouder was gewoon mede-indiener van de motie, dus dat was verder helder. Maar gezien dat de tijd voorbij is, laten we het er even bij en doen we dat bij de tweede termijn.

De **voorzitter** Prima, dank u wel. De heer Brandwijk nog op dit punt?

De heer **Brandwijk** Ja, dank u. Eigenlijk is het een vraag met dezelfde strekking. De wethouder deed net een rekensommetje van 'oh, dat is dan € 35.000,-.' Hij raadt de motie Lief- en leedstraten zelfs aan. Hij geeft dat niet als overweging aan ons als gemeenteraad; hij laat het niet oordeel raad. Nee, hij staat er zelfs positief tegenover. Daar staat ook geen dekking in, geen dekking voor het onderzoek. Nou, plus die € 35.000,- en daar gaat hij graag mee aan de slag. Dus ik vraag me even af wat het verschil is tussen de overweging bij de Lief- en leedstraten en bij dit amendement.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, dat is relatief eenvoudig om daar het antwoord op te geven, tenzij ik de motie totaal verkeerd heb begrepen. Maar volgens mij wordt er in de motie door de SGP-ChristenUnie en de andere indieners niets anders gevraagd dan onderzoek te doen om dit bestaande concept in Sliedrecht toe te passen en met ook een ordentelijk voorstel te komen waar, als het dan al wordt toegepast, eventueel de dekking uit zou volgen. Dat is heel anders dan de motie hondenbelasting waar ik ook graag op wil reageren, die wij moeten ontraden omdat daar alleen wordt voorgesteld om bepaalde inkomsten niet te doen, waar niet persé uitgaven tegenover hoeven te staan, maar waar wel degelijk uitgaven tegenover staan en daar ontbreekt dus de dekking. Daarom zal ik hem ook vanuit alleen financieel oogpunt al ontraden, omdat u daarmee een gat schiet in de begroting, structureel, van één ton.

De **voorzitter** Dank u wel. Bent u daarmee gekomen aan het einde van uw beantwoording? Want uw tijd is om.

Wethouder **Paas** Ja.

De **voorzitter** Dat is mooi. Als er nog vragen zijn op dit onderdeel... De heer Pauw. Misschien naar aanleiding van het amendement. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Je zou bijna gaan denken van goh, dan moet ik nog ergens een dekking vandaan halen, maar dat vind ik een beetje flauw. We hebben in 2016 deze discussie ook gehad en toen werd het hele verhaal van de boa's nog toegevoegd, want de boa's handhaven natuurlijk het hondenbeleid. Dat is nu uit het antwoord geschrap; we hebben puur en alleen het bedrag van de inning staan. Maar ik mag er toch van uitgaan dat als we de hondenbelasting niet meer hoeven te handhaven, dat we gewoon een aantal boa-uren kunnen verminderen en dat die kosten ook gewoon eraf gehaald moeten worden? Dus het college kan zeggen, er staan kosten tegenover, maar ja, er staan ook opbrengsten tegenover en andersom.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Ja, of hier nou terecht de koppeling wordt gemaakt met de boa's die handhaven - volgens mij handhaven die op loslopen, handhaven op het niet opruimen van de hondenpoep, die daar wordt gedeponed en waar sommige hondenbaasjes het niet de moeite van waard vinden om het op te ruimen - daar gaan volgens mij de handhavers over. Als u het heeft over degene die controleert of iemand een hond in huis heeft op basis waarvan de hondenbelasting wordt gedaan, ja, dan kan u natuurlijk stellen dat op het moment dat de gemeenteraad er voor kiest om geen hondenbelasting te innen, dat er ook niemand langs de deuren hoeft om te vragen of u een hond heeft. Maar volgens mij doet dat geen boa, maar: hou me ten goede.

De **voorzitter** Dank u wel. Daarmee zijn we niet gekomen aan het einde van de termijn van het college, maar de heer Paas wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Spek, die graag nog voor de dinerpauze het woord voert. De heer Spek heeft het woord.

Wethouder **Spek** Voorzitter, dank u wel. Ik zal vooral reageren op vragen en opmerkingen die gemaakt zijn naar aanleiding van het programma ruimtelijke vernieuwing. Terecht is opgemerkt dat er in het afgelopen jaar ontzettend veel gebeurd is. Als we dan van de vorige Kadernota tot nu rekenen met natuurlijk de subsidie en de opname van Sliedrecht Noord in de woondeal met het ministerie van BZK en laatstelijk ook de opname van Sliedrecht Noord in het coalitieakkoord van de provincie, dan - nou, laat ik het zo zeggen: als ik daar vorig jaar voor had moeten tekenen, had ik dat natuurlijk gelijk gedaan. Wat dat betreft is daar ook hard aan gewerkt. Daardoor zijn er ook een aantal dingen wat naar achteren geschoven. Dat hebben wij ook in het programmaplan gezet, dat de nota's van verdichting en parkeren daardoor over de zomer heen getild zijn. Wij zijn er heel erg blij mee en wij danken ook dat jullie dat ondersteunen, natuurlijk mede mogelijk gemaakt door een geweldig team dat daar elke keer aan werkt. Voorzitter, ik loop even de opmerkingen na die over het programma ruimtelijke vernieuwing gaan.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat heeft de heer Verheul nog een vraag.

De heer **Verheul** Ja, voorzitter. Hoor ik de wethouder nou eigenlijk zeggen dat juist door het harde werken aan hetgeen wat hij opnoemde, de andere stukken zijn blijven liggen? Dus eigenlijk dat hij bevestigt dat PRO Sliedrecht heeft geopperd dat dus door de ambitie van Sliedrecht Noord en de fly-over andere stukken zijn blijven liggen en na de zomer komen?

De **voorzitter** Dank u wel.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter. Als PRO Sliedrecht, die is niet helemaal duidelijk wat ze bedoelden met andere dingen die blijven liggen. Het programma ruimtelijke vernieuwing heeft een soort eigen team en binnen dat team zijn wel dingen blijven liggen. Als u zegt van, het gaat over heel Sliedrecht dat er andere dingen zijn blijven liggen vanwege dit, dan kan ik daar onmogelijk bevestigend op inspelen. Maar binnen het programma ruimtelijke vernieuwing hebben wij inderdaad wat moeten schuiven, met name toen wij in januari/februari, halsoverkop bijna, zou ik bijna zeggen, het programma van de fly-over moesten optuigen. Dat heeft best wel even kruim gekost, ook omdat u als raad natuurlijk ons ook scherp in de gaten hield met betrekking tot de participatie en de communicatie, dus dat heeft echt wel even wat tijd gekost. Het is niet ten koste gegaan van andere programma's of andere onderdelen van de Koers 2030.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder.

Wethouder **Spek** De VVD, voorzitter, vroeg nog naar aanleiding van de binnenstedelijke vernieuwing naar het stuurmechanisme. Van: nou, hoe houden we daar greep op? Dat is ook een vraag waar op het laatst ook de SGP-ChristenUnie mee kwam. Na de zomervakantie krijgt u gewoon datgene waar we al een beeldvormende vergadering gehad hebben, ook als besluit voorgelegd en daarin staan ook precies de zaken waar u op kan sturen en wanneer u wat kan verwachten. Overigens, dat is ook een deel van het antwoord naar de SGP ChristenUnie. Het moment dat wij bij de Kadernota ook een programmaplan weer indienen, zijn natuurlijk ook uw stuurmomenten om te kijken van: nou, valt er niks van tafel? Daarbij werd ook gelijk doorgeakkerd rondom de communicatie. Inderdaad had de communicatie rondom het programma ruimtelijke vernieuwing en met name ook het stuk wat gaat over de landbrug die we gaan maken, een valse start; daar heeft u gelijk in. Op het moment zijn er, kan ik u zeggen, inmiddels zo'n meer dan 20 participatiemomenten geweest met zeer veel gebruikers van het intensief gebruikt stukje Sliedrecht. Inmiddels zijn we ook deze weken met de tweede ronde bezig en ook al wat uitbreiding en ja, zover wij in ieder geval kunnen nagaan, lijkt het dat we een beetje in de flow komen en dat we het goede ritme daarbij te pakken hebben. We horen nu weinig klachten daarover en zien ook een mooie en

geïnteresseerde opkomst. Voorzitter, de VVD begon erover, maar een aantal andere partijen heeft daar ook naar gerefereerd en dat gaat over flexwonen. Flexwonen, modulair wonen. Nou ja, modulair ziet meer toe op het model van de woning, dat je die makkelijk in elkaar kan schroeven en uit kan uit elkaar kan halen, maar flexwonen is volgens mij de term die gebruikt wordt voor als woningen tijdelijk ergens neergezet worden. De vraag is, kunnen we daar wat mee? Ik moet u eerlijk bekennen: u bent niet de eerste die het ons gevraagd heeft. U weet dat wij met acht projectontwikkelaars bezig zijn in Sliedrecht Noord en ook die hebben dit geopperd. Die hebben geopperd: zouden wij dat ook kunnen gebruiken en zouden wij dat ook functioneel kunnen inzetten voor woningen, zodat we ook bij wijze van spreken al wat kunnen experimenteren rondom voorbelasting en andere zaken op soms best ingewikkelde stukjes grond? Als gemeente staan wij daar inderdaad faciliterend in, maar wij hebben wel gezegd: wij vinden in eerste instantie, als u daar brood in ziet, dat u daar als projectontwikkelaars mee aan de slag gaat. Wij stellen wel als groot, stevig kader dat dat nooit ten koste mag gaan van het project ruimtelijke vernieuwing an sich. Dus ik heb gezegd dat de projectleider van het programma ruimtelijke vernieuwing of de projectmanager of programmamanager niet beschikbaar wordt gesteld om heel veel tijd aan flexwonen te gaan besteden en dat als er een financiële claim van hen af komt, dat dat, nou ja, best ingewikkeld ligt, omdat we op dit moment daar niet in voorzien hebben. Daar schrokken zij niet van, maar hebben wel gezegd van, vind je het goed om het te verkennen, de komende 3 maanden, maximaal 3 maanden, met dat we wel in één, twee of drie werkateliers wat ambtelijke capaciteit kunnen aftappen over dat gebied en dat we dan kijken of we er een businesscase van kunnen maken? Daar zitten we nu middenin en met name de grote ontwikkelaars vinden dat spannend. Ik kom er zo nog wel even op terug. Misschien moet ik hem daar ook wel gelijk bij nemen; dat is de vraag van Sliedrecht.NU, die vroeg naar de stand van zaken rond het AZC. Het college was voornemens om eind juni daar een besluit over te nemen, totdat inderdaad ook de vraag van het flexwonen kwam en dat punt van dat het in het coalitieprogramma van de provincie is gekomen, wat een versnelling teweeg brengt. Toen moesten even wel weer de tijdsloten, hoe lang kan iets waar blijven staan, bekeken worden. We hadden eerst gedacht: misschien duurt het nog wel 5, 6 of 7 jaar voordat we daar gaan bouwen, maar nu lijkt er een versnelling te komen, dus we moesten even weer ambtelijk kijken. Ik kom daar zo verder nog wel op terug, maar ook dat flexwonen had daar dus invloed op dat wij op dit moment nog geen definitief besluit hebben genomen.

De **voorzitter** De heer Pauw heeft een vraag.

De heer **Pauw** Een heel lang antwoord, voorzitter, maar wanneer dan wel?

De **voorzitter** Ja, misschien dat u het punt gelijk in één keer nu kunt maken, anders loopt het door elkaar.

Wethouder **Spek** Ja, wat ons betreft is de stand van zaken rondom het AZC als volgt. Wij hopen in de tweede helft van augustus als college, als we terug zijn, een definitief besluit te nemen. Het gaat er nu even over dat wij grondig onderzoek doen. Het is een groot woord, maar het is wel echt een ruimtelijke puzzel die gelegd moet worden, daarbij ook rekening houdend met de participatie die al geweest is, die gedaan moet worden en de regionale samenwerking. Dus eind van het zomerreces zal hier een besluit over genomen worden.

De **voorzitter** Dat roept een vraag op bij de heer Verheul. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Ja, voorzitter. Ik weet niet hoor, maar ik zat ooit bij een beeldvormende vergadering waarbij de haast enorm groot was. Men moest zo snel mogelijk beginnen voor de voorbelasting, alles, 1 januari moest het open. Nou, u gaat nu een besluit nemen in september. De voorbelasting is al zes, zeven maanden misschien, dus - ik kan het niet meer rijmen.

De **voorzitter** Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter, wat de heer Verheul van PRO Sliedrecht nu zegt is natuurlijk precies de illustratie waarom we toen echt ook haast moesten maken. Omdat we echt toen ook moesten nadenken van waar en hoe en zo snel mogelijk. En als je dan nog merkt dat terwijl we bezig zijn, vergunningtechnisch, maar ook in het kader van heel die ruimtelijke puzzel, er ondertussen een versnelling komt in Sliedrecht Noord, dan heb ik geen woord te veel gezegd. Dan hebben we echt onze tijd keihard nodig en zal inderdaad 1 januari, natuurlijk zeker als die belasting en voorbelasting zo lang moet duren, misschien wel verschuiven naar het eerste kwartaal 2024. Maar zo ver zijn we niet en daar zullen we als we definitief het besluit hebben genomen, op terugkomen. Voorzitter, even iets heel anders. De VVD begon over de verbreding van de A15; nu die in de koelkast is, blijft dat wel aandacht houden? Maar als we speak zijn we zowel vanuit de Smart Delta Drechtsteden alsook via partijlijnen en ga zo maar door, druk in de weer, want morgen is er een debat met minister Harbers waarin we niet alleen aandringen op dat die verbreding consequenties heeft op de lange termijn, maar ook op de korte termijn. Wij denken met name dat in de jaren 2026/2027/2028, wanneer de Brienoord eruit zal gaan, het echt pijnlijk wordt, hier op de wegen. Wij vragen niet alleen aandacht om alsnog een positief besluit te nemen, maar juist ook in te gaan op de andere vormen van mobiliteit die langs de A15 gaan, bijvoorbeeld de Merwede-Lingelijn. Dan de verpaupering van de wijken; collega Paas heeft er al wat over gezegd. Maar ik werd even getriggerd. Als het gaat over de verpaupering van de fysieke omgeving, dan herken ik niet zo wat u zegt. Er zijn natuurlijk wel wijken die wat achteruitgaan, maar successievelijk knappen wij ook wijken op. Zo hebben we de afgelopen jaren juist de Prickwaert ook wat opgeknapt en wat er nu op de rol staat voor het komende jaren, dat is de Elzenhof en Vogelbuurt Noord; dat zal eind van dit jaar, begin volgend jaar ook behoorlijk aangepakt worden.

De **voorzitter** De heer Jongeneel heeft een vraag.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Herkent de heer Spek nu echt niet de verrommeling in de Werenbuurt qua parkeeroverlast? Want er zijn klachten over, er worden ingezonden brieven geschreven, naar Sliedrecht24 onder andere; herkent u dat nu echt niet?

De **voorzitter** De wethouder.

Wethouder **Spek** Ja voorzitter, parkeeroverlast zet ik niet gelijk aan, parkeeroverlast = verpaupering. Ik kijk dan echt naar de kwaliteit van de bestrating, de kwaliteit van het groen en misschien ook van de speelplaatsen en zo. Ik herken natuurlijk wel dat er overal in Sliedrecht, echt overal in Sliedrecht, je kan geen straat bijna noemen waar het niet zo is, dat er wel parkeeroverlast is. Eén ding weet ik wel: dat ik ook niet heel veel meer ruimte kan maken in Sliedrecht om extra parkeerplaatsen te maken.

De **voorzitter** De heer Jongeneel, in tweede instantie.

De heer **Jongeneel** Nou, ik zou handhaven tot er gewoon niet fout geparkeerd wordt en dat gebeurt wel.

De **voorzitter** Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Ja, handhaving op fout parkeren gebeurt ook; dat is niet helemaal mijn portefeuille dat ik daar opdracht toe kan geven, maar ik weet dat het in een programma is opgenomen dat dat zeker regelmatig aan de orde is. Ik moet eerlijk zeggen dat als het gebeurt, dan staat zo'n wijk ook weer op zijn kop, want dan vinden ze het heel oneerlijk dat er gehandhaafd wordt. Nou ja, er is altijd wel wat. Slydregt.NU vroeg ook of wij de zorgen van V.V. Sliedrecht serieus nemen. Jazeker en we werken ook met man en macht om dit jaar nog het bestemmingsplan ter inzage te leggen. Daartoe zijn wij zeswekelijks met elkaar in overleg, waar we ook nog tussendoor ambtelijk en soms zelfs bestuurlijk met elkaar spreken in bilateraal verband. Voorzitter, ik schiet even op naar de PvdA. De PvdA had het bij het programma ruimtelijke vernieuwing over het aantal woningen dat gestegen is; is dat nu in relatie tot de 60% betaalbaarheid, of is dat om de exploitatie

rond te krijgen? Nou ja, het ene hangt natuurlijk ook samen met het ander. Dat kan ik niet ontkennen. Maar het heeft vooral te maken met, wij hebben beloofd dat er ruim 400 sociale huurwoningen bij komen. In de binnenstedelijke herstructurering zoals we die twee weken geleden hebben gepresenteerd, is er maar een beperkte groei mogelijk aan de zuidkant, dus er komen 400 sociale woningen ook in Sliedrecht Noord. Dat is een keiharde eis; dat gaat gewoon gebeuren. Maar dat betekent ook dat die 400 iets de verdichting in de hand werkt. U vroeg ook over de betaalbaarheid, maar die vind ik wat ingewikkeld omdat betaalbaarheid - moet ik me houden aan de normen die we gesteld hebben op de NHG-grens, waarvan wij zeggen: eigenlijk is die al wat hoog voor mensen met een kleine beurs. Voorzitter, dan nog een aantal kleine dingen. Het CDA had het over de participatie en over de MAG. Nou ja, de MAG heeft nu ook al geadviseerd over de binnenstedelijke herstructurering en in het raadsvoorstel krijgt u daar ook reflectie op vanuit het college. U vroeg ook naar de Huisvestingswet.

De **voorzitter** Voordat u daarop ingaat heeft de heer Van der Plas nog een vraag. Dat had ik even niet gezien. De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Ja, voorzitter, dank u wel. Even om dit voor mezelf scherp af te kunnen concluderen. Dus het is zo dat door het aantal sociale huurwoningen dat in Sliedrecht Noord zou moeten worden gerealiseerd, het plan verdicht moet worden omdat het er anders niet in zou passen?

De **voorzitter** De wethouder.

Wethouder **Spek** Nou voorzitter, om ook die aantallen daar - in eerste instantie hadden wij gedacht dat wij aan de zuidkant nog wat meer sociale huur zouden kunnen realiseren. Belofte maakt schuld; dat is niet gelukt, dus die zijn overgeheveld naar Noord. Dus daar komen 400 sociale huurwoningen, 40 extra aan de zuidkant, dus dat betekent dat we 10% meer sociale huur bouwen dan we aanvankelijk gezegd hadden, waar we bij 400 zijn begonnen.

De **voorzitter** De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Ja, voorzitter, dat is me wel bekend denk ik. Alleen, de ruimte waarin een en ander moet gebeuren is afgekaderd, volgens mij. Als je daar meer woningen in gaat stoppen, heeft het ook consequenties voor de andere woningtypen. En welke zijn dat dan vervolgens?

De **voorzitter** Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter, over het totale programma kan ik op dit moment niets zeggen. Zoals u weet hebben de projectontwikkelaars aan het begin van het jaar gevraagd om 9 maanden met elkaar te mogen rekenen en tekenen, te schikken en te schuiven om te kijken van: kunnen wij wat in het ambitiedocument staat op de vlakken die in Noord aangegeven zijn, realiseren? Dus de verdichting die daar precies in zit, die weet ik niet. Het is wel zo dat halverwege hen echt wel verzekerd is dat in Zuid die 400 sociale huurwoningen er niet kwamen, dus dat zij die voor de rekening moesten nemen en daar hebben ze zich toe te verhouden.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog, u was bij de huisvestingsverordening.

Wethouder **Spek** Nee, nee, niet de huisvestingsverordening. De gewijzigde huisvestingswet.

De **voorzitter** Oh, excuus. Gaat uw gang.

Wethouder **Spek** De gewijzigde huisvestingswet uit 2014, die is gewijzigd en ligt nu bij de Eerste Kamer. Het CDA vroeg: hoe bereiden we ons daarop voor? Eigenlijk hebben we ons al een beetje daar op voorbereid toen wij een klein debatje hadden - ik geloof niet met het CDA, maar in ieder geval wel in de raad - over de huisvestingsverordening die wij

hebben vastgesteld, waarin een aantal vragen werden gesteld van: hoe kunnen wij ook meer beleidsrijk kijken of de huisvestingsverordening onze doelen kan bevestigen? Eén van de opvallende dingen van de wijziging van deze oude wet is dat huur- en koopwoningen toegewezen kunnen worden aan doelgroepen. Wij hebben gezegd dat we dat in de huisvestingsverordening, de eerste wijziging die we in 2024 aan het voorbereiden zijn, meenemen. Als dat inmiddels dan door de Eerste Kamer heen is, zullen wij ook de aspecten van deze wet meenemen. Het is wel een ingewikkeld stelsel, want het gaat dan over woonvergunningen en ga zo maar door, dus het betekent ook wel wat organisatorische rompslomp. Maar wij willen natuurlijk kijken of wij met name dat toewijzen aan doelgroepen, u heeft al eerder gezegd: opkoopbescherming, u heeft de doelgroepenverordening gedaan, dus we zouden dat natuurlijk graag willen doen. PRO Sliedrecht...

De **voorzitter** De heer Dunsbergen heeft een vraag. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Ja, ik heb het idee dat de wethouder nog één klein, maar wel belangrijk onderdeel vanuit mijn woordvoering vergeet en dat is de aankoop van de Elimkerk. Buurmans grond is slechts één keer te koop.

De **voorzitter** Nou, het zou weleens kunnen zijn dat één van de andere portefeuillehouders daar nog op terugkomt. De heer Spek.

Wethouder **Spek** Ja, ik denk dat als de wethouder Vastgoed dat zo oppakt, dan komt het vast goed.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog. Probeer ook een beetje tot een afronding te komen.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter. Ik heb nog een paar opmerkingen. Ik kreeg een compliment namens de fractievoorzitter van PRO Sliedrecht in zijn woordvoering. Ik wil natuurlijk ook een compliment teruggeven. Ik vind het bijzonder sympathiek dat je op deze manier ook nog even Bert Nederlof noemt. Inderdaad is dat wel een man, zeker de laatste jaren dat hij het groen beheerde, die natuurlijk gezichtsbepalend is geweest voor het mooie Sliedrecht, het nieuwe groenbeleidsplan en ga zo maar door; heel sympathiek. Ook daar ligt natuurlijk de focus op Sliedrecht Noord. Voor de rest heb ik daar net al wat over gezegd in een interruptiedebatje. De SGP-ChristenUnie had een aantal zaken over een sociaal plan. Als daar het sociaal plan mee bedoeld wordt dat in gang wordt gezet op het moment dat er een herstructurering is, dan is dat de verantwoordelijkheid van Tablis, zodat de mensen die nu in een woning wonen die gesloopt wordt, natuurlijk dan een verhuisvergoeding krijgen en terugkeerregelingen en andere zaken die geregeld moeten worden. Dat is natuurlijk een sociaal plan wat ontwikkeld moet worden door Tablis Wonen in samenspraak met Slim Wonen. Wellicht dat we tegen die tijd ook afspraken in onze prestatieafspraken daarover hebben, dus dat zit helemaal in de pijplijn. We hebben in de binnenstedelijke herstructurering in 2027 geloof ik de eerste sloopbeweging, dus dat zal ook in de volgende prestatieafspraken een plek krijgen. Voorzitter, de VVD. Meneer Van Wijngaarden noemde net 259 straten. Ik zag dat het er al 264 waren, want wij bouwen echt gewoon door. Dus wat dat betreft kunt u ook daar aan zien hoe snel het allemaal kan gaan, zo in een paar uur. Tot slot de motie Tiendweg. Ja, dat onderstreept ons beleid. Wij vinden het echt belangrijk dat de Tiendweg aangepakt wordt. Wij merken dat het contact met het Waterschap zodanig is dat zij zich bewust zijn dat het moet, maar wij vinden het wel spannend of het echt voor de winter geregeld is, dus wat dat betreft helpt die motie ook dat beleid. Zij het dat ik de verwachting moet temperen dat we dan ook gelijk al in één keer door dat voetgangersgedeelte kunnen doen. De prioriteit die ik zou willen stellen is in de eerste plaats het wegdek zo maken dat het water er niet op blijft staan, zodat het fietsgedeelte in ieder geval vrije doorgang heeft en het bij vorst niet een ijsbaan wordt. Kunnen we gelijk een koppelkans nemen met ook een voetpadgedeelte, dan zal ik dat niet nalaten, maar anders zou ik u vragen dat u het mij gunt om dat wat rustiger aan te pakken, in plaats van nu onder stoom en kokend water tegelijk met het fietspadgedeelte. Dan kan ik de motie van harte onderstrepen. Tot zover.

De **voorzitter** Er is een vraag van de heer Oostrom. De heer Oostrom.

De heer **Oostrom** Ja voorzitter, dank u wel. Twee dingen. Even kort op de motie: volgens mij was dat ook geheel conform de strekking die ik daarin heb proberen te schetsen, waarbij het eerste punt voor de korte termijn, waar ik alleen het woord fietsers heb genoemd en juist het woord voetgangers voor de lange termijn meegenomen heb om dat ook integraal op te pakken in het tweede punt. Dus wat dat betreft verstaan we elkaar. Waar we elkaar nog niet helemaal verstaan en waar ik me ook nog nader over moet beraden, is toch over dat uitgangspunt vier en de startnotitie. Het gaat me niet zozeer om de startnotitie en een extra document, maar ik roep u even in herinnering, ik heb het verschillende fracties horen zeggen: sturen, controle. Nou hoeven we echt geen overijverige opzichters te worden, maar we hebben ooit een plan van aanpak gekregen van onze Rekenkamer waarin staat 'Samen aan het stuur van onze grote projecten'. Daarin wordt het programmaplan ruimtelijke vernieuwing benoemd als een soort voortgangsdokument van de P&C-cyclus, wat een samenhang schetst. Maar binnen dat programmaplan ruimtelijke vernieuwing worden drie grote deelprojecten genoemd. Dat is de hele binnenstedelijke herstructurering, oftewel de schuifoperatie van Sliedrecht Oost; dat is een uitstekende beeldvormende vergadering, prachtig om dat te kunnen zien. Maar er worden ook nog twee andere dingen geschetst. Dat is de nieuwe verbinding met Sliedrecht Noord, en Sliedrecht Noord. En daar ontbreekt het nog wel aan sturingsinfo. Nu hoeft dat proces voor mij niet te stoppen. Alleen, als ik de Rekenkamer zou moeten volgen, zijn er wel projectkaders voor nodig. En wat is een projectkader? Ja, zoals een startnotitie of programmaplan, dus. Dat correspondeert weer niet helemaal met het uitgangspunt zoals dat nu is geformuleerd. Dus ik neem echt nog wel in overweging in de pauze om daar nog wat mee te doen middels een amendement.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter, daar kan ik kort antwoord op geven. Dank voor deze toelichting, die het voor mij ook verheldert. Uiteindelijk is het dus de bedoeling dat, zoals u ook een startnotitie voor Sliedrecht Oost heeft gekregen, dat er ook nog eentje moet komen voor de verbinding en een andere voor Sliedrecht Noord, waar natuurlijk wel al een ambitiedokument ligt. Alleen, de versnelling maakt dat het bij de landbrug zo zou zijn dat die ook gelijk misschien wel gecombineerd wordt al met een voorkeursvariant, die we dan aan u voor willen leggen en dat we dan de rest van het project daar ook als een soort kaderstellend dokument meegeven. Ik heb net ook even ambtelijk overleg gehad en ik denk dat het misschien goed is dat wij omstreeks de behandeling van de binnenstedelijke herstructurering met een soort schemaatje komen van: wat komt er nu nog aan en waar zitten echt de beslismomenten voor de raad? Misschien moeten we dat ook even visueel maken. Ik ben me er van bewust dat met name rondom Sliedrecht Noord, dat is natuurlijk afhankelijk ook van wat projectontwikkelaars in september aan ons gaan voorleggen - dan moet daar zo snel mogelijk een doorstart komen, waarin u kaders kunt stellen. Die heeft u gedeeltelijk al gesteld in het ambitiedokument en voor de landbrug, voor de oversluiting en de nieuwe Noord-Zuid verbinding, ja, dat heeft ons wel ingehaald waardoor wij inderdaad daar nog voor bij u moeten komen.

De **voorzitter** Dank u voor uw toelichting. Zijn er nog specifieke vragen aan de heer Spek, nu? Dat is niet het geval. Dan schorsen wij de vergadering tot 19.45 uur. U wordt uitgenodigd om de maaltijd te gebruiken in de zalen 4 en 5. Na de schorsing zullen nog twee portefeuillehouders het woord voeren. Daarna zal de stemming plaatsvinden, in de hoop dat dan ook de heer Prins aanwezig is, want mevrouw Stam heten we nu hartelijk welkom, zodat we dan in een volledige samenstelling kunnen stemmen. De heer Verheul over dit ordevoorstel, over dit punt?

De heer **Verheul** Ja, voorzitter, u realiseert zich dat u met de recente uitspraken de schorsing met een half uur verkort?

De **voorzitter** Ja, dat was eigenlijk - ik dacht, misschien kan het wel in een uur, maar als u zegt, we hebben echt anderhalf uur nodig...

De heer **Verheul** Voorzitter, niet vervelend bedoeld, maar als u de collegeleden gewoon aan een kwartier had gehouden en niet zo lang, hadden we gewoon extra tijd gehad, dus ik stel gewoon voor de tijden te hanteren. Dank u wel.

De **voorzitter** Nou, meneer Verheul, dit vind ik wel... wij proberen alle woordvoerders en ook de collegeleden aan dat kwartier te houden. Neemt niet weg dat er ook interrupties worden geplaatst en dat betekent dat het soms iets langer duurt. Als u zegt, ik heb aan een uur - laten we nou geen lange discussies hierover voeren. Ik denk dat wij prima met een uur de maaltijd kunnen gebruiken en ons even kunnen vertreden, maar als fracties zeggen: ik heb langer nodig, dan schorsen we langer. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik denk dat ik binnen een uur prima kan eten, maar ik zou nadat de twee wethouders na de schorsing gesproken hebben, wel nog een schorsing willen om de tweede inbreng...

De **voorzitter** Zeker, zeker. We gaan het zo doen dat we om 19.45 uur de vergadering hervatten en dat dan de twee portefeuillehouders nog het woord krijgen. Daarna zullen we stemmen en is er vervolgens een schorsing, zodat u zich kunt voorbereiden op de tweede termijn. De vergadering is geschorst tot 19.45 uur.

Schorsing

De **voorzitter** De vergadering is heropend; welkom terug. Voor diegenen die nieuw inschakelen of net binnen zijn gekomen: hartelijk welkom. Ook de heer Prins hartelijk welkom. Wij zijn nog halverwege de eerste termijn van het college. Nog twee portefeuillehouders krijgen zo het woord en daarna is er weer een schorsing, zodat u zich kunt voorbereiden op de tweede termijn. Ik had u gezegd dat we na de eerste termijn van het college zouden stemmen, maar een aantal van ons heeft verplichtingen vanwege het afscheid van groep acht. Ik heb ze daarom, als u het goed vindt, even de ruimte geboden om daar te zijn, dus ze komen iets later vanavond weer terug. Dat betekent dat we later vanavond in ieder geval stemmen. Ik geef graag het woord in deze eerste termijn van het college aan wethouder Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, ik wil graag beginnen met een reactie met betrekking tot Chemours. Alle fracties hebben hier wat over gezegd en ik zou graag gebruik willen maken van de gelegenheid om het één en ander toe te lichten. Ik denk dat ik daarmee recht doe aan alle opmerkingen en vragen die gesteld zijn. Ik hoop dat het me gegund wordt om het hele verhaal te doen, zodat we het kunnen afronden en dan kom ik daarna gelijk op een reflectie met betrekking tot de motie. Het is heel goed dat alle partijen aandacht vragen voor deze problematiek van Chemours en wij als college zijn uiteraard betrokken bij de inwoners van Sliedrecht. Wij begrijpen dat er verschillende vragen leven. Persoonlijk heb ik uiteraard contact met inwoners over de vervuiling van PFAS in onze gemeente en mogelijke gevolgen daarvan. Ook afgelopen zaterdag bij de opening van het Zwanenmeer. Overigens, voorzitter, de woorden die wethouder Spek daar heeft uitgesproken, heeft hij uitgesproken namens het hele college, dus namens iedereen. Inwoners begrijpen goed...

De **voorzitter** Dat roept gelijk al een vraag op. De heer Verheul, gaat uw gang.

De heer **Verheul** Voorzitter, hoe kan het dan zo zijn dat het persbericht van de gemeente Sliedrecht vlak en flauwtjes is en de uitspraken die de heer Spek namens het college dan gedaan heeft, passievol en getuigend van medeleven? Verklaar het verschil eens.

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, wellicht dat ik in mijn hele woordvoering hierover duidelijkheid kan geven.

De **voorzitter** Prima, anders komt de heer Verheul er vast nog op terug.

Wethouder **Bijderwieden** Graag. Voorzitter, inwoners begrijpen goed dat dit te maken heeft met de vervuiling uit het verleden. Ook van voordat onder andere oud-wethouder Visser bezig is geweest om de uitstoot naar beneden te krijgen. Dat heeft ze gedaan met toenmalig gedeputeerde Vermeulen...

De heer **Pauw** Begrijp ik goed dat ik het woord niet krijg, voorzitter, nu?

De **voorzitter** Meneer Pauw, de heer Bijderwieden is nog maar net een zin aan het uitspreken.

De heer **Pauw** Die gaat het over het verleden; dat klopt niet en daar wil ik een vraag over stellen.

De **voorzitter** Hij gaat even verder. Laten we hem even laten uitspreken. U krijgt pas het woord als ik denk dat er gelegenheid daartoe is. De heer Bijderwieden vervolgt zijn betoog.

Wethouder **Bijderwieden** Dank u, voorzitter.

De heer **Pauw** Ik denk dat ik een punt van orde en een schorsing aan ga vragen, voorzitter. Ik ben het er niet mee eens.

De **voorzitter** Dat kan zo zijn, maar we gaan verder. De heer Bijderwieden vervolgt zijn betoog.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, het gaat om de periode dat de toenmalig gedeputeerde wethouder succesvol is geweest met betrekking tot het terugbrengen van de uitstoot. We zijn er nog niet. We kunnen stellen dat 'nul uit de pijp' een heel stuk dichterbij is gekomen en dat we nog stappen te gaan hebben. Daar zijn we ook mee bezig. Niet alleen het college; dat doen we samen met vier andere gemeenten en ook de provincie. Zij hebben bijvoorbeeld de vergunning aangevochten bij de rechter en hebben inmiddels hoger beroep aangetekend. Dat we te maken hebben met vervuiling, waar de uitzendingen van Zembla over zijn gemaakt, heeft de gemoederen losgemaakt, want PFAS staat meer dan ooit op de kaart. Morgen vindt er een hoorzitting plaats in de Tweede Kamer; de provincie stelt vragen aan het RIVM en het Waterschap heeft sneller gereageerd dan voorheen. De minister is gisteren in Dordrecht geweest om zich te laten bijpraten. De krant schrijft bijna dagelijks over PFAS. Wat mij betreft een compliment aan hen en ook onder andere aan de actiegroep die stelselmatig dit onderwerp op hun manier onder de aandacht brengt. Met de opmerking van de heer Pauw met betrekking tot verantwoordelijkheid van de overheid kan ik zeggen dat we als overheid zowel nationaal, provinciaal en lokaal hier dus mee bezig zijn. U bent als raad onderdeel van deze lokale overheid en u neemt dus ook uw verantwoordelijkheid door in gesprek te gaan met inwoners. Gesprekken met inwoners: dat doet u, dat doe ik, dat doen andere raadsleden en collegeleden. Ambtelijk wordt gesproken met inwoners, ondernemers en instanties. Tweewekelijks wordt ambtelijk overleg gevoerd tussen de vier gemeenten met provincie, Omgevingsdienst, eventueel aangevuld met GGD, waterschappen, waterleidingsbedrijven. Nogmaals, de aandacht die PFAS momenteel heeft helpt ons deuren te openen. Dat overleg doen we al jaren en daar hebben we veel tijd in moeten investeren om te komen tot het punt waar we nu zijn. We zijn met onze buurgemeenten Dordrecht, Papendrecht en Molenlanden bezig om de aansprakelijkheid voor de vervuiling van Chemours via rechtszaken af te dwingen. Dat is een moeilijk juridisch traject en zoals gezegd volgt op 27 september de uitspraak. Mijn vermoeden is dan dat het daar ook niet bij blijft. Met het vaststellen van de aansprakelijkheid kunnen inwoners straks ook gebruik maken van hun recht om hun eigen recht te halen. Daar zullen we tegen die tijd al de nodige aandacht aan geven. We hebben in samenwerking met de vier gemeenten onderzoek laten doen naar het gebruik van groente uit eigen tuin. Hoe we in dit gebied om moeten gaan met het irrigeren van deze tuinen. U kent de adviezen. Ook hebben we daarvoor goede informatieavonden gehad in september, waaronder de beeldvormende vergadering in deze raad. Als wethouder Milieu sta ik in contact met gedeputeerden en andere wethouders. We staan dus voor onze inwoners en zetten ons in voor deze goede

leefomgeving. Ik heb advocate Bénédicte Ficq gesproken; zij heeft de vraag gesteld of wij als gemeente meedoen met de aangifte. Ook kijken we hoe we deze informatie van haar kunnen delen met inwoners. Dit zijn we nu aan het bekijken, hoe we daar in moeten en kunnen acteren, in samenhang met de rechtszaak die wij zelf voeren. Voorzitter, dan kom ik aan de motie. Misschien dat er vragen zijn?

De **voorzitter** Zijn er vragen voor nu aan de wethouder over het blokje Chemours?

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. De wethouder noemt een heel aantal partijen, maar niet het RIVM, terwijl dat juist ook een partij is waar de discussie over is over cijfers. Hij zegt dat de Staat alles doet en dan zie ik even de Tweede Kamer. Dan wil ik even zeggen dat ik dat niet vind. Want de Staat klaagt wel 3M aan in België, maar niet Chemours hier in Dordrecht.

De **voorzitter** Dank u wel. De wethouder.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, als ik RIVM heb gemist in de opsomming waar we contact mee hebben, dan mea culpa, want dat hebben we gewoon. Zij sluiten ook geregeld aan en de adviezen, zeker met betrekking tot de onderzoeken die we hebben gedaan, zijn getoetst en bekrachtigd door het RIVM. Met betrekking tot de aansprakelijkheid en de rechtsgang die de Staat doet, ja, daar heb ik helaas geen invloed op, wat de minister wel en niet doet. Dus daar kan ik ook geen antwoord op geven, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. Andere vragen nog aan de wethouder? Dat is niet het geval. Dan kunt u verdergaan.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, met betrekking tot de motie. We vinden dit een goede motie, die invulling moet geven aan het ontsluiten van informatie die nu lastig te vinden is. En 'per direct' wordt er genoemd. We willen graag aangeven dat we deze motie willen omarmen. De oproep met betrekking tot de kosten, die willen we eigenlijk opvoeren als kosten die we willen verhalen op de vervuiler Chemours, in de toekomst. Zeker nadat we een goede uitspraak hebben bij de rechter. Maar ik wil ook graag de verwachtingen goed aangeven, voorzitter. We willen hier graag mee aan de slag en het zal ook een groeipad zijn, waarbij we steeds verder en breder de informatie moeten ontsluiten en ik zal hiervoor advies vragen op welke manier we dit het beste kunnen doen en hoe dat groeipad er uit kan zien. Wel gaan we op korte termijn nog het een en ander ontsluiten, voor zover dat nog al niet gebeurd is, op onze eigen website, zodat in ieder geval dat begin is gemaakt en laten we dan zorgen dat we met die andere partijen, die samenwerking op het gebied van die informatie beter kunnen ontsluiten, voorzitter. Dat wat betreft de motie. Dan heb ik nog een vraag, voorzitter, met betrekking tot het zwembad van de PvdA en die vraag is eigenlijk aan de raad gesteld, dus niet aan mij, maar ik ben ook wel benieuwd hoe de raad daar tegenaan kijkt. Dus dat horen we graag in de tweede termijn. Ik wil wel zeggen dat, mogelijke consequenties, daar kunnen we dus nu niet op vooruitlopen. Dan denk ik alleen maar even aan de motie met betrekking tot een energieneutraal zwembad, wat voor consequenties dat kan hebben. Dus daar geef ik dat even mee, voorzitter.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat. Over het zwembad, de heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Voorzitter, dank u wel. Ik heb inderdaad aan de collega raadsleden gevraagd hoe zij denken over het al of niet in de toekomst hebben van een openlucht zwembad of in ieder geval een buitenbad, maar ik heb aan het college gevraagd in hoeverre mijn constatering juist was wat ik las in relatie tot - nou weet ik even niet meer welke dat was. Zeg maar de tekst in de uitgangspunten waar ik twee dingen aan elkaar gekoppeld heb, namelijk dat voorzieningen die er nu zijn, minimaal terug dienen te komen en dan ook aangepast op de uitbreiding die daar voor staat en dat dergelijke voorzieningen eigenlijk onderdeel van het betreffende project dienen te zijn. Dus met andere woorden: maakt u een landbrug, zoals dat heet, daar moeten gebouwen voor worden verwijderd of aangepast of wat dan ook, dat dat binnen datzelfde project valt.

Althans, dat was mijn interpretatie ervan en mijn vraag was of dat die constatering juist is.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, ik vind de vraag nu meer helder dan daarnet. Met betrekking tot voorzieningen en daar komt dan denk ik de discussie over: is dan elke kubieke meter water wat onder de huidige voorziening valt ook zo meteen dezelfde kubieke meter die straks onder de voorziening valt? Dat vind ik een lastige om nu te beantwoorden. Volgens mij gaat u als raad straks over de keuze van het zwembad en als u als raad een ander bad kiest, dan heeft u niet dezelfde voorzieningen, om het zo maar te zeggen. Dus dat vind ik een lastige om hier te beantwoorden. Maar ik hoop wel dat duidelijk is dat u als raad wel aan zet bent met betrekking tot de toekomst van het zwembad.

De **voorzitter** Dank u wel.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, het CDA sprak over de Elimkerk met betrekking tot 'de grond van de burens is één keer te koop'. Het pand van de burens, in dit geval. Die tip neem ik graag mee. Ik heb er geen antwoord op dit moment op, maar ik wil kijken in het advies wat we hier mee kunnen. Dank voor de tip.

De **voorzitter** De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Begrijp ik hieruit dat de wethouder dan ook erkent dat het onderdeel is van het plangebied van wat we noemen de binnenstedelijke herstructurering Sliedrecht?

De **voorzitter** De heer Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, ik heb gezegd dat ik advies vraag, dus dan zal in dat advies ook duidelijk zijn hoe we daar tegenaan moeten kijken.

De **voorzitter** Gaat u verder.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, PRO Sliedrecht had iets over speelplaatsen. Ik begreep niet helemaal goed hoe de vraag betrekking heeft op mij als wethouder. Immers, speelplaatsen vallen onder de heer Spek, maar misschien dat PRO Sliedrecht die vraag nog een keer duidelijk kan stellen.

De **voorzitter** Dat wordt nu gedaan, denk ik. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, dan had vast de heer Spek daar op gereageerd, want een uitdaging krijgen gaat de heer Spek niet uit de weg, heb ik wel eens begrepen. Waar wij een opmerking over hebben gemaakt, voorzitter, is het aanbod en het onderhoud van de spel- en sportvoorzieningen hier in Sliedrecht; dat we daar bij de begroting van vorig jaar al aandacht voor hebben gevraagd en dat u zei dat u daar alert op bent. Inmiddels hebben wij zelf als fractie de moeite genomen om met kinderen te praten en met SJOS te praten en onlangs kwam de Kindertrendrede ook met één van de punten uit de top 10: joh, let op het aanbod. Dus wat ik gedaan heb in de eerste termijn is dat ik u als college uitdaag om samen met de gebruikers, SJOS, kinderen en ieder ander die u daar kan bedenken, tot een soort van een plan van aanpak te komen om te kijken van: klopt het aanbod nog, en dan eigenlijk rond de begroting van 2024 daar op terug te komen. Daar heb ik u toe uitgedaagd.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw toelichting. De heer Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, mijn collega Spek houdt van uitdagingen; ik uiteraard ook. Ik kan u alleen niet toezeggen of we dat voor de begroting rond krijgen, maar ik wil u wel toezeggen dat ik echt even mijn best er voor doe, omdat ik weet dat in

het najaar hier naar gekeken wordt om daar een voorstel voor te bekijken. Het plan van aanpak, zoals u dat zegt. Of ik daarmee de begroting haal - dat durf ik nu niet... misschien dat de heer Spek dat zo meteen nog wel kan vertellen of straks, maar ik heb het op dit moment niet paraat.

De **voorzitter** De heer Paas heeft toegezegd dat het college nog voor begrotingsbehandeling terugkomt met een integrale reactie op de Kindertrendrede. Gaat uw gang.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, dan hoorde ik ook nog 'het rondje langs de velden' van Slydregt.NU. Ik voel me niet de verslaggever van Radio 1 in deze, maar ik denk dat er bedoeld is op de sportverenigingen die betrokken zijn bij het programma ruimtelijke vernieuwing. Collega Spek heeft net al gezegd dat daar behoorlijk wat gesprekken zijn geweest, ze zijn allemaal gesproken en zijn ook aangehaakt en worden ook bijgepraat met betrekking tot de ontwikkelingen. Als dat daarmee de vraag beantwoordt, dan heb ik niets meer, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, dan kan de heer Bijderwieden een beetje bijdehand reageren op mij, maar er staat gewoon helemaal niks in over de sportverenigingen in de Kadernota en daarom moet ik deze vraag gewoon stellen. Sorry.

De **voorzitter** Dank nogmaals voor de toelichting. De heer Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, waarvan akte, zou ik bijna zeggen. Volgens mij staan hier ook niet alle stratenplannen in. Dus wij zijn gewoon in gesprek met de sportverenigingen en daarmee denk ik dat we gewoon ons werk doen.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog vragen aan de heer Bijderwieden? Dat is niet het geval. Dan zou ik graag zelf als portefeuillehouder het woord voeren en geef ik het voorzitterschap over aan de plaatsvervangend voorzitter, de heer Pauw. De vergadering is voor enkele ogenblikken geschorst.

De heer Pauw vervangt burgemeester De Vries als voorzitter

De **plaatsvervangend voorzitter** En weer geopend. Ik geef het woord aan de heer De Vries.

Burgemeester **De Vries** Hartelijk dank, voorzitter. Er zijn een paar punten die mijn portefeuille raken die genoemd zijn door verschillende fracties. Allereerst is er door verschillende fracties gesproken, waaronder de VVD-fractie en Slydregt.NU over communicatie, behoefte aan meer scherpste, pro-activiteit, vooraf in plaats van achteraf corrigeren, maar ook eenvoudig communiceren is door de SGP-ChristenUnie-fractie ingebracht. Dat zijn allemaal voor ons als college herkenbare punten. We hebben inmiddels een participatiebeleid, zoals de raad weet, voorzitter. Er wordt nu gewerkt aan een communicatiebeleid, mede op basis van het Rekenkamerrapport wat eerder aan uw raad is uitgebracht en na de zomer hopen we dat communicatiebeleid ook met u te kunnen delen.

De **voorzitter** Een vraag van mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, ik hoor dat al maandenlang hier in de raad. Op het moment dat het over communicatie gaat met mensen, met burgers, met actief informeren, dan komt iedere keer de opmerking: we hebben inmiddels een participatiebeleid. Nou heeft mijn fractiegenoot Pauw daar vragen over gesteld. Volgens mij gaat de participatienota pas in op het moment dat de omgevingswet ingaat en de omgevingswet is nog steeds niet ingegaan. Dus kan de portefeuillehouder hier op reageren? Want volgens mij hebben we op dit moment een concept participatienota die de raad heeft goedgekeurd, gekoppeld aan een omgevingswet, maar niet zomaar een participatiebeleid.

De **plaatsvervangend voorzitter** Een heldere vraag. We gaan het vragen. De heer De Vries.

Burgemeester **De Vries** Dank u wel, voorzitter. Het participatiebeleid is door uw raad vastgesteld en mij staat bij dat het college heeft toegezegd, ook al is de omgevingswet nog niet ingevoerd als zodanig, dat nu al te gebruiken. Wij experimenteren daar nu mee op het gebied van ruimtelijke ordening en mede op basis van de ervaringen daarin hopen we dat ook te verbreden naar andere domeinen. Daar komen we later natuurlijk bij u als raad op terug, maar het wordt wel degelijk nu al zoveel mogelijk toegepast.

De **plaatsvervangend voorzitter** De heer Brandwijk heeft daar nog een vraag over.

De heer **Brandwijk** Dank u, meneer de voorzitter. Toch even een vraag of ik het nou goed gehoord heb. Werd er nou echt net gezegd: er is geen communicatiebeleid? Want als dat zo zou zijn, dan kan de gemeente dus niet communiceren. Terwijl, er zijn ook zat berichten die wel goed de deur uit gaan, wil ik er even bij zeggen. Dus het lijkt me toch logisch dat er wel enigszins iets van beleid is. Kunt u dat nog wat verder duiden?

De **plaatsvervangend voorzitter** De heer De Vries.

Burgemeester **De Vries** Gelukkig is voor het uitvoeren van de communicatie niet altijd beleid nodig, maar het gaat hier om een nieuwe communicatiestrategie. Die is mede op basis van het Rekenkamerrapport geschreven. Die is zo goed als gereed. Die zou ter kennisname aan uw raad worden aangeboden en dat zal na de zomer gebeuren, maar in die tijd wordt er vanzelfsprekend zeer uitgebreid elke dag gecommuniceerd. En dan ook in antwoord op de vraag door, ik dacht ook door de fractie van Slydregt.NU gesteld: de medewerkers communicatie zijn in dienst van de servicegemeente, maar werken toegewijd en alleen voor de gemeente Sliedrecht. Voorzitter, in hun werkwijze moeten wij - en de signalen zijn goed verstaan en het college herkent dat - meer planmatig werken, meer proactief, meer maatwerk ook daarin inrichten, zodat we ons meer richten op specifieke groepen. Voorzitter, dan kom ik bij het punt van de SGP-ChristenUnie daarin. Niet alleen meer planmatig en proactief, maar tegelijkertijd ook meer eenvoudig, omdat zoveel mogelijk al onze inwoners dat moeten kunnen begrijpen. Dat betekent niet alleen een opdracht voor de medewerkers communicatie, maar voor alle medewerkers van de gemeente Sliedrecht. Die krijgen allemaal een leergang op het gebied van eenvoudig communiceren, op B1-niveau zoals dat heet. Er worden ook ambassadeurs aangesteld in de organisatie die andere collega's ondersteunen in het zo eenvoudig mogelijk communiceren met en voor onze inwoners. Voorzitter, dat over communicatie. De fractie van Slydregt.NU sprak ook over de Economic Development Board. Met dank voor de felicitaties, maar de Economic Development Board werkt voor de gehele Drechtsteden. Ik mag als burgemeester van Sliedrecht alle 7 gemeenten daarin vertegenwoordigen. Dat is een tripartite orgaan waarin ook ondernemers, het bedrijfsleven en het onderwijs vertegenwoordigd zijn. Het is ons belangrijke adviesorgaan en daarmee ook belangrijk in onze lobby en Public Affairs naar buiten. Uiteindelijk kan het ook zo zijn en dat hoop ik met de heer Jongeneel, voorzitter, dat ook goede Sliedrechtse initiatieven op die manier voor het voetlicht worden gebracht, zoals nog maar heel recent hier in deze zaal een mooi symposium is geweest over de innovatie in de baggerindustrie en dat is precies zo'n onderwerp, innovatie in waterbouw en baggerindustrie wat in de Economic Development Board verder tot wasdom moet komen en wordt gedragen en ook uitgedragen. Voorzitter, ik hoop dat de Sliedrechtse bedrijven daar ook zeer van profiteren. Voorzitter, dan heeft de heer Jongeneel gevraagd naar de veiligheid op de Merwede-Lingelijn en hij maakte zich daar zorgen over het zwartrijden en mogelijk het veiligheidsgevoel wat daarmee samenhangt. Voorzitter, ik mag namens de gemeente Sliedrecht ook lid zijn van de stuurgroep Sociale veiligheid op de Merwede-Lingelijn. Wij spreken samen met collega burgemeesters langs die Merwede-Lingelijn en portefeuillehouders, samen met ProRail en andere partijen al regelmatig over dit onderwerp. Het beeld wat wij hebben, is dat er eigenlijk relatief weinig incidenten op de Merwede-Lingelijn plaatsvinden. Dat is gelukkig zo. Dat heeft er ook toe geleid dat bijvoorbeeld het cameratoezicht wordt weggehaald. Om andere redenen zeg ik u wel dat ik dat soms ook weleens jammer vind, maar het

aantal incidenten is dusdanig dat er eigenlijk geen reden meer is om cameratoezicht in stand te laten. Wat wij wel doen en dat zal ook de heer Jongeneel, denk ik voorzitter, belangrijk vinden: soms is er wel politie- of boa inzet nodig. Nu is het zo dat de boa's van de gemeente Sliedrecht bijvoorbeeld geen bevoegdheid hebben om op de trein te stappen en bijvoorbeeld in Hardinxveld iemand aan te houden of een bekeuring uit te delen. Wij werken aan een systeem waarbij de boa's over en weer die bevoegdheid hebben, zodat we daar, als het nodig is, als er een incident is, effectiever kunnen optreden. Voorzitter, dan kom ik bij de motie.

De plaatsvervangend voorzitter Eerst even een vraag van de heer Jongeneel. Gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Dus de camera's worden weggehaald, begrijp ik. Maar komen er dan toegangspoortjes voor terug? Want het lijkt me niet helemaal de bedoeling dat iedereen daar gewoon onbevoegd op een perron kan rondwandelen.

De plaatsvervangend voorzitter Heldere vraag. De heer De Vries.

Burgemeester **De Vries** Dank u wel, voorzitter. Nou, het is in ieder geval niet de bedoeling dat mensen zonder kaartje de trein in stappen. Alleen, dat is een bevoegdheid en een verantwoordelijkheid uiteindelijk voor de exploitant om daar op toe te zien en de inrichting van de stations is een verantwoordelijkheid van ProRail en NS Stations. Daar hebben wij geen rol in. Het is in zijn algemeenheid zo dat er maar een beperkt aantal stations in Nederland alleen via toegangspoortjes toegankelijk zijn. Rotterdam is daar een belangrijk voorbeeld van en Dordrecht, maar dat gebeurt pas, denk ik, op het moment dat incidenten daar aanleiding toe geven. Zoals ik zei, voorzitter: de incidenten op de Merwede-Lingelijn zijn tot op heden geen reden om dat soort grote maatregelen te nemen. Dank u wel, op dat punt, meneer de voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter Er is nog een aanvullende vraag van de heer Jongeneel. Gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** Ik begrijp dat de burgemeester naar de minister zou gaan, maar we hebben nog een vraag gesteld over het onderzoek naar de crisisnoodopvang over de wapens en munitie. Kunt u daar nog iets over vertellen, of loopt dat onderzoek nog steeds?

De plaatsvervangend voorzitter De heer De Vries.

Burgemeester **De Vries** Voorzitter, die vraag is mij ontgaan in de eerste termijn, maar ik kan niet anders melden dan dat het onderzoek loopt, dat de desbetreffende persoon nog in bewaring zit en dat ik geen andere mededeling dan die kan doen. Voorzitter, dat is misschien een mooie brug naar de ingediende motie over de crisisnoodopvang.

De plaatsvervangend voorzitter Gaat uw gang.

Burgemeester **De Vries** Voorzitter, ik heb de raad eerder geïnformeerd over het feit, en op 30 mei is dat nog nadrukkelijker in mijn mededeling meegenomen over hetzelfde incident waar de heer Jongeneel zojuist over sprak, dat ik in goede afstemming met het college er voor heb gekozen om de crisisnoodopvang door te zetten tot uiterlijk eind dit jaar. Maar ik heb daarbij wel aangegeven en dat was ook dacht ik, meneer de voorzitter, op een heel specifieke vraag van u, in ieder geval tot 1 januari en dat dat mede afhankelijk is van meerdere factoren. Eén van die factoren is de vraag wanneer het nodig is om het pand te ontruimen voor onze eigen renovatie van het pand, de verbouwing van het pand en het is mede afhankelijk natuurlijk ook van de vraag en de behoefte die er is en de nood die er is, waar het gaat om crisisnoodopvang. Het heet niet voor niets crisisnoodopvang. Voorzitter, met de fractie van Slydregt.NU, maar ik denk alle fracties, hopen wij natuurlijk zo snel mogelijk dat die nood straks er niet meer is, omdat het nog steeds een opvang is die eigenlijk ook niet geschikt is voor langdurig gebruik. Qua inrichting is die daar niet op ingericht, ook al is die van Sliedrecht nog één van de betere

in de omgeving. Dat betekent ook, en dat lees ik ook in de motie, voorzitter, dat wij als bestuur van de gemeente Sliedrecht, maar dat doen we niet alleen, binnen de VNG, maar ook in onze Veiligheidsregio een sterk pleidooi houden bij het kabinet om zo snel mogelijk structurele maatregelen te realiseren. Natuurlijk hangen die ook samen met het feit wat al eerder in deze vergadering is besproken, in hoeverre gemeenten ook zelf asielzoekerscentra realiseren. Voorzitter, de motie spreekt over de noodzaak om in ieder geval altijd op uiterlijk 1 januari de crisishulp te sluiten. Tenminste, zo lees ik hem. Spreekt van het woord 'dwingend' in plaats van 'dringend' - dat zal bewust waarschijnlijk gekozen zijn, voorzitter, door de indiener. Dat maakt dat ik de motie moet ontraden omdat wij, ik niet alleen als portefeuillehouder, maar ook als gemeentebestuur ruimte willen laten om vanwege de noodsituatie, in het belang van de zorg die nodig is voor de asielzoekers die op dat moment mede afhankelijk zijn van onze opvang, ruimte wil laten voor eventuele verlenging. Maar ik hoop met de heer Jongeneel en anderen, voorzitter, dat het om andere redenen niet nodig is. Voorzitter, dan mijn laatste punt en eigenlijk is dat indirect door de heer Verheul, maar ook andere woordvoerders gedaan. De meeste woordvoerders hebben complimenten geuit voor onze medewerkers en dat is mooi. Dat is heel terecht. Veel medewerkers zijn beeldbepalend, zoals de heer Verheul zei, maar ook heel veel medewerkers zijn anoniem. Niet zichtbaar, maar werken elke dag met hart en ziel voor onze gemeenschap. Dat compliment neem ik graag mede namens hen in ontvangst en geef ik ook graag aan hen door. Er is natuurlijk zorg waar het gaat om - ik weet niet meer welke fractie het zei, voorzitter, waar het gaat om tekorten die er zijn op de arbeidsmarkt en ook voor de gemeente Sliedrecht in het realiseren van onze ambities. Maar wij proberen met veel inzet die vacatures te vervullen en tegelijkertijd moeten we soms ook herprioriteren. Dank u wel, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter Dank u wel. Zijn er nog aanvullende vragen aan de heer De Vries? Dat is niet het geval. Dan komen we aan het eind van de eerste termijn van het college. Dan is er in mijn beleving een verzoek tot schorsing van de heer Brandwijk. Hoe lang mag de schorsing zijn? Een kwartier, 30 minuten?

De heer **Brandwijk** Ik zat zelf te denken aan ongeveer een minuut of 25. Ik weet niet hoe de andere fracties daar in staan.

De plaatsvervangend voorzitter We gaan even kijken of de rest van raad kan leven met 25 minuten? Dat is het geval. Dan gaan we verder om 20.40 uur en schors ik hierbij de vergadering. Dank u wel.

Schorsing

De **voorzitter** Ik heropen de vergadering. We hebben drie kwartier geschorst; dat is op verzoek van enkele van uw fracties en ik geef graag het woord aan de heer Oostrom.

De heer **Oostrom** Voorzitter, dank u wel. Ik ben niet degene die de schorsing heeft aangevraagd, maar daar wel zeker mee heeft ingestemd. Ik heb van de gelegenheid gebruik gemaakt na afloop van de eerste termijn om de balans op te maken en daaruit toch te concluderen dat ik graag namens mijn fractie nog een amendement zou willen indienen betreffende de stedenbouwkundige uitgangspunten, uitgangspunt 4 van het programmavoorstel ruimtelijke vernieuwing. Ik zal het dictum voorlezen. Het voorstel is om de tekst behorende bij uitgangspunt 4 te wijzigen als volgt. Het gaat voornamelijk over het vetgedrukte gedeelte, zoals dat straks te zien is in het amendement. In zijn geheel klinkt het dan als volgt. De stedenbouwkundige verkenning zet een accent op de binnenstedelijke herstructurering van Sliedrecht - te beginnen vanuit Sliedrecht Oost, de ontwikkeling van Sliedrecht Noord en op de verbinding daartussen en heeft effecten op de ontwikkeling van geheel Sliedrecht. De stedenbouwkundige uitgangspunten en randvoorwaarden worden steeds per (deel)gebied en/of project vastgesteld middels stedenbouwkundige kaders, waar het format van de startnotitie het uitgangspunt blijft.

De **voorzitter** Dank u wel. Dit amendement is ingediend door de heer Oostrom, krijgt stuk nummer A5.2 en maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Fijn dat u dat nu al hebt ingediend, dan kunnen andere fracties daar in hun tweede termijn eventueel op

reageren. Wij gaan de sprekersvolgorde weer hanteren die we ook in de eerste termijn hebben gebruikt en daarom geef ik in de tweede termijn graag het woord aan de heer Van Wijngaarden namens de VVD fractie.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Ik heb geen heel betoog, maar ik denk dat het goed is om op de amendementen en de ingediende moties te reageren. Er zijn in de eerste termijn een aantal uitspraken gedaan waarvan het misschien ook nog wel goed is dat ik er even op reageer. Om met de motie over het informatiepunt PFAS te beginnen: die dienen we mee in, dus daar zullen we ook voor stemmen. Datzelfde geldt voor de motie over een veilige Tiendweg. De motie Lief- en leedstraten, ook die kunnen we steunen en dan met name omdat het hier echt gaat om een klein onderzoek waarin wat zaken inzichtelijk gemaakt worden en waar een voorstel uit voort zou moeten komen. We zouden dat voorstel graag zien en op dat moment beoordelen, dus die motie kunnen we steunen. De motie van Slydregt.NU over '1 januari 2024 is 1 januari 2024' - daar zijn we het mee eens en ik moet zeggen dat het eerste punt uit het dictum op zich ook nog wel onze steun kan vinden, maar bij de tweede gaat het wat mis. Daarom zullen we tegen deze motie stemmen. Het amendement afschaffing hondenbelasting. Voorzitter, ik heb het amendement de afgelopen jaren al veelvuldig voorbij zien komen en als VVD zijn we niet persé tegen het afschaffen van de hondenbelasting, maar we willen dat alleen doen op het moment dat er ook een goede dekking voor gevonden wordt. Ik wacht nog heel even de woordvoering van PRO Sliedrecht zo af, want wellicht is er een dekking gevonden, maar mocht dat niet het geval zijn, dan zou ik wel de handreiking willen doen en zouden wij als VVD graag mee willen denken om zo'n eventuele dekking in de toekomst wel te vinden. Dus we zullen op dit moment nog tegen het amendement stemmen; het is een beetje afhankelijk van de woordvoering van PRO Sliedrecht. Daarnaast het amendement wat zojuist is ingediend door de heer Oostrom over de stedenbouwkundige uitgangspunten; dat vinden we een logisch amendement en die zullen we steunen. Dat waren de moties en de amendementen. Dan zijn er nog een aantal opmerkingen gemaakt door de fracties waar ik kort op wil reageren. De eerste komt van Slydregt.NU, over het willen behouden van de fractiekamers. Voorzitter, als VVD hebben we juist aangegeven er geen bezwaar tegen te hebben om fractiedames, eh, fractiekamers te kunnen delen.

(gelach)

De **voorzitter** Gaat u vooral verder met uw betoog; ik denk dat dat het meest veilig is.

De heer **Van Wijngaarden** Ik probeer het zo goed mogelijk te negeren, voorzitter. We vinden het inderdaad gewoon zonde. De heer Van Rossum heeft zojuist even een rekensommetje gemaakt om fractiekamers te reserveren voor slechts 108 uur per jaar, iets meer dan 4 dagen; dat vinden we gewoon zonde. Dus als VVD kunnen we er goed mee leven als fractiekamers flexibel zouden zijn. Daarnaast heeft de PvdA een aantal opmerkingen gemaakt over een volwaardig zwembad met een binnen- of buitenbad. Voorzitter, ik moet zeggen dat we als VVD niet direct een antwoord hebben op: willen we persé een buitenbad hebben? Ik moet wel zeggen dat ik vermoed dat het wat lastig wordt om een buitenbad te realiseren met het oog op de motie voor een energieneutraal zwembad die we als raad hebben ingediend. Ik vermoed dat een buitenbad daar enigszins tegenin zou gaan. Dat betekent niet dat we een tegenstander zijn van een buitenbad, dus we zouden ons er ook goed in kunnen vinden als één van de keuzes die wordt voorgelegd door het college zo'n optie zou bevatten. Hondenbelasting heb ik op gereageerd. Tot slot, voorzitter. Ik hoorde de burgemeester nog een opmerking maken bij de beantwoording over de Merwede-Lingelijn, waarin hij aangaf dat het cameratoezicht gestopt wordt naar aanleiding van het lage aantal incidenten. Nou, dat lage aantal incidenten is natuurlijk hartstikke mooi. Het is voor ons niet persé de reden om cameratoezicht dan te stoppen. Want je zou kunnen zeggen: wellicht dat het cameratoezicht juist bijdraagt aan het lage aantal incidenten. Ik zou het ook wat vreemd vinden. Je haalt die camera's nu weg, want er zijn weinig incidenten, stel, er komen straks weer incidenten - dan wil je die camera's weer plaatsen. Ja, dan is dat net te laat omdat je die incidenten dan gemist hebt. Dus ik zou toch de portefeuillehouder op willen roepen om ervoor te pleiten het cameratoezicht te behouden. Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog vragen aan de heer Van Wijngaarden? Dat is niet het geval. Dan geef ik graag het woord in de tweede termijn de heer Brandwijk, namens de fractie Slydregt.NU.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, voorzitter. Ik zal op een aantal dingen wat meer inzoomen en op het eind ook even reageren op de moties, amendementen en vragen die open staan. Verschillende fracties hebben al iets gemist; het boekje is dit jaar dan ook vrij dun. Waarom heeft het college hiervoor gekozen? Er mist namens onze fractie Slydregt.NU veel in. Dan wil ik even inzoomen op de slagvaardige organisatie. Speerpunt daarbij is het verbeteren van de dienstverlening. Houdt het college rekening met de ingang van de Omgevingswet op 1 januari 2024? Daarbij een vraag aan de wethouder: hoe ver staat het met de daarbij behorende Omgevingsvisie 1.0? We lezen ook een aantal keren dat het college hier streeft om voorstellen voor 1 januari op te leveren aan de raad. Mijn vraag is om bij het opleveren van deze voorstellen al wel in de geest van de omgevingswet te gaan werken en niet dat juist niet doen omdat dat officieel pas vanaf 1 januari moet, omdat het voor een organisatie naar mijn idee goed is om op een aankomende wet al wel in die geest te gaan werken. We hebben er eerder ook wel eens vragen over gesteld. Als we willen uitvoeren wat er in deze Kadernota 2024 staat, moeten de financiën op orde zijn. Daar hebben we het begin deze middag ook al over gehad en dat mis ik hierin als speerpunt. Als speerpunt wordt wel dienstverlening genoemd, maar niet de financiële poot. Ik zou graag willen dat hier ook toch de aandacht goed voor is. Dan het financieel perspectief. We willen het toch even noemen: we hebben nog geen jaarrekening 2022 vastgesteld. Slydregt.NU heeft tegen de Zomernota 2023 en de Nota reserves en voorzieningen gestemd, wat een rare gang van zaken is. Geld voor 2023 is al goedgekeurd door de meerderheid van de raad, maar dat geld daaronder van 2022 is nog niet goedgekeurd en we hebben het al over 2024. Toch een rare gang van zaken, die ik toch even wilde benoemen. Vorige week...

De **voorzitter** Voordat u verdergaat: de heer Ippel heeft het woord.

De heer **Ippel** Dank u, voorzitter. Ik zit even te herkauwen op het begin van wat de heer Brandwijk zei. Dat hij een aantal dingen mist die de komende maanden gedaan moeten worden, nog vóór 1 januari 2024. Heb ik dat goed gehoord?

De **voorzitter** De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Een aantal dingen waarvan ik zou zeggen: ja, die zouden voor 2024 moeten gebeuren, daar hebben we het begin deze middag ook al over gehad en een aantal dingen, net als de Kadernota van 2024, die juist ook in 2024 zouden moeten gebeuren. We hebben het al eerder gehad over zo'n buurt- en wijkagenda die er niet in staat; dat zijn dingen waarvan ik zeg: we hebben in het verleden wel uitgewerktere boekjes van de Kadernota gehad, in ieder geval met meer informatie waarvan ik zeg: dat mis ik daar wel in. Wat dat betreft mag het iets gedetailleerder. De heer Verheul wees daar ook al terecht op. Nou, dat is hetgeen wat ik hierin mis, maar ook verbeteracties die in 2023 aan de financiële kant nog kunnen verbeteren, om dit wel tot uitvoering te brengen. Want laat ik even duidelijk zijn: ik zou graag willen dat we dit allemaal goed kunnen uitvoeren, maar ik zie daarvoor dus nog wel wat hobbels op de weg.

De **voorzitter** De heer Ippel opnieuw.

De heer **Ippel** Ja, het vervolgverhaal. Is dat dan niet precies wat ik in mijn woordvoering bedoelde met die cyclussen, dat we die door elkaar halen? Want dit is dan typisch iets wat in de cyclus van 2023 thuishoort en daar is de Voorjaarsnota pas voor geweest en dat is ook het deel waar we nu heen leven naar het Najaarsbesluit, of de Winternota, geloof ik dat die heet. Ik moet nog wennen. Maar dat we in die cyclus andere dingen aan het doen zijn dan wat we nu weer als kaders meegeven. Ik bedoel, het kan best zijn dat dit soort dingen in de Kadernota 2023 hebben gestaan. Ik weet het niet hoor, maar ik zit even mee te denken met de worsteling die de heer Brandwijk op tafel legt.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik begrijp wat de heer Ippel namens de SGP-ChristenUnie zegt over die cyclussen en hij heeft inderdaad, denk ik, ook wel deels gelijk. Alleen is voor ons het fundament daaronder die cyclus daarvoor en dat staat voor onze fractie wel in verbinding met elkaar. Daarbij vinden we het gewoon jammer dat we de jaarrekening 2022 nu bespreken. Ik had ook liever gezien dat we dat vandaag, al hadden we dan nog langer gezeten, maar ook vandaag gekoppeld hadden aan de Zomerturap 2023 en de Nota reserves en voorzieningen en dat we dat als gezamenlijkheid vandaag besproken hadden. Ik denk dat dat meer recht had gedaan aan de voorstellen.

De **voorzitter** Tenslotte in deze ronde de heer Ippel.

De heer **Ippel** Ja, precies, wat mij betreft weer diezelfde conclusie. Concreet gezegd zou je, als je dit doortrekt, straks ook niet over de begroting 2024 hoeven te gaan praten, want het jaar 2023 is nog niet afgelopen. Ik bedoel, het zijn losstaande cyclussen die gewoon wel naast elkaar kunnen bestaan en die reflectie zou ik graag bij iedereen tussen zijn oren willen hebben. Dank u.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk nog behoefte om daarop te reageren?

De heer **Brandwijk** Heel even kort: dat ze inderdaad ook naast elkaar bestaan en dat dat ook zo zou moeten zijn, maar wanneer één cyclus vertraging oploopt, lijkt het mij gerechtvaardigd om de andere cyclussen ook in datzelfde tempo mee te laten lopen. Daarover verschillen we dan van mening. Ik hoor 'onzin' zeggen, niet aan deze kant, maar dat vind ik zeker niet.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Brandwijk** Nou, ik heb het net ook al even aangehaald: vorige week is er een amendement aangenomen 'Geen bezuinigingen op de zorg'. De VNG heeft het over een 'rampjaar 2026'. Staan alle partijen nog achter dit amendement? Dat is een vraag aan de raad. Is het mogelijk om het wel te hebben over het in kaart brengen van eventuele knoppen waar we aan kunnen draaien? Dan mis ik hier, als het gaat over datzelfde rampjaar, de lobby. Daar hebben we het ook al vaker over gehad, dat we graag zouden willen zien dat het Rijk met meer geld over de brug komt. Dat staat ook nadrukkelijk in de Kadernota. Het college had ook een aantal keer voorbeelden gegeven hoe ze lobbyen; toch ben ik nog benieuwd of er extra stappen zijn die dit college misschien nog zou kunnen zetten in deze lobby. En dan mis ik nog iets. Zoals u weet: we kijken kritisch naar de Smart Delta Drechtsteden. We zijn ook nog steeds voor samenwerking als dat loont in de regio, maar ik mis daar iets in wat wel in 2024 impact zou kunnen hebben. Dat is namelijk een Regiodeal aanvraag. Ik heb daar al meerdere keren op gehamerd bij het college, ook binnen de Smart Delta Drechtsteden: doe een Regiodeal aanvraag. Een aanvraag tot 40 miljoen die voor 1 november dit jaar moet worden ingeleverd, die volgend jaar dus zal worden toegekend, dus impact heeft op onze begroting en eigenlijk gaat om: hoe kan je de brede welvaart in de regio Drechtsteden in zijn geheel verbeteren? Een punt wat denk ik heel terecht is, want ik denk dat we de brede welvaart in onze regio moeten verbeteren. Ik vraag me af waarom ik die mis. Ik zou graag willen weten van de wethouder of Smart Delta Drechtsteden bezig is met het aanvragen van een Regiodeal, of dat voor 1 november gaat lukken en of Sliedrecht daarin meegenomen is, in die aanvraag. Dan wil ik nog even iets zeggen over de motie die we hebben ingediend over de hondenbelasting. Ik kan de woorden onderschrijven die de heer Verheul heeft gezegd. Dan nog even een aantal laatste punten. Nou, ik wil dan toch een positief punt benoemen...

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Dunsbergen heeft een vraag aan u. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Ja, dank u wel. Want ik had het idee dat de heer Brandwijk verder wilde gaan met de moties en amendementen, dus ik dacht, ik ga nog even een vraag stellen. Want voorzitter, ik krijg eigenlijk een beetje het gevoel dat we niet naar de tweede termijn van Slydregt.NU luisteren, maar naar de eerste termijn van de heer Brandwijk. In dat kader ben ik wel even benieuwd hoe hij, of misschien ook zijn fractie, kijkt naar kernopgave 1, want daar heb ik hem eigenlijk nog niet over gehoord.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik kan u laten weten dat we gaan instemmen met de Kadernota die hier voorligt. We kunnen ook staan achter de doelen die hier staan en we hebben het wel degelijk gehad ook over de veiligheid in Sliedrecht. Misschien met een andere benadering dan dat de CDA-fractie zal doen, maar wij hebben dat wel aangestipt.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Brandwijk** Ja, dan nog mijn betoog. Eén vraag die mijn collega had gesteld in de eerste termijn was: is er bloedonderzoek gedaan? Staat de gemeente open om bloedonderzoek te doen in Sliedrecht en dat gratis voor iedereen? Daar zou ik toch graag een reflectie op willen van de wethouder. Nu is het zo dat aankomende zaterdag, zoals elke zaterdag, er een emmertjesactie is bij de poorten van Chemours. Daar zijn wel eens Statenleden; aankomende week zelfs een Europarlementariër. Ik zou de oproep willen doen aan dit college, de wethouders, de burgemeester, om daar ook een keer op aan te haken. Ik wil graag weten wat ze van deze uitnodiging vinden en of ik ze dan zie. Dan nog even over de crisishulp van bijna twee jaar. Wij vinden dit - daarvoor hebben we de motie ook ingediend en die wil ik toch nog even wat verder toelichten - een onhoudbare situatie worden. Want of we nou voor of tegen zijn - nou, we zijn ook tegen het AZC wat komt, maar deze mensen ook nog zo lang in deze crisissituatie laten zitten is niet goed. Ik zou het college ook op willen roepen: we hebben het al vaker over leefgeldtermijnen gehad om te zorgen dat deze mensen ook in een leefbare situatie komen. We hopen dat ze zo snel mogelijk in een leefbaardere situatie kunnen komen, zolang ze daar nog zitten. Dan de moties en vragen. Van de PvdA, of wij voor een zwembad zijn met een buitenbad. We hebben een vergadering gehad waarin 3 scenario's werden gepresenteerd. Wij zouden zijn voor een scenario plus, waarbij ook alle gebruikers tevreden zijn. Dat betekent niet dat alle gebruikers dan krijgen wat ze willen. Nee, daar kan ook in geschipperd worden, maar wel dat iedereen meegenomen wordt in het proces om te kijken of er een eindresultaat is waar wel iedereen zich genoeg in kan vinden.

De **voorzitter** Dat roept een vraag op van de heer Verweij. De heer Verweij.

De heer **Verweij** Ja, met oproepen tot bezuinigingen van de heer Brandwijk ben ik wel benieuwd waar zijn prioriteiten liggen: bij sociale zorg en kwetsbare mensen, of bij een zwembad.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Mijn prioriteit ligt bij de inwoner van Sliedrecht. Het is inderdaad een terechte vraag: als je het hebt over bezuinigen, zou je dan niet meer moeten investeren? Nou, ik denk dat dat niet het geval is. Ik denk dat je ook moet blijven investeren in je dorp, maar dat je daarbij ook het gesprek moet hebben over, nou, wat zouden de knoppen zijn waar we aan kunnen draaien? We hebben ook gekeken naar hoe we de kosten binnen het sociaal domein meer onder controle kunnen krijgen; in die zin onder controle krijgen dat we wel de juiste zorg kunnen leveren, maar dat tegen betere of lagere tarieven kunnen gaan doen. Ik denk dat we daar nog best wel wat in kunnen schuiven en dat er ook nog wat te winnen valt ten goede van de zorg voor onze inwoners.

De **voorzitter** Dank u wel.

De heer **Brandwijk** Dank de motie Lief en Leed. Het is al gezegd, maar wij willen daar ook wachten op de uitwerking van de buurt- en wijkagenda's en wij zullen die dus niet steunen. Het amendement wat net is ingediend met stedenbouwkundige uitgangspunten: een goed begin is het halve werk, dus die zullen wij zeker steunen. Wij denken dat een startnotitie enorm helpt bij de uitvoering van projecten en dus ook dat projecten beginnen, maar ook eindigen. En dan nog even de oproep die de VVD net deed over het behouden van het cameratoezicht, die kunnen wij ook zeker ondersteunen. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Brandwijk. Zijn er nog vragen aan de heer Brandwijk? De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Ja voorzitter, geen vraag; meer een beantwoording op de vraag die de heer Brandwijk aan ons stelde, of we nog steeds achter dat ingediende amendement van vorige week staan, 'Geen bezuiniging op zorg'. Zeker, daar kunnen we nog steeds achter staan. Zoals ik vorige week ook heb aangegeven zijn wij als VVD niet persé tegen bezuinigen op zorg, maar is dat niet persé waar dit amendement toe oproept. Dit amendement roept met name op om te kijken of de begroting structureel gedempt moet worden, of dat met name de gang naar het Rijk voor oplossingen zou moeten zorgen. Dus er wordt geenszins de mogelijkheid tot bezuinigen uitgesloten in mijn beleving, maar wordt er wel eerst opgeroepen om naar andere mogelijkheden te kijken en dat onderschrijven wij nog steeds. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog andere fracties die willen reageren of een vraag willen stellen? Dat is niet het geval. Dan dank ik de heer Brandwijk zeer. Daarmee, er van uitgaande dat de heer Jongeneel niet meer zelf ook nog het woord wenst, ga ik door naar de PvdA fractie en geef het woord aan de heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik het college hartelijk bedanken voor de beantwoording van de vragen die wij in de eerste termijn hebben gesteld. Ik ben alleen van mening dat ik op één vraag nog niet echt een antwoord heb gekregen. Dat was mijn vraag over uitgangspunt 3 van het programma ruimtelijke vernieuwing en dan met name over de tekst achter de laatste bullet. Ik had de indruk dat er bij de portefeuillehouder wat verwarring was over wat ik nu eigenlijk wilde weten, dus ga ik mijn vraag even iets anders stellen. De tekst achter de laatste bullet, van dat onderdeel, luidt: het voorzieningenniveau is ten opzichte van 2020 in omvang en samenstelling in stand gebleven en met de omvang van de nieuwe woningen meegegroeid. Mijn vraag daarover is: hoe moet ik deze tekst nu duiden? Want wij worden wel geacht hier iets van te vinden en dat mee te nemen in onze overwegingen als het op stemmen aankomt, zo meteen. Dus dat is eigenlijk de enige inhoudelijke vraag nog die ik heb. Voor het overige wil ik nu graag ingaan op de vragen die zijn gesteld en de amendementen en moties die ingediend zijn. Als het gaat over de vragen uit de raad: de eerste vraag ging over het delen van fractiekamers, of daar op een flexibele manier gebruik van maken. Nou ja, onze fractiekamer stamt nog uit de tijd dat de grootste fractie ook de grootste fractiekamer toegewezen heeft gekregen. Dat is al even geleden. Wij hebben er geen moeite mee om dat op een andere manier te gaan organiseren. Wij zullen een plekje voor onze boekenkast met opruiende boeken moeten zoeken, maar voor de rest zullen de gevolgen best wel meevallen. Dan over het cameratoezicht op het station. Ik moet wel heel eerlijk bekennen dat dat een plaats is die ik zelden bezoek, maar ik lees er wel wat over, dus ik ga ervan uit dat het klopt dat daar cameratoezicht is en als dat bevorderlijk is voor de veiligheid ter plaatse, dan zijn we er uiteraard van harte voor dat dat gehandhaafd blijft. Dan werd gevraagd of wij nog steeds achter de inhoud van het amendement van geen bezuinigingen op de zorg staan. Het is zoals de heer Van Wijngaarden al toelichtte, eigenlijk was de strekking van het amendement een andere en daar staan wij nog van ganser harte achter, uiteraard. Dan wil ik graag verdergaan met de moties en de amendementen die zijn ingediend. De eerste die ik tegenkom is het amendement van PRO Sliedrecht en Slydregt.NU over de afschaffing van de hondenbelasting. Onze fractie is van mening dat daarmee toch, zoals het er nu voorstaat, structureel een flink gat in de begroting wordt geschoten en wij zullen daar tegen stemmen. Dan het amendement van de SGP-ChristenUnie.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Pauw heeft een vraag, of mevrouw Visser. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Dat zou dezelfde vraag zijn, denk ik, voorzitter. Maar ik heb begrepen dat de PvdA € 100.000,- op een begroting van 82 miljoen een gigantisch groot gat vindt. Heb ik dat goed begrepen?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Voorzitter, wij zijn in ieder geval van mening dat als de begroting intact moet blijven, wel ergens die ton gevonden moet gaan worden. En omdat wij niet weten waar dat zal zijn en ook omdat daartoe geen suggesties worden gedaan in dit amendement, stemmen wij tegen. Dat is niet nieuw, dat doen wij al heel lang.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder. Voordat u verder gaat, mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Ik heb toch twee vragen, hoor, voorzitter. Want volgens mij bespreken we vanavond de kaders voor het maken van een begroting 2024. Dus hoe weet de heer Van der Plas dat wij een gigantisch gat zouden schieten in die begroting, want die is er niet. En de tweede vraag is, op het moment dat er wel dekking zou zijn, dan zou de PvdA niet tegen zijn, of is de PvdA gewoon voorstander van de hondenbelasting?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Nou, voorzitter, in tegenstelling tot sommigen in deze raad zijn wij van mening dat er best wel wat tegenover gesteld wordt in de vorm van hondenuitrenplaatsen en poepzakjes en noem maar op. Ook de instandhouding van die plekken. Ik lees hier en daar dat er mensen ontevreden over zouden zijn. Als hondenbelasting betalende hondenbezitter die ook nog wel eens buiten loopt, kan ik u vertellen dat de staat van onderhoud wat mij betreft zeer bevredigend is. Ik heb de hond er ook verder nog niet over gehoord. Dus eigenlijk, ja, ik vind eigenlijk dat daar wel voldoende tegenover staat om te motiveren dat je dit op dit moment kunt blijven innen.

De **voorzitter** Mevrouw Visser in tweede instantie.

Mevrouw **Visser** Ja, nou ja, dit is dus het antwoord: de PvdA is gewoon voorstander van de hondenbelasting, want er zou zogenaamd iets tegenover staan. Maar de eerste vraag was: hoe kunt u nou weten dat het een gat is in een begroting die er nog niet is?

De **voorzitter** De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Nou, ik stel me zo voor dat er toch ergens, want die begroting is ook meerjarig, een inschatting van is gemaakt, dus dat toch ergens die ton gevonden moet worden. Wordt hij eruit gehaald, dan zal er toch iets moeten gebeuren en we hebben het weliswaar niet over de begroting nu, maar dat is gewoon een gegeven.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Van der Plas** Eens even kijken, ik was gebleven bij de hondenbelasting. Dan de stedenbouwkundige uitgangspunten, het laatst toegevoegde amendement van de SGP-ChristenUnie, daar kunnen wij mee instemmen. Het informatiepunt PFAS, dat is inmiddels ook omarmd door het college heb ik begrepen, dus daar kunnen wij ook mee instemmen. Dan, 1 januari 2024 is 1 januari 2024. Ja, een begrijpelijke motie, maar ik denk niet dat in je dit tijdsgewricht al te veel erop vooruit kunt lopen; dat er tegen die tijd weer heel andere keuzes en heel andere afwegingen moeten worden gemaakt, dus daar zullen wij tegen stemmen. Dan de motie van de SGP-ChristenUnie over Lief- en leedstraten. Ik heb begrepen dat de portefeuillehouder eigenlijk al had toegezegd dit in zijn verdere uitwerking van dat thema mee te zullen nemen, maar ik begrijp hieruit dat die wel in stemming gebracht gaat worden, voorzitter.

De **voorzitter** Dat is aan de indiener. Misschien gaan we daar straks nog iets over horen.

De heer **Van der Plas** Oké, nou ja, goed, in dat geval: de portefeuillehouder heeft de toezegging al gedaan, dan kunnen wij daarmee instemmen. Dan de motie over de veilige Tiendweg. Ja, dat is een bekend probleem geweest, afgelopen winter en voorjaar en daar zullen wij uiteraard ook mee instemmen. Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. Voordat u weggaat, de heer Van Wijngaarden heeft nog een vraag aan u.

De heer **Van Wijngaarden** Ja, voorzitter, een korte opmerking. Ik werd een beetje getriggerd door de opmerking van de heer Van der Plas over een opruiende boekenkast en mocht het ooit zover komen, dan vinden wij het geen enkel probleem om een boekenkast te delen met de PvdA, want wij kunnen ook nog wel een paar boeken inbrengen, denk ik. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank voor het aanbod, meneer Van Wijngaarden. Daarmee zijn we gekomen aan de volgende fractie die ik graag het woord wil geven en dat is de heer Dunsbergen namens het CDA. Gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Voorzitter, dank u wel. Ik zie dat er even wat opruiende boeken worden gewisseld, volgens mij. Nou, ik kies ervoor om even op mijn stoel te blijven, aangezien ik in de afgelopen uren al aardig wat papier heb volgeschreven en die hou ik graag even bij me. Om dat allemaal te verhuizen naar voren, dat vind ik ook zo'n gedoe. Ik wil graag mijn tweede termijn beginnen met mijn complimenten over te brengen aan wethouder Paas, want als een ware CDA-er bevestigde hij de kracht van de samenleving. Daar waren wij natuurlijk zeer verguld over, net als met het feit dat hij met de Kindertrendrede in ieder geval aan de slag gaat in de begroting. Wij zien daar ook naar uit en we hopen dat dat dus ook een mooie plek gaat krijgen in 2024. Dan vervolg ik graag met het punt wat ik in mijn eerste termijn ook noemde over de huisartsen. Ik heb toen opgeroepen om te komen tot een soort visie op de eerstelijnszorg. Nu wilde ik de wethouder eigenlijk even helpen, want het toeval wil dat op 17 mei jongstleden de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een Kamerbrief heeft gestuurd naar uiteraard de Tweede Kamer, over de versterking van de eerste lijn. Het is een beetje onzinnig om werk over te gaan zitten doen, dus ik zou de wethouder willen oproepen om zich door die brief te laten inspireren en daar zijn voordeel mee te doen. Dan kom ik even bij de inbreng en dan haal ik er een paar dingen uit, te beginnen bij het zwembad. Ja, wat voor het CDA eigenlijk bovenaan staat, is de behoefte. Er is natuurlijk een onderzoek geweest. Daarnaast hebben we ook gesprekken gevoerd met verschillende gebruikers van het zwembad. Je ziet dat die behoefte wel wat uiteen loopt, maar als wij bijvoorbeeld een keuze moeten maken tussen een 6-banen bad met een buitenzwembad of een 8-banen bad, dan gaan we toch liever voor een wat groter binnenzwembad, los nog van het feit dat ook een buitenzwembad lastig te isoleren is. Dan kom ik bij de moties en amendementen. Dat begint met het amendement over de afschaffing van de hondenbelasting. Ja, eigenlijk hebben wij als het gaat over de hondenbelasting zelf niet echt een hele zwaarwegende opvatting. Het is niet dat wij principieel voor of principieel tegen zijn. Waar wij wel principieel voor zijn, is een meerjarig sluitende begroting en het beeld dat wij hebben, op het moment dat wij nu zouden instemmen met dit amendement, dan zou dat betekenen dat we een gat slaan in die meerjarige begroting. Wij vinden het wel heel belangrijk dat daar een dekking voor is en zolang die er niet is, kunnen wij niet instemmen met dat amendement. Ik zie dat daar geen vragen op zijn, dus dan ga ik door met het amendement van de SGP-ChristenUnie over de startnotitie. Voorzitter, als ik kijk naar uitgangspunt 4, waar het om gaat, ben ik zelf nog een beetje in de war waar nou echt het verschil zit. Het komt op mij wat semantisch over, dus ik zou daar graag nog wel eerst even een duiding van willen ontvangen van de indiener, wat hij daar nou precies mee bedoelt. Want ja, het lijkt een beetje hetzelfde, maar volgens mij is dat niet zo, want anders zou het amendement niet ingediend zijn. Dus ik zou daar toch graag eerst nog een reflectie op ontvangen. Dan kom ik bij de moties. De motie over het informatiepunt van PFAS en de motie over de Tiendweg dienen wij mee in, dus het moge duidelijk zijn

hoe wij daar gaan stemmen. Als het gaat over de motie van de Lief- en leedstraten, daar hebben wij lang over gediscussieerd in de fractie, maar uiteindelijk, ook gehoord hebbende de beraadslagingen, vinden wij het belangrijk dat eerst de aandacht uitgaat naar het maken van die wijk- en buurtagenda's. Dat betekent dat we nu niet instemmen met deze motie, maar we kunnen ons wel voorstellen dat de wethouder misschien, als hij dus die wijk- en buurtagenda's gaat uitwerken, hier nog wel op komt, maar dat is echt stap twee. Voor dit moment kunnen wij niet met deze motie instemmen. Dan kom ik tot slot bij de motie over de crisisnoodopvang. Ik begrijp wat Slydregt.NU bedoelt, maar volgens mij is het zo dat ook de verbouwing van het gemeentekantoor, ondanks het feit dat dat al flink is uitgesteld, steeds dichterbij komt en volgens mij is het niet nodig om nu echt een hele harde deadline te zetten op het laten vertrekken van de asielzoekers die daar nu zitten, dus wij kunnen deze motie ook niet steunen. Nou, voorzitter, dan ben ik volgens mij gekomen bij het einde van mijn tweede termijn.

De **voorzitter** Hartelijk dank. Zijn er nog vragen aan de heer Dunsbergen? Nee? Ik denk dat de heer Oostrom straks in zijn termijn terugkomt op de vraag die gesteld is. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Ja, toch nog even terugkomend op de laatste paar opmerkingen van de heer Dunsbergen, namens zijn fractie. De strekking van de motie van de indianers is 'wij willen hier gewoon geen crisisnoodopvang en we willen die mensen niet in Sliedrecht, doe het maar bij de burens' en u zegt: ik snap de motie wel, want we willen wat verder met het gemeentekantoor, maar er zou natuurlijk een moment kunnen zijn dat je met het gemeentekantoor verder moet of wil en ze zijn er nog. Mijn fractie staat er dan in van: nou, dan zoeken we wel een alternatief in Sliedrecht. Hoe staat uw fractie daarin?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Voorzitter, het staat natuurlijk buiten kijf dat het niet normaal is om mensen zomaar op straat te zetten, dus ik denk dat het inderdaad zo is dat op het moment dat we dan het gemeentekantoor gaan verbouwen, dat we dan een alternatieve locatie moeten gaan zoeken. En of dat dan binnen Sliedrecht is of daarbuiten, dat weet ik niet. Zo lang ze maar goed worden opgevangen, maar het kan ook niet zo zijn dat we de verbouwing van het gemeentekantoor nog meer moeten uitstellen, omdat daar crisisnoodopvang plaatsvindt. Dus dat zijn wel even de twee kaders die ik daarbij zou willen stellen.

De **voorzitter** Dank u wel. Andere vragen nog aan de heer Dunsbergen? Dat is niet het geval. Dan gaan wij over naar de inbreng van de tweede termijn van de fractie van PRO Sliedrecht. Dat is de heer Verheul. Gaat uw gang. Of de heer Pauw.

De heer **Pauw** Ja, ik weet niet of het al weer mag natuurlijk, voorzitter, maar we gaan een poging wagen. Maar er was inderdaad mij gevraagd om dat even in de tweede termijn te doen. Dan beginnen we even bij waar we geëindigd waren. Dat was het dossier Dupont Chemours en ik merkte al dat het een beetje gezellig werd in de zaal, met honden die praten en boekenkasten, maar ik heb toch nog een slechte mededeling, ook voor het college: Dupont Chemours is geen probleem van het verleden. Ik weet niet waar de tekst vandaan kwam die het college uitsprak, maar er werd alleen verleden genoemd en de vraag die ik wilde stellen was: maar goh, er is er ook een overschrijding van GenX en dat is in het nu. We zitten er hier bij in deze raadszaal en we kijken er naar. Ondanks dat Dupont Chemours beweert dat ze dat allemaal onder de smiezen hebben, ligt er toch een vervuiling in ons Sliedrecht West, Baanhoek West, die 5 keer boven de toegestane norm is. GenX. GenX is geen stof, voorzitter, zeg ik even voor de mensen die het college souffleren, maar een productieproces en dan komt de mooie stof en die komt er dan wel in vrij, HFPO-DA en die is giftig en ligt gewoon in Baanhoek West. In de sloten, op de grond en in het zand. Is gewoon vergund, mag nu gewoon de pijp uit komen en we gaan er voorlopig nog mee verder. Toen kwam de vraag nog even die aan de heer Verheul werd gesteld door de heer Ippel wat wij nou misten in het verhaal van de crisiscommunicatie. Wat ik daarin miste was - en dat is misschien heel sentimenteel - het verhaal van vroeger. Ooit, als zeventienjarige, liep ik in De Zetsteen stage bij de

gemeente Sliedrecht. Toen waren we nog een knusse gemeente met gewoon mensen uit het dorp en deden we gewoon leuke dingen en gezellig. En wat ik daar in miste is nu dat gewoon binnen een halve dag, het telefoonnummer wat open staat wat opgenomen kan worden en er kunnen allerlei suggesties gedaan worden. De mensen wilden gewoon hun verhaal kwijt en daar moet je als gemeente voor openstaan. Dat had je moeten organiseren. In plaats daarvan gingen de rolgordijnen dicht, de rolluiken dicht en waren we er niet en werden gepensioneerde medewerkers, oud-medewerkers van de gemeente Sliedrecht lastiggevallen. Raadsleden worden uiteraard niet lastig gevallen, want dat is hun taak, maar mochten die het verhaal gaan vertellen. Ik had graag gewild dat we gewoon met zijn allen - desnoods ging ik zelf op zaterdag daar zitten om de telefoon op te nemen - onze inwoners konden aanhoren. Ik zou hier de zaal hebben opengezet: kom het verhaal maar vertellen. En als er dan niemand komt of niemand belt is het ook goed, maar dan heb je in ieder geval de optie neergelegd dat het kon. En nu was het er gewoon niet. Rotterdam tuigt het op in 3,5 uur. Dat is uiteraard een grotere gemeente en die heeft een crisiscommunicatiestrategie, maar wij, in het Sliedrecht van vroeger wat ik ken, had het ook gekund. Dat is eigenlijk het antwoord op de vraag van de heer Ippel wat we hierin gemist hebben.

De **voorzitter** De heer Ippel heeft een vraag aan u. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Is het zo dat bij een crisis direct een speciaal nummer geopend moet worden? Kijk, als je een hausse aan telefoontjes verwacht, dan heb je natuurlijk het feit dat de gewone centrale overbelast kan raken, maar we hebben hier toch gewoon een nummer 140184 wat je kan bellen als de gemeente? En zover ik weet was dat gewoon in de lucht vorige week. Ik heb zelf niet gebeld, maar ik heb ook geen klachten gehoord dat dat niet in de lucht was. Als er een crisis is bij meneer Pauw, gaat hij ook geen ander nummer even openen, denk ik. Dan kun je hem zelf bellen en ja, als hij in gesprek is, dan is hij met een ander in gesprek. Maar ik vind het een beetje typisch om dan te framen dat de gemeente niet bereikbaar is omdat er geen crisisnummer is geopend, terwijl de gemeente gewoon bereikbaar was op hun eigen nummer, ook per mail en degenen die dat graag willen, hebben misschien ook nog wel een 06-nummer van raadsleden.

De **voorzitter** Dank u wel, de heer Pauw.

De heer **Pauw** Ja, dat klopt. Dat hebben ze inderdaad. Het probleem was er ineens dat de enige Sliedrechtenaar die opneemt als je belt naar de gemeente Sliedrecht, onze burgemeester is, want die staat op een bandje. Daarna moet je hem gaan doortellen en dan heb je een vraag van, "goh ik ben een bezorgde moeder met twee kinderen, ik ben zwanger, help mij". En degene die mij hebben bereikt, maar misschien is dat elders anders geweest, kwamen daar gewoon niet doorheen, werden niet opgenomen en niet uitgevoerd. Wat ik dan graag had gezien is gewoon het algemene nummer, dat mag gewoon 495900 zijn, maar dat er ieder geval wel iets was bedacht van: goh, we kunnen die mensen te woord staan. Wij hebben geen oplossing, wij hebben geen antwoorden. We kunnen ze verwijzen naar iets, wij hebben geen oplossing, maar we kunnen ze wel aanhoren. En dat heb ik gewoon gemist. In mijn beleving, maar misschien doe ik het wel heel erg romantiseren, was het in het Sliedrecht van de zeventienjarige stagiaire Timo Pauw nog wat anders geregeld in het dorp. Dan hadden we dat gewoon binnen een half uurtje opgetuigd.

De **voorzitter** Dank voor uw antwoord. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Pauw** Ja, ruimtelijke vernieuwing, daar moest ik ook nog wat over zeggen van mijn fractievoorzitter. Ja, het zal ongetwijfeld een omissie zijn, maar er staan ineens 10 beslispunten nu op het raadsbesluit, terwijl natuurlijk de afspraak was: het moet één geheel zijn. Alle punten moeten als één. Je mag niet zeggen: twee ben je tegen en bij drie ben je voor enzovoort. Misschien is het een omissie, maar - nee, we gaan er eigenlijk wel vanuit dat het een omissie is en dat het gewoon één besluit moet zijn waar alle punten in zitten. Mocht dat niet zo zijn, dan horen wij het graag, maar uiteraard zullen wij tegen dit besluit stemmen. Het is wel goed om te zien dat het besluit wat we vorig jaar hebben aangepast met de voor- en de tegenstanders, nu keurig conform die afspraak is

uitgevoerd. We kunnen het, ondanks het feit dat we tegenstemmen, met het amendement van de SGP-ChristenUnie toch nog een stukje mooier maken en beter maken met het amendement wat zojuist in is gediend door de heer Oostrom. Het asielzoekerscentrum. Ik zag een college een beetje, nou, niet in paniek zijn, maar wel een beetje zoekende van: wat gaat er nou gebeuren? En wij voelen dat, maar dat is alleen maar als je heel slecht denkt en dat doen wij natuurlijk niet: het zal toch niet zo zijn dat zo meteen het AZC in de weg staat bij die nieuwe woonwijk? Dan zou het toch heel bijzonder worden als dat het geval zou zijn. Dan kom ik uit bij de hondenbelasting. Ja, je moet incasseren als je incasseerder bent, natuurlijk. Geen dekking er bovenop. Ik ben wel blij dat sinds vanavond het verhaal van voorstellen en amendementen en moties zonder dekking gewoon niet meer gebeuren, dus dat is wel een mooie afspraak die we als raad hebben gemaakt hier, natuurlijk. Ja, als dekking heb je er nog maar drie. Dat is een rekeningoverschot, de AR en de Koers Reserve 2030. Dus ja, ik ga nog eens kijken of we het daar uit zouden kunnen dekken. Mocht er nou dolenthousiasme uit de raad zijn, dan gaan we dat zo doen. Dan passen we hem aan. Zo niet, dan brengen we hem gewoon in stemming zoals die is en pakken we het initiatief op van de VVD om daar richting de begroting nog wel iets voor te verzinnen. Dan het zwembad, het buitenbad. Dat is niet zo moeilijk, dat ligt hier achter, dus daar kan het gewoon blijven liggen en voor de rest: niets aan de hand. Dus dat is verder prima. Dan werd er nog een vraag gesteld over het amendement van de zienswijze en de bezuinigingen. Ik ben helaas een raadslid wat ook gewoon in bezuinigingentijd hier in de raad heeft gezeten. Dat zijn gewoon minder leuke vergaderingen, maar ja, de zienswijze is gewoon een zienswijze; meer is het niet. Dus ja, wij zien geen aanleiding om wat anders te stemmen dan we vorige week hebben gedaan. Dan komen we uit bij het verhaal van de motie en amendementen; die ga ik even voorlezen, want die staan op mijn telefoon. Uiteraard het informatiepunt PFAS, daar zijn we natuurlijk heel erg voorstander van. Het liefst morgen. Zet er gewoon 0184495900 onder en de mensen kunnen ons bellen. Of 0184, dat mag van mij ook. Dan krijgen we de motie van Slydregt.NU, 1 januari is 1 januari; daar zijn wij geen voorstander van. Dan krijgen we het amendement over de afschaffing van de hondenbelasting. Nou, dat hebben we net aangegeven: die willen we gewoon in stemming brengen, maar als er nog mensen kunnen leven met een AR-dekking of met een Koersreserve 2030 dekking, dan passen we hem nog even aan in de schorsing, dat is geen probleem. Dan krijg je de Lief- en leedstraten; nou, daar zijn wij ook geen voorstander van. Het argument werd al gegeven om het eerst eens via de wijkagenda's op te lossen. De motie Veilige Tiendweg kunnen wij wel steunen en zoals aangegeven, het amendement van de stedenbouwkundige uitgangspunten ook. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Pauw. Zijn er nog vragen of opmerkingen richting de heer Pauw namens de fractie van PRO Sliedrecht? Dat is niet het geval. Dan dank u zeer. Dan gaan wij tenslotte naar de SGP-ChristenUnie-fractie en geef ik het woord aan de heer Ippel in deze tweede termijn.

De heer **Ippel** Dank u wel, voorzitter. Ik maak inderdaad ook gebruik van de mogelijkheid om het college te bedanken voor de beantwoording van de vragen die we hadden en de richtingen voor waar we wat duidingen over wilden. Dat is wat ons betreft allemaal aan de orde geweest. Dan kom ik eigenlijk al vrij snel op een aantal vragen die nog leefden bij andere fracties. De fractiekamers mogen wat ons betreft gewoon flexibel ingezet worden; we wachten het voorstel af wat daar straks voor komt. Het punt over het zwembad: ik kan me inderdaad ook die beeldvormende vergadering herinneren. Er is ook nog op een gegeven moment een nuloptie in het gedrang gekomen waar ik toen positief op gereageerd heb op persoonlijke titel van, blij dat dat ter sprake komt, maar ik denk dat het goed is om niet persoonlijke dingen daarin hier te gaan melden, maar dat we daar als fractie een standpunt over hebben. Dat heb ik toen ook aangekondigd. Wij zijn ons daar op aan het beraden hoe we daarmee om moeten gaan, maar in ieder geval, waar we op willen wachten is het behoefteonderzoek. Dat staat ook in de Kadernota aangegeven. Wat wil de Sliedrechtse burger wat hier komt? En als daar een buitenbad uitkomt en dat is onderbouwd en dat is financieerbaar, nou, dan kunnen we wat mij betreft als fractie daar over besluiten. En de varianten die er liggen, ja, we wachten af wat er uit het behoefteonderzoek komt. Er is toen ook gezegd, er is buitenzwemmen genoeg. Dat staat vanaf vorige week ook in een iets ander licht, denk ik, in de regio. Maar er komen

uitkomsten van het RIVM; die zullen ongetwijfeld in dat onderzoek ook meegenomen worden, dus dat wachten we af. Ander puntje wat ik had...

De **voorzitter** Voordat u verder gaat: de heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, wanneer je spreekt over steun vanuit de provincie, dan heeft dat bij ons op dit moment niet zo'n hele goede beeldvorming. Want ja, ze steunen natuurlijk Sliedrecht Noord, maar in dit geval hoop ik wel dat er steun komt vanuit de provincie. Want uw fractievoorzitter in de Staten is ook fervent zwemmer van de ochtenddienst. Ik kwam hem vanmorgen om 07.00 uur toevallig nog tegen in het zwembad, dus ik hoop dat de provincie of in ieder geval een vertegenwoordiger van de provincie zich net zo hard inzet voor Sliedrecht Noord als voor het buitenbad, want dan heb ik er heel veel vertrouwen in.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Het is fijn dat de heer Verheul ook zijn lobbykanalen weet te vinden, voorzitter. Volgens mij waren dat de vragen die van andere fracties openstonden. Dan kom ik bij de moties en amendementen. Degenen die we mee indienen, daar ga ik het even niet over hebben. Het mag duidelijk zijn dat we die steunen. Als eerste op mijn lijstje kom ik tegen de hondenbelasting. Ik heb daar in het interruptiedebat denk ik al een stukje ruimte over gegeven, waarbij de heer Verheul toen ook aangaf namens de fractie van PRO Sliedrecht dat hij zelfs bereid was om eventueel uitrenplaatsen geloof ik op te geven als het college daarmee kwam - ik zal ook niet woorden in de mond leggen die hij misschien niet gezegd heeft, maar er was daar een richting die die kant op ging, maar onze fractie zit er wel heel duidelijk in: als de gebruiker van bepaalde faciliteiten kun je er ook gewoon voor betalen. Dus iemand die hondenbelasting betaalt, mag dan natuurlijk ook verwachten dat die uitrenplaatsen bijgehouden worden, maar om anderen daar voor op te laten draaien klinkt wat arrogant of zo, maar goed, ik gaf ook aan: een hond is de enige diersoort volgens mij waar we echt kosten aan hebben. Als de bezitters van honden daar dan ook aan meebetalen en wat meer dan de anderen, of helemaal in plaats van de anderen, dan hebben we daar geen moeite mee. Sterker nog, daar zijn we voorstander van. Dus wij zullen die motie niet steunen.

De heer **Jongeneel** Voorzitter?

De **voorzitter** De heer Jongeneel over de hondenbelasting.

De heer **Jongeneel** Hoor ik nou echt dat wij van de hond in Nederland als enige dier last hebben? Nou, als je met het Hoogheemraadschap gaat praten en met Rivierenland, met het Waterschap, die kunnen ook nog andere dieren aanwijzen, hoor. Die dijken verzwakken, die aan het ingraven zijn. Dus dat we alleen last hebben van de hond, dat is niet zo.

De **voorzitter** Dank u wel, de heer Jongeneel. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Ik ken mensen die een rat hebben als huisdier, maar die graaft niet in de sloot. Die is dan wel op een plaats binnen. Voor de rest zijn de ratten die dat soort dingen doen en andere beesten, geen huisdieren die gehouden worden.

De **voorzitter** Gaat u verder.

De heer **Ippel** Ik kom op de motie van 1 januari 2024 over de noodopvang. Ik heb wat moeite met het eerste punt uit het dictum. Ik begrijp die zelfs niet. Andere fracties heb ik ook horen zeggen 'daar kunnen we nog achter staan' of wat ook, maar die zin, die loopt volgens mij al niet. Het feit dat er dwingend staat in plaats van dringend, daar is al over gesproken, maar als ik hem voorlees 'om erop aan te dwingen dat Rijk, het COA en het IND betreffende de overdracht voor 1 januari 2024' en dan stopt die. Ik snap hem niet, maar goed, ik vraag ook niet aan de fractie om het te verduidelijken, want ik ga hem hier wat mij betreft ook niet steunen. En als ik de terechte vragen van mevrouw Visser ook

gehoord heb: wat ga je dan doen als die noodopvang wel moet sluiten? Het is terecht dat we niet in de weg moeten gaan zitten voor onze eigen verbouwing, maar als er op een andere locatie in Sliedrecht iets kan, dan hebben we daar geen moeite mee. Volgens mij is het een opgave die we als Veiligheidsregio op moeten pakken, dus als een andere gemeente het doet, dan kan dat ook, maar als dat in Sliedrecht kan, dan hebben we daar geen moeite mee. Maar ook dat is een college- of zelfs een bevoegdheid van de burgemeester.

De **voorzitter** De heer Jongeneel, als u een interruptie wilt plegen kunt u dat vragen, maar als dat niet het geval is, dan wil ik u vragen iets zachter te spreken. De heer Jongeneel wil een interruptie.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, ik zat even in overleg met mijn fractie, maar ik zit me nu echt kapot te ergeren. Wat moet er in Godsnaam gebeuren voordat de mensen hier wakker worden? Het gaat gewoon niet goed. We zitten de hele tijd beleid te ondersteunen dat gewoon fout gaat. Dat hartstikke fout gaat. Rutte en Co., gewoon het kabinet doet helemaal niets en wij als raad ondersteunen gewoon fout beleid. Ik zit me hier echt te verbazen.

De **voorzitter** U heeft een vraag aan de heer Ippel en de heer Ippel heeft het woord.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, ik zit me echt te verbazen en ik snap niet dat de SGP-ChristenUnie dit gewoon niet wil zien. Of doet u aan struisvogelpolitiek?

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vraag. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Voorzitter, ik heb het al eens eerder gezegd in een ander verband, maar de heer Jongeneel spreekt zijn achterban en daar zal dat ongetwijfeld naar voren komen. Wij spreken ook onze achterban, waar een enkel geluid ook wel eens te horen is in deze richting, maar het overgrote deel is daar gewoon helder in: dat we ons moeten inzetten voor burgers die hier zijn. We hebben een taak. Natuurlijk heb ik ook gezegd, er ligt een bal in Den Haag om dingen op te lossen en als ze daar de voordeur wat dichterd doen: dat zouden we toejuichen. Daar kunnen we een lobby op uitvoeren. Maar de mensen die er nu zijn hebben een plek nodig. We willen niet dat die mensen in het gras of waar dan ook buiten moeten slapen. Er moet een waardige opvang plaatsvinden. Dan kun je zeggen: is dat struisvogelpolitiek? Ik denk dat het struisvogelpolitiek is als je je ogen daarvoor sluit; de mensen die er nu zijn, moeten geholpen worden. Daar wil ik het eigenlijk bij laten.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Ippel** Volgens mij was ik er, voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel.

De heer **Ippel** Ik zou graag nog aandacht willen vragen voor mijn fractiegenoot, die ook nog wat dingen in wil brengen in deze termijn.

De **voorzitter** Ja, dank u wel. Zijn er nog vragen aan de heer Ippel? Dat is het geval. De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Voorzitter, ik was eigenlijk benieuwd of die motie over de Lief- en leedstraten nog in stemming wordt gebracht.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Voorzitter, wat ons betreft wel. Misschien kan ik daar ook nog even kort een stukje duiding aan geven. Eén van de punten was natuurlijk het budget. Als we in Papendrecht zien hoe dat het nu loopt, daar loopt het al een tijdje, daar zijn 31 straten bij aangesloten. Het is dus niet zo dat alle 259 straten in Sliedrecht waarschijnlijk zullen meedoen, dus het budget zal echt wel meevallen. Maar ik denk wel dat, zeker in de

gebieden waar we echt de herstructurering gaan doen, het best goed zou zijn om daar de aandacht voor te vragen, maar daar heeft de wethouder ook al richting aan gegeven. Maar we zouden hem graag in stemming willen brengen.

De **voorzitter** Dank u wel. Er is ook een vraag van mevrouw Visser. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, niet dat wij voor zijn, hoor, want wij vinden dat er eerst een wijk- en buurtagenda moet komen die zelf aantoont wat wel en niet nodig is, maar de motie ging toch uit van alleen een onderzoek? De heer Ippel heeft het nu al over bedragen en straten die meedoen. Dus wat is nou de werkelijke doelstelling van de SGP-ChristenUnie met deze motie?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Ippel.

De heer **Ippel** Voorzitter, ik begon mijn betoog met te zeggen dat overal waar onze naam op staat, dat ik daar niks van zou zeggen, maar toen de vraag kwam herinnerde ik me in één keer van: het is wel goed, omdat dat in het debat in de eerste termijn ook even rondging: wat zijn dan de bedragen die er eventueel mee gemoeid zijn? Dat wilde ik even inkaderen. Maar terecht: we hebben gevraagd om een onderzoek om dat mee te nemen, dus er hoeft op dit moment nog niet dan over budget gedacht te worden. Maar ik wil wel een stukje winstwaarschuwing - of verlieswaarschuwing, in dit geval misschien beter - meegeven aan de raad. Maar goed, ik heb alle fracties hun uitspraken al horen doen of ze voor of tegen waren, dus wat mij betreft kunnen we het hierbij laten.

De **voorzitter** Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Oostrom, mede namens de fractie van de SGP-ChristenUnie.

De heer **Oostrom** Ja voorzitter, dank u wel. Ik moet zeggen, het voelt heel verleidelijk om nu een soort eerste termijn over de ruimtelijke vernieuwing te gaan doen, maar ik vind dat toch iets te ver gaan. Nogmaals, ik heb er nog enigszins de balen van, maar ik wil me wel gewoon graag aanpassen aan de tweede termijn en ik heb tussendoor uiteindelijk de highlights zeker wel weten te benadrukken. Dus het enige wat ik ga proberen en ik weet niet of dat een peulenschilletje wordt, want dat kan soms een hele lastige discussie worden, maar ik probeer richting de heer Dunsbergen mijn amendement nog iets te verduidelijken. Kijk, het gaat volgens mij tussen twee termen: het zijn van een onderdeel of een onderdeel van, of een uitgangspunt. Een onderdeel, dat is gelijkwaardig, dus daarmee stel je een startnotitie op dezelfde hoogte als een stedenbouwkundig kader. Terwijl een uitgangspunt is, ja, een punt waar je vanuit gaat, volgens Van Dale, om die er maar even bij te halen. Daar hangen dus de stedenbouwkundige kaders onder. Dus je begint altijd met een format, in dit geval van een uitgangspunt, waar je vervolgens stedenbouwkundige kaders onder hangt. Dus ik noem het dan een uitgangspuntendocument zoals we dat ook hebben gehad - of hoe je het ook wil noemen, het gaat mij niet om de naam - maar zoals we dat ook hebben gehad met de binnenstedelijke herstructureringen. En zo geldt dat ook voor de andere deelprojecten. Dat is de reden waarom ik dit amendement heb ingediend. Ik hoop dat dat, nou ja, toch wat verduidelijking geeft en anders hoor ik het graag.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw inbreng. Zijn er nog vragen aan de heer Oostrom? Dat is niet het geval. Zijn er nog andere vragen die over en weer gesteld moeten worden? Dat is ook niet het geval. Dan zijn we gekomen aan het einde van de tweede termijn van de raad en is de tijd aangebroken dat het college de ruimte krijgt om ook de tweede termijn te leveren. Is het college zo ver? Dat is het geval. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Paas.

Wethouder **Paas** Dank u wel, meneer de voorzitter. Dank aan de leden van de raad voor de inbreng, ook in de tweede termijn en ook de dankwoorden. Ben ik ook vergeten te zeggen in de eerste termijn, aan de organisatie. Ik denk dat ze zeer terecht zijn. Ik zou kort willen reageren, met name op Slydregt.NU die nog een extra inbreng deed op een aantal zaken. Het boekwerk van de Kadernota werd vrij dun genoemd. Ik zou zeggen, nou ja, lean en mean organisatie en lean en mean stukken; dat is weliswaar geen B1-taal,

maar ik denk dat we daar allemaal blij van worden dat het geen wollige stukken zijn. U geeft aan: daarin mist het onderdeel de financiële poot, maar dat is het college niet helemaal met u eens. Wij hebben juist ook gezegd dat we voor de hele organisatie, dat geldt voor de afdeling financiën, maar ook alle andere beleidsafdelingen, op een werkende wijze optimaliseren aan het kwalitatief en kwantitatief versterken van de organisatie. En dat is gewoon het onderdeel waar we het over hebben en wat ik ook wel eens vaker noem als continue verbetering.

De **voorzitter** De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Nou ja, dan even om de wethouder te ondersteunen. Ik las ook wel dat het ging over een evaluatie van de gehele organisatie, maar omdat op de eerste bladzijde staat dat het een speerpunt is, het verbeteren van de dienstverlening, was ik ook benieuwd of het een speerpunt was om de financiële poot te verbeteren en vanuit daar, verderop, onder slagvaardige organisatie staat dat de gehele organisatie wordt geëvalueerd en constant wordt verbeterd. Maar na het gesprek wat we vanmiddag hebben gehad over de jaarstukken, vind ik dat de financiële poot ook extra aandacht verdient en dus ook wat mij betreft een speerpunt is.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Ja, waarvoor dank. Ik denk dat dat ondersteunende woorden zijn. Met nog wel de kanttekening: ook die afdeling verdient aandacht, daar hebben we het inderdaad bij het vorige agendapunt over gehad, maar dat is niet alleen die afdeling. Het is de hele organisatie die we werkenderwijs optimaliseren. Dan was er een vraag over lobbyen in het algemeen en het lobbyen specifiek met betrekking tot het Gemeentefonds en het rijk. We hebben daar in de tussenrapportage, de eerste tussenrapportage wat eigenlijk de Voorjaarsnota 2023 had moeten heten, iets over gezegd. Dat wij onze lobby continueren, samen met de Drechtsteden, de VNG richting het rijk om te komen tot afdoende financiering voor aan gemeenten opgedragen taken. Die lobby, kan ik zeggen als het gaat over het algemeen, het gemeentefonds is bij de VNG in goede handen. Die strijdt daar voor. De gevleugelde uitspraak van de vertrokken voorzitter, 'bij taken horen knaken', die hebben ze stevig tussen de oren zitten. Tegelijkertijd zit er natuurlijk wel verschil tussen gemeenten en spelen daar verschillende belangen. Ik kan u zeggen en volgens mij heb ik dat al gezegd, maar anders zeg ik het u nog een keer, dat met name instellingsgemeenten, gemeenten waar grote instellingen gevestigd zijn, die hebben zich verenigd en die worden vertegenwoordigd door de gemeente Ermelo als het gaat over de contacten met het rijk, om specifiek bij de verdeling van dat Gemeentefonds de instellingsgemeenten daar op een goede manier te vertegenwoordigen. Over de Regiodeal zal collega Bijderwieden ongetwijfeld nog wat zeggen, maar ook daarvan hebben we in de tussenrapportage opgenomen dat we kansrijke subsidies en deals natuurlijk ook met lobby's proberen binnen te harken. Met betrekking tot, u noemt het elke keer het rampjaar - dat was volgens mij 1672. Ik ben niet echt een goede historicus, maar toen was de regering radeloos, het volk radeloos en het land reddeloos. Ze hebben het elke keer over het ravijnjaar; dat gaat met name over de financiën die afnemen bij de gemeenten. Daar, meneer de voorzitter, hebben een aantal mensen wel op gereageerd, maar ik zal het toch nog maar even zeggen, ook in de discussie rondom de hondenbelasting: het meerjarenperspectief is niet sluitend. Dus er zijn geen jaren, een meerjarenperspectief van continue overvloed en overschotten en dat gat in de begroting, dat vraagt echt wel om een reactie. We hopen dat die van het rijk komt natuurlijk, maar zoals in de eerste termijn gezegd, zullen wij als college bij de Kadernota 2025 de eerste ideeën schetsen waar u als gemeenteraad aan kan draaien als het nodig is, om te voorkomen dat dat niet opeens bij u komt in 2026. Met betrekking tot de kracht van de samenleving denk ik dat de SGP-ChristenUnie en het CDA daar akelig dicht bij elkaar zijn, zeker ook als het gaat over de positie van het gezin. Dus ik denk dat die fracties elkaar kunnen blijven vinden. Ik wil wel één ding rechtzetten. Ik heb in de eerste reactie gezegd dat wij als college op de Kindertrendrede een collegereactie geven en dat we dat zullen doen voor de begroting, zodat als er financiële consequenties zijn, dat dat eventueel in de begroting 2024 meegenomen kan worden. Dat is toch iets anders dan dat we de Kindertrendrede verwerken in de begroting 2024.

De **voorzitter** De heer Pauw over de Kindertrendrede.

De heer **Pauw** Nee, over een grote tegenstrijdigheid in drie zinnen, voorzitter. Er wordt eerst aandacht gevraagd voor het begrotingstekort. Dat is volkomen helder. Hij is niet sluitend, dat snap ik ook. Maar nu gaan we iets toevoegen - ik ga het woord dekking niet noemen uiteraard - bij de begroting 2024. Ik snap dat daar bij de begroting 2024 als die vastgesteld wordt, nog afwegingen gemaakt kunnen worden, waaronder over de hondenbelasting, maar nu ook over de dingen die uit de Kindertrendrede komen, begrijp ik? Nou ja, ik vind het prima.

De **voorzitter** Een toelichtende vraag. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Dank u wel voor het woord, meneer de voorzitter. Ik dacht van, ik pak hem er even bij, zeg maar, want hier gaat het om. Ik zei niet dat wij middelen gingen toevoegen. Ik zei alleen en legt u me alstublieft geen woorden in de mond, dat als het als het nodig is, dat we dat verwerken in de begroting van 2024. Ik heb hier nog geen collegereactie, maar één van de dingen was van de kinderen dat ze een gouden tong hebben. Dat betekent dat hier misschien ook wel hele mooie voorstellen zijn die wel goed zijn om door te voeren, maar die helemaal geen geld kosten of misschien wel geld opleveren. Maar dat gaat u lezen in onze collegereactie wat we er mee gaan doen en hoe dat eventueel verwerkt wordt in de begroting 2024. Eens even kijken, het laatste en daar wil ik de heer Dunsbergen voor bedanken, over de Kamerbrief. Die gaat over het versterken van de visie op de eerste lijn. Ik zal die in alle nauwkeurigheid nog een keer tot mij nemen, maar ik kan u al wel zeggen dat wij onlangs ook als het gaat over vertegenwoordiging, meedoen met het IZA. De huisartsen hebben daar ook mee ingestemd en in onze regio gaat het over een integraal zorgakkoord voor Waardlanden, waar ook de Drechtdokters bij aangesloten zijn. Wij zijn daar namens of via Dordrecht in vertegenwoordigd en op die manier wordt ook invulling gegeven aan het meerjarenperspectief van de huisartsen en de eerstelijns zorg, maar ik ga die brief nog een keer zorgvuldig lezen om te kijken of daar nog zaken in staan die we ook in de begroting 2024 verdere duiding moeten geven.

De **voorzitter** Dank u wel, wethouder Paas. Geen vragen meer aan wethouder Paas? Dan geef ik graag het woord aan wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Dank u wel, voorzitter. Volgens mij twee zaken die nog op mijn bordje liggen. Misschien drie; daar kom ik zo dan nog wel even op. De eerste is de verduidelijkte vraag van de PvdA, die de laatste bullet van uitgangspunt 3 nog eens een keer onder de aandacht brengt. Ik begrijp wel dat ik hem even niet zo goed had, want ik zat naar de gewijzigde te kijken. Dit is gewoon een ongewijzigde die al in december 2021 is vastgesteld, maar ik kan me voorstellen dat het nu toch ook nog om verduidelijking vraagt. Wat we daar willen zeggen, is dat met name ook de verenigingen en gebruikers van wat in de binnenstedelijke herstructurering ook sportpark wordt genoemd, dat die blijven bestaan. De uitbreiding voorziet natuurlijk ook dat als Sliedrecht groeit, dat dan ook soms verenigingen extra ruimte nodig hebben, of bijvoorbeeld in de tuinen van Sliedrecht ook nieuwe voorzieningen hebben. Dus dat is hopelijk antwoord op uw vraag van uitgangspunt 3, de laatste bullet. Dan, ondanks dat alle fracties al aangegeven hebben dat het amendement van de SGP-ChristenUnie die het laatst is ingediend, (?) kan ik alleen maar als appreciatie zeggen dat wij, zoals die geformuleerd is, daar goed mee kunnen leven. Dan ging het nog even over de speeltuinen. Volgens mij ging dat over het feit dat de speeltuinen zoals ze de afgelopen jaren zijn ingericht, dat is steeds in gezamenlijkheid met de buurt gedaan, dat je natuurlijk wel na verloop van tijd te maken hebt met het feit dat kinderen die 7 zijn, 5 jaar later natuurlijk twaalf zijn en wellicht een ander soort speeltuin willen hebben. We zouden daarnaar kunnen kijken of wij een soort roulatiesysteem kunnen hebben. We gaan niet steeds alle speeltuinen doen, maar soms verandert de samenstelling per buurt. Het speeltuinensysteem is in ieder geval zo opgebouwd dat dichtbij huizen en dicht in buurten, zeg maar, de speeltuinen voor de allerkleinsten zijn, dat er vaak in de buurt van wijken iets verder weg ook voor ouderen, en dat voor de alleroudsten een aantal wat grotere speelplekken zijn. Nou ja, of dat

allemaal nog voldoet, daar zouden we naar kunnen kijken, maar dat is wel zeg maar het systeem zoals we dat hebben. Volgens mij krijgen we continu daar fluctuatie in.

De **voorzitter** Dank u wel. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, volgens mij zijn de vertegenwoordigers van onze fractie niet helder genoeg geweest, of hebben we met elkaar een andere perceptie. Waar het om gaat, is dat met name de jongeren tussen zeg maar 12 en 18 eigenlijk zeggen: we hebben in Sliedrecht genoeg. Juist wat de wethouder ook zegt: zij gaan hun eigen wijk uit en zoeken elkaar wel op. Alleen, wat we hebben is zó verwaarloosd en ik ga u twee voorbeelden geven. Er is vlakbij het Kraaiennest een fantastisch trapveld met basketbalpalen waar ze hartstikke blij mee zijn. Alleen, wat heeft de gemeente in haar wijsheid gedaan? Die heeft daar stoeprandjes omheen gezet, dus het veld watert niet af. Zodra het geregend heeft kunnen ze daar dus niet meer terecht. Antwoord vanuit ons huis is, 'ja als het een keer gaat vriezen kan de wijk er een ijsbaan van maken'. Alsof we geen ijsbaan hebben in Sliedrecht. Tweede voorbeeld: voetbalkooi op de Stationsweg. Daar waar de skatevoorziening is, is fantastisch licht. Op de voetbalkooi is verkeerd licht. Al twee jaar lang wordt er zowel door de gebruikers als door de ambulante jongerenwerkers gezegd: daar moet andere verlichting komen. Wat doet ons huis? Die huren een bureau in en dan komt het antwoord terug: het licht is voldoende. Wie zijn nou de gebruikers? Waarom luisteren we daar niet naar? Daar gaat het om en daarom hebben we gezegd: kom nou gewoon met een plan van aanpak bij de begroting van hoe je juist die bovenwijkse sport- en spelvoorzieningen eens een keer echt in orde maakt. Daar gaat het om.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw concrete voorbeelden. Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Dit betoog is helder. Omdat die vraag eerst aan wethouder Bijderwieden werd gesteld, was het daarnet voor ons even niet helemaal duidelijk. Dit is een helder verhaal. Ik weet even niet wat we daar mee moeten, maar volgens mij is het signaal dat ...

De **voorzitter** Dat u daar op terugkomt, denk ik.

Wethouder **Spek** Ja.

De **voorzitter** De wethouder komt erop terug. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, het verzoek van onze fractie was helder: kom met een plan van aanpak bij de begroting 2024. Als dat niet toegezegd wordt, gaan we schorsen en schrijven we alsnog een motie.

De **voorzitter** De wethouder.

Wethouder **Spek** Voorzitter, als ik wat zou toezeggen, dan zou ik dit toezeggen. Dat is dat er voor deze quick wins helemaal geen plan van aanpak geschreven moet worden, maar dat ik de komende weken gewoon met de SOJS of wat dan ook daar ga kijken en kijken wat we op korte termijn daar kunnen doen. Want dit lijken mij wat zaken die niet weer eerst een hele cyclus door moeten. Als dit het enige is, dan zou ik zeggen, laten we dat doen. En anders moeten we het speeltuinbeleid daar op nakijken en zeggen van, hoe zit dat in de cyclus? Maar daar kunnen we natuurlijk bij de begroting op terugkomen.

De **voorzitter** Dank u wel dat u aangeeft hoe u ermee omgaat. Daarnaast maakt dit volgens mij ook onderdeel uit van de Kindertrendrede; niet zo concreet zoals mevrouw Visser heeft genoemd. De heer Verheul heeft nog een vraag aan de portefeuillehouder. Gaat uw gang.

De heer **Verheul** Misschien een klein puntje van orde, voorzitter. We hebben natuurlijk in de bijdrage de naam van de heer Bijderwieden genoemd. Hij was ook de persoon die als eerste reageerde, waarvoor dank. Waar ik even mee zit, voorzitter en misschien kan de

griffier dat beamen, is dat de heer Bijderwieden wel al een soort van toezegging heeft gedaan. Nu reageert de heer Spek. Ik moet eerlijk zeggen: de beantwoording is concreet, dus, ik zou het vervelend vinden als verschillende dingen die beloofd worden en misschien toegezegd worden door elkaar heen gaan. Dus kan de voorzitter misschien aangeven wat op dit moment genoteerd staat als toezeggingen, of dat niet dubbel of tegenstrijdig is met wat de heer Spek...

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Verheul. We hebben nog geen concrete toezegging in de hoedanigheid van een toezegging zoals die hier gememoreerd moet worden, genoteerd, maar u wijst even op de congruentie van de antwoorden van beide portefeuillehouders. Ik denk dat we na het antwoord van de heer Spek het woord geven aan de heer Bijderwieden, zodat hij nog even concreet op uw vraag ingaat en als we dan merken dat het tegenstrijdig is, dan trekt u wel aan de bel, maar dat zal ik ook proberen te bewaken. De heer Spek.

Wethouder **Spek** Voorzitter, volgens mij bedoelt de heer Verheul van PRO Sliedrecht dat er in eerdere instantie, want volgens mij heeft de heer Bijderwieden vandaag geen toezegging gedaan, maar eerder al een toezegging gedaan en die moet even boven tafel komen. Misschien wil ik dan wel de toezegging van de heer Bijderwieden afdoen.

De **voorzitter** Ik zie dat de heer Verheul daar weer op wil reageren. U herkent dat het om een vroegere, eerdere toezegging gaat.

De heer **Verheul** Nee, juist niet, voorzitter. Ik ga natuurlijk niet over de woorden van de heer Bijderwieden, maar in de antwoorden van de eerste termijn heeft hij aangegeven dat men aan de slag gaat met de speel- en sportvoorzieningen, over het aanbod ervan en dat hij na het reces er op terugkomt. Dat is hetgeen hij uitgesproken heeft. Dat heb ik ook even genotuleerd voor mezelf, dus daar moeten we nog eventjes naar kijken. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel. Fijn dat u dat genotuleerd heeft. We gaan nu over naar de heer Bijderwieden en die komt misschien nog wel even op dit punt terug. Er vindt wat afstemming achter de tafel plaats. (...) De heer Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Dank u wel, voorzitter. Om met het laatste punt te beginnen: ik ben gesouffleerd, laat ik het gewoon duidelijk zeggen, ik ben gesouffleerd dat in het najaar, na het reces, dat er wordt gewerkt aan het plan van aanpak. Ik heb toen ook gezegd dat ik niet weet wanneer het klaar is. Ik heb toen ook gezegd dat ik niet weet of dat voor de begroting klaar is. Dat is het enige wat ik heb gezegd en ik denk wat de heer Spek zojuist zei, dat we ons daar aan kunnen vasthouden op dit moment.

De **voorzitter** Precies. Meneer Spek heeft gezegd: op sommige zaken hoeven we niet te wachten op het plan van aanpak. Dank u wel. Dank u wel voor de helderheid en gaat u verder met uw betoog.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, dank u wel. Ik wilde even reageren op de vragen rondom Chemours. Als antwoord op de vraag van het bloedonderzoek: er komt geen gratis bloedonderzoek, omdat er geen handelingsperspectief is voor mensen, aldus de GGD. Individueel kan men zelf een onderzoek aanvragen; dan wordt in een ziekenhuis bloed afgenomen en opgestuurd naar een laboratorium in Duitsland. De uitslag wordt dan eventueel met de huisarts besproken. Ik las zojuist op Sliedrecht24 dat de ziektekostenverzekering een kleine vergoeding daarvoor geeft. De woorden van de heer Pauw over de stof die uitgestoten...

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Pauw heeft nog een vraag op dit punt.

De heer **Pauw** Nou, we zijn al een stukje onderweg, voorzitter, maar we missen nog even het laatste stapje. Dat is inderdaad nog steeds het standpunt van de GGD. Maar hoe kan het standpunt van de GGD dan nog standhouden na een uitzending van Zembla waarin

gewoon door diverse onderzoeken is aangetoond dat het effect heeft op onze weerstand? En zoals eerder gezegd: ik ben geen huisarts, maar een huisarts kan uitleggen: een verminderde weerstand geeft meer kans op, enzovoort, enzovoort, enzovoort. We hebben het de vorige keer al gevraagd met de vragen vanuit de raad, maar we zoeken, we doen nu een poging wanneer we ook die laatste stap gaan maken en het echt gewoon erkennen als iets wat onze weerstand aantast.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, ik ben ook geen arts en ik wil het misschien wel, maar helaas ben ik dat niet. Dan val ik ook terug op het advies van de GGD en als de GGD hier een duidelijk advies over geeft, dan lijkt het me logisch dat we dat vanuit de gemeente volgen. Voorzitter, mijn beantwoording verder. De woorden van de heer Pauw over de stof die uitgestoten wordt als gevolg van het productieproces GenX bevestig ik: er vindt nog steeds uitstoot plaats. De huidige uitstoot valt binnen de vergunning die de provincie heeft afgegeven. Ik heb ook aangegeven dat de uitstoot vele malen minder is dan het jaar 2012, na introductie van deze stof HFPO-DA naar aanleiding van het proces GenX. PFOA dat in de bodem zit is afkomstig van de uitstoot van Chemours van vóór 2012 en volgens mij is deze context met de woorden 'het verleden' wel een duiding die past. De heer Pauw trekt de geloofwaardigheid van Chemours in twijfel en dat begrijp ik. Ik begrijp zijn kijk hierop en ik wil daar graag nog het volgende over melden. Er is vanavond door de provincie gemeld dat zij een 'voornemen last onder dwangsom' hebben gestuurd naar Chemours vanwege een stof die is ontdekt bij het onderzoek naar het lozen van stoffen, die Chemours niet gemeld heeft en dat geen onderdeel is van de vergunning. Het is een potentieel zeer zorgwekkende stof, een zogenoemde PZZS. Dit bericht is zeer zorgelijk; we zullen als vier gemeenten dit bestuderen en hier zullen ook reacties op komen. Ik kan u zeggen dat dit bericht na de schorsing naar boven is gekomen, of rondom de schorsing bij mij binnen is gekomen. Nou, dat vraagt wel aandacht om dit hier even te noemen. Ik ben dan ook blij dat de provincie hier maatregelen op neemt, vanuit DCMR in dit geval, om daar actief op te werken. Voorzitter, met betrekking tot de Regiodeal. We zijn op dit moment in regioverband een inventarisatie aan het maken...

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, dit ging nog even over Chemours?

De heer **Brandwijk** Ik heb één vraag. Is het college aankomende zaterdag of een keer op zaterdag ook bij de emmertjesactie, of iemand van het college?

De **voorzitter** De heer Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, het college is niet voornemens om bij de emmertjesactie aanwezig te zijn op dit moment.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog.

Wethouder **Bijderwieden** De regiodeal, voorzitter. We zijn op dit moment in regioverband een inventarisatie aan het maken hoe we zo kansrijk mogelijk mee kunnen doen met de vijfde tranche, zoals ze dat noemen, van de Regiodeal. Op dit moment is de minister bezig met de evaluatie van de vierde tranche en hij zal rond het zomerreces de criteria bekendmaken voor deelname aan de vijfde tranche. We zien op dit moment een kansrijk verhaal dat het mogelijk is voor het indienen.

De **voorzitter** De heer Brandwijk daarover.

De heer **Brandwijk** Die brief is er gisteren uitgegaan.

Wethouder **Bijderwieden** Dank u, voorzitter. Mijn focus ligt op dit moment op Chemours, maar ik zal dit graag meenemen.

De **voorzitter** Dank u wel.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, over het zwembad. Er is ook een en ander over gezegd in de raad en ik zal nagaan of naast genoemde opties die genoemd zijn bij de beeldvormende vergadering, een buitenbad toegevoegd kan worden als optie om dit aan de raad voor te leggen. U kunt dat als een toezegging noteren.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog vragen? U was aan het einde gekomen van uw betoog?

Wethouder **Bijderwieden** Ja, ik was aan het einde.

De **voorzitter** Zijn er nog vragen? Ja, dat is geval. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Ja, er ligt nog een verhaal voor over het PFAS-meldpunt. Komt daar nog een officieel iets van, dat gaan we morgen inrichten, of?

Wethouder **Bijderwieden** Volgens mij heb ik daar in de eerste termijn al op gereageerd, dat we daarmee aan de slag willen gaan en dat we dat zo snel mogelijk van start willen brengen, omdat we dat morgen al verder willen ontsluiten op onze eigen website.

De **voorzitter** Maar de heer Pauw spreekt over een meldpunt en u heeft het volgens mij over het informatiepunt, waar de motie op ziet.

De heer **Pauw** Gewoon, er wordt nu weer een mededeling gedaan: er komt weer een 'stof' uit, richting ons dorp enzovoort, zie maar. Je zal maar inwoner van dit dorp zijn, met de vijfde mededeling in een week. Hoe gaan die nou morgen contact opnemen met onze gemeente?

De **voorzitter** Dat is de vraag.

De heer **Pauw** Ja, 0184, dat weet ik, dan krijgen we meneer De Vries, maar dan?

De **voorzitter** De heer Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Ja voorzitter, ik weet niet wie de telefoon morgen opneemt, maar die wordt dan opgenomen. Laat ik in ieder geval zeggen: dit bericht is zo vers, om het zo maar te zeggen, dat wij ook even moeten kijken hoe we hier gewoon ook formeel op moeten reageren. U bent net zo'n inwoner als ik, dat wij hier ook van schrikken. En wat dit betekent weet ik op dit moment niet, maar ik hoop dat duidelijk is dat wij deze ernst natuurlijk ook zien. Nogmaals, ik ben blij dat de provincie acteert zoals die hoort te acteren en daarin zijn verantwoordelijkheid neemt.

De **voorzitter** De heer Pauw nog op dit punt.

De heer **Pauw** Een provincie die acteert zoals ze moeten acteren... ik denk, hij is inmiddels weggehaald, maar hij staat er nog steeds: "Zembla gaat uit van andere cijfers". Officieel statement van de provincie Zuid-Holland. Ik ben heel blij dat ze nu eindelijk een keer hun werk gaan doen, maar er zijn nog wel hele grote gaten gevallen daar en ik zou daar nog graag een reflectie op willen van het college.

De **voorzitter** De heer Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, ik vind dat lastig met betrekking tot de provincie en Zembla. Dat valt niet binnen mijn beeld, niet binnen wat ik daarvan moet vinden. Ik laat het dan ook even op dit moment voor de fractie van PRO Sliedrecht met betrekking tot hun opvatting daarover, want ik kan hier weinig mee.

De **voorzitter** Dank u wel. Als er geen andere vragen meer zijn aan de heer Bijderwieden, dan danken wij hem zeer en wil ik onze plaatsvervangend voorzitter weer

even vragen om het voorzitterschap voor een korte periode weer over te nemen. Tenminste, dat hoop ik. De vergadering is voor enkele ogenblikken geschorst.

De heer Pauw vervangt burgemeester De Vries als voorzitter

De plaatsvervangend voorzitter En weer geopend en dan geven we de heer De Vries het woord. Gaat uw gang.

Burgemeester **De Vries** Dank u wel, voorzitter. Er zijn twee vragen gesteld die mijn portefeuille raken. Allereerst door de heer Brandwijk over de crisishulp. De heer Brandwijk sprak naast wat er al in de motie staat, waar ik al uitgebreid op heb gereageerd, over de onhoudbare situatie vanwege de leefbaarheid. Het belang van een leefbare situatie voor asielzoekers die verblijven in de gemeente Sliedrecht. Ik denk dat ik met de heer Brandwijk van mening ben dat ook asielzoekers, waar ze ook verblijven, zeker ook in Sliedrecht, een leefbare situatie verdienen. Daarom heb ik in mijn eerste termijn aangegeven dat ik ook hoop met de heer Brandwijk en andere raadsleden dat het ook niet heel lang nodig is om de crisishulp in stand te laten, omdat de reguliere hulp een beter leefbare situatie oplevert dan de crisishulp. Maar zolang dat niet het geval is, is de situatie in de crisishulp een meer leefbare situatie dan bijvoorbeeld op straat en dat is ook helaas het gegeven. Voorzitter, dat over de crisishulp. Daarnaast heeft de heer Brandwijk, maar ook twee andere fracties, de heer Van Wijngaarden en ik dacht ook de heer Van der Plas, gesproken over het cameratoezicht. Zij hebben alle drie aangegeven: wat zou het goed zijn als er toch cameratoezicht blijft op de Merwede-Lingelijn. Ik kan mij dat ook eigenlijk wel heel goed voorstellen. Zij het dat eerder, dat was in juli 2022, het college op vragen van de heer Prins ook geantwoord heeft op het toen bekend gemaakte bericht dat de camera's zouden worden verwijderd op de stations van de Merwede-Lingelijn. Daarbij hebben we al aan moeten geven dat de inmiddels gewijzigde wetgeving maakt dat een burgemeester alleen maar cameratoezicht kan toestaan op het moment dat het nodig is voor het handhaven van de openbare orde. Dat laatste moet gerelateerd zijn aan incidenten, of om incidenten te voorkomen die alleen maar op die manier voorkomen kunnen worden. Ik zei u al, het aantal incidenten op de Merwede-Lingelijn is relatief gering en dat maakt dat er geen juridische grondslag is om het cameratoezicht op de Merwede-Lingelijn voort te zetten. Uw zorg, en de heer Van Wijngaarden doelde er al op, 'misschien zijn er wel geen incidenten, juist omdat er cameratoezicht is' dat is een vraag die ik ook zelf heb gesteld, ook in het overleg wat we hierover hebben gehad. Het antwoord wat ik u als raad daarbij kan geven, voorzitter, is dat op het moment dat onverhoopt het aantal incidenten dusdanig toeneemt dat het wel degelijk nodig en proportioneel is om opnieuw cameratoezicht te introduceren op de Merwede-Lingelijn, dan is daar nog steeds, tenminste, daar streven wij naar als gemeente, langs de Merwede-Lingelijn de infrastructuur aanwezig om dat dan weer, als dat kan en ook de juridische grondslag is er, te herintroduceren. Maar met de heer Van Wijngaarden hoop ik dat het niet nodig is, want dan gaat het goed op de Merwede-Lingelijn. Dank u wel, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter De heer Van Wijngaarden heeft er nog een aanvullende vraag over. Gaat uw gang.

De heer **Van Wijngaarden** Ja voorzitter, dank u wel. Wellicht met het risico dat die wat technisch is, maar ik was gewoon benieuwd. Ik bedoel er verder niks mee, maar hoeveel incidenten zouden er nog nodig zijn, bij wijze van spreken komende maand, om ervoor te zorgen dat het cameratoezicht blijft? Dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter Dat is een politieke vraag. Meneer De Vries.

Burgemeester **De Vries** Dat is meer dan een technische vraag, hij is bijna gericht op uitlokking, voorzitter. Maar misschien dat hij met de heer Van der Plas, die nog nooit het station bezocht heeft, ook een keer het station kan bezoeken en opruiende boeken mee kan nemen; misschien is dat wel reden om dat als een incident te zien, maar ik kan daar verder geen nadere duiding aan geven. Dank u wel, voorzitter.

De **plaatsvervangend voorzitter** Dank u wel. Dan gaan we kijken of er nog verdere vragen aan u zijn. Dat is niet het geval. Dan moeten we denk ik even gaan schorsen richting stemming? Ja, dan schors ik heel even kort de vergadering en gaat de voorzitter het weer overnemen. Dank u wel.

Burgemeester De Vries neemt zijn plaats als voorzitter weer in.

De **voorzitter** Met dank aan de heer Pauw, onze plaatsvervangend voorzitter. Hij zei het al. We zijn daarmee gekomen aan het einde van de beraadslagingen over de Kadernota en over het programma ruimtelijke vernieuwing. Er lag nog één vraag van de heer Pauw zelf over het programma ruimtelijke vernieuwing; daar wil ik even ook wel even helderheid over scheppen, de wijze waarop wij daarmee omgaan waar het gaat om de inrichting van het conceptbesluit zoals dat voorligt. We besluiten straks, wanneer we overgaan tot stemming, in één keer over het totale besluit. Maar om de raad de gelegenheid te geven, dat hebben we ook eerder gedaan, om te kunnen amenderen, zoals de heer Oostrom heeft gedaan bij de afzonderlijke uitgangspunten is het geformuleerd zoals het nu geformuleerd is. Dus we besluiten in één keer nadat er gestemd is over de amendementen - het amendement, moet ik zeggen - in één keer over het totale programma ruimtelijke vernieuwing. Dat over de procedure bij de stemming. We gaan eerst stemmen, is mijn voorstel, over de jaarrekening; daarna ben ik van plan om de vergadering korte tijd te schorsen. Dat geeft onze griffie de mogelijkheid om een stemmingslijst op te stellen, zodat we in alle zorgvuldigheid kunnen stemmen over de voorliggende amendementen en moties, waarna wij dan die stemming aanvangen. Ik denk dat wij 10 minuten nodig hebben nadat we gestemd hebben over de jaarrekening. Kunt u met het voorstel instemmen dat we het op deze manier inrichten? Dat we nu eerst stemmen over de jaarrekening, vervolgens 10 minuten schorsen, vervolgens u een stemmingslijst krijgt en wij stemmen over de Kadernota, het programma ruimtelijke vernieuwing en de bijbehorende amendementen en moties? Akkoord, aldus besloten. Dan gaan wij terug naar de stemming over de jaarrekening 2022 en over de bijbehorende motie. Wij gaan stemmen over het voorliggende concept raadsbesluit en dat doen we ook in één keer. Ik vraag allereerst, precies, of één van de fracties behoefte heeft tot het afleggen van een stemverklaring. De heer Brandwijk had dat al aangegeven. De heer Pauw. Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan geef ik graag het woord voor een stemverklaring bij de jaarrekening aan de heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik vind het echt een lastig besluit. De heer Ippel heeft me ook nog wel aan het denken gezet over cyclussen die naast elkaar lopen. Ja, het is lastig, maar eigenlijk, de woorden die de wethouder als laatste uitspraak "Ja, ik kan hier geen reactie op geven, want het is een conceptbesluit" doen ons beslissen om niet voor dit voorstel te stemmen. Als het college nog geen antwoord kan geven op dit stuk, kunnen wij dat als fractie ook niet. We vinden dit een lastig besluit, omdat we wel zo meteen ook voor de Kadernota 2024 gaan stemmen en we wel achter de ambities staan, maar we hier in de stukken misschien ook een signaal willen afgeven. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel voor de stemverklaring. Voor de stemverklaring geef ik nu het woord aan de heer Pauw namens de fractie van PRO Sliedrecht.

De heer **Pauw** Dank u wel, voorzitter. Nou, zoals al aangegeven in de termijn is tegen het besluit van een jaarrekening stemmen voor ons in ieder geval geen optie, want alles is al gebeurd. Dus dan ben je even in afwachting wat er nog gaat gebeuren. Nou, er komt van alles aan voor 1 september en we hopen dat het allemaal dan wat beter in orde is. Dus dan zou je zeggen: dan gaan we er voor. Alleen, bij 2.g staat het verhaal dat we een restbedrag van 6,1 miljoen - ik moet hem even rustig noemen: 6,1 miljoen, ongeveer heel veel jaar hondenbelasting, gaan toevoegen aan de Koers 2030. Ja, we hebben er natuurlijk al een aantal discussies over gehad. Wat is nou de Reserve Koers 2030? Eigenlijk kwam het bij ons over als iets wat het college eigenlijk wil, en reserves zijn aan de raad en niet aan het college. Dus niet het verhaal op zich, maar punt 2.9 doet ons besluiten om tegen het gehele besluit te stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter** 2.g bedoelde u, ja, inderdaad. Dank voor de stemverklaring. Zijn er nog andere fracties die behoefte hebben aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming over het besluit inzake de jaarstukken 2022. De stemming is geopend. (...) 21 van de 21 stemmen zijn uitgebracht, waarvan 7 tegen: de fractie van Slydregt.NU en de fractie van PRO Sliedrecht en 14 stemmen voor: de overige fracties. Daarmee is het besluit aangenomen. Aldus besloten.

Dan gaan wij tot over tot stemming over de voorliggende motie onder stuk M4.1 over 'geen extra geld voor een onhaalbaar plan voor het BW-plein'- ik benoem het nog maar even, het is al even geleden dat we die behandeld hebben. Wenst één van de fracties daar een stemverklaring over af te leggen? Dat is het geval. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Ja, net zoals de vorige keer gaat de fractie van PRO Sliedrecht het wel weer volgen, maar we hebben wel geleerd van de vorige keer dat we dan moeten zeggen dat het wel om het plan gaat zoals die nu is en niet dat er straks weer twee etages bovenop staan. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw stemverklaring. Zijn er andere fracties die een stemverklaring willen afleggen? Dat is niet het geval. Wenst één van de fracties stemming? Dat is niet het geval. Dan is de motie met algemene stemmen aangenomen. Aldus besloten. Dan schors ik nu de vergadering tot 22.40 uur. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De **voorzitter** Ik heropen de vergadering. Op uw desk ligt een uitgeprinte stemmingslijst. Hij staat ook overigens in ons GO, raad.sliedrecht.nl en daar kunt u de stemming helemaal volgen, ook degenen die thuis met ons mee kijken. We gaan straks allereerst stemmen over de Kadernota en vervolgens over het programma ruimtelijke vernieuwing 2023/2024. Heeft u het allemaal scherp? Wij gaan zo allereerst zeker over het amendement stemmen. Heeft iedereen de stemmingslijst gevonden? U mist nog een stemmingslijst? Dan wachten we nog even. Hij staat eventueel ook in het systeem. Wij zijn sneller dan de printer. (...) Ook de fractie van de SGP-ChristenUnie heeft nu de stemmingslijst. Kunnen we overgaan tot stemming? Dat is het geval. Dan gaan we zo allereerst stemmen over het amendement A5.1, wat ingediend is door de fractie van PRO Sliedrecht en Slydregt.NU over het afschaffen van de hondenbelasting. Wenst één van de leden daarover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan gaan we over tot stemming en open ik de stemming over amendement A5.1. (...) Alle stemmen zijn uitgebracht, 21 stemmen van de 21 aanwezige leden, waarvan 14 tegen en 7 voor. Die voor zijn de fracties die ook dit amendement hebben ingediend. Daarmee is het amendement verworpen. Aldus besloten. Dan gaan we over tot stemming over het concept raadsbesluit voor de Kadernota 2024. Wenst één van de leden nog een stemverklaring vooraf af te leggen? Dat is het geval. De heer Verheul. Gaat uw gang.

De heer **Verheul** Voorzitter, wanneer de Kadernota deels bestaat uit het bouwen in Sliedrecht Noord en de ambities daarvan, heb je een keuze om daar op tegen te stemmen of te kijken naar de 80% waar we wel voorstander van zijn en voorzitter, vanavond gaat PRO Sliedrecht voor het tweede. Nee, we zijn geen voorstander van bouwen over het spoor en ja, we zijn voorstander tegen de andere gedeeltes en daarom stemt PRO Sliedrecht vanavond in met de Kadernota 2024. Dank u.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog andere fracties die een stemverklaring willen afleggen? Dat is niet het geval. Wenst één van de leden stemming over de Kadernota? Dat is niet het geval. Dan is deze met algemene stemmen vastgesteld. Dank u wel. Dan gaan we over tot stemming over de moties. Allereerst motie 5.1. van de VVD, PRO Sliedrecht, SGP-ChristenUnie, CDA en Slydregt.NU inzake informatiepunt PFAS. Wenst één van de leden daarover een stemverklaring vooraf af te leggen? Dat is niet het geval. Wenst één van de leden stemming? Dat is niet het geval. Dan is deze motie met algemene stemmen aangenomen; aldus besloten. Dan gaan we naar motie 5.2 van Slydregt.NU over '1 januari is 1 januari'. De heer Brandwijk wenst een stemverklaring vooraf af te leggen, over de eigen motie.

De heer **Brandwijk** Toch nog even, bij deze. We hebben ook een motie ingediend met de titel '1 januari 2023 is 1 januari 2023' en we vinden dat we hier inmiddels niet meer over crisisnoodopvang praten, maar als het zo lang duurt, gewoon over noodopvang.

De **voorzitter** Dat leek bijna meer op een inbreng dan een stemverklaring, maar u gaat waarschijnlijk voor stemmen. Ja. Dank u wel. Andere fracties die nog een stemverklaring willen afleggen? Dat is niet het geval. Dan brengen we deze motie in stemming en nodig ik u uit om uw stem uit te brengen. (...) Er zijn 21 stemmen uitgebracht van de 21 aanwezige leden; daarvan zijn 2 stemmen tegen en 19 voor. Die twee stemmen tegen komen van de fractie van Slydregt.NU. Daarmee is de motie - andersom natuurlijk, mijn excuus. Ja, de heer Brandwijk schrok al. Wel opgetogen. Ik corrigeer mezelf net op tijd, ik had al bijna met de hamer geslagen. Er zijn twee stemmen voor uitgebracht door de fractie van Slydregt.NU, alle overige 19 stemmen zijn tegen en daarmee is de motie verworpen.

We gaan over naar motie onder 5.3 van de SGP-ChristenUnie over Lief- en leedstraten. Wenst één van de leden nog een stemverklaring vooraf af te leggen? Dat is niet het geval. Dan gaan wij over tot stemming en nodig ik u uit om uw stem uit te brengen over deze voorliggende motie onder 5.3. (...) Er zijn 21 stemmen uitgebracht van de 21 aanwezige leden. Voor deze motie hebben 11 leden gestemd, tegen deze motie 10. Tegen hebben gestemd de fracties van PRO Sliedrecht, CDA en Slydregt.NU. De motie is daarmee aangenomen; aldus besloten.

Dan gaan we over tot stemming over motie 5.4 van de SGP-ChristenUnie, VVD, CDA en Slydregt.NU over een veilige Tiendweg. Wenst één van de leden nog een stemverklaring vooraf af te leggen? Dat is niet het geval. Wenst één van de leden hierover stemming? Dat is niet het geval. Dan is de motie met algemene stemmen aangenomen. Aldus besloten. Dank u wel. Dat was de stemming over de Kadernota onder agendapunt 5a. Dan gaan we de agendapunt 5b, het programma ruimtelijke vernieuwing 2023/2024 en gaan we allereerst stemmen over het amendement onder 5.2 van de SGP-ChristenUnie, Stedenbouwkundige uitgangspunten, uitgangspunt 4. Dus deze stemming wijzigt, tenminste als u dat amendement overneemt, het uitgangspunt onder 4. Wenst één van de leden nog een stemverklaring vooraf af te leggen over dit amendement? Wenst één van de leden stemming? Dat is niet het geval. Dan is dit amendement met algemene stemmen aangenomen.

Daarmee gaan we stemmen over het gewijzigde raadsbesluit programma ruimtelijke vernieuwing 2023/2024. Zoals ik al eerder zei: we stemmen nu integraal. Wenst één van de leden daarover een stemverklaring vooraf af te leggen? Dat is niet het geval. Wenst één van de leden stemming? Dat is wel het geval. Dan gaan wij stemmen over het gewijzigde raadsbesluit programma ruimtelijke vernieuwing 2023/2024. De stemming is geopend. (...) 21 stemmen zijn uitgebracht van de 21 aanwezige leden en de stemmingsuitkomst is als volgt: 5 stemmen tegen en 16 stemmen voor. De 5 stemmen tegen zijn denk ik uitgebracht door de fractie van PRO Sliedrecht; daarmee is het programma ruimtelijke vernieuwing vastgesteld. Aldus besloten.

6. SLUITING

De **voorzitter** Daarmee zijn we gekomen aan het einde van deze beraadslaging, aan het einde van deze vergadering. Ik dank u allen zeer. Het is nog geen 23.00 uur. Sommigen van u zeiden al: we stoppen toch mooi weer voor 23.00 uur. Dat is gelukt, maar ik hoop dat u ook een goede vergadering hebt gehad. Een lange vergadering vanaf vanmiddag 13.00 uur, maar hopelijk ook een goede vergadering, over belangrijke stukken, over de toekomst van Sliedrecht. Dank u wel voor uw inbreng daarbij. Dank voor alle bijdragen, ook van onze ambtelijk medewerkers die het college, maar daarmee ook eigenlijk de raad geadviseerd hebben daarin. Complimenten daarvoor. Dank voor de medewerkers, voor de techniek, de bode, de griffie, voor al hun steun hierin. Ik nodig u allemaal uit om na deze vergadering nog even een hapje en een drankje met ons te nuttigen. Ik wens u wel thuis en ook een hele fijne goede zonnige zomer toe. Dank u wel; de vergadering is gesloten.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Sliedrecht op 19 september 2023.

De griffier,

De voorzitter,

mr. R.P.A. van Aalst

mr. drs. J.M. de Vries